

การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา

นายณัฐพล ผดุงทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

GENDER PROTRAYAL AND STEREOTYPE PRESENTATION
IN SPORTS NEWS PHOTOGRAPHS

Mr. Nattapon Phadungsub

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Communication Arts

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา
โดย	นายณัฐพล ผดุงทรัพย์
สาขาวิชา	นิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิงรอง รามสูต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมสุข หินวิมาน)

ณัฐพล ผดุงทรัพย์ : การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา
(GENDER PROTRAYAL AND STEREOTYPE PRESENTATION IN SPORTS
NEWS PHOTOGRAPHS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. ดร. กาญจนา แก้วเทพ,
308 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการนำเสนอภาพ รวมไปถึงภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อสำรวจปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย 2) เพื่อวิเคราะห์ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา และ 3) เพื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา สำหรับระเบียบวิธีวิจัย ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากภาพข่าวกีฬา ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ประเภท ประเภทละ 1 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ และมีเครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางลงรหัส ผลการวิจัยพบว่า

1. ในด้านปริมาณการนำเสนอ ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬามากกว่าผู้หญิงค่อนข้างมาก อีกทั้งในด้าน การให้ความสำคัญยังพบถึง การให้ความสำคัญในการนำเสนอผู้ชายมากกว่าผู้หญิงในทุกๆ ลักษณะอีกด้วย แต่ขณะเดียวกัน ในด้านลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ กลับพบว่า โดยส่วนใหญ่ผู้หญิงและผู้ชายถูกนำเสนอในลักษณะเนื้อหาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

2. ภาพแบบฉบับทางเพศที่พบในส่วนของผู้ชาย ได้แก่ กีฬาเป็นพื้นที่ของผู้ชาย ผู้ชายเป็นเพศที่มีความสามารถทางการกีฬา ผู้ชายมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับกีฬาโดยตรง และผู้ชายมีความเป็นนักสู้ ขณะที่ในส่วนของผู้หญิง ภาพแบบฉบับทางเพศที่พบ ได้แก่ ผู้หญิงเป็นผู้สนับสนุน ผู้หญิงเป็นสัตว์โลกที่สวยงาม และผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนโยน ทั้งนี้ จากการศึกษายังพบภาพใหม่ๆ ที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ซึ่งได้แก่ ผู้หญิงก็เป็นนักกีฬาได้ไม่ต่างจากผู้ชาย ผู้หญิงแย่งชิงพื้นที่ในกีฬาบางชนิดได้ และผู้ชายเองก็มีความอ่อนโยนเช่นกัน

3. หนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชนได้แสดงทั้งบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันทางเพศและบทบาทของหนังสือพิมพ์ในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมผ่านการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับมิติที่ศึกษา โดยหากศึกษาด้านปริมาณ และการให้ความสำคัญในการนำเสนอ จะพบว่า บทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันทางเพศจะโดดเด่นกว่า แต่หากศึกษาด้านลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ จะพบว่า บทบาททั้ง 2 ได้ถูกแสดงออกมาค่อนข้างใกล้เคียงกัน

สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์ ..... ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา ..... 2554 ..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5384668828 : MAJOR COMMUNICATION ARTS

KEYWORDS : GENDER PROTRAYAL / STEREOTYPE PRESENTATION / SPORTS
NEWS PHOTOGRAPHS

NATTAPON PHADUNGSUB: GENDER PROTRAYAL AND STEREOTYPE
PRESENTATION IN SPORTS NEWS PHOTOGRAPHS. ADVISOR: ASSOC. PROF.
KANJANA KAEWTHEP, Ph.D., 308 pp.

This research was aimed to study gender portrayal and stereotype presentation in sports news photographs, to find the answers of the 3 objectivities: 1) to investigate the quantity, precedence giving and content of female and male in sports news photographs presentating; 2) to analyze gender portrayal and stereotype in sports news photographs presentating, and; 3) to analyze role of daily newspaper in gender portrayal and stereotype presentating. The research methodology was based on a quantitative approach; content analysis of sports news photographs, which obviously presented on 3 daily newspaper types in January 2012. And main tool of information collecting is standardized coding sheet. A total of 2,041 sample sports news photographs and captions were collected. The findings areas as follows:

1. In the quantity, the appearance of female and male in sports news photographs is severely imbalanced, male was more than female. As the precedence giving, male was more given precedence than female. However, in majority, male and female were present in the same content.

2. Finally, 7 types of gender stereotypes were identified: 1) sport is an area of men; 2) generally men have sports skills; 3) men have a directly role in sports; 4) men are fighters; 5) women are supporter; 6) women are the sexual objects of men, and; 7) women are gentleness. However 3 types of new gender portrayal were also identified: 1) women can be athletes like men; 2) women can grasp some sports area from men, and; 3) men are also gentleness in sports area.

3. Daily newspaper represents mass media, acted in the both of reinforcer role and social change mechanism role, be decided by dimension.

Field of Study : ....Communication Arts... Student’s Signature .....

Academic Year : .....2011..... Advisor’s Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์หลายร้อยหน้านี้จะสำเร็จลงมิได้ หากปราศจากความรักและความเมตตาจากบุคคลจำนวนมากซึ่งอยู่เบื้องหลังผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร. กาญจนา แก้วเทพ ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆ เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมา กราบขอบพระคุณ ผศ. ดร. พิรงรอง รามสูต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรศ. ดร. สมสุข หินวิมาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก ที่มอบคำชี้แนะ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนแนวทางการวิจัยอันทรงคุณค่าให้แก่ผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่มอบความรู้ ทักษะในการทำงาน รวมทั้งเปิดโลกทัศน์ทางการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยมีหลักในการคิด วิเคราะห์ และนำความรู้ไปต่อยอดการทำงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้ซึ่งเป็นแรงผลักดันในทุกๆ ก้าวที่ผู้วิจัยเลือกเดิน และทุกๆ สิ่งที่ผู้วิจัยเลือกทำ กราบขอบพระคุณสำหรับแรงกายแรงใจที่ทั้ง 2 ท่านเสียสละอบรมเลี้ยงดูผู้วิจัยมาเป็นอย่างดี กราบขอบพระคุณคุณย่า สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้แก่ผู้วิจัย ความรักและความอบอุ่นจากคุณย่า เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้วิจัยอย่างในทุกวันนี้ ขอขอบคุณน้องแพง น้องสาวผู้น่ารักของผู้วิจัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอด โดยไม่เคยปฏิเสธ และทำให้ด้วยความเต็มใจ

ขอขอบคุณน้องไอซ์ที่คอยเข้าใจ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมา ตั้งแต่วันแรกจนกระทั่งวันสุดท้ายของการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณทุกคำปลอบโยน และกำลังใจที่มีให้กันและกันเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกอุ่นใจ และรู้ว่าไม่ได้เดินอยู่บนเส้นทางอันยาวไกลนี้เพียงลำพัง ตลอดจนขอบคุณทุกความรู้สึกดีๆ ที่มีให้แก่กัน ความรู้สึกดีๆ เหล่านั้นทำให้ผู้วิจัยมีพลังในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงในที่สุด

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ กลุ่ม JR (หลักสูตรใหม่) รุ่น 1 ทุกคน ผักบู้ง พลอย น้อง กานต์ มาร์ค พี่เล็ก และป้อมแป้ม รวมถึงกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ และเพื่อนๆ จากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ สอบถามความคืบหน้า และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในมิตรภาพอันดีจากทุกคน เป็นอย่างมาก

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ทำให้ผู้วิจัยรู้ว่า การเดินทางสู่ความสำเร็จยิ่งยากลำบากมากเท่าไร ความภูมิใจที่ได้รับเมื่อถึงจุดหมายก็จะมีมากเท่านั้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหำนำวิจัย.....	14
วัตถุประสงค์วิจัย.....	14
ขอบเขตการวิจัย.....	14
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น.....	14
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	20
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับกีฬา.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับข่าวกีฬา.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับภาพข่าวกีฬา.....	47
แนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ.....	58
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนกับเพศสภาพ.....	67
แนวคิดเกี่ยวกับภาพหญิงชายและการประกอบสร้างความเป็นจริงผ่านสื่อ.....	68
แนวคิดเกี่ยวกับภาพแบบฉบับและการรับรู้.....	85
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	97
ประชากร.....	98

บทที่	หน้า
กลุ่มตัวอย่าง.....	98
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	99
หน่วยในการวิเคราะห์.....	121
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	121
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	123
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	123
การนำเสนอผลการวิจัย.....	124
4 ผลการวิจัย.....	125
ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพ ข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย.....	126
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการ นำเสนอภาพข่าวกีฬา.....	236
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม.....	249
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	255
สรุปผลการวิจัย.....	256
การอภิปรายผล.....	275
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	288
รายการอ้างอิง.....	290
ภาคผนวก.....	298
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	308

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงการรับรู้เรื่องภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง.....	5
2.1	แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะของการเล่น การเล่นแข่งขัน และกีฬา.....	23
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	127
4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม เพศที่ปรากฏในภาพ.....	129
4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม เพศที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	131
4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ.....	134
4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	139
4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	144
4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ตำแหน่งในการจัดวางภาพ.....	152
4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ตำแหน่งในการจัดวางภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	154
4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ตำแหน่งในการจัดวางภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	156
4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ขนาดของภาพ.....	160
4.11	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ขนาดของภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	162
4.12	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ขนาดของภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	165

4.13	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม มุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ.....	170
4.14	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม มุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	173
4.15	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม มุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	175
4.16	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม บทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ.....	183
4.17	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม บทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	188
4.18	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม บทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของ หนังสือพิมพ์.....	190
4.19	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม เหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ.....	198
4.20	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม เหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	200
4.21	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม เหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	203
4.22	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม แง่มุมที่ปรากฏในภาพ.....	207
4.23	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม แง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ.....	209
4.24	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม แง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์.....	212
4.25	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ.....	218
4.26	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตาม เพศ.....	222

4.27	แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตาม ลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อ ฉบับของหนังสือพิมพ์.....	226
4.28	แสดงผลการวิเคราะห์หีบเทาของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม.....	250

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 ตัวอย่างของภาพเพศหญิง.....	101
3.2 ตัวอย่างของภาพเพศชาย.....	101
3.3 ตัวอย่างของภาพทั้ง 2 เพศ.....	101
3.4 ตัวอย่างของภาพข่าวกีฬาฟุตบอล.....	103
3.5 ตัวอย่างของภาพข่าวกีฬาเทนนิส.....	103
3.6 ตัวอย่างของภาพข่าวกีฬาโอลิมปิก.....	103
3.7 ตัวอย่างของหน้าหนึ่งของส่วนข่าวกีฬา.....	105
3.8 ตัวอย่างของหน้าในของส่วนข่าวกีฬา.....	105
3.9 ตัวอย่างของภาพขนาดใหญ่.....	106
3.10 ตัวอย่างของภาพขนาดกลาง.....	107
3.11 ตัวอย่างของภาพขนาดเล็ก.....	107
3.12 ตัวอย่างของภาพมุมบน.....	108
3.13 ตัวอย่างของภาพมุมล่าง.....	108
3.14 ตัวอย่างของภาพมุมตรง.....	109
3.15 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของนักกีฬา.....	111
3.16 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของผู้ฝึกสอน.....	112
3.17 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของกรรมการ.....	112
3.18 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน.....	112
3.19 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน.....	113
3.20 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของนายกสมาคมกีฬา.....	113
3.21 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานในพิธี.....	113
3.22 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลิตเตอร์ และแดนเซอร์.....	114
3.23 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ.....	114
3.24 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของเด็ก.....	114
3.25 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของกองเชียร์.....	115
3.26 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของนักกีฬา.....	115
3.27 ตัวอย่างของภาพที่เป็นการแข่งขัน.....	116

3.28	ตัวอย่างของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน.....	116
3.29	ตัวอย่างของภาพทั่วไป.....	117
3.30	ตัวอย่างของภาพทักษะและความสามารถ.....	117
3.31	ตัวอย่างของภาพลักษณะทางกายภาพ.....	118
3.32	ตัวอย่างของภาพความสำเร็จ.....	119
3.33	ตัวอย่างของภาพความล้มเหลว.....	119
3.34	ตัวอย่างของภาพความก้าวร้าว.....	119
3.35	ตัวอย่างของภาพความอ่อนโยน.....	120
3.36	ตัวอย่างของภาพสรีระ.....	120
3.37	ตัวอย่างของภาพภาพลักษณ์.....	120
3.38	ตัวอย่างของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้..	121
4.1	ตัวอย่างของภาพเพศหญิง.....	132
4.2	ตัวอย่างของภาพเพศชาย.....	133
4.3	ตัวอย่างของภาพทั้ง 2 เพศ.....	133
4.4	ตัวอย่างของภาพข่าวกีฬาฟุตบอล.....	149
4.5	ตัวอย่างของภาพข่าวกีฬาเทนนิส.....	150
4.6	ตัวอย่างของภาพข่าวกีฬาโอลิมปิก.....	150
4.7	ตัวอย่างของหน้าหนึ่งของส่วนข่าวกีฬา.....	159
4.8	ตัวอย่างของหน้าในของส่วนข่าวกีฬา.....	159
4.9	ตัวอย่างของหน้าหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏทั้งภาพขนาดใหญ่ ภาพขนาดกลาง และ ภาพขนาดเล็ก.....	169
4.10	ตัวอย่างของภาพมุมบน.....	178
4.11	ตัวอย่างของภาพมุมล่าง.....	179
4.12	ตัวอย่างของภาพมุมตรง.....	179
4.13	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของนักกีฬา.....	194
4.14	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของผู้ฝึกสอน.....	194
4.15	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของกรรมการ.....	194
4.16	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน.....	195
4.17	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน.....	195
4.18	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของนายกสมาคมกีฬา.....	195

4.19	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานในพิธี.....	196
4.20	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลิตเตอร์ และแดนเซอร์.....	196
4.21	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ.....	196
4.22	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของเด็ก.....	197
4.23	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของกองเชียร์.....	197
4.24	ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของนักกีฬา.....	197
4.25	ตัวอย่างของภาพที่เป็นการแข่งขัน.....	206
4.26	ตัวอย่างของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน.....	206
4.27	ตัวอย่างของภาพทั่วไป.....	216
4.28	ตัวอย่างของภาพทักษะและความสามารถ.....	216
4.29	ตัวอย่างของภาพลักษณะทางกายภาพ.....	216
4.30	ตัวอย่างของภาพความสำเร็จ.....	233
4.31	ตัวอย่างของภาพความล้มเหลว.....	233
4.32	ตัวอย่างของภาพความก้าวร้าว.....	233
4.33	ตัวอย่างของภาพความอ่อนโยน.....	234
4.34	ตัวอย่างของภาพสรีระ.....	234
4.35	ตัวอย่างของภาพภาพลักษณ์.....	234
4.36	ตัวอย่างของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้..	235

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	แสดงการอธิบายแนวคิดการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ด้วยทฤษฎีสื่อสารมวลชน.....	72
2.2	แสดงกระบวนการรับรู้.....	95
3.1	แสดงเกณฑ์การวัดปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา.....	100
3.2	แสดงเกณฑ์การวัดการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา.....	104
3.3	แสดงเกณฑ์การวัดลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอภาพข่าวกีฬา.....	109

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

"กีฬา" กิจกรรมประเภทหนึ่งซึ่งมีคุณค่าและอยู่ควบคู่กับชีวิตมนุษย์มาช้านาน มนุษย์เราเรียนรู้ที่จะใช้กิจกรรมประเภทนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ มาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นในด้านการทหาร ที่ใช้กีฬาเพื่อการสร้างสมรรถภาพ และเพิ่มพูนความสามารถของกองทัพ ในด้านการเมือง ที่ใช้กีฬาเป็นเสมือนสื่อสร้างเสริมมิตรไมตรีระหว่างบุคคล ในด้านเศรษฐกิจ ที่ใช้กีฬาเป็นหนทางที่จะส่งเสริมให้ประชาชนเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น และในด้านการศึกษา ก็ได้ใช้กีฬาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้วย (ฟอง เกิดแก้ว, 2532)

สำหรับคำว่า "กีฬา" เป็นคำบาลี ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Sport ซึ่งเป็นคำที่ตัดทอนมาจาก Disport แปลว่า เล่น สนุก หรือทำให้เพลิดเพลิน ณ ที่ใดที่หนึ่ง เช่น กลางแจ้ง หรือในอาคาร หรือในทะเล เป็นต้น

ทั้งนี้ ได้มีผู้พยายามนิยามความหมายของคำว่า "กีฬา" เอาไว้มากมาย แต่โดยส่วนใหญ่แล้ว ความหมายที่นิยามจะไม่ต่างกันมากนัก อาทิ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อธิบายว่า "กีฬา" หมายถึง การเล่นในลักษณะของการแข่งขัน หรือมีกติกา มีระเบียบแบบแผนที่แน่นอน โดยจุดมุ่งหมายของการเล่นกีฬามีหลายประการ เช่น เล่นเพื่อสุขภาพ เล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เล่นเพื่อเข้าร่วมกับกลุ่ม หรือเล่นเพื่อการแข่งขันชิงความเป็นเลิศ (จรรยาพร ธรณินทร์, 2537)

กรมพลศึกษา กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา กล่าวว่า "กีฬา" คือ กิจกรรมหรือการเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิต ปัจจุบันการปฏิบัติใดๆ ที่เป็นไปเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้มีทักษะในการเล่นนั้นๆ ภายใต้กฎ กติกา เนื้อที่ และขอบเขตของเวลาที่กำหนด การปฏิบัตินั้นก็เรียกว่า "กีฬา" (กรมพลศึกษา, 2525)

และในพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 ได้นิยามความหมายของกีฬา

ไว้ว่า “กีฬา” คือ กิจกรรมที่ใช้ร่างกายเป็นสื่อในการเคลื่อนไหว โดยมีรูปแบบและระเบียบวิธีตามกติกากำหนด และทำให้เกิดความสนุกสนาน ตื่นเต้น ท้าทายความสามารถ ซึ่งจะใช้เป็นกิจกรรมการแข่งขัน หรือเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพื่อสุขภาพพลานามัยที่ดีก็ได้ (จรรยาพร ธรณินทร์, 2537)

ทั้งนี้ ใน Encyclopedia Americana (อ้างถึงใน จรินทร์ ธานีรัตน์, 2527) ได้อธิบายความหมายของกีฬาในลักษณะที่ว่า กีฬานั้นได้รวมเอาความหมายไว้ด้วยกัน 3 ระดับ คือ

- 1) หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในยามว่าง (Pastime) ซึ่งได้แก่ กิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา (Recreation Sport) ที่ทำให้ผู้เล่นได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินในเวลาว่าง (Leisure)
- 2) หมายถึง กิจกรรมประเภทการเล่น (Play) และเกม (Game) ต่างๆ โดยเฉพาะ อันได้แก่ กิจกรรมการเล่นประเภทต่างๆ ที่ไม่มีกติกามากนัก และส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมประเภทที่เล่นในที่โล่งแจ้ง (Outdoor) เช่น การแข่งขัน (Racing) การตกปลา (Fishing) และการล่าสัตว์ (Hunting)
- 3) หมายถึง เกม (Game) หรือการทดสอบ (Contest) หรือการแข่งขันใดๆ ก็ได้ที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดความสง่างาม และความแข็งแกร่งของร่างกาย และรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดผลโดยตรงต่อทักษะบุคคล (Personal Skills)

ซึ่งจากนิยามความหมายที่กล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กีฬานั้นคือกิจกรรมประเภทหนึ่งที่ทำให้บุคคลได้พักผ่อนหย่อนใจในเวลาว่าง เป็นผลให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินทางจิตใจ และส่งเสริมทักษะทางร่างกายให้เกิดความว่องไวและความแข็งแกร่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นบทบาทหน้าที่หลักของกีฬาเลยทีเดียว

แต่กระนั้น บทบาทหน้าที่ของกีฬาก็มิได้มีเพียงที่กล่าวไป Eric Dunning (1999) ได้เสนอบทบาทของกีฬาเพิ่มเติม โดยตั้งข้อสังเกตไว้ในบทนำของหนังสือชื่อ Sport Matters เกี่ยวกับเรื่องบทบาทหน้าที่ (Function) ของกีฬาที่พอจะแบ่งได้อีก 5 ประเด็น คือ

- 1) เป็นภาษากลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และกับคนแปลกหน้า
- บทบาทของกีฬานั้นคล้ายคลึงกับภาษากลาง (Lingua Franca) ที่ไม่เพียงแต่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนพ้อง หรือคนในครอบครัวเท่านั้น แต่ยังช่วยละลายบรรยากาศที่มันตึง

และเย็นชา (Break the Ice) ของคนแปลกหน้าได้ด้วย ซึ่งจะเป็นปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนไปอย่างช้าๆ นอกจากนี้ อารมณ์และความหมายของกีฬา ยังสามารถบ่งชี้ถึงบรรยากาสด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมได้อีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น กีฬาโอลิมปิก หรือฟุตบอลโลก โดย Dunning กล่าวว่า ไม่มีกิจกรรมใดที่สร้างความสนใจจากคนทั้งโลกได้พร้อมๆ กันอย่างนี้มาก่อน

2) เป็นพื้นที่ต่อต้านการถูกควบคุม

John Fisk (as cited in Eric Dunning, 1999) นักวิชาการสายวัฒนธรรมศึกษาชี้ว่า เหตุผลหนึ่งที่ทำให้กีฬาได้รับความนิยม ก็คือ กีฬาช่วยให้คนเราได้หลีกเลี่ยงไปจากงานประจำที่ซ้ำซาก จำเจ และน่าเบื่อ นั่นคือการที่เราสามารถโต้ตอบกับความคับข้องใจของเราด้วยความรู้สึกที่เป็นอิสระไร้การควบคุมจากที่ทำงานหรือนายจ้างได้ แต่ในกรณีดังกล่าว Dunning กลับแย้งว่า แท้จริงแล้วในการเล่นกีฬานั้น การเป็นผู้ควบคุมหรือผู้ถูกควบคุมนั้นเกิดขึ้นสลับกันได้ตลอดเวลา เพียงแต่บริบทนั้นเปลี่ยนไป อย่างเช่น การที่นักกีฬาที่ยังต้องเล่นตามแผนการที่โค้ชหรือผู้จัดการทีมวางไว้ให้

3) เป็นแหล่งแสวงหาความสนุกสนานตื่นเต้นเร้าใจ

นักวิชาการทางสายสังคมวิทยาเปรียบเทียบว่า กีฬานั้นก็คือ ละครที่ไร้สคริปต์ และ ไม่มีคำพูด แต่ก็สามารถปลุกเร้าอารมณ์ได้ทั้งกับตัวนักกีฬาเองและผู้ชมได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา โดยที่ไม่รู้เลยว่าในแต่ละเกมนั้นจะจบลงแบบใด ดังที่ Joseph Maguire (as cited in Eric Dunning, 1999) เรียกว่า เป็นที่แสวงหาความตื่นเต้นในชีวิต และบทบาทหลักของกีฬาไม่ว่าจะในฐานะผู้เล่น หรือผู้ชม ต่างก็ได้สัมผัสกับอารมณ์ดังกล่าวเช่นกัน

4) เป็นพื้นที่ที่ใช้ประกอบสร้างอัตลักษณ์ของตน

John Fisk (as cited in Eric Dunning, 1999) เสนอว่า ในแง่มุมของกีฬานั้น ทั้งตัวนักกีฬาและแฟนกีฬาไม่เพียงแต่ใช้เป็นที่แสวงหาความรื่นรมย์ และเพิ่มพูนความสามารถของร่างกายเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ใช้ประกอบสร้าง อัตลักษณ์ (Identity) และความสัมพันธ์ขึ้นมา เพื่อให้พวกเขารับรู้ถึงความเป็นตัวเองที่แตกต่างไปจากเดิม ทั้งนี้ Dunning ขยายในประเด็นนี้ไว้ว่า ในสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่นั้น กีฬามีส่วนช่วยสร้างรูปแบบอัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล กลุ่ม หรือระหว่างกลุ่ม ความรู้สึกดีใจหรือเสียใจที่เกิดขึ้นตามมา อันเนื่องมาจากผลงานของตัวเอง ทีมของตัวเอง นักกีฬาคนโปรดหรือทีมโปรด ที่ปัจเจกบุคคลได้นำตัวเองไปผูกพันเอาไว้

5) เป็นศาสนา/พิธีกรรม

อีกบทบาทหนึ่งที่ Dunning ตั้งข้อสังเกตไว้คล้ายกับนักวิชาการอีกหลายท่านที่เขียนไว้ ก่อนหน้านี้ที่เชื่อว่ากีฬา มีบทบาทต่อชีวิตคนไม่แตกต่างจากความเชื่อในศาสนา เพราะต่างมีทั้งใน ส่วนของพิธีกรรม และความเลื่อมใส โดยนอกจากในตัวของนักกีฬาเองแล้ว ก็เกิดขึ้นกับผู้ชมที่ วางตัวเป็น แฟน (Fans) ด้วย คือ การให้ใจ (Committed) กับทีมกีฬา หรือนักกีฬาที่ตัวเองโปรด ปราน

จากบทบาทหน้าที่ของกีฬาดังที่ได้กล่าวข้างต้น อาจทำให้เราอนุมานได้ว่า กีฬานั้นเป็นสิ่ง ที่ดี มีประโยชน์ มีคุณค่า และเป็นสิ่งที่น่าจะเหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัย ไม่ว่าจะผู้หญิงหรือ ผู้ชายก็น่าจะสามารถเล่นกีฬาได้

อีกทั้ง จากการทบทวนประวัติศาสตร์และพัฒนาการของกีฬาตั้งแต่ยุคโบราณเป็นต้นมา แม้จะพบว่า แต่เดิมนั้น กีฬามีพื้นฐานมาจากการฝึกฝนเพื่อเตรียมความพร้อมในการทำสงคราม จนต่อมาถูกพัฒนามาสู่การล่าสัตว์เพื่อดำรงชีพ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นพื้นที่ทางสังคมของผู้ชาย แต่ใน ท้ายที่สุด กีฬาก็ถูกพัฒนาจนกลายเป็นกีฬาสมัยใหม่ ที่ใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางร่างกายและ แข่งขันเพื่อชิงความเป็นเลิศอย่างในปัจจุบัน ที่ซึ่งผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกีฬาทั้งในฐานะผู้ เล่นและผู้ชมมากขึ้น มิใช่เป็นเพียงพื้นที่ของผู้ชายอย่างแต่ก่อน (Eric Dunning, 1999) ซึ่งนั่นเป็น สิ่งที่น่าจะพอทำให้เข้าใจได้ว่า พื้นที่ของกีฬานี้ไม่น่าจะมีการแบ่งแยกทางเพศเหมือนในอดีต

แต่กระนั้น หลังจากที่ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตถึงพฤติกรรมการรับรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกีฬา ทั้งจากตัวผู้วิจัยเอง และบุคคลใกล้ชิด สิ่งหนึ่งที่พบและเป็นที่มาสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ คือ ใน การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับกีฬานั้น ยังคงมีเรื่องของพื้นที่ที่ไม่เท่ากัน และการแบ่งแยกทางเพศผูก ติดอยู่ กล่าวคือ เมื่อเรานึกถึงกีฬาชนิดใดชนิดหนึ่ง เราก็มักที่จะเกิดความคิดเชื่อมโยงว่า กีฬาชนิด นี้เป็นกีฬาของผู้หญิงหรือเหมาะกับผู้หญิง กีฬาชนิดนั้นเป็นกีฬาของผู้ชายหรือเหมาะกับผู้ชาย และหากนับจำนวนจะพบว่า กีฬาของผู้ชายนั้นมีมากกว่ากีฬาของผู้หญิง ยกตัวอย่างเช่น เมื่อ กล่าวถึงกีฬาฟุตบอล กีฬาบาสเกตบอล และกีฬาเบสบอล เราก็คงจะเกิดความคิดขึ้นว่ากีฬาทั้ง 3 ชนิดนี้เป็นกีฬาของผู้ชาย เป็นสิ่งที่ผู้ชายเล่น ไม่เหมาะกับผู้หญิง ผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่เล่นกัน แต่เมื่อ กล่าวถึงกีฬายิมนาสติก ก็เกิดความคิดขึ้นว่าเป็นกีฬาของผู้หญิง เป็นกีฬาที่ผู้หญิงเล่นกัน เป็น ต้น

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องของตัวผู้วิจัย และเป็นการสำรวจการรับรู้ของคนโดยทั่วไป ผู้วิจัยจึงออกแบบการสำรวจการรับรู้เบื้องต้น (Pre-survey) เกี่ยวกับเรื่องเพศในกีฬาของผู้คน โดย ใช้การสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แบ่งเป็นผู้หญิงจำนวน 10 คน และผู้ชายจำนวน 10 คน ด้วยคำถามที่ว่า “เมื่อเอ่ยถึงกีฬาต่อไปนี้ คุณนึกถึงเพศใดเป็นอันดับแรก ผู้หญิง ผู้ชาย หรือทั้ง 2 เพศ” ดังจะแสดงผลได้จากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงการรับรู้เรื่องภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดกีฬา	ผู้หญิง (คน)	ผู้ชาย (คน)	ทั้ง 2 เพศ (คน)	รวม (คน)
บาสเกตบอล	0	16	4	20
เบสบอล	0	20	0	20
วอลเลย์บอล	13	2	5	20
อเมริกันฟุตบอล	0	20	0	20
แฮนด์บอล	4	13	3	20
ฟุตบอล	0	20	0	20
เทนนิส	10	8	2	20
ยิมนาสติก	14	0	6	20
ว่ายน้ำ	1	1	18	20
วิ่งแข่ง	0	8	12	20
ฮอกกี้น้ำแข็ง	0	19	1	20
สเก็ตน้ำแข็ง	15	0	5	20
กอล์ฟ	0	9	11	20
มวย	0	18	2	20
มวยปล้ำ	0	17	3	20
ขี่จักรยาน	0	6	14	20
ยิงปืน	2	11	7	20
ขี่ม้า	3	9	8	20
ยกน้ำหนัก	0	12	8	20
เพาะกาย	1	19	0	20

จากผลการสำรวจสามารถอธิบายได้ว่า ในกีฬาบางชนิดมีการแบ่งแยกทางเพศปรากฏให้เห็นอยู่อย่างชัดเจน อาทิ กีฬาเบสบอล กีฬาฟุตบอล และกีฬาอเมริกันฟุตบอล ซึ่งไม่มีกลุ่ม

ตัวอย่างคนใดตอบว่านึกถึงผู้หญิง หรือแม้แต่นึกถึงทั้ง 2 เพศเลย ขณะที่ในบางชนิดกีฬาอย่างกีฬา วอลเลย์บอล กีฬาเทนนิส กีฬาโยนมาสติก และกีฬาสเก็ตน้ำแข็ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่านึกถึงผู้หญิงมากกว่าจะนึกถึงผู้ชาย หรือทั้ง 2 เพศ และในขณะเดียวกัน ในบางชนิดกีฬา อาทิ กีฬา วายน้ำ กีฬาวิ่งแข่ง กีฬากอล์ฟ และกีฬาขี่จักรยาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่านึกถึงทั้ง 2 เพศ มากที่สุด โดยนอกจากนี้ยังพบว่า จากทั้งสิ้น 20 ชนิดกีฬา มีชนิดกีฬาที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่านึกถึงผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และมากกว่าที่จะนึกถึงทั้ง 2 เพศ อยู่ถึง 13 ชนิดกีฬา ขณะที่มีเพียง 4 ชนิดกีฬาเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่านึกถึงผู้หญิงมากกว่า โดยที่เหลืออีก 3 ชนิดกีฬา กลุ่มตัวอย่างตอบว่านึกถึงทั้ง 2 เพศเท่ากัน สิ่งเหล่านี้สามารถเป็นข้อสรุปได้ว่า ในการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องกีฬานั้น ยังคงมีเรื่องเพศ และการแบ่งแยกทางเพศ หรือที่เรียกกันว่า “การรับรู้ภาพแบบฉบับทางเพศ” (Gender Stereotype Perception) อยู่จริง

จากผลการสำรวจในข้างต้นนำไปสู่การแสวงหาคำตอบต่อไปว่า สิ่งใดที่ทำให้เกิดการรับรู้เรื่องภาพแบบฉบับทางเพศเหล่านี้ขึ้น ซึ่งจากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ทั้งสิ้น 4 ประเด็น ดังนี้

1) เกิดจากประสบการณ์ตรง

กล่าวคือ อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเรื่องเพศในกีฬานี้ จากการรับรู้สิ่งที่พวกเขาเคยมีโอกาสดำเนินชีวิตประจำวัน อาทิเช่น ผู้หญิงที่พวกเขาพบเห็นส่วนใหญ่ในชีวิตประจำวันเล่นกีฬาชนิดนี้ หรือผู้ชายที่พวกเขาเห็นส่วนใหญ่ในชีวิตประจำวันเล่นกีฬาชนิดนั้น ขณะที่กีฬาบางชนิดพวกเขาไม่ค่อยได้พบเห็นว่ามีการเล่นในกลุ่มผู้หญิง หรือกีฬาบางชนิดพวกเขาไม่ค่อยได้พบเห็นว่ามีการเล่นในกลุ่มผู้ชาย เป็นต้น โดยการรับรู้จากประสบการณ์ตรงดังกล่าวก่อให้เกิดเป็นภาพจำ และทำให้เกิดเป็นภาพแบบฉบับตามมา

2) เกิดจากความรู้สึกต่อคนส่วนใหญ่

กล่าวคือ อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเรื่องเพศในกีฬานี้ จากความรู้สึกที่เกิดขึ้นต่อคนส่วนใหญ่ โดยมองว่าคนส่วนใหญ่น่าจะคิดกันแบบนี้ หรือน่าจะคิดกันแบบนี้ บางชนิดกีฬาอาจเป็นสิ่งที่ไม่เคยพบเห็นการเล่นด้วยตัวของพวกเขาเอง แต่ตัดสินใจไปตามความรู้สึกว่าคนส่วนใหญ่น่าจะตอบเช่นนี้

3) เกิดจากความคิดเห็นส่วนตัว

อาจเป็นไปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจเรื่องเพศในกีฬาฟันนี้ จากความคิดเห็นโดยส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างเอง อันเป็นผลมาจากการพิจารณาชนิดกีฬาว่า กีฬาชนิดนี้ต้องอาศัยพลังกำลังอย่างมากในการเล่น หรือกีฬาชนิดนั้นต้องอาศัยความอดทนช้อยอย่างมาก อันจะส่งผลให้ตัดสินใจว่ากีฬาชนิดนี้เหมาะสมกับผู้ชาย หรือกีฬาชนิดนั้นเหมาะสมกับผู้หญิง ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้อาจเนื่องมาจากการปลูกฝังทางวัฒนธรรม รวมถึงโลกทัศน์ส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างเอง

และ 4) ปัจจัยอื่นๆ ซึ่งปัจจัยอื่นๆ นี้เองที่เป็นที่มาของปัญหาต่อไปอีกว่า ยังมีปัจจัยอื่นใดที่เป็นผลให้เกิดการรับรู้เรื่องภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาเหล่านี้

เมื่อลองพิจารณาถึงวิถีทางที่ได้มาซึ่งความรู้และการรับรู้ของคนส่วนใหญ่ในยุคปัจจุบัน ก็พบว่า ความรู้และการรับรู้โดยส่วนใหญ่นั้นเกิดจากการถ่ายทอดของสื่อมวลชน (Mediated Experience) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเงื่อนไขของเรื่องราวที่เราไม่สามารถประสบพบเห็นได้โดยตรงด้วยตัวของเราเอง

ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ และคณะ (2532) ได้อธิบายว่า คนเราไม่ได้รับรู้โลกแห่งความจริงด้วยตัวเอง และโดยตรงเสมอไป หากแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการรับรู้โดยผ่านตัวกลาง (Medium) อื่นๆ ในสังคม โดยข้อเท็จจริงดังกล่าวนั้นสามารถพิสูจน์ได้ด้วยการศึกษาตั้งคำถามเกี่ยวกับความรู้ต่างๆ ที่เด็กๆ มีอยู่ และหากถามถึงแหล่งที่มาของความรู้ ก็พบว่าเด็กๆ ได้ความรู้เหล่านั้นมาจากการอ่านหนังสือ หรือดูโทรทัศน์เสียเป็นส่วนใหญ่

Charles Wright Mills (อ้างถึงใน เบญจวรรณ นรสิงห์, 2539) อีกหนึ่งผู้ศึกษาประเด็นเรื่องสื่อ ได้กล่าวถึงสถานการณ์ระหว่างสังคมกับสื่อมวลชนไว้ว่า สื่อมวลชนเข้ามามีอำนาจครอบงำสังคมและกำหนดทิศทางการความคิดเห็น ความเชื่อ หรือแม้แต่ทัศนคติของผู้คนก็ถูกกำหนดไปในทิศทางที่สื่อต้องการให้เป็น ภาพที่ปรากฏในปัจจุบันจึงเป็นความสัมพันธ์ที่ลัดหล่นและครอบงำของสื่อ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากกับคนส่วนใหญ่ในสังคม ที่ถึงแม้ว่าจะมีจำนวนมาก แต่มีพลังครอบงำและพลังต้านทานน้อยกว่า เมื่อเป็นเช่นนี้ เราจึงมองเห็นได้ไม่ยากว่า ปัจจุบันการแสดงเจตจำนงในพื้นที่สาธารณะได้ถูกบริหารจัดการและทำให้กลายเป็นเพียงเครื่องมือสะท้อนเนื้อหาที่ถูกฉายภาพออกมาโดยเครือข่ายอันกว้างใหญ่ไพศาลของสื่อมวลชน ฉะนั้นแล้วประเด็นต่างๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นทัศนคติ ค่านิยม หรือโลกทัศน์ก็ยากที่จะหลีกเลี่ยงการครอบงำจาก

สื่อมวลชนได้

กาญจนา แก้วเทพ (2535) ได้อธิบายเพิ่มเติมในเรื่องนี้ไว้ว่า โดยทั่วไป นักวิชาการมักจะกล่าวกันว่า สื่อมวลชนมีหน้าที่สะท้อน (Reflect) สิ่งที่มีอยู่ในสังคมให้คนในสังคมได้รับรู้ สังคมเป็นอย่างไร สื่อที่ดีที่มีความเที่ยงตรง เป็นเสมือนกระจกเงาที่ไม่บิดเบี้ยวก็จะสะท้อนภาพออกมาเช่นนั้น แต่แท้ที่จริงแล้ว สื่อมวลชนมีสัมพันธภาพแบบ 2 ทางกับสังคมและความเป็นจริง สัมพันธภาพแรกก็คือ การสะท้อนสิ่งที่มีอยู่และเป็นอยู่ สัมพันธภาพหลังก็คือ การสร้างภาพแห่งความเป็นจริงทางสังคมขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้ โดยการเลือกว่าจะเสนอเนื้อหาใด และการให้ความหมายของสิ่งต่างๆ ของสื่อเท่ากับเป็นการสร้างภาพความเป็นจริงใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคมด้วย

เมื่อมองกลับมาที่ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างสื่อมวลชนและการรับรู้เรื่องราวที่เกี่ยวกับเพศของคนในสังคม ดังที่ Susannah Wilson (1981, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2535) ได้ประมวลแนวทางการศึกษาในเรื่องดังกล่าว โดยใช้บทบาทของสื่อเป็นเกณฑ์ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

1) การมองว่าสื่อมวลชนมีฐานะเป็นกระจกสะท้อนภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งข้อสรุปประการหนึ่งที่ Wilson กล่าวไว้ก็คือ คงจะไม่มีความสัมพันธ์โดยตรง (Direct Relation) ระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงกับภาพสะท้อนในสื่อ ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อเท็จจริงที่ว่า กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของสื่อมวลชนนั้นเกิดมาจากบุคคลหลายฝ่ายที่มีทัศนคติและอุดมการณ์แตกต่างกัน

2) การมองว่าสื่อมวลชนมีบทบาทเป็นตัวตอกย้ำ (Reinforcer) ภาพ แบบอย่างค่านิยม ความคิด และความเชื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ในแง่นี้หมายถึง บรรดาภาพต่างๆ ที่ปรากฏในสื่ออันจะนำไปสู่ภาพแบบฉบับนั้น จะเป็นภาพที่ถูกคัดเลือกแล้วให้เป็นแต่ภาพที่ต้องการจะส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น กล่าวคือ สื่อมวลชนจะทำหน้าที่เหมือนสถาบันทางสังคมอื่นๆ คือ เป็นตัวแทนในการอบรมบ่มเพาะให้สมาชิกในสังคมเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม (Agent of Socialization)

3) มองว่าสื่อมวลชนมีบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม (Social Change Mechanism) โดย Wilson ได้อ้างทัศนะของ Alberct ว่า สื่อมวลชนสามารถจะนำเสนอแบบอย่างใหม่ๆ ภาพ ค่านิยม แนวคิด และความเชื่อใหม่ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเคลื่อนไหว

เปลี่ยนแปลงทั้งระดับความคิดและการกระทำในสังคมได้

ในกรณีของภาพแบบฉบับทางเพศก็เช่นกัน ทั้งนี้ เนื่องจากการที่สื่อมวลชนมีบทบาทโดยตรงในการนำเสนอ "ภาพ" (Portray) ต่างๆ ให้แก่คนในสังคม ซึ่งภาพที่กล่าวถึงนี้ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของโครงสร้างทางสังคมที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ และส่งผลไปยังความคิดและพฤติกรรมของคนในสังคม ดังนั้นเมื่อสื่อมวลชนนำเสนอ หรือถ่ายทอดเรื่องราวใดๆ ที่เกี่ยวกับเพศ การถ่ายทอดภาพหญิงชายอันเป็นที่มาของการรับรู้ภาพแบบฉบับทางเพศก็ย่อมเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้

ต่อประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยทำการตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมถึงภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชาย หรือที่อาจเรียกโดยย่อว่า "ภาพหญิงชาย" ที่ถูกนำเสนอในสื่อมวลชน อันจะนำไปสู่การรับรู้ในเรื่องภาพแบบฉบับทางเพศของคนในสังคมนั้น ถูกสร้างขึ้นในลักษณะใด และใช้รูปแบบใดบ้างในการสร้าง ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของภาพหญิงชายที่ถูกนำเสนอผ่านสื่อมวลชนประเภทต่างๆ อาทิ

งานวิจัยของ นพรัตน์ วงศ์กลตุต (2531) ที่ได้ทำการศึกษาถึงบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงไทยที่สะท้อนอยู่ในโฆษณาทางโทรทัศน์ โดยผลการศึกษาพบว่า ผู้หญิงในโฆษณาทางโทรทัศน์ จะถูกจำกัดให้แสดงถึงบทบาทผู้หญิงสวยแต่ไร้อาชีพมากที่สุด โดยจะเน้นให้ผู้หญิงเสริมความงาม ปรับปรุงรูปร่างของตนอยู่เสมอเพื่อให้มีผู้มาสนใจรักใคร่ โดยชี้ให้เห็นว่า ความสวยสำคัญกว่าความสามารถ และผู้หญิงมีค่าแค่เพียงวัตถุทางเพศที่มีความงามไว้เพื่อตอบสนองความต้องการและความเป็นใหญ่ของชาย

งานวิจัยของบงกช เสวตามร์ (2533) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของภาพยนตร์ไทย กรณีตัวละครที่มีลักษณะเบี่ยงเบนปี พ.ศ. 2528 – 2530 โดยผลการศึกษาพบว่า ตัวละครหญิงที่มีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากตัวละครดั้งเดิมจะมีพฤติกรรมหลายด้าน ทั้งดีและเลวในคนคนเดียว แต่แม้ว่าตัวละครหญิงเหล่านี้จะดูเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แต่ส่วนใหญ่ก็ยังคงด้อยกว่าผู้ชายอยู่ เช่น ผู้หญิงแกร่ง หากมีผู้ชายอยู่เคียงข้างก็จะทำให้มีโอกาสชนะมากขึ้น

งานวิจัยของ ชนัญชี กาญจนอุไรโรจน์ (2538) ที่ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ผู้หญิงใน

หนังสือพิมพ์รายวันในช่วงปี พ.ศ. 2528 - 2537 โดยผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน มีการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงในประเด็นผู้หญิงกับความงามมากที่สุด และมักนำเสนอในรูปแบบของข่าว บทบาทที่ถูกลำเสนอมากที่สุดคือ วัตถุทางเพศ ฐานะของผู้หญิงในข่าวมักมีฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ โดยได้ให้ข้อสรุปว่า ข่าวหนังสือพิมพ์ยังคงนำเสนอภาพของผู้หญิงในรูปแบบเดิมๆ

งานวิจัยของ วิชชา สันทนาประสิทธิ์ (2543) ที่ได้ทำการศึกษาภาพความเป็นชายใน ภาพยนตร์ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 โดยผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของความเป็นชายที่ ถูกถ่ายทอด และนำเสนอในภาพยนตร์นั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ความเป็นชายแบบเก่าที่ นำเสนอภาพความเป็นชายที่เป็นไปตามค่านิยมกระแสหลัก เช่น ผู้ชายต้องเข้มแข็ง มีอำนาจ มีความเป็นผู้นำ และความเป็นชายแบบใหม่ ที่เป็นภาพของผู้ชายแบบผสม คือภาพความเป็นชายที่ เป็นการผสมผสานระหว่างความเป็นชายตามค่านิยมกระแสหลัก กับความเป็นชายแบบใหม่ที่มีความอ่อนไหว มีข้อบกพร่อง ไม่ได้สมบูรณ์แบบเสมอไป รวมไปถึงภาพผู้ชายแบบอ่อนแอ ซึ่งเป็น ภาพที่ตรงกันข้ามกับภาพความเป็นชายตามค่านิยมกระแสหลัก

งานวิจัยของ จินตนา งามสิริพร (2545) ที่ได้ทำการนำเสนอและการสื่อความหมายภาพ ผู้หญิงในสื่อคาราโอเกะ โดยผลการศึกษาพบว่า ลักษณะและการสื่อความหมายภาพผู้หญิงในสื่อ คาราโอเกะมีการใช้ลักษณะความดึงดูดทางเพศ (Sex Appeal) จากเรือนร่างของผู้หญิงมาเป็นจุด ขยายหลัก ภาพผู้หญิงที่ถูกลำเสนอจึงออกมาเป็นวัตถุทางเพศ (Sex Object) โดยแฝงเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Power Relations) ไว้ด้วย

และงานวิจัยของ โชติกา รุ่งชัยมงคล (2548) ที่ได้ทำการศึกษารับรองภาพผู้หญิงใน หนังสือพ็อกเก็ตบุ๊กแนวก้าวหน้า โดยผลการศึกษาพบว่า ภาพของผู้หญิงที่ถูกลำเสนอมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ภาพผู้หญิงที่มีบทบาทเพศแบบดั้งเดิม และภาพผู้หญิงที่มีบทบาทเพศแบบใหม่ โดยหนังสือพ็อกเก็ตบุ๊กยังคงตอกย้ำการนำเสนอภาพผู้หญิงที่มีบทบาทแบบดั้งเดิมเป็นส่วนใหญ่ คือแม้จะมีการนำเสนอภาพผู้หญิงที่มีบทบาทเพศแบบใหม่บ้าง แต่ก็ยังเป็นบทบาทเพศแบบใหม่ที่ยังไม่มีความก้าวหน้ามากนัก และยังคงถูกจำกัดขอบเขตเอาไว้ ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้หญิงมี โอกาสออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น แต่ขณะเดียวกันสังคมก็ยังคงคาดหวังให้ผู้หญิงมีบทบาทหลัก ในการเป็นแม่และภรรยาอยู่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันทางเพศระหว่างผู้หญิงและ ผู้ชาย รวมถึงชี้ให้เห็นว่า ระบบอำนาจชายเป็นใหญ่ในสังคมไทยยังดำรงอยู่อย่างเข้มแข็ง

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพอจะสรุปโดยง่ายถึงประเด็นในเรื่องเพศสภาพได้ว่า ภาพของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอในสื่อมวลชนนั้น มีบทบาทและสถานภาพที่ค่อนข้างถูกจำกัด สื่อมวลชนมักจะนำเสนอภาพของผู้หญิงในด้านของความสวยงาม โดยส่วนใหญ่มองเป็นเพียงวัตถุทางเพศ และต้องอาศัยพึ่งพาผู้ชาย ขณะเดียวกันภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอ จะเป็นภาพของบุคคลซึ่งมีความเป็นผู้นำ มีอำนาจ และมีบทบาทสถานภาพที่สูงกว่าผู้หญิง

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาทำให้ผู้วิจัยพบข้อสังเกตว่า งานวิจัยในเรื่องราวที่เกี่ยวกับภาพหญิงชาย รวมถึงภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในสื่อมวลชนประเภทต่างๆ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเพียงภาพของเพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ กล่าวคือ หากไม่เป็นการศึกษาเฉพาะภาพของผู้หญิง ก็เป็นการศึกษาเฉพาะภาพของผู้ชาย มิใช่การศึกษาภาพของทั้ง 2 เพศ ซึ่งเป็นการยากหากจะเปรียบเทียบภาพที่เกิดขึ้นของทั้ง 2 เพศให้เห็นอย่างชัดเจน ประกอบกับงานวิจัยต่างๆ ที่ผ่านมา สื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกีฬา หรือเรียกสั้นๆ ว่า “สื่อกีฬา” ยังไม่ได้รับความสนใจที่จะศึกษาในประเด็นดังกล่าวมากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานวิจัยของไทย

สืบเนื่องจากสาเหตุข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความน่าสนใจในการที่จะศึกษาถึงประเด็นดังกล่าวในบริบทของสื่อกีฬา ว่ามีการนำเสนออย่างไร เหมือนหรือแตกต่างจากสื่อมวลชนประเภทอื่นหรือไม่ อย่างไร และสื่อกีฬาในฐานะสื่อกลางที่มีผลโดยตรงต่อการรับรู้ของคนในสังคมมีบทบาทอย่างไรต่อประเด็นดังกล่าว โดยผู้วิจัยจะศึกษาทั้งภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชาย รวมไปถึงภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกีฬา

และเมื่อก้าวถึงสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับกีฬา "ข่าวกีฬา" จึงเป็นตัวเลือกแรกของการศึกษา ในฐานะสื่อซึ่งมีบทบาทโดยตรงต่อกีฬา และการรับรู้ของคนส่วนใหญ่ในสังคม กล่าวคือในแต่ละวันมีผู้คนจำนวนมากให้ความสนใจติดตามรับชมข่าวกีฬาที่สื่อมวลชนประเภทต่างๆ นำเสนอ สังเกตได้จากการที่โทรทัศน์เกือบทุกช่องจะจัดการนำเสนอข่าวกีฬาไว้ในช่วง Primetime รวมถึงมีปริมาณการนำเสนอข่าวกีฬาที่มากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้ก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการรับชมข่าวกีฬาของผู้คนในสังคม

ดังที่ ประพจน์ ฌ บางช้าง (2539) กล่าวถึงความนิยมในข่าวกีฬาของคนในสังคมไว้ว่า ปัจจุบันข่าวกีฬากลายเป็นความบันเทิงชนิดหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากคนในสังคม เป็นผลให้สื่อมวลชนพยายามตอบสนองความต้องการดังกล่าว โดยหันมานำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

กีฬามากขึ้น

กล่าวคือ สื่อมวลชนประเภทต่างๆ มีแนวโน้มที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และแข่งขันกันในการนำเสนอข่าวกีฬามากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น สื่อหนังสือพิมพ์ ได้มีการขยายเนื้อที่ของหน้าข่าวกีฬาให้เพิ่มมากขึ้นเกือบทุกฉบับ อาทิ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 2 ยักษ์ใหญ่ของหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ที่ได้แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวกีฬา โดยเพิ่มเนื้อที่ของข่าวกีฬา มีการจัดทำแบบแยกส่วน (Sections) เพื่อเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ มีการเพิ่มเติมทั้งเนื้อหา ภาพข่าว และคอลัมน์ที่เกี่ยวกับกีฬา มีการพาดหัวข่าว รวมไปถึงการใช้ภาพสีเหมือนการพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของข่าวทั่วไป ขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ อย่างหนังสือพิมพ์มติชนและหนังสือพิมพ์ข่าวสดเอง ก็ได้จัดให้มีหน้ากีฬาไว้สำหรับนำเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะในช่วงท้ายของเล่ม และนอกจากนี้ยังปรากฏหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอเฉพาะข่าวกีฬาเกิดขึ้นอีกหลายชื่อฉบับด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น หนังสือพิมพ์สยามกีฬา หนังสือพิมพ์สตาร์ชอคเกอร์ หนังสือพิมพ์สปอร์ตพูล และหนังสือพิมพ์สปอร์ตแมน เป็นต้น โดยอาจกล่าวได้ว่าแทบจะไม่มีหนังสือพิมพ์ชื่อฉบับใดในประเทศไทยที่ไม่มีการนำเสนอข่าวกีฬาเลย

นอกจากสาเหตุในการเลือกข่าวกีฬามาทำการศึกษาดังที่กล่าวไปข้างต้น ผู้วิจัยยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพในพื้นที่ของข่าว ซึ่งดูคล้ายกับว่าจะเป็นพื้นที่ปลอดอคตินั้น ยิ่งจะเป็นสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการครอบครอง และการแย่งชิงพื้นที่กันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย อันจะนำมาซึ่งบทสรุปในเรื่องของภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่สื่อนำเสนอได้อย่างเด่นชัดยิ่งขึ้นด้วย

ทั้งนี้ อย่างที่ทราบกันดีว่า ในการรายงานข่าวนั้น ตัวสารที่จะเผยแพร่ออกไปนั้น สามารถเป็นไปได้ใน 2 ลักษณะ คือ ตัวข่าวที่เป็นข้อความ กล่าวคือ ใช้ตัวหนังสือในการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้รับสาร และตัวข่าวที่เป็นภาพถ่าย ซึ่งถ่ายทอดโดยใช้ภาพถ่ายโดยตรง หรืออาจใช้เป็นส่วนประกอบของข่าวสาร ทั้งนี้ เพื่อดึงดูดความสนใจ เสริมสร้างความเข้าใจ และทำให้ผู้รับสารได้เห็นภาพที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น (กมล ฉายาวัดมนะ, 2534) โดยเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งเน้นที่จะศึกษาการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ถูกนำเสนออยู่ในข่าวกีฬานั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ภาพถ่ายที่เป็นข่าว หรือภาพข่าวนั้น น่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมมากที่สุด

ต่อประเด็นเรื่องความสำคัญของภาพข่าว เบญจวรรณ นรสิงห์ (2539) กล่าวว่า ภาพข่าวที่มีขนาดใหญ่ และเป็นที่น่าสนใจ จะช่วยส่งเสริมให้หน้าหนังสือพิมพ์นั้นน่าหยิบมาอ่านมากขึ้น เนื่องจากคนทั่วไปมักจะสนใจดูรูปมากกว่าที่จะอ่านตัวหนังสือ และหากรูปภาพดังกล่าวเป็นบุคคลที่ตัวเองรู้จักหรือสนใจ ก็จะทำให้อยากรู้เรื่องราวหรือเนื้อหาข่าวที่หนังสือพิมพ์นำเสนอมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ Brian Horton (2001) ยังเสนอว่า มีการสำรวจพบว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์จำนวนมากซื้อหนังสือพิมพ์ เนื่องจากต้องการอ่านข่าวกีฬา ต้องการเห็นภาพการแสดงออกที่สดุดยอด และการเล่าเรื่องราวด้วยภาพนั้น ก็เป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของผู้อ่านได้อย่างดี

อีกทั้งจากการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติการรับรู้ของมนุษย์ ที่พบว่า คนเราสามารถจดจำสิ่งที่เห็นได้ถึงร้อยละ 40 แต่จะจดจำสิ่งที่ได้ยินเพียงร้อยละ 20 (ประชัน วลลิก, 2519) ก็ยังเป็นเครื่องยืนยันถึงความสำคัญและความมีประสิทธิภาพของภาพในการสื่อความหมาย อันมีผลต่อการรับรู้และจดจำของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญ รวมไปถึงความมีประสิทธิภาพของภาพข่าวดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น ก็อาจทำให้สรุปได้ว่า การนำเสนอภาพข่าวกีฬาใดๆ นั้น ย่อมจะส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกีฬาของคนในสังคม ดังนั้น ปริมาณการนำเสนอ การให้ความสำคัญ รวมไปถึงเนื้อหาที่มีการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในลักษณะใดๆ นั้น ก็ย่อมจะส่งผลให้เกิดภาพหญิงชาย รวมถึงภาพแบบฉบับทางเพศขึ้นในการรับรู้ของคนในสังคมด้วยนั่นเอง

ฉะนั้นการศึกษารูปภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศที่สอดแทรกอยู่ในภาพข่าวกีฬาผ่านวิธีการในการนำเสนอ ซึ่งมีอยู่เป็นประจำทุกวัน และนับวันยิ่งจะมีผู้ให้ความสนใจติดตามเพิ่มขึ้นนั้น นอกจากจะสามารถทำให้เห็นข้อสรุปของความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของสื่อมวลชน อันมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนส่วนใหญ่ในสังคมในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเพศและกีฬาได้เป็นอย่างดี ยังจะสามารถทำให้เข้าใจถึงที่มาของภาพแห่งความเป็นจริงทางสังคมและการรับรู้ดังที่กล่าวไปข้างต้นได้อย่างถ่องแท้ด้วย

ปัญหานำวิจัย

1. ปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชายเป็นอย่างไร
2. ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเป็นอย่างไร
3. หนังสือพิมพ์มีบทบาทต่อการนำเสนอภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬาเสนอผู้หญิงและผู้ชาย
2. เพื่อศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา
3. เพื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้จะศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา โดยศึกษาจากภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ ซึ่งแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม 1 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ 1 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และหนังสือพิมพ์ประเภทนำเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ 1 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน โดยทำการศึกษาตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 31 วัน

ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

1. ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาไม่เท่าเทียมกันทางเพศแฝงฝังอยู่เสมอ
2. หนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อมวลชน มีบทบาทในการตอกย้ำเรื่องภาพแบบฉบับทางเพศใน

กีฬาสู่การรับรู้ของคนในสังคมผ่านการเสนอ

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

เพศสภาพ (Gender)

หมายถึง ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างของสถานภาพและบทบาทหญิง-ชาย และการตัดสินใจทางเพศ ซึ่งถูกกำหนดโดยกรอบของสังคมและวัฒนธรรม อธิบายได้ด้วยความเข้าใจว่าเป็นสิ่งที่สังคมประกอบสร้างขึ้น ซึ่งแตกต่างจากคำว่าเพศสรีระ (Sex) ที่อธิบายได้ด้วยแนวคิดทางชีววิทยา

ภาพ / ภาพหญิงชาย (Gender Portrayal)

หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ได้ผ่านกระบวนการผลิตและได้สร้างลักษณะบางอย่างของผู้หญิงและผู้ชายขึ้นมา ทำให้เกิดชุดความหมายในการรับรู้ภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายในกีฬา

ภาพแบบฉบับทางเพศ (Gender Stereotype)

หมายถึง รูปแบบหนึ่งของทัศนคติที่คนทั่วไปมีภาพในใจต่อผู้หญิงหรือผู้ชายอย่างเหมารวมๆ กันเมื่อนึกถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกีฬา โดยลักษณะของภาพแบบฉบับนี้มักเกิดจากการเปิดรับสื่อและตีความตามภาพของบุคคลตามสื่อ ซึ่งในที่นี้คือ ภาพข่าวกีฬา

ภาพข่าวกีฬา (Sport News Photographs)

หมายถึง ภาพข่าวที่เป็นทั้งภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ ภาพข่าวทั่วไป และภาพประกอบข่าว ที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวในวงการกีฬาทั้งที่เป็นสาระและบันเทิง ตลอดจนภาพที่เป็นการรายงานเรื่องราวเกี่ยวกับผู้เล่น ผู้ฝึกสอน ทีม รวมทั้งการแข่งขันรายการต่างๆ ซึ่งครอบคลุมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับคือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ฉบับวันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555

บทบาท (Functions)

หมายถึง บทบาทที่หนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชน มีต่อการนำเสนอภาพ

หญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา อันจะนำไปสู่การรับรู้เรื่องในประเด็นดังกล่าวของคนในสังคม

เกณฑ์การวัดปริมาณการนำเสนอ

- จำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

ภาพเพศหญิง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีเฉพาะเพศหญิงปรากฏในภาพ

ภาพเพศชาย หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีเฉพาะเพศชายปรากฏในภาพ

ภาพทั้ง 2 เพศ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีทั้งเพศหญิงและเพศชายปรากฏในภาพ

- จำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

กีฬาฟุตบอล หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพขณะทำการแข่งขันกีฬาฟุตบอล หรือปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอลในทางใดก็ตาม ที่อาจไม่ใช่ภาพการแข่งขันกีฬา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า ภาพนั้นเป็น ภาพข่าวกีฬาฟุตบอล

กีฬาเทนนิส หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพขณะทำการแข่งขันกีฬาเทนนิส หรือปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกีฬาเทนนิสในทางใดก็ตาม ที่อาจไม่ใช่ภาพการแข่งขันกีฬา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า ภาพนั้นเป็น ภาพข่าวกีฬาเทนนิส

กีฬาวอลเลย์บอล หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพขณะทำการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล หรือปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกีฬาเทนนิสในทางใดก็ตาม ที่อาจไม่ใช่ภาพการแข่งขันกีฬา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า ภาพนั้นเป็น ภาพข่าวกีฬาวอลเลย์บอล

เกณฑ์การวัดการให้ความสำคัญในการนำเสนอ

- จำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

หน้าหนึ่งของส่วนข่าวกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏตำแหน่งการจัดวางในหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา

หน้าในของส่วนข่าวกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏตำแหน่งการจัดวางนอกเหนือจากหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา

- จำแนกตามขนาดของภาพ

ขนาดใหญ่ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 38-56 ตารางนิ้วขึ้นไป

ขนาดกลาง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 19-37 ตารางนิ้ว

ขนาดเล็ก หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 0-18 ตารางนิ้ว

- จำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ

มุมบน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมที่สูงกว่าบุคคลในภาพ

มุมน่า หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมที่ต่ำกว่าบุคคลในภาพ

มุมตรง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายบุคคลในภาพจากระดับสายตา

เกณฑ์การวัดลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจ

- จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

นักกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งเป็นผู้ทำการแข่งขันกีฬา หรือมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทำการแข่งขันกีฬา หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นนักกีฬา อาทิ สวมใส่เครื่องแต่งกายสำหรับทำการแข่งขันกีฬา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนักกีฬา

ผู้ฝึกสอน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีหน้าที่ในการฝึกสอนนักกีฬาเพื่อลงทำการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ฝึกสอน

กรรมการ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีหน้าที่ตัดสินชี้ขาดในการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นกรรมการ

ประธานจัดการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทหน้าที่ใหญ่ที่สุดในการจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นประธานจัดการแข่งขัน

ทีมงานจัดการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นทีมงานจัดการแข่งขัน

นายกสมาคมกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลง

ทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทใหญ่ที่สุดในการบริหารสมาคมกีฬา รวมถึงมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนายกสมาคมกีฬา

ประธานในพิธี หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่จัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลระดับสูงที่ได้รับการเชิญมาเพื่อเปิดการแข่งขัน มอบรางวัล หรือร่วมในการแถลงข่าวจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นประธานในพิธี

พริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ แดนเซอร์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการนำเซียร์ระหว่างการแข่งขัน หรือทำการแสดงระหว่างพักการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ หรือแดนเซอร์

นักกายภาพ แพทย์ พยาบาล หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลรักษานักกีฬาเมื่อได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขัน หรือตรวจความพร้อมทางด้านร่างกายให้แก่นักกีฬาเพื่อลงทำการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนักกายภาพ แพทย์ หรือพยาบาล

เด็ก หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งได้รับความสนับสนุน หรืออนุเคราะห์จากนักกีฬาในด้านการฝึกสอนการกีฬา หรือด้านการบริจาคเงินทุนการศึกษา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นเด็ก

กองเชียร์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีส่วนร่วมกับการแข่งขันในฐานะผู้สนับสนุนด้านกำลังใจ หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นกองเชียร์

ครอบครัวของนักกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับนักกีฬาทั้งทางสายเลือด และการคบค้าสมาคม หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นครอบครัวของนักกีฬา

- จำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

ภาพการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพขณะทำการแข่งขันกีฬา หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นภาพที่มาจากการแข่งขันกีฬา อาทิ ภาพบุคคลพร้อมชุดหรือ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน หรือบรรยากาศรอบข้างในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพขณะไม่ได้อยู่ระหว่างทำการการแข่งขัน หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นภาพที่มาไม่ได้มาจากการแข่งขันกีฬา อาทิ ภาพขณะรับรางวัล ภาพโพสท่าถ่ายรูป หรือภาพที่ไม่ปรากฏให้เห็นชุดหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

- จำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

ภาพทั่วไป หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงการแข่งขันหรือผลการแข่งขัน หรือแสดงให้เห็นเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในภาพและกีฬา มิได้เป็นการแสดงให้เห็นถึงทักษะความสามารถ หรือเจาะจงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคลในภาพ

ภาพทักษะและความสามารถ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของบุคคลในภาพเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา เป็นภาพขณะทำการแข่งขันกีฬา หรือปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพพร้อมกับอุปกรณ์กีฬาหรือท่าทางในการแข่งขันกีฬาอย่างชัดเจน

ภาพลักษณะทางกายภาพ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคลในภาพ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาหรือไม่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาก็ได้ เป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพมากกว่าที่จะปรากฏให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของบุคคลในภาพอย่างชัดเจน

- จำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

ภาพความสำเร็จ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงอาการดีใจหรือเฉลิมฉลองกับความสำเร็จหรือชัยชนะที่ได้มาจากการแข่งขัน รวมไปถึงภาพขณะรับเหรียญรางวัลหรือถ้วยรางวัล

ภาพความล้มเหลว หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงอาการเสียใจหรือผิดหวัง เนื่องจากความพ่ายแพ้หรือประสบความล้มเหลวในการแข่งขัน รวมไปถึงภาพขณะแสดงความอ่อนแอออกมา

ภาพความก้าวร้าว หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงความก้าวร้าวระหว่างการแข่งขัน การปะทะ การถกเถียง การระบายอารมณ์ รวมไปถึงความดุเดือดทางสีหน้าขณะทำการแข่งขัน

ภาพความอ่อนโยน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงความอ่อนโยน และความมีอัธยาศัยดี รวมไปถึงสีหน้าที่ยิ้มแย้มขณะทำการแข่งขัน

ภาพสรีระ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงสรีระของบุคคลในภาพอย่างชัดเจน เน้นที่ความดึงดูดทางเพศจากลักษณะทางกายภาพ

ภาพภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงการแต่งกายอันสวยงาม ทันสมัยของบุคคลในภาพ ความใส่ใจในภาพลักษณ์ การแต่งหน้าทำผม และความเป็นดาราของบุคคลในภาพ

ภาพที่ไม่สามารถระบุได้ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ทั้ง 6 ข้อที่กล่าวมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา ซึ่งอาจสะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องเพศสภาพในสังคม อันจะนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขให้เกิดความเท่าเทียมกันได้ต่อไปในอนาคต

2. เพื่อทราบถึงบทบาทของสื่อมวลชนที่มีต่อการเกิดภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา อันจะเป็นการสร้างความตระหนักให้กับคนในสังคมและนำไปสู่การรู้เท่าทัน

3. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับเพศสภาพและกีฬา อันจะนำไปสู่ความสนใจและการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง "การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา" นี้ มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับกีฬา
2. แนวคิดเกี่ยวกับข่าวกีฬา
3. แนวคิดเกี่ยวกับภาพข่าวกีฬา
4. แนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ
5. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนกับเพศสภาพ
6. แนวคิดเกี่ยวกับภาพหญิงชายและการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่ปรากฏผ่านสื่อ
7. แนวคิดเกี่ยวกับภาพแบบฉบับและการรับรู้

แนวคิดเกี่ยวกับกีฬา (Sports)

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 1 ถึงความหมาย ความสำคัญ และบทบาทหน้าที่ของกีฬา อันจะพอทำให้เห็นภาพรวมของกีฬาในด้านที่มีอิทธิพลถึงต่อคนในสังคม ในที่นี้จะกล่าวถึงกีฬาในด้านของ "ประวัติความเป็นมา" อย่างละเอียดเพื่อให้ทราบถึงที่มาและพัฒนาการของกีฬา ตลอดจนภาพรวมของความเป็นกีฬาดังแต่ครั้งอดีตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ประวัติการกีฬา (History of Sports)

นักวิชาการหลายท่านเสนอว่า ต้นกำเนิดของกีฬานั้น เริ่มมาจากการเล่น ยกตัวอย่างเช่น ในหนังสือ From Ritual to Record (1978) ของ Allen Guttmann ที่อธิบายให้เห็นถึงพัฒนาการของกีฬา (Sport) ว่า เริ่มมาจากการเล่น (Play) ทั่วไป ก่อนที่จะแปรเปลี่ยนมาเป็นการเล่นที่เพิ่มมิติของการแข่งขัน (Games) และก้าวมาถึงช่วงที่เรียกว่า กีฬาสมัยใหม่ (Modern Sport) ซึ่ง Guttmann แยกแยะให้เห็นว่าการเล่นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามสัญชาตญาณ หรือเป็นภาวะที่เกิดขึ้น

เอง (Spontaneous Play) ผู้เล่นจึงมีอิสระในการเล่นอย่างเต็มที่ โดยไม่เน้นให้เกิดประโยชน์อื่นใด นอกจากความสนุกสนาน ขณะที่การแข่งขันก็เป็นการเล่นรูปแบบหนึ่ง แต่เป็นการเล่นที่ลดความมีอิสระลง เนื่องจากเริ่มมีการจัดการขึ้นมาบ้างแล้ว (Organized Play) โดยปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคน

ในทัศนะของ Guttman การแข่งขัน (Games) ยังแบ่งแยกได้อีก 2 ประเภท คือ ประเภทกิจกรรม (Activities) กับประเภทการแข่งขัน (Contests) ทั้งนี้เนื่องจากการแข่งขันหลายประเภทที่ไม่ใช่การแข่งขัน แต่เน้นที่เรื่องของการมีส่วนร่วม การเข้าถึงคุณลักษณะเชิงสุนทรียะ ศักยภาพ และทักษะ หรือการทุ่มเทให้กับการทำงาน เช่น การกระโดดกบ หรือการสวมบทบาทเล่นเป็นหมอของเด็กๆ ส่วนประเภทการแข่งขันนั้นจะค่อนข้างชัดเจนว่ามีลักษณะที่ใกล้เคียงกับกีฬาในปัจจุบัน เนื่องจากมีเป้าหมายอยู่ที่ชัยชนะเหมือนกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อจะต้องแยกให้ชัดว่ากีฬากับการแข่งขันอย่างไร Guttman อธิบายว่า กีฬาให้ความสำคัญกับการวัดผลเชิงกายภาพเท่าๆ กับทักษะทางสติปัญญา นอกจากนี้ กีฬาก็ต้องมีรูปแบบหรือคุณลักษณะเฉพาะที่ต่อยอดมาจากการเล่น (Play) และการแข่งขัน (Games) นั่นเอง (กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, 2554)

ดังนั้น การแข่งขัน (Games) จึงเป็นพฤติกรรมการเล่นที่เป็นอิสระมากกว่ากีฬา มีการจัดการไม่มากนัก และไม่ใช้รูปแบบของสถาบัน คืออาจเป็นการจัดการในระดับปัจเจกเท่านั้น ผู้เล่นจึงเล่นตามความสมัครใจของตนเอง มีกฎกติกาในการเล่น กำหนดเวลา กำหนดสถานที่ และเป็นการเล่นแข่งขันที่ผู้เล่นไม่รู้ล่วงหน้าว่าฝ่ายใดจะแพ้ หรือชนะ

ขณะที่กีฬามีลักษณะบางประการที่แตกต่างออกไปจากการแข่งขัน กล่าวคือ กีฬาเป็นการแข่งขันที่จัดขึ้นในรูปแบบของสถาบัน (Institutionalized) โดยมีองค์กรหนึ่ง หรือหลายองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบจัดการแข่งขัน คัดเลือกฝึกซ้อมนักกีฬา รวมไปถึงดูแลจัดการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬาและการแข่งขันที่จัดขึ้น และด้วยเหตุที่กีฬาเป็นการแข่งขันในรูปแบบของสถาบัน ทำให้กีฬาเป็นพฤติกรรมการเล่นที่ขาดความเป็นอิสระ ซึ่งผิดจากการแข่งขันต่างๆ ไป ดังตารางเปรียบเทียบคุณลักษณะระหว่างการเล่น การแข่งขัน และกีฬา ที่ระบุไว้ในหนังสือ การสื่อสาร ศาสนา กีฬา (2554) ของ กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร ที่จะแสดงได้ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะของ การเล่น การเล่นแข่งขัน และกีฬา

	การเล่น (Play)	การเล่นแข่งขัน (Game)	กีฬา (Sport)
อิสระ/ความสมัครใจ	/	/	-
กฎกติกา	-	/	/
องค์กรจัด	-	-	/
ผู้เล่น 2 ฝ่ายขึ้นไป	-	/	/
ผลแพ้-ชนะ	-	/	/
เวลา	-	/	/
สถานที่	/	/	/
เงินรางวัล	-	-	/
การสวมบทบาท	/	/	-
ทักษะทางร่างกาย	น้อย	ปานกลาง	มาก
ทักษะทางสติปัญญา	มาก	มาก	มาก

จากตารางจะพบว่า คุณลักษณะเฉพาะของการเล่น (Play) คือ ผู้เล่นจะเล่นด้วยความสมัครใจ หรือมีอิสระในการเล่น และการเล่นต้องใช้สถานที่เพื่อเล่นหรือเล่นร่วมกัน นอกจากนี้การเล่นยังมีลักษณะเด่นอีกอย่างคือ การสวมบทบาท เช่น เล่นเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นหมอ หรือเป็นสิ่งมีชีวิต ในขณะที่การเล่นจะเน้นทักษะทางสติปัญญามากกว่าทักษะทางร่างกาย

สำหรับคุณลักษณะของการเล่นแข่งขัน (Games) พบว่า มีรูปแบบของการเล่นครบ 3 ประการ คือมีอิสระหรือความสมัครใจในระดับหนึ่ง (จะแข่งหรือไม่แข่งก็ได้) มีการกำหนดสถานที่และมีการสวมบทบาท นอกจากนี้ยังใช้ทักษะทางสติปัญญามากกว่าทักษะทางร่างกาย แต่ทักษะทางร่างกายก็ยังมีใช้มากกว่าการเล่น ขณะที่คุณลักษณะอื่นที่แตกต่างจากการเล่นอย่างชัดเจนก็คือ การแข่งขันต้องมีกฎกติกา มีการกำหนดจำนวนผู้เล่นหรือผู้แข่งขันตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป มีการกำหนดเวลา และที่สำคัญก็คือเมื่อแข่งขันจบแล้วต้องรู้ผลแพ้-ชนะ

การเล่นแข่งขันจึงเป็นพัฒนาการขั้นที่สูงกว่าการเล่นและใกล้เคียงต่อการยกระดับขึ้นเป็นกีฬา โดยเฉพาะการเพิ่มกฎกติกา การกำหนดเวลา และการระบุว่าต้องมีผู้เข้าแข่งขัน 2 ฝ่ายขึ้นไป เพื่อให้การแข่งขันมีผลแพ้-ชนะ ขณะที่การเล่นแข่งขันต้องใช้ทักษะทางร่างกายมากกว่าการเล่น ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับกีฬาแล้ว การเล่นแข่งขันจึงมีคุณลักษณะที่ใกล้เคียงกับกีฬามากกว่า

เมื่อการเล่น และการเล่นแข่งขันพัฒนามาเป็นกีฬา (Sport) คุณลักษณะเฉพาะที่เคยมีในการเล่น และการเล่นแข่งขัน จึงหายไป 2 ประการคือ การมีอิสระ และการสวมบทบาท ขณะที่การแข่งขันกีฬาเพิ่มลักษณะเฉพาะเข้ามาอีก 2 ประการคือ มีองค์กรหรือสถาบันเฉพาะเข้ามาทำหน้าที่จัดการแข่งขัน และการตั้งเงินรางวัลให้กับผู้ชนะ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับความเคร่งเครียดในการแข่งขันกีฬาเพื่อมุ่งสู่ชัยชนะ ดังนั้นกีฬาจึงต้องเพิ่มระดับของทักษะทางร่างกาย และสติปัญญาที่สูงมาก

กล่าวโดยสรุป การเล่นแข่งขัน (Games) จึงเป็นพัฒนาการในเชิงสถาบันที่มีการสร้างรูปแบบที่ชัดเจนของการเล่นนั่นเอง ขณะที่กีฬาที่เป็นพัฒนาการเชิงสถาบันของการเล่นแข่งขัน อย่างไรก็ตาม กีฬาในแต่ละสังคมวัฒนธรรมก็มีพัฒนาการที่แตกต่างกันไปในแต่ละยุคสมัย

พัฒนาการของกีฬา (Evolution of Sports)

Norbert Elias (1986, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เขียมเรไร, 2554) วิเคราะห์กิจกรรมที่เรียกว่า “กีฬา” ออกเป็น 2 ความหมายด้วยกัน

ประการแรกในความหมายอย่างกว้าง กีฬาหมายถึง การแข่งขันและเป็นการออกกำลังกายซึ่งมีอยู่ในทุกสังคม

ประการที่ 2 ในความหมายอย่างแคบ กีฬาหมายถึง รูปแบบของการแข่งขันที่มีการริเริ่มขึ้นในประเทศอังกฤษ ก่อนจะแปรเปลี่ยนมาเป็นกีฬาอย่างที่รับรู้ และเข้าใจในปัจจุบัน

ดังนั้นการศึกษาทำความเข้าใจกีฬาจึงต้องแบ่งแยกให้ชัดเจน โดยเฉพาะคำเรียกที่มีความหมายเกี่ยวโยงกันเช่น กิจกรรมยามว่าง (Pastimes) สันทนาการ (Leisure) และกีฬา (Sport) ซึ่งต่างก็มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

Elias เสนอว่าการเปรียบเทียบการแข่งขัน (Game Contest) ที่มีในแต่ละยุคสมัยในอดีตและปัจจุบัน จำเป็นต้องพิจารณาชนบ (Ethos) รวมทั้งมาตรฐาน (Standards) กฎกติกา (Rules) และการแสดงออก (Performances) ของผู้เล่น และผู้ชมในยุคสมัยนั้นๆ ด้วย ซึ่ง Elias ตั้งข้อสังเกตต่องานเขียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การก่อกำเนิดกีฬาที่มีอยู่ว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้วิเคราะห์ให้เห็นถึงด้านที่แตกต่างมากนัก แต่มักวิเคราะห์ด้านที่เหมือนกันมากเกินไป จึงนำไปสู่ผลการ

วิเคราะห์ที่ผิดพลาด เพราะมองเห็นแต่เพียงว่าการแข่งขัน (กีฬา) ในอดีตนั้น "ไร้อารยะ" (Uncivilized) หรือ "ป่าเถื่อน" (Barbarous) และเต็มไปด้วยความรุนแรง เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปว่า กีฬาในปัจจุบันดีกว่ากีฬาในอดีต และมีพัฒนาการเป็นเส้นตรง ซึ่งเป็นการด่วนสรุปเพื่อตัดสินคุณค่าอดีตด้วยมุมมองของปัจจุบัน

Eric Dunning (1999, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และศิษัมพร เอี่ยมเรไร, 2554) ชี้ว่าที่สังคมตะวันตกมักจะใช้คำเรียก หรือประณามกีฬาที่เต็มไปด้วยความรุนแรงว่าเป็นกีฬาในยุค "ดั้งเดิม" "ป่าเถื่อน" และ "ล้าหลัง" นั้น ด้านหนึ่งแล้วมีความหมายแอบแฝงเพื่อที่จะยึดครอง (Conquered) หรือเพื่อการครอบงำ (Dominated) ด้วยการยึดดินแดนและผู้คนเหล่านี้มาเป็นอาณานิคม (Colonized) ดังนั้นการทำความเข้าใจกีฬาในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคมของโลกปัจจุบัน เราจึงควรจะให้ถึงความหมายของกิจกรรมการกีฬาในแบบที่เป็นอยู่ในอดีต ในพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากเวลาพูดถึงประวัติศาสตร์การกีฬา ก็มักจะคิดไปล่วงหน้าแล้วว่า เป็นการเรียบเรียงและลำดับเหตุการณ์ที่มีพัฒนาการเป็นเส้นตรงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า หรือ "ทันสมัย" กว่า

Jay Coakley (1998, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และศิษัมพร เอี่ยมเรไร, 2554) อธิบายว่าวิธีคิดดังกล่าวน่าจะเป็นเพราะการเลือกใช้คำเรียก (Terminology) เพื่อสนับสนุนการถกเถียงเชิงประวัติศาสตร์ที่มักจะชี้ขึ้นไปอย่างนั้น เช่นเวลาอ้างอิงสังคมในยุคสมัยหนึ่งก็จะใช้คำเรียกแทนช่วงเวลาในอดีตว่าเป็น "ยุคจารีต" เพื่อใช้เป็นจุดเปรียบเทียบกับยุคสมัยใหม่ "ยุคดั้งเดิม-ยุคอารยธรรม" "สังคมด้อยพัฒนา-สังคมที่พัฒนาแล้ว" หรือ "ยุคก่อนอุตสาหกรรม-ยุคอุตสาหกรรม" เป็นต้น การใช้คำเรียกเหล่านี้ชวนให้คิดต่อไปได้ว่าประวัติศาสตร์มีพัฒนาการเป็นเส้นตรง และมักจะถูกนำเสนอเชิงก้าวหน้าที่นำไปสู่ข้อสรุปว่า ยังมีกลุ่มคนที่ทันสมัยกว่า เจริญกว่า มีอารยธรรมสูงกว่า และมีพัฒนาการมากกว่า ซึ่งการสรุปลักษณะนี้ไม่ช่วยให้การวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์มีความน่าเชื่อถือ เช่นกรณีงานเขียนประวัติศาสตร์การกีฬาจำนวนมากที่มักจะเชื่อมโยงกีฬาเข้ากับการพัฒนาและความทันสมัยในการจัดการกับกิจกรรมที่ใช้ร่างกายเพื่อการเล่น หรือแข่งขันของคนหลายกลุ่มในหลากหลายพื้นที่ทั่วโลก

ขณะที่ประเด็นการวิพากษ์วิจารณ์การเขียนประวัติศาสตร์กีฬาที่เสนอโดย Norbert Elias (1986) Eric Dunning (1999) และ Jay Coakley (1998) ดังกล่าวข้างต้นมีเอกสารหลักฐานประวัติศาสตร์เชิงประจักษ์สนับสนุนอย่างชัดเจนว่า ทั้งที่ยุคสมัยกรีกนั้นมีความเจริญรุ่งเรืองมาก่อนยุคสมัยโรมันอย่างมาก แต่กลับอธิบายไม่ได้ว่า ทำไมการแข่งขันกีฬาในยุคสมัยกรีกจึงมีความ

รุนแรงน้อยกว่าสมัยโรมันในยุคถัดมาอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเป็นการโต้แย้ง หรือปฏิเสธการเขียนประวัติศาสตร์แบบพัฒนาการเป็นเส้นตรงที่มีสมมติฐานว่า ความป่าเถื่อนและความรุนแรงนั้นยิ่งศึกษาย้อนหลังไปไกลเท่าไรก็จะยิ่งพบว่าความป่าเถื่อนและความรุนแรงจะมีมากขึ้นเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม คงไม่อาจหลบเลี่ยงหลักฐานจากงานศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์กีฬาโอลิมปิกที่พบหลักฐานบ่งชี้ว่ากีฬาในยุคกรีกโบราณนั้นมีความรุนแรง แต่ก็เกิดขึ้นในปริมาณที่น้อยกว่าในยุคอาณาจักรโรมันมาก ทว่าการสรุปในลักษณะนี้ก็จะต้องทำให้ภาพของกีฬาในยุคโรมันเต็มไปด้วยความโหดร้าย รุนแรง และป่าเถื่อน อันเนื่องมาจากกีฬาในยุคโรมันนั้นมีลักษณะที่โดดเด่นคือ “ถึงเลือด ถึงเนื้อ และถึงชีวิต”

Elias ชี้ว่าการสรุปโดยตัดสินคุณค่าการแข่งขันยุคโบราณว่ามีความป่าเถื่อนและรุนแรงมากกว่ายุคปัจจุบันนั้น ไม่ใช่วิธีการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง เนื่องจากการตัดสินด้วยคุณค่าและมาตรฐานของปัจจุบัน ดังนั้นควรวิเคราะห์การสร้างสำนึกทางสังคมในยุคสมัยนั้นๆ ประกอบการวิเคราะห์ด้วย ทั้งนี้เพราะในยุคกรีกและโรมันต่างก็มีการอบความคิด ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และบริบทสังคมที่แตกต่างกันอย่างมาก

เช่นการแข่งขันในยุคกรีกโบราณที่มักจะได้รับยกย่องจากนักประวัติศาสตร์ว่าเต็มไปด้วยสุนทรียะนั้น ก็มักจะถูกนำมาศึกษาวิเคราะห์ในฐานะพัฒนาการของกีฬามากที่สุด ขณะที่ในยุคโรมันกลับพบแต่ภาพความโหดร้าย Elias จึงเสนอว่านักประวัติศาสตร์กีฬาโบราณจะต้องพิจารณาหลักฐานภายใต้กรอบความคิดของยุคสมัยนั้นๆ ประกอบการวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยให้นักประวัติศาสตร์เข้าใจรูปแบบการแข่งขันที่เป็นมาลึกซึ้งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากในสมัยกรีกนั้นมีลักษณะเป็น “รัฐการเมือง” สังคมในยุคสมัยนี้จึงให้คุณค่ากับสติปัญญามากกว่าความทรหดอดทน และความแข็งแกร่งของร่างกายในแบบของยุคโรมัน ซึ่งมีลักษณะเป็น “รัฐทหาร” ทำให้ตำแหน่งทางสังคมของ “นักกีฬา” ในยุคกรีกโบราณแตกต่างจากยุคปัจจุบัน ดังนั้น “รัฐการเมือง” จึงให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ เช่น การใช้วาจาหรือการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวทางการเมือง ขณะที่ “รัฐทหาร” ก็มักจะใช้กลยุทธ์แบบทหาร เช่น การใช้กำลัง ความรุนแรง รวมไปถึงการทำสงคราม เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลไปถึงการสอดแทรกกรอบคิดดังกล่าวลงในกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ด้วย

หรือในกรณีที่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าการแข่งขันกีฬาในยุคโบราณนั้นมีความรุนแรงมากกว่าปัจจุบัน ด้านหนึ่งก็ต้องเข้าใจว่าเป็นเพราะระดับความไม่ปลอดภัยทางร่างกาย (Level of

Physical Insecurity) ในยุคสมัยนั้นมีมากกว่า เนื่องมาจากสภาวะที่สังคมมีการทำสงครามอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านการแข่งขันกีฬา เช่นการแข่งขันในยุคกรีกโบราณจะยึดถือคุณค่าในเรื่อง “เกียรติยศ” (Honour) มากกว่าคุณค่าเรื่อง “ความยุติธรรม” (Fairness) ซึ่งต่างจากการแข่งขันกีฬาในยุคปัจจุบันที่ให้ความสำคัญสูงสุดกับ “ความยุติธรรม” (Fair Play) กล่าวคือ แม้จะเป็นการแข่งขันที่มีนัยของการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมการรบ แต่นักกีฬาก็ต้องต่อสู้ด้วยศักดิ์ศรี โดยเฉพาะการแข่งขันชกมวย หรือการต่อสู้ที่จะต้องเดินหน้าเข้าต่อสู้กันอย่างเต็มที่ด้วยจิตใจที่กล้าหาญ เป็นการทดสอบทั้งทักษะความแข็งแกร่งทรหดอดทน ดังนั้นหากใครถอยแม้แต่ก้าวเดียวจะถูกตราหน้าว่าเป็นคนขี้ขลาดตาขาว ซึ่งล้าสมัยแบบนี้เป็นไปแล้วในการแข่งขันกีฬายุคปัจจุบัน อย่างเช่นมวยไทยสมัยนี้ที่ยอดนักมวยที่ได้รับการยกย่องว่ามีฝีมือดีนั้นกลับไม่ใช่ นักมวยที่บูทรหาคุดันหมัดหนัก และชนะด้วยการน็อกเอาท์ (คู่ชกหมดทางสู้) แต่เป็นนักมวยที่มีชั้นเชิงในการตั้งรับหรือป้องกันตัวเองที่ดีเยี่ยม ขณะที่จังหวะในการเข้าทำก็สามารถทำคะแนนได้ดี

ขณะที่ในยุคสมัยที่กีฬาปรับเปลี่ยนมายึดถือคุณค่าเรื่องความยุติธรรม เช่นต้นแบบในอังกฤษ จะพบว่ากีฬาไม่ใช่เรื่องการทำสงคราม การรบพุ่ง และการทหารแล้ว แต่เป็นเรื่องของการแข่งขันเพื่อความสนุกสนานตื่นเต้น เป็นการแข่งขันที่จัดขึ้นเพื่อการชม และเมื่อรวมกับเรื่องการพนันเข้าไปด้วยก็พัฒนาจนกลายเป็นกีฬาในที่สุด (กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, 2554)

ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจน Eric Dunning (1999, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร, 2554) จึงได้แบ่งกีฬาออกเป็น 3 ยุคสมัยคือ

1) ยุคโบราณ

ในยุคนี้นักกีฬาเน้นคุณค่าเรื่องเกียรติยศศักดิ์ศรีมากกว่าความยุติธรรม เช่น การชกมวยในยุคโบราณจะยืนจรดปลายเท้าชกกันแบบไม่มีใครยอมถอยให้ใคร และจะชกกันจนกว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหมดทางสู้ ขณะที่บทบาทของกีฬาในยุคนี้มุ่งการฝึกฝนเพื่อเตรียมความพร้อมทำสงครามที่เรียกว่าเป็น “ชนบของขุนนางนักรบ” (Ethos of a Warrior Nobility) จึงเป็นเรื่องปกติที่พบหลักฐานยืนยันว่ากีฬาในยุคนี้เต็มไปด้วยความรุนแรง

2) ยุคกลาง-ยุคต้นยุโรปสมัยใหม่

การแข่งขันกีฬาในยุคนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภทประกอบด้วย

- ทัวร์นาเมนต์
- การล่าสัตว์
- ยิงธนู
- การแข่งขันพื้นบ้าน

การแข่งขันแบบทัวร์นาเมนต์ และการล่าสัตว์นั้นเป็นการแข่งขันของกลุ่มชนชั้นสูง เนื่องจากต้องมีการลงทุนทั้งเงินและอุปกรณ์ ต้องใช้สถานที่ องค์กร และปัจจัยอื่นๆ ในการจัดการ ดังนั้นจะมีแค่ชนชั้นสูงที่มีกำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญา และกำลังคนเท่านั้นที่จะจัดแข่งขันได้ ส่วนการยิงธนูเป็นของชนชั้นกลาง ขณะที่การแข่งขันพื้นบ้านทั่วเป็นกีฬาของชนชั้นไพร่ หรือ ประชาชนทั่วไป

เป็นที่น่าสังเกตว่าการแข่งขันแบบทัวร์นาเมนต์ในศตวรรษที่ 12 กับศตวรรษที่ 16 นั้น มีความแตกต่างกันอย่างมาก ในศตวรรษที่ 12 เป็นการแข่งขันจริง (Real) กล่าวคือใช้อาวุธจริง เจ็บจริง และเสียชีวิตจริง ทว่าในยุคหลังหรืออีก 4 ศตวรรษถัดมาเริ่มมีการลอกเลียนแบบการแข่งขันจริง (Mock) ขึ้นมาแทน กระทั่งต่อมาการแข่งขันกีฬาลอกเลียนของจริงก็ได้พยายามที่จะเพิ่มและเน้นมิติของการแข่งขันให้มีความ “ตื่นตาตื่นใจ” (Spectacle) มากขึ้นเพื่อกระตุ้นผู้ชมให้มีความรู้สึกตื่นเต้นและกระหายที่จะเข้าชม รวากับว่าผู้ชมได้ร่วมสัมผัสการแข่งขันจริงเองเมื่อ ศตวรรษที่ 12

ความเปลี่ยนแปลงของการแข่งขันจาก “จริง” มาสู่ “เลียนแบบ” นั้น อาจอธิบายได้ด้วย บริบทสังคมในยุคโบราณที่สังคมต้องเผชิญกับสภาวะสงครามอยู่เสมอ การจัดการแข่งขัน “จริง” จึงมีความจำเป็นด้วยจุดประสงค์เพื่อคัดเลือกทหาร ฟีกทหาร และเพื่อกระตุ้นความฮึกเหิมของ ประชาชนทั่วไปให้เตรียมพร้อมรับมือกับศึกสงครามรอบด้าน

แต่เมื่อสภาวะทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป การศึกสงครามลดน้อยลง บ้านเมืองมีความสงบมากขึ้น บทบาทด้านการทหารจึงลดระดับความเคร่งเครียดลง การแข่งขัน “จริง” ก็เริ่มหมดความจำเป็น บทบาทในการจัดการแข่งขัน “เลียนแบบ” จึงมีความเหมาะสมมากกว่าในการทำหน้าที่ มอบความสนุกสนานบันเทิงที่เต็มไปด้วยความตื่นเต้นให้กับคนในสังคมได้ผ่อนคลาย ขณะที่อีกด้านหนึ่งก็เป็นการแสดงบารมีความยิ่งใหญ่ของผู้นำแห่งรัฐด้วย เพราะการแข่งขันแต่ละครั้งจะมี ผู้นำ และชนชั้นนำ เข้าร่วมชมในบริเวณที่นั่นที่จัดขึ้นไว้เป็นพิเศษอยู่ด้วย

การแข่งขัน “เลียนแบบ” ในยุคนี้จึงมีนัยของการสร้างกลุ่มผู้ชมมากกว่าการค้นหาผู้เก่งกล้าในสนามแข่งขัน ซึ่งเป็นการเปิดกว้างต่อทุกคนที่ต้องการชม แม้แต่ผู้หญิงก็เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้เล่น และผู้ชมมากขึ้น

3) ยุคกีฬาสสมัยใหม่

องค์ประกอบสำคัญที่ Dunning เน้นให้เห็นว่ามีความสำคัญต่อช่วงพลิกผันนำพา กีฬาไปสู่ความทันสมัยมากขึ้นในอังกฤษ (Civilizing Shift) คือกลุ่มคนที่มีอำนาจนำในสังคม

ในศตวรรษที่ 18 เป็นช่วงที่ชนชั้นนำในราชสำนักมีบทบาทสูงต่อการแข่งขันกีฬา เช่น มวย การล่าสุนัขจิ้งจอก แข่งม้า และคริกเก็ต ขณะที่ในช่วงศตวรรษที่ 19 ที่ชนชั้นกลางเริ่มแพร่หลาย และกลายเป็นกลุ่มคนที่เข้ามามีต่อการแข่งขันกีฬา เช่น กรีฑา กีฬาทางน้ำ กีฬาบนาฏเขา หรือ กีฬาที่ใช้ลูกบอล (Ball Games) เช่น ฟุตบอล รักบี้ ฮอกกี้ เทนนิส ฯลฯ

กีฬาสสมัยใหม่จึงเริ่มแพร่หลายมากขึ้นในยุคที่การฝึกซ้อมกีฬาเพื่อเตรียมพร้อมทำสงครามลดลง แต่เปลี่ยนบทบาทของกีฬาเป็นการฝึกซ้อมเพื่อสุขภาพ เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อสังคมแทน แม้จะพบว่ายังมีกีฬาบางประเภทที่ยังมีความรุนแรงหลงเหลืออยู่ เช่น มวย ทว่ามวยในสมัยใหม่นี้ก็มีระเบียบข้อบังคับ (Civilizing Controls) มากมาย โดยเฉพาะการร่างกฎกติกาเป็นลายลักษณ์อักษร (Written Rules) เช่น ห้ามชกต่ำกว่าเข็มขัด ต้องใส่หมวก หรือห้ามซ้ำเติมคู่ต่อสู้ เป็นต้น ซึ่งงานศึกษาประวัติศาสตร์การกีฬาของ Allen Guttman (1994, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเวโร, 2554) พบว่า รูปแบบกีฬากระแสหลัก (Dominant Form of Sports) ที่ถูกยกระดับขึ้นเป็นกีฬาสสมัยใหม่ (Sportization) ในปัจจุบันนั้นมีคุณลักษณะสำคัญที่ประสานสัมพันธ์กันอยู่ 7 ประการคือ

1) ลักษณะทางโลก (Secularism)

ลักษณะที่เห็นชัดก็คือ กีฬาสสมัยใหม่ไม่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมหรือความเชื่อทางศาสนา แต่อยู่ในสถานะของเครื่องมือผลิตความสนุกสนานบันเทิง ไม่ใช่การสังเวท เช่น ไหว้ หรือสักการบูชา แต่เป็นการเล่นเพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคล ไม่ใช่การสนองความอยากรู้อยากเห็นของเทพเจ้าหรือเทวราชา แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในโลกทางสังคมปัจจุบัน และไม่ใช่วิถีปฏิบัติหรือธรรมเนียมชาติอย่างที่เคยเป็นในบางยุคสมัย เช่น มวยไทย ซึ่งเป็นศิลปะการป้องกันตัวชนิดหนึ่งสมัยก่อนพระมหากษัตริย์ ขุนนาง และนักรบ รวมไปถึงผู้ชายทุกคนต้องเรียนรู้เพื่อเตรียมพร้อม

ป้องกันตัวเอง มวยไทยถูกยกย่องให้เป็นกีฬาชั้นสูงสำหรับชนชั้นกษัตริย์และขุนนางนักรบ หรือถูกจัดให้เป็นการละเล่นก็ถูกจัดให้เป็นพิธีกรรมเพื่อเชิดชู “เทวราชา” แต่เมื่อแปรเปลี่ยนมาเป็นการละเล่นของชาวบ้าน เป็นเรื่องบันเทิง และเป็นกีฬา มิติเชิงพิธีกรรมในโลกของความศักดิ์สิทธิ์ก็หายไปกลายเป็นเรื่องทางโลกเกี่ยวข้องกับผู้คนเดินดินเป็นส่วนใหญ่

2) ความเท่าเทียม (Equality)

กีฬาสมัยใหม่วางรากฐานความคิดเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วม โดยไม่สร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมากีดกันด้วยชาติกำเนิด หรือพื้นฐานทางสังคม ดังนั้นผู้เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาทุกคนจะต้องแข่งขันกันภายใต้เงื่อนไขเหมือนกันทั้งหมด โดยไม่สนใจว่าเขาเป็นใคร มาจากไหน ด้วยคุณลักษณะข้อนี้ของกีฬาสมัยใหม่จึงทำให้กีฬาถูกนำมาใช้เป็นภาพตัวแทน (Representation) ของความเสมอภาคเท่าเทียมจนถึงปัจจุบัน เช่นการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่มักจะเชิดชูคุณธรรม ความยุติธรรม ความเสมอภาค สันติภาพ หรือภราดรภาพ เป็นต้น โดยเฉพาะการนำเสนอในช่วงพิธีเปิดการแข่งขันที่จะมีการถ่ายทอดสดผ่านดาวเทียมไปทั่วโลก แม้ว่าจะมีนักวิชาการด้านสื่อกีฬาเริ่มสงสัยว่า ใช่หรือไม่ว่าอุดมการณ์ หรือคุณธรรมในกีฬาเหล่านี้คือ “มายาคติ” ของกีฬาสมัยใหม่

3) ลักษณะพิเศษเฉพาะตัว (Specialization)

กีฬาสมัยใหม่จะถูกกำหนดโดยผ่านการมีส่วนร่วมของนักกีฬามืออาชีพที่มีความเชี่ยวชาญ (Specialists) รวมทั้งจากกลุ่มผู้ชม (Spectators) ที่เข้ามาชมการแข่งขัน นักกีฬาสมัยใหม่จะทุ่มเทฝึกฝนอย่างเต็มที่ให้กับการแข่งขันกีฬาเพียงรายการเดียว หรือในบทบาทหน้าที่เดียวที่ตัวเองมีความถนัดในการแข่งขันรายการนั้น ซึ่งบทบาทหน้าที่ หรือตำแหน่งที่นักกีฬารับผิดชอบก็มักจะถูกกำหนดให้ต่างจากตำแหน่งอื่นๆ ด้วยทักษะ และความรับผิดชอบที่แตกต่างกันไป เช่น ผู้เล่นที่เก่งในการเล่นตำแหน่งกองกลาง ส่งบอลแม่นยำ และยิงลูกฟรีคิกมีประสิทธิภาพ ก็จะต้องเล่นตำแหน่งกองกลางเท่านั้น นอกจากนี้อุปกรณ์บางอย่างเช่น รองเท้า ชูตแข่ง ก็จะมีลักษณะที่เหมาะสมตามความต้องการของกิจกรรมนั้นๆ เช่น ชูตว่ายน้ำ ชูตกีฬาฟันดาบ ชูตผู้รักษาประตูฟุตบอล หรือชูตนักมวย เป็นต้น

4) ความเป็นเหตุเป็นผล (Rationalization)

กีฬาสมัยใหม่ต้องพึ่งพาชุดของกฎกติกา และกลยุทธ์ที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่มา กำหนดวิธีการเพื่อไปสู่เป้าหมายของนักกีฬา นอกจากนี้กฎเกณฑ์ก็จะกำหนดชูตแข่ง เทคนิคการ

เล่น และเงื่อนไขการเข้าร่วมแข่งขัน กลยุทธ์จะกระตุ้นให้เกิดการควบคุมวิธีการฝึกซ้อมอย่างเป็นเหตุเป็นผล เช่น การที่นักมวยนัดช้ายต้องซ้อมชกหมัดขวาให้หนักจนเทียบเท่ากับหมัดซ้ายของตัวเองเพื่อการชกบางไฟท์ที่เทรนเนอร์กำชับว่าคู่ชกของเขาแพ้ทางมวยหมัดขวา ดังนั้นความเป็นเหตุเป็นผลจะส่งผลกระทบต่อประสบการณ์ในการเข้าร่วมแข่งขันกีฬา รวมทั้งการประเมินผลความสามารถของนักกีฬาและทีมผู้ฝึกสอนด้วย หรือการแข่งขันฟุตบอลที่เทรนเนอร์จะต้องวางแผนซ้อมเล่นเกมตั้งรับ โดยเฉพาะผู้เล่นกองกลางและกองหลังเมื่อต้องเตรียมความพร้อมเพื่อพบกับทีมคู่แข่งที่เล่นเกมรุกได้มีประสิทธิภาพ

5) รูปแบบการบริหารจัดการแบบระบบข้าราชการ (Bureaucratization)

กีฬาสัมัยใหม่จะถูกควบคุมผ่านหน่วยงาน หรือองค์กรที่ซับซ้อนในระดับสากล ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น คนที่ทำงานอยู่ในองค์กรดังกล่าวจะเข้ามาดูแลบริหารจัดการ หรือวางบทลงโทษ นักกีฬา ทีม และการแข่งขัน พวกเขาจะเป็นกลุ่มคนที่เข้ามาสร้าง และบังคับใช้กฎ จัดการแข่งขัน และรับรองสถิติการแข่งขัน กรณีของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติหรือฟีฟ่า ที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมการแข่งขันฟุตบอลทั่วโลก ตั้งแต่ทัวร์นาเมนต์ใหญ่ฟุตบอลโลกไปจนถึงการแข่งขันระดับภูมิภาค มีการดูแลผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องทุกรูปแบบโดยเฉพาะเรื่องลิขสิทธิ์ และธุรกิจต่างๆ แม้แต่การเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลไทย ฟีฟ่าก็ยังแสดงบทบาทในการกำหนดมาตรฐานวิธีการเลือกตั้งรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

6) การวัดผลเชิงปริมาณ (Quantification)

ในปัจจุบันพบว่า กีฬาสัมัยใหม่นั้นเต็มไปด้วยสถิติ และการวัดผลในรูปแบบหลากหลาย ทุกสิ่งทุกอย่างจึงถูกลดทอนเป็นเรื่องของเวลา ระยะทาง น้ำหนัก หรือคะแนน เพื่อการวัดผล และทำสถิติ ดังนั้นมาตรฐานของผลงานที่ผ่านมาจะถูกวิพากษ์วิจารณ์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ชัดเจน และสถิติก็จะถูกนำมาใช้เป็นหลักฐานเพื่อวัดความสำเร็จ

7) การบันทึกสถิติ (Records)

กีฬาสัมัยใหม่เกี่ยวข้องกับการสร้าง และทำลายสถิติ ผลงานการแข่งขันแต่ละรายการจะถูกนำมาบันทึก และเปรียบเทียบกัน การบันทึกสถิติจะถูกสร้างขึ้นทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ทีม รายการ ชุมชน รัฐ จังหวัด ทวีป และที่สำคัญที่สุดคือสถิติโลก ซึ่งคุณสมบัติข้อนี้ของกีฬาสัมัยใหม่สอดคล้องกับการทำงานของข่าวกีฬาในการรายงานข่าว รวมไปถึงการนำเสนอประเด็นที่อยู่ในความสนใจของแฟนกีฬา เช่น การลงป้องกันสถิติโลกวิ่ง 100 เมตร การขึ้นชกป้องกันแชมป์โลกได้

มากที่สุดได้ในเอเชีย เป็นต้น ขณะที่ในอีกด้านหนึ่งสถิติก็มีส่วนช่วยในการพัฒนาขีดความสามารถของมนุษย์ โดยเฉพาะในกีฬาชนิดนั้นๆ เช่น สถิติโลกวิ่ง 100 เมตรชาย ที่ปัจจุบันอยู่ที่ 9.58 วินาที ถูกทำได้เมื่อปี 2009 ขณะที่เมื่อปี 1988 นั้น สถิติโลกวิ่ง 100 เมตรชายอยู่ที่ 9.98 วินาที

กล่าวโดยสรุป กีฬานั้นมีพัฒนาการมาตั้งแต่ยุคโบราณ ซึ่งบทบาทของกีฬาในขณะนั้นมีขึ้นเพื่อฝึกฝนและเตรียมความพร้อมสำหรับการทำสงคราม จนต่อมาก็พัฒนาเป็นการแข่งขันและการล่าสัตว์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นพื้นที่ทางสังคมที่ถูกผู้ชายครอบครอง และในท้ายที่สุด กีฬาก็ถูกพัฒนามาจนกลายเป็นกีฬาสมัยใหม่อย่างที่เราได้เห็นกันในปัจจุบัน ที่ซึ่งผู้หญิงเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้เล่น และผู้ชมมากขึ้น ประเด็นที่น่าสนใจในพัฒนาการของกีฬาคงหนีไม่พ้นในเรื่องของการครอบครองพื้นที่ทางสังคมดังกล่าวว่า แมื่กีฬาสมัยใหม่ พื้นที่นี้จะถูกเปิดกว้างให้กับผู้หญิงมากขึ้น แต่พื้นที่ส่วนใหญ่ก็อาจจะถูกครอบครองโดยผู้ชายอยู่

อย่างไรก็ตาม ประวัติความเป็นมา พัฒนาการ ตลอดจนความหมาย และบทบาทของกีฬาที่ได้กล่าวมา จะเป็นส่วนสำคัญที่นำมาประกอบการวิเคราะห์ในเรื่องภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬาในการวิจัยครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับข่าวกีฬา (Sports News)

ในปัจจุบัน ข่าวกีฬาถือเป็นข่าวประเภทหนึ่งที่คนในสังคมให้ความสนใจติดตามไม่น้อยไปกว่าข่าวประเภทอื่น สื่อมวลชนในฐานะคนทำข่าวจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญ และนำเสนอข่าวกีฬาในปริมาณที่เพียงพอเพื่อตอบสนองต่อความสนใจดังกล่าวของคนในสังคม ทั้งนี้ ในการนำเสนอข่าวกีฬา อาจกล่าวได้ว่ามีความเหมือนเมื่อเปรียบเทียบการนำเสนอกับข่าวประเภทอื่น และความต่างอันเป็นลักษณะเฉพาะของการนำเสนอข่าวกีฬา ซึ่งจะสามารถอธิบายได้จากนิยาม ความหมายของข่าว การทำข่าว การประเมินคุณค่าข่าว รวมถึงลักษณะเฉพาะ และหลักเกณฑ์ในการนำเสนอข่าวกีฬา ดังต่อไปนี้

ความหมายของข่าว (Definition of News)

ได้มีผู้นิยามความหมายและให้คำจำกัดความของคำว่า "ข่าว" เอาไว้อย่างมากมาย แต่กระนั้นก็ยังไม่มีการนิยาม ความหมาย หรือคำจำกัดความใดที่จะกล่าวได้ว่าเหมาะสมที่สุด ทั้งนี้

เนื่องมาจากสาเหตุที่ว่าลักษณะของข่าวนั้นเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และบางครั้งนิยามของคำว่า "ข่าว" ก็เป็นเพียงความคิดเห็นของบรรณาธิการ หรือของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (ดร.ถิณี หิรัญรักษ์, 2538)

ดังนั้น ความหมายของข่าว ซึ่งแม้ว่าจะมีผู้ให้คำนิยามแตกต่างกันออกไป แต่ก็ไม่อาจจะกำหนดนิยามหรือความหมายของคำว่าข่าวได้อย่างแน่นอนอนตายตัวลงไปว่า อะไรคือข่าว โดยขณะที่บุคคลหนึ่งให้คำนิยามของข่าวไปในลักษณะหนึ่ง อีกบุคคลก็อาจกำหนดข่าวออกไปในอีกลักษณะหนึ่งได้เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ได้มีผู้พยายามให้นิยามความหมายของคำว่า "ข่าว" ไว้ต่างๆ อาทิ

สนั่น ปัทมะทิน (2530) ให้คำนิยามของข่าวว่า ข่าว คือ เรื่องราวอะไรบางอย่างซึ่งเป็นที่น่าสนใจของประชาชน

M. Lyle Spencer (1917, อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2545) ผู้บุกเบิกการศึกษาทางด้านวารสารศาสตร์ ได้อธิบายว่า ข่าว อาจหมายถึง ความจริงหรือความคิดอันถูกต้องที่เร้าความรู้สึกของคนจำนวนมาก และในระหว่าง 2 เรื่อง ฝ่ายที่ถูกต้องซึ่งเรียกความสนใจจากผู้อ่านได้มากกว่าย่อมดีกว่า

ขณะที่ สุภา ศิริमानนท์ (2526, อ้างถึงใน ประโยชน์ เทียนศาสตร์, 2536) นักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน ได้ให้คำอธิบายความหมายของข่าวว่า

ข่าว คือ เรื่องราวอะไรอย่างหนึ่งซึ่งประชาชนต้องพูดถึง ถ้ายังเป็นเรื่องราวที่ชวนให้ผู้คนพูดถึง หรืออยากแสดงความคิดเห็นมากเท่าไร ก็แปลว่ามันยังมีคุณค่ามากเท่านั้น

ข่าว คือ เหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นใหม่ๆ สดๆ ทั่วถ้วน และให้ภูมิปัญญา นำรู้เห็น หรืออาจจะได้แก่การค้นพบต่างๆ อาจจะเกี่ยวกับทักษะต่างๆ และอาจจะได้แก่เรื่องราวชนิดต่างๆ ซึ่งกระทบถึงประชาชนคนอ่าน

ข่าว คือ ข้อเท็จจริง สำคัญเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของเหตุการณ์บางอย่าง หรือของสิ่งใด

สิ่งหนึ่ง หรือเกี่ยวกับการคิดซึ่งทำให้ผู้คนสนใจ เนื่องจากมีผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อชีวิตของผู้คน หรือมีอิทธิพลต่อความรุ่มเย็นเป็นสุขของผู้คน

มาลี บุญศิริพันธ์ (2537) ก็ได้ให้คำนิยามของข่าวหลายนิยามเช่นกัน อาทิ

ข่าว คือ เหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงหรือเรื่องราวที่ประชาชนสนใจใคร่รู้

ข่าว คือ เหตุการณ์หรือข่าวสารที่รายงานให้ผู้อื่นทราบ

ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ที่ปัจจุบัน ทันเหตุการณ์ ถูกต้อง กะทัดรัด และเที่ยงตรง

ข่าว คือ สิ่งที่ยุทธนาธิการหนังสือพิมพ์ตัดสินใจเลือกลงตีพิมพ์เพื่อเสนอผู้อ่าน

ข่าว คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีความสำคัญ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ จึงอาจสรุปได้ว่า ข่าวคือ "สาระที่มีผู้รับ" (ศิริชัย ศิริกายะ และกาญจนา แก้วเทพ, 2531) ที่สามารถมองได้แบบหลากหลาย (Interactionist) คือแล้วแต่มุมมองของคน ไม่ใช่เป็นการมองเชิงบรรทัดฐาน (Normative Perspective) ที่มีการจำกัดความหมายอย่าง เฉพาะเจาะจง กล่าวคือ สาระที่มีผู้รับนั้นอาจถูกนำเสนอในรูปแบบต่างๆ กันก็ได้ เช่น ถูกนำเสนอ ในลักษณะการรายงานโดยสื่อมวลชน อาทิ ข่าวกีฬา ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ฯลฯ หรืออาจถูก นำเสนอในรูปแบบอื่น อย่างการแ่งมาเป็นสาระจากละคร หรือเพลง หรือรายงานอื่นใดก็ได้ ทั้งนี้ การมีผู้รับสารเป็นสิ่งสำคัญ ฉะนั้น ความหมายของข่าวจึงหลากหลายและขึ้นอยู่กับผู้รับสารด้วย

Gaye Tuchman (1978) ผู้ซึ่งศึกษาข่าวในแง่ของความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น โดยเขาเสนอ เรื่อง News as a Constructed Realities ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาข่าวใน แ่งมุมดังกล่าว Tuchman เชื่อว่า สื่อมวลชนกำหนดกรอบให้คนเรารู้เหตุการณ์ในสังคม โดยที่ งานข่าว (Newswork) ได้เปลี่ยนแปลงสิ่งที่เกิดขึ้นให้เป็นข่าว โดยเป็นการสร้างความหมายให้กับ เหตุการณ์นั้น ซึ่ง Tuchman ให้ความสำคัญกับแนวทางการศึกษาแบบสังคมวิทยาเชิงอธิบาย ความหมาย (Interpretive Sociologies) เป็นอย่างมาก เนื่องจากเขาเห็นว่า จะทำให้เข้าใจการ สร้างความเป็นจริงของข่าวได้ชัดเจนกว่าแนวทางการศึกษาอื่น

โดยการศึกษาการสร้างความเป็นจริงของข่าวนี้นับเป็นการศึกษาทางด้านสังคมวิทยา ซึ่งมี แนวความคิดที่ใช้ศึกษาอยู่ด้วยกัน 2 แนวคิด คือ

1) แนวคิดสังคมวิทยาแบบดั้งเดิม (Traditional Sociologies) ตามแนวคิดนี้เห็นว่า ชาวเป็นผลผลิตของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม เนื่องจากโครงสร้างสังคมกำหนดบรรทัดฐาน และทัศนคติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อคนในสังคมและบรรทัดฐานของงานอาชีพ โดยกล่อมเกลาให้ผู้สื่อข่าว แสวงหา เลือกรวบรวม และเผยแพร่เรื่องราวที่คิดว่าน่าสนใจและสำคัญ โดยโครงสร้างสังคมเป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว หากโครงสร้างสังคมและสถาบันต่างๆ ของสังคมเปลี่ยนแปลง ความหมายของข่าวก็จะเปลี่ยนแปลงตาม ข่าวจึงเป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนสังคม

Eleanor Rosch (1975, as cited in Gaye Tuchman, 1978) อธิบายว่า ชาวเปลี่ยนแปลงตามโครงสร้างสังคม เช่น การที่ข่าวรายงานเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น อย่างคนกักสุนัข แต่เมื่อโครงสร้างสังคมเปลี่ยนแปลง คนในสังคมยอมรับความผิดปกตินั้นเมื่อใด ความหมายของข่าวก็จะเปลี่ยนแปลงไป คือเห็นว่าเรื่องเช่นนี้ไม่ใช่เรื่องผิดปกติอีกต่อไป โดยไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของผู้สื่อข่าว หรือองค์กรข่าวแต่อย่างใด

2) แนวคิดสังคมวิทยาเชิงอธิบายความหมาย (Interpretive Sociologies) ซึ่งให้ความสำคัญกับกิจกรรมของผู้สื่อข่าว และองค์กรข่าวมากกว่าบรรทัดฐานของสังคม กล่าวคือ บรรทัดฐานของสังคมไม่ได้เป็นตัวกำหนดความหมายของข่าว คุณค่าของข่าวเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยผู้สื่อข่าวเป็นผู้กำหนดความหมาย และลักษณะของเหตุการณ์ว่าจะให้ปรากฏออกมาในรูปแบบใด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพียงวัตถุดิบของข่าว และได้ถูกนำมาผ่านการอธิบายความหมาย และมีการกำหนดความหมายในหลายขั้นตอน ดังนั้นข่าวตามแนวคิดนี้จึงไม่ได้สะท้อนสังคม แต่ทำให้สังคมได้รับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน

แนวความคิดทั้ง 2 นี้ทำให้เกิดแนวทางการศึกษาข่าวที่แตกต่างกัน แต่ทว่าแนวความคิดที่ได้รับความนิยมในระยะเวลาหลังคือ แนวคิดเชิงอธิบายความหมาย Alfred Schutz นักสังคมวิทยาผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแนวคิดนี้มีทัศนะว่า คนเรายอมรับปรากฏการณ์ที่มีผู้เสนอให้โดยไม่มีข้อกังขาใดๆ เนื่องจากสิ่งที่เราได้รับดูเหมือนจะเป็นความจริงที่เป็นภววิสัย (Objective) ซึ่ง Schutz (1967) กล่าวว่า การยอมรับนี้เป็นไปตามธรรมชาติ (Natural Attitude) เนื่องจากคนเชื่อว่าปรากฏการณ์ที่เราได้รับนั้นคือความจริง แต่โดยแท้จริงแล้ว เราได้รับรู้เรื่องราวที่มีทัศนะของผู้สื่อข่าวปะปนอยู่ด้วย Schutz ย้ำว่า มนุษย์เราเป็นผู้สร้างความหมายและได้ใช้ความหมายร่วมกันในสังคม แนวทางการศึกษาของ Schutz นี้ จึงมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาข่าวและข่าว ในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม

Harold Garfinkel และ Aaron Ciourel (1964, 1973, as cited in Gaye Tuchman, 1978) ซึ่งศึกษาทางด้าน Ethnomethodology มีแนวคิดในเรื่องการสร้างความหมายว่า คนเรา สร้างความหมายในลักษณะที่เป็น Reflexivity และ Indexicality

Reflexivity หมายถึง การสร้างความหมายในลักษณะที่สะท้อนความเป็นจริงของ เหตุการณ์ตามที่เกิดขึ้นในบริบทเดิมของมัน เป็นรายงานเหตุการณ์โดยตรง

Indexicality หมายถึง การสร้างความหมายให้กับ เหตุการณ์นอกบริบทเดิมของมัน ผู้รายงานจะทำความเข้าใจบริบทเดิมของเหตุการณ์ด้วยเพื่อให้ผู้รับเข้าใจความหมายของเหตุการณ์ ที่นำมาเล่า การสร้างความจริงในลักษณะนี้จึงจำเป็นต้องหาผู้รับรู้บริบทเดิมของเหตุการณ์ เสียก่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

ทั้ง Reflexivity และ Indexicality เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผสมผสานกันอยู่ในการ เปลี่ยนเหตุการณ์ให้เป็นข่าว ข่าวที่เสนอแก่สาธารณชนจึงเป็นทั้งการบันทึกเหตุการณ์และเป็น ผลผลิตที่ได้ผ่านการเลือกสรรเนื้อหา กำหนดรูปแบบการนำเสนอ และเพิ่มเติมรายละเอียด บางอย่างเข้าไปในกระบวนการผลิต

Erving Goffman (1986) ได้เสนอความคิดเรื่อง Fame และ Strip เพื่ออธิบายการสร้าง ความหมายของข่าว โดยกล่าวว่า Fame คือหลักการที่องค์กรใช้เป็นการกรอบในการทำงาน ส่วน Strip คือหลักเกณฑ์ที่แต่ละบุคคลกำหนดขึ้นเองโดยอิงอยู่กับ Frame และในการทำข่าวนั้นจะมี 2 กระบวนการเกิดขึ้นพร้อมกัน คือ

- 1) เรื่องราวที่เกิดขึ้นเปลี่ยนเป็นเหตุการณ์
- 2) เหตุการณ์เปลี่ยนเป็นข่าว

ในกระบวนการแรก Frame เป็นตัวกำหนดว่า เรื่องใดถือเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ควรแก่การ นำมาเสนอ และกระบวนการที่สอง Strip เป็นตัวกำหนดว่าเหตุการณ์นั้นจะปรากฏออกมาเป็นข่าว ในรูปใด ทั้ง Frame และ Strip นี้ชี้ให้เห็นถึงหลักเกณฑ์ที่คนเราใช้ในการจัดระบบประสบการณ์ และแปลความหมายของเหตุการณ์ให้ผู้อื่นได้รับรู้ อันเป็นขั้นตอนในการสร้างความหมายให้กับ ข่าวนั้นเอง

Johan Galtung และ Mari Holmboe Ruge (1965) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ข่าวมีส่วนสัมพันธ์ และได้รับอิทธิพลจาก 3 สิ่ง คือ องค์กร แบบฉบับ และสังคมเศรษฐกิจ ซึ่งตามแนวคิดนี้ได้แบ่งการทำข่าวออกเป็น 2 แนว โดยมีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน 4 ประการ คือ

- 1) เหตุการณ์ (Events)
- 2) เกณฑ์ในการเลือกทำข่าวหรือคุณค่าข่าว (News Criteria or News Value)
- 3) ความสนใจของสาธารณชนที่มีต่อข่าว (News Interest)
- 4) การรายงานข่าว (News Report)

ในแนวคิดแรก เริ่มต้นให้ความสำคัญของเหตุการณ์ (Events) ก่อน แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ว่ามีคุณค่าตามเกณฑ์ (New Criteria) หรือคุณค่าข่าว (News Value) หรือไม่ จากนั้น จึงรวบรวมรายงานออกมาเป็นข่าว (News Report) โดยไม่ได้คำนึงถึงความสนใจของสาธารณชน (News Interest) ว่าให้ความสนใจต่อข่าวนั้นมากน้อยเพียงใด

ส่วนอีกแนวคิดหนึ่ง จะเริ่มที่ความน่าสนใจของข่าว (New Interest) โดยนำประสบการณ์ของผู้ทำข่าวที่สั่งสมมาประเมินไว้ก่อน ว่าสิ่งใดที่สาธารณชนสนใจ แล้วใช้เกณฑ์ในการเลือกทำข่าว (News Criteria) หรือเกณฑ์ของคุณค่าข่าว (News Value) มาตัดสิน เมื่อมีเหตุการณ์ (Events) เกิดขึ้นจึงตัดสินใจว่าจะทำข่าวขึ้นนั้นหรือไม่ หรือเลือกเอาเฉพาะเหตุการณ์ที่มีคุณค่าเชิงข่าว นำมาทำเป็นรายงานข่าว (News Report) ออกไป โดยปรับไปตามเกณฑ์ของข่าว การกลั่นกรองของสำนักข่าวและแนวที่เคยปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสิ่งที่ผู้รับสารต้องการอย่างแท้จริง ซึ่งโดยมากแล้วในการทำข่าวก็ฟ้าจะใช้แนวคิดนี้

คุณค่าข่าว (News Value)

การประเมินคุณค่าข่าว เป็นขั้นตอนหนึ่งในการสื่อข่าว เมื่อทราบและรวบรวมข้อเท็จจริงความคิดเห็น เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้สื่อข่าวหรือบุคคลที่ทำข่าวจะประเมินข้อมูลเหล่านั้น ว่ามีคุณค่าความเป็นข่าวเพียงใด โดยอาศัยหลักการจากองค์ประกอบและคุณลักษณะของข่าว รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการประเมินคุณค่าข่าว ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้สื่อข่าว นโยบายของสำนักข่าว หรือระบบโครงสร้างทางการเมืองและสังคม ซึ่งในการทำข่าวก็ฟ้าก็เช่นกัน

Geoffrey Harris และ David Spark (1997) ให้ความหมายของคุณค่าข่าวว่า คุณค่าข่าว คือ คุณค่าของข่าวชิ้นนั้นที่มีมากพอที่จะทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นตีพิมพ์ลงไปในหน้าหนังสือพิมพ์

Melvin Mencher (1997) กล่าวถึงการประเมินคุณค่าข่าวว่า ข่าวคือข้อมูลที่ผู้คนที่ต้องการ เพื่อให้เป็นประโยชน์ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินชีวิต แต่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการข่าวจะ ทราบได้อย่างไรว่าเหตุการณ์ใดที่ไม่ปกติธรรมดา เหตุการณ์ใดที่ผู้คนที่ควรทราบ ซึ่งสิ่งที่จะบ่งชี้ขึ้นนั้นก็ คือ การประเมินคุณค่าข่าวนั้นเอง

ด้วยเหตุนี้ทั้งผู้สื่อข่าว รวมถึงบรรณาธิการข่าว จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทอย่างมากในการ ตัดสินใจและวินิจฉัยว่า เหตุการณ์ใดควรได้รับการรายงาน เหตุการณ์ใดมีคุณค่าเหมาะแก่การเป็น ข่าว และเป็นประโยชน์หรือเป็นที่ต้องการของคนในสังคม ซึ่งผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการจะมีการ ประเมินและให้น้ำหนักที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การประเมินในขณะนั้น ทำให้แต่ละข่าวมีความสำคัญ มีคุณค่าข่าว และการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไป จากบทบาทที่ สำคัญนี้ ทำให้สื่อมวลชนต้องยึดหลักการในการพิจารณาคุณค่าข่าว ซึ่งข่าวที่มีคุณค่าสูง มักจะมี คุณลักษณะสำคัญใหญ่ๆ 3 ประการคือ

1) ความสดต่อสมัย (Timeless) หมายถึง ความรวดเร็วทันสมัย หรือเป็นเรื่องที่ยังไม่รู้ ย่อมเป็นเรื่องราวที่มีคุณค่าสูง ถ้าเหตุการณ์นั้นล้าช้า หรือผู้รับสารรู้อยู่แล้ว คุณค่านั้นย่อมลดลง หรือไม่มีคุณค่าข่าวเลย นอกจากนี้ ความสดต่อสมัยยังหมายถึง สมัยก่อนคนอาจจะไม่รู้ ไม่เข้าใจ แต่สมัยนี้คนให้ความสนใจกัน หรือสมัยอดีตอาจจะมองเหตุการณ์นี้เป็นเรื่องธรรมดา แต่ปัจจุบัน เป็นเรื่องใหญ่และถูกให้ความสำคัญ เป็นต้น ดังนั้นข่าวที่มีความสดต่อสมัยจึงมีเงื่อนไขขึ้นอยู่ กับความสนใจแต่ละสมัยและการค้นพบของผู้สื่อข่าวด้วย

2) ความสำคัญ (Significance) หมายถึง เหตุการณ์อะไรก็ตามที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ผลกระทบดังกล่าวมีผลในวงกว้าง

3) ความน่าสนใจ (Interest) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ทำให้ประชาชนสนใจอยาก ติดตาม ทำให้ผู้รับสารหันมาสนใจหรือต้องการรับรู้ข่าวสารนั้น คุณสมบัติข้อนี้เป็นข้อสำคัญของการ รายงานข่าว โดยจะพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ผู้รับสารมักให้ความสำคัญ

สนใจ ถ้ามีองค์ประกอบข่าวในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ สื่อมวลชนจะเลือกสรรเป็นข่าว และยังมีองค์ประกอบของข่าวมาก เหตุการณ์นั้นย่อมมีคุณค่าข่าวสูง

โดยองค์ประกอบของข่าว (News Elements) ที่ใช้เป็นตัวชี้วัดในการพิจารณาถึงคุณค่าความเป็นข่าว มีดังต่อไปนี้ (ดร.ณิ หิรัญรักษ์, 2538)

1) ความสดรวดเร็วฉับพลัน (Immediacy) หมายถึง ความรวดเร็วในการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้อ่านทราบอย่างปัจจุบันทันด่วน ไม่เพียงแต่เป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านพ้นมาเร็วๆ นี้ แต่เป็นเรื่องราวที่ครอบคลุมถึงปัจจุบัน ยังมีความสดมากเท่าไร ข่าวนั้นก็จะมีคุณค่ามากเท่านั้น

2) ความใกล้ชิด (Proximity) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใกล้กับตัวผู้อ่าน ทั้งความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ และความใกล้ชิดทางใจหรือความรู้สึก

3) ความเด่น (Prominence) หมายถึง ความเด่นในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านของบุคคล เวลา สถานที่ และสิ่งของ มักจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดและกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านสูง แม้เรื่องราวหรือเหตุการณ์นี้จะไม่ได้มีผลกระทบหรือมีประโยชน์ต่อผู้รับสารเลยก็ตาม

4) ความผิดปกติ (Unusualness) หมายถึง ความผิดปกติของเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ผิดจากความคาดหมาย หรือปกติทั่วไป ซึ่งโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว มักสนใจต่อสิ่งใดก็ตามที่แปลกหรือไม่เคยเห็นมาก่อน

5) สิ่งที่มีมนุษย์สนใจหรือเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ (Human Interest) องค์ประกอบข้อนี้เป็นเรื่องราวของความสัมพันธ์ทางอารมณ์ จิตใจ เกี่ยวกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ทั่วไป เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมทางอารมณ์กับบุคคลในข่าวด้วย เช่น ความรู้สึกสะเทือนอารมณ์ เห็นใจ เข้าใจ สงสาร อยากร่วมร่วมในความช่วยเหลือ เป็นต้น

6) ความขัดแย้ง (Conflict) ธรรมชาติของข่าวจะต้องการความขัดแย้ง การต่อสู้ การสูญเสีย มากกว่าการอยู่ร่วมกันอย่างปกติ ยิ่งมีความขัดแย้งมาก เหตุการณ์นั้นก็ยิ่งมีคุณค่าข่าวมาก เพราะธรรมชาติของมนุษย์อยากรู้ อยากรบหาเหตุของความขัดแย้ง กระหายที่จะติดตาม

เช่น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ความขัดแย้งทางอุดมการณ์ ความขัดแย้งทางความคิด เป็นต้น และความขัดแย้งทางกายส่วนใหญ่จะมีคุณค่าหรือได้รับความสนใจมากกว่าความขัดแย้งทางใจ

7) ความน่าสงสัย มีเงื่อนงำ (Suspense) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถคลี่คลายให้กระจ่าง หรือยังไม่สามารถเสาะแสวงหาสาเหตุที่แท้จริงได้ มักกระตุ้นให้ผู้อ่านสงสัยใคร่ติดตามให้ถึงที่สุด

8) ความกระทบกระเทือน (Consequence) เป็นผลกระทบของเหตุการณ์ที่ส่งผลต่อคนจำนวนมาก หรือผลจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ อาจเป็นด้านความเป็นอยู่ การครองชีพ ซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อม ย่อมได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนที่จะนำเสนอเรื่องราวนั้นต่อประชาชน

9) ความก้าวหน้า (Progress) เช่น การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความเปลี่ยนแปลงของสังคม การศึกษา ซึ่งย่อมเป็นผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น

10) เพศ (Sex) เรื่องราวเกี่ยวกับเพศเป็นความสนใจของมนุษย์ ถ้าเหตุการณ์ใดมีเรื่องเกี่ยวกับความเป็นเพศเข้ามาเกี่ยวข้องจะทำให้เหตุการณ์นั้นมีคุณค่าความเป็นข่าวมากขึ้น

และเมื่อมีการวินิจฉัยคุณค่าข่าวเพื่อการรายงานแล้ว สิ่งที่น่าข่าวหรือผู้สื่อข่าวควรตระหนักไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเรื่องคุณค่าของข่าว นั่นก็คือ คุณสมบัติของข่าวที่ดี ทั้งนี้หมายถึง ข่าวที่จะรับการรายงานหรือเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ควรมีคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการอ่าน ความเข้าใจ และความน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ด้วย ข่าวจึงประกอบด้วยคุณสมบัติ (Quality of News) ต่อไปนี้ (พิศิษฐ์ ชวาลาวัช และคณะ, 2549)

1) ความถูกต้อง (Accuracy) กล่าวคือ ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของข่าวนั้น ต้องไม่ถูกบิดเบือน สามารถพิสูจน์ได้ โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของประชาชน เรื่องราวที่มีการกล่าวหาในเรื่องราวๆ ผ่านสื่อมวลชนหรือสาธารณชน ผู้สื่อข่าวต้องระวังเป็นพิเศษ ผู้สื่อข่าวควรระลึกละเอียดความน่าเชื่อถือในข่าวที่ถูกบิดเบือนเสริมแต่ง นอกจากจะนำความเสื่อมเสียมาให้บุคคลในข่าวแล้ว สังคมอาจสูญเสียคนดี ที่เป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมได้ ทั้งนี้

ความถูกต้องนั้นรวมไปถึง ชื่อ นามสกุล ยศ ตำแหน่ง อายุ สถานที่ เวลาที่เกิดเหตุการณ์ เป็นต้น

2) ความสมดุล และเป็นธรรม (Balance and Fairness) วิธีการเสนอข่าวจะต้องคำนึงว่าผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์ไม่สามารถมองเห็นหรือเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกๆ ด้านเหมือนกับผู้ที่ได้อยู่ในเหตุการณ์เอง ดังนั้นจึงต้องลำดับเหตุการณ์หรือเรื่องราวอย่างมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง หากมีการสัมภาษณ์บุคคลเพื่อให้ข่าวนั้นมีความสมบูรณ์ จะต้องคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมและได้รับการยอมรับจากสังคม เป็นบุคคลที่เชื่อถือได้ ผู้สื่อข่าวต้องยึดหลักความสมดุลและความเป็นธรรมอย่างสม่ำเสมอในการสัมภาษณ์บุคคลทุกฝ่าย เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายแสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา

3) ความเป็นภววิสัย (Objectivity) หมายถึง ผู้สื่อข่าวต้องกำหนดเนื้อหาของข่าวโดยทำความเป็นจริงให้ปรากฏ ไม่ลำเอียง ไม่มีอคติ การเสนอข่าวจึงต้องไม่เอาความคิดเห็นส่วนตัวมาปนด้วย ทั้งนี้เนื้อหาของข่าวบางส่วนได้ถูกกำหนดโดยความนึกคิดในใจหรือความรู้สึกของตัวผู้สื่อข่าวเองแล้วในทางปฏิบัติ

4) ความกระชับและความชัดเจน (Concise and Clear) ในการรายงานข่าว นอกจากจะต้องคำนึงถึงปัจจัยทั้ง 3 ประการข้างต้นแล้ว ควรนำรูปแบบในการเขียนข่าวไปช่วยปรุงแต่งให้ข่าวนั้นน่าอ่าน เข้าใจง่าย และเหมาะสมกับเวลาว่างของผู้อ่านที่มีอย่างจำกัดในแต่ละวัน โดยในส่วนของรายละเอียดของข่าว บอกข้อเท็จจริงเฉพาะที่มีสาระสำคัญ เพื่อให้ข่าวสารแก่ผู้อ่านโดยยึดหลัก 5 W + 1 H คือ ใคร ทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน ทำไม และอย่างไร รวมไปถึงความชัดเจนแจ่มแจ้งทั้งในเรื่องของภาษา ความเข้าใจ การจับประเด็น ตลอดจนความสื่อความหมาย

ประเภทของข่าว (Types of News)

ดร.ฉวี หิรัญรักษ์ (2538) ได้จัดประเภทของข่าวโดยแบ่งตามความรู้สึกตอบสนองของผู้รับสารไว้ดังนี้

1) ข่าวหนัก (Hard News) เป็นข่าวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญ หรือมีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมาก เป็นเรื่องราวที่เข้าใจค่อนข้างยาก ต้องอาศัยความคิด ความรู้ ความสนใจในภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ พอสมควร อาทิ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวการศึกษา

ข่าวศาสนา ข่าววิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

2) ข่าวเบา (Soft News) เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มีความสำคัญต่อความเป็นอยู่ของผู้คนไม่มากเหมือนกับข่าวหนัก แต่เป็นเรื่องราวที่ผู้คนให้ความสนใจ และสามารถดึงดูดความอยากรู้อยากเห็น มักเน้นให้ผู้คนคล้อยตาม ให้เกิดความสงสาร ความสงสัย หรือความพิศวงได้ ข่าวประเภทนี้มักจะเป็นข่าวที่เน้นทางด้านอารมณ์ร่วมมากกว่าให้ความรู้และการศึกษา อาทิ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิง ฯลฯ

ข่าวกีฬา (Sports News)

กีฬาแทบทุกประเภททั้งที่เป็นอาชีพและสมัครเล่น ต่างเป็นที่นิยมกันทั่วไปของคนในสังคม หนังสือพิมพ์รวมทั้งสื่ออื่นๆ จึงได้จัดเนื้อที่เพื่อนำเสนอข่าวกีฬา โดยจัดให้เป็นอีกแผนกหนึ่งต่างหาก หน้าข่าวกีฬาจึงเป็นหน้าที่เรียกความสนใจจากผู้อ่านที่ชอบกีฬาเป็นพิเศษ สำหรับผู้อ่านทั่วไปในบางโอกาสข่าวกีฬาก็เรียกความสนใจได้เช่นเดียวกัน การสื่อข่าวกีฬาจึงเป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของการสื่อข่าวในปัจจุบัน (จรัสศรี นิลรัตน์, 2540)

ข่าวกีฬาจัดเป็นประเภทข่าวเบา (Soft News) โดยตรงตามหลักเกณฑ์ซึ่ง มาลี บุญศิริพันธ์ (2526) ได้อธิบายเอาไว้ในการพิจารณาคุณสมบัติของข่าวเบา คือ (1) เบาสมอง มีคุณค่าทางด้านให้ความบันเทิงมากกว่าให้สาระความรู้ (2) ให้ความรู้สึกทางอารมณ์มากกว่าการสร้างภูมิปัญญา (3) มีองค์ประกอบของความน่าสนใจเด่นกว่าองค์ประกอบอื่น (4) มีน้ำหนักของสำคัญน้อยกว่าข่าวหนัก

สุภาพันท์ บุญสะอาด (2517) ได้ให้ความหมายของข่าวกีฬาไว้ว่า เป็นข่าวสารอันเกี่ยวกับกิจการกีฬา และความเคลื่อนไหวของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับวงการกีฬา

ขณะที่ ยงยุทธ พุฒะเนียด (2532) ได้กล่าวถึงความหมายของข่าวกีฬาไว้ว่า เป็นข่าวซึ่งรายงานผลการแข่งขัน กำหนดการแข่งขันและรายละเอียดเกี่ยวกับการแข่งขัน รวมทั้งผู้ชมและผู้มีส่วนร่วมกับการแข่งขันทั้งหมด

ลักษณะเฉพาะของข่าวกีฬา (The Particularities of Sports News)

แม้ว่าข่าวกีฬาจะมีลักษณะเหมือนกับข่าวอื่นๆ ตรงที่เป็นรายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่สด และทันสมัย แต่ข่าวกีฬาก็มีลักษณะเฉพาะตัวที่ต่างจากข่าวอื่นๆ ดังจะกล่าวได้ต่อไปนี้ (วรรัตน์ เขิตชัย, 2521)

1) เวทีจำกัด แง่มุมจำกัด รายละเอียดไม่จำกัด

ผู้สื่อข่าวบางคนเปรียบเทียบการทำข่าวกีฬาว่าเหมือนการชกมวย กล่าวคือ ต้องขึ้นไปต่อสู้บนเวทีที่คับแคบ และมีลักษณะซ้ำซาก ซึ่งหมายถึง การที่ข่าวกีฬามีแหล่งข่าวค่อนข้างจำกัดอยู่เพียงไม่กี่แห่ง อย่างเช่น สนามกีฬา องค์กรีกีฬา และบุคคลสำคัญในวงการกีฬา และนอกจากแหล่งข่าวจะจำกัดแล้ว แง่มุมที่น่าสนใจของข่าวกีฬาก็มีอยู่อย่างจำกัดด้วย ดังจะเห็นได้ว่าเป็นการทำข่าวกีฬา การหาข้อมูลของผู้สื่อข่าวอยู่เพียงในลักษณะต่อไปนี้

ก่อนการแข่งขัน

- (1) บอกความสำคัญของการแข่งขัน
- (2) ผลการแข่งขันที่คาดว่าจะปรากฏรวมถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
  - นำหนักและความชำนาญของนักกีฬา
  - ความสามารถและความสมบูรณ์ของนักกีฬา
  - การฝึกซ้อมของนักกีฬา
  - ยุทธวิธีการแข่งขัน
  - สถิติการแข่งขัน
  - สภาพสนามที่ใช้แข่งขัน
  - การคาดหมายผลการแข่งขัน

หลังการแข่งขัน

- (1) วิธีการที่นักกีฬาหรือผู้แข่งขันประสบความสำเร็จชนะ
  - คะแนนของผู้แข่งขัน
  - วิธีการแข่งขัน
  - การทำโทษระหว่างการแข่งขัน
  - วิธีการตัดสินและควบคุมการแข่งขัน
- (2) สถิติของนักกีฬา

- สถิติเดิมสถิติใหม่
- คะแนนสูงสุดที่ได้รับ
- ทีมเวิร์ค
- เล่นตามแผนหรือผิดแผน

(3) การได้รับบาดเจ็บ

(4) ผู้ชมการแข่งขันและโอกาสที่มีการแข่งขัน

- ปริมาณหรือจำนวนผู้ชม
- การแข่งขันประจำปี นัดพิเศษ หรือชิงแชมป์
- ความตื่นเต้นเร้าใจ การเกิดจลาจล

(5) สภาพอากาศระหว่างการแข่งขัน

(6) คะแนนรวม สถิติต่างๆ

คะแนนแยกประเภทของการแข่งขัน

คะแนนแยกประเภทอุปกรณ์การแข่งขัน

การทำลายสถิติและสร้างสถิติใหม่

คะแนนแต่ละช่วงการแข่งขัน

ผู้สื่อข่าวต้องหนีความจำเจต่อประเด็นเหล่านี้ พยายามหาสิ่งใหม่ๆ มานำเสนอ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยการนำเสนอข่าวที่มีรายละเอียดเจาะลึกมากกว่าเดิม เช่น ในเรื่องการตั้งคำถามเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการแข่งขัน ผู้สื่อข่าวก็ฟาร์ุ่นใหม่จะไม่ถามเฉพาะคำถามที่ว่ามีการเตรียมตัวมานานเท่าใด แต่จะถามเจาะลึกลงไปว่า ทำไมจะต้องเตรียมตัวนานขนาดนั้น มีการเตรียมตัวอย่างไรบ้าง และระหว่างเตรียมตัวมีปัญหอะไรหรือไม่ เป็นต้น

2) ข่าวกีฬาที่มีลักษณะเป็นวงจร

เนื่องจากการจัดการแข่งขันกีฬารายการต่างๆ ที่จัดขึ้นจะหมุนเวียนเป็นวัฏจักร เช่น การแข่งขันกีฬาชิงถ้วยพระราชทานคิงส์คัพ การแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬา-ธรรมศาสตร์ การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี กีฬาชิงแชมป์แห่งชาติอาเซียนหรือซีเกมส์จะจัดทุก 2 ปี กีฬาชิงแชมป์แห่งชาติเอเชียหรือเอเชียนเกมส์ โอลิมปิกเกมส์ และฟุตบอลโลกจะจัดทุก 4 ปี ทำให้การเสนอข่าวกีฬาที่มีลักษณะเป็นวงจรเช่นเดียวกับการจัดการแข่งขัน และมักวนเวียนอยู่กับข้อมูลเดิม จนอาจทำให้ข่าวกีฬาขาดความน่าสนใจ ในขณะที่ผู้ชมทางบ้านอาจต้องการสิ่งทีมากกว่านั้น ผู้สื่อข่าวกีฬาจึงต้องพยายามหาข้อมูลเพิ่มเติมอยู่เสมอ และตั้งคำถามกับตนเองว่า

ผู้ชมต้องการชมหรือต้องการทราบอะไรบ้าง และนำเสนอสิ่งนั้นให้แก่ผู้ชม

3) ชาวกีฬาใช้ถ้อยคำที่มีสีสัน

ถึงแม้ว่าชาวกีฬาส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานเหตุการณ์และข้อเท็จจริง ขณะเดียวกันกีฬาเป็นเกมส์ที่มีลีลาการเคลื่อนไหว ตื่นเต้น เราใจผู้ชมตลอดเวลา ดังนั้น ลักษณะการนำเสนอชาวกีฬาจึงต้องสามารถถ่ายทอดอารมณ์ที่ตื่นเต้น เราใจเหล่านั้นให้กับผู้ชมเพื่อให้รู้สึกเหมือนได้เข้าไปอยู่ในการแข่งขันในสนาม ภาษาที่ใช้ต้องมีสีสัน อาจมีการใช้โวหาร อุปมาอุปมัย การสมญานาม วลีใหม่ๆ การใช้ถ้อยคำหรือทิวา ใช้ศัพท์เฉพาะในวงการกีฬา และจำลองสภาพการแข่งขันด้วยการใช้คำบรรยายที่ถึงลูกถึงคน เช่น ฟุตบอล ใช้ คีกลูกหนัง มวย ใช้ คีกควลกำปั้น นักมวย ใช้ ขุนพล เสือกล้ำม นักเทนนิส ใช้ นักหวดลูกสักหลาด สกูกเกอร์ ใช้ นักสอยคิว เป็นต้น ซึ่งภาษาที่ใช้ในชาวกีฬานี้ ส่วนมากจะไม่สามารถนำไปใช้ในชาวประเภทอื่นๆ ได้ ถือเป็นลักษณะเฉพาะที่มีความพิเศษของชาวกีฬา

4) มีการรายงานข่าวเชิงวิเคราะห์

ในชาวกีฬา ผู้สื่อข่าวสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ใส่อารมณ์ความรู้สึกของตนเองลงไปข่าวได้ ต่างจากชาวประเภทอื่นๆ ผู้สื่อข่าวสามารถวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นต่อผู้ชมได้ว่าการแข่งขันครั้งนี้ ทีมใดน่าจะเป็นผู้ชนะ ด้วยการนำข้อมูลทุกด้านที่มีอยู่ รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีชื่อเสียง หรือผู้ที่เชี่ยวชาญในกีฬานั้นมาสนับสนุนการวิเคราะห์

หลักเกณฑ์ในการเสนอข่าวกีฬา (Principles of Sports News Reporting)

หลักเกณฑ์สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการนำเสนอข่าวกีฬา รวมถึงสิ่งสำคัญที่ควรยึดถือปฏิบัติในการนำเสนอข่าวกีฬา มีดังนี้ (อรนุช เลิศจรรยาภักษ์, 2540)

1) ความถูกต้องเที่ยงตรงในการนำเสนอข่าวถือเป็นความสำคัญอันดับแรก ผู้สื่อข่าวควรมีความรู้เรื่องกีฬาที่นำเสนอเป็นอย่างดี ต้องเข้าใจข้อเท็จจริงและกติกาต่างๆ ของกีฬาประเภทนั้น โดยตลอด

2) ความสนใจของผู้ชมถือเป็นเครื่องตัดสินว่ากีฬาประเภทใดได้รับความนิยมมากที่สุดเพียงใด ดังนั้น ในการเสนอข่าวกีฬา ผู้สื่อข่าวควรให้ความสำคัญต่อความต้องการของผู้ชม

ผู้สื่อข่าวจะต้องพิจารณาว่าผู้ชมส่วนใหญ่ให้ความนิยมในกีฬาประเภทใด และกีฬาแต่ละประเภทได้รับความนิยมมากน้อยแตกต่างกันเพียงใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น และภูมิประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น ในสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น กีฬาเบสบอลได้รับความนิยมค่อนข้างสูง ขณะเดียวกันประเทศไทย กีฬาประเภทนี้กลับไม่ค่อยได้รับความนิยม โดยกีฬาที่ได้รับความนิยมจากคนไทยส่วนใหญ่ คือ ฟุตบอล วอลเลย์บอล และเทนนิส ดังนั้น จะสังเกตได้ว่าสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยมักจะนำเสนอกีฬาประเภทนี้เป็นประจำ

3) การเสนอข่าวกีฬา ผู้สื่อข่าวจำเป็นจะต้องเข้าใจข้อจำกัดที่ว่า การแข่งขันย่อมเป็นไปตามฤดูกาล นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวควรทราบด้วยว่ากีฬาประเภทใดแข่งขันในช่วงเวลาใดบ้าง เช่น ในช่วงฤดูใบไม้ผลิ เป็นเวลาของการแข่งขันเบสบอล กอล์ฟ และการแข่งม้า ส่วนฟุตบอลจะแข่งขันในช่วงฤดูใบไม้ผลิถึงฤดูหนาว และเมื่อถึงฤดูหนาวก็จะเริ่มการแข่งขันบาสเกตบอลและฮอกกี้ เป็นต้น

4) การนำเสนอข่าวกีฬานิยมใช้ภาษาพูดเป็นกันเอง และนิยมใช้ศัพท์เทคนิคทางกีฬา โดยเฉพาะ ซึ่งในบางครั้งอาจเป็นภาษาที่แปลกสำหรับผู้ที่ไม่ให้ความสนใจในกีฬา เช่น ลูกหน้าเลียบ ใช้เรียก ลูกรั๊กบี้ สแลมดิง ใช้ในกีฬาบาสเกตบอล หมายถึง การยัดลูกบาสลงในห่วง เป็นต้น

5) การนำเสนอข่าวกีฬา ไม่จำเป็นต้องเสนอข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมาเท่านั้น เช่นเดียวกับข่าวประเภทอื่น ผู้สื่อข่าวสามารถถ่ายทอดอารมณ์ และการแสดงความคิดเห็นของตนเองประกอบกับข้อเท็จจริงได้

6) การแสดงท่าทีสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมทำได้ เนื่องจากผู้ชมส่วนใหญ่ล้วนต้องการให้ผู้สื่อข่าว หรือผู้บรรยายแสดงท่าทีสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งนับเป็นเรื่องปกติธรรมดา เช่น ในการแข่งขันชกมวย ระหว่างนักมวยไทยกับนักมวยต่างประเทศ แน่แน่นอนว่าผู้ชมต้องการให้สนับสนุนนักมวยไทย หรือการแข่งขันฟุตบอล ผู้ชมที่มีทีมที่ตัวเองชอบอยู่ในใจ ย่อมปรารถนาให้มีการเสนอข่าวสนับสนุนทีมฟุตบอลนั้น

7) ผู้สื่อข่าวควรจดสถิติต่างๆ ที่สำคัญในการแข่งขันเป็นอย่างดี เนื่องจากเรื่องสถิติทางกีฬานั้นถือเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้ชมกีฬาต้องการทราบ ทั้งนี้การเสนอข้อมูลต้องไม่ผิดพลาด ซึ่งผู้ชมจะรู้ได้ทันที

8) เพิ่มสีสันในการเสนอข่าว ผู้สื่อข่าวควรมีวิธีเพิ่มสีสันในการเสนอข่าว เนื่องจากนอกจากบรรยากาศการแข่งขันโดยละเอียดแล้ว ปัจจัยที่จะช่วยเพิ่มสีสันให้ข่าว คือ บรรยากาศและสภาพที่เกิดขึ้นขณะแข่งขัน กองเชียร์ ผู้ชม รวมทั้งปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นระหว่างการแข่งขัน เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ผู้ชมสนใจต้องการทราบทั้งสิ้น

กล่าวโดยสรุป ข่าวกีฬาที่ไม่น่าสนใจแม้จะมีลักษณะโดยทั่วไปของความเป็นข่าวที่มีได้ต่างจากข่าวประเภทอื่นเท่าใดนัก แต่กระนั้น ข่าวกีฬาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง ทั้งในแง่ของการทำข่าวและการนำเสนอ ทุกวันนี้ข่าวกีฬาถูกเอาใจใส่ และให้ความสำคัญจากสื่อมวลชนมากขึ้น ในฐานะสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม และนับวันจะทวีความสนใจจากผู้คนในสังคมมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับข่าวกีฬามาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาถึงการนำเสนอข่าวกีฬา รวมถึงภาพข่าวกีฬา ในประเด็นเรื่องความเป็นข่าว รวมถึงองค์ประกอบคุณค่าข่าวของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการนำเสนอและรายละเอียดของประเด็นนำเสนอในข่าวกีฬา รวมถึงภาพข่าวกีฬาของสื่อมวลชน

แนวคิดเกี่ยวกับภาพข่าวกีฬา (Sports News Pictures)

จากคำกล่าวที่ว่า “ภาพๆ เดียว สื่อความหมายได้ดีกว่าคำพูดพันคำ” (A picture says more than thousand words) เป็นข้อบ่งชี้หนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารด้วยภาพ ในแง่ของการสื่อความหมาย อีกทั้งในการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติการรับรู้ของมนุษย์ซึ่งพบว่า การรับรู้ของมนุษย์ในเรื่องที่เกี่ยวกับความทรงจำนั้น มนุษย์จะสามารถจดจำสิ่งที่เห็นได้ถึงร้อยละ 40 ขณะที่จะจดจำสิ่งที่ได้ยินเพียงร้อยละ 20 ก็ยิ่งเป็นการตอกย้ำให้เห็นว่า การสื่อสารด้วยภาพนั้นเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูง และมีผลต่อการรับรู้และจดจำของมนุษย์ได้ดีเพียงใด (ประชัน วัลลิโก, 2519)

ในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่เราเห็นๆ กัน มีการใช้เทคนิคการสื่อสารด้วยภาพดังกล่าวนี้อยู่เป็นประจำทั้งเพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมาย และประโยชน์ในการรับรู้ของผู้อ่าน กล่าวคือ ภาพต่างๆ มากมายได้ถูกนำมาใช้ประกอบการนำเสนอข่าว และถูกตีพิมพ์ร่วมกับตัวหนังสือ จนกลายเป็นเรื่องชินตาของคนในสังคม

ทั้งนี้ ภาพที่ใช้ประกอบการนำเสนอข่าวอยู่ตามหน้าหนังสือพิมพ์ สามารถแบ่งได้เป็น

ประเภทใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ

- 1) ภาพถ่าย
- 2) ภาพอื่นๆ เช่น ภาพเขียน ภาพวาด และภาพการ์ตูน เป็นต้น

โดยจากประเภทของภาพที่ใช้ประกอบการนำเสนอข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ประเภทนั้น ภาพถ่ายจะให้ความเหมือนจริงมากที่สุด เนื่องจากการถ่ายภาพนั้นถือได้ว่าเป็นรูปแบบสูงสุดของการแสดงออกของมนุษย์ ประกอบกับพัฒนาการของเครื่องมือ และอุปกรณ์ถ่ายภาพ ต่อเนื่องกันเป็นวงจรกับจำนวนภาพที่นำมาใช้เป็นภาพประกอบให้หนังสือและนิตยสารต่างๆ เป็นผลให้ภาพถ่ายแพร่หลายไปทั่วโลก และสร้างความเข้าใจอันเป็นสากลขึ้นได้ (เยาวนันท์ เภงสุวรรณ์, 2529)

ดังที่กล่าวไป ภาพถ่ายนั้นถือได้ว่าเป็นสากล ที่สามารถสร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่ดูภาพ ไม่ว่าจะเป็นคนต่างชาติ ต่างภาษา แม้กระทั่งผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก ก็ยังสามารถเข้าใจในความหมายของภาพเหล่านั้นได้ ลักษณะเฉพาะตัวของภาพถ่ายมีส่วนช่วยในการสื่อสาร และสามารถสร้างความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากคนเราดูภาพก็จะเกิดความเข้าใจในทันที ต่างกับตัวหนังสือที่ต้องอ่าน ตีความ และทำความเข้าใจ

นอกจากนี้ ภาพถ่ายที่ใช้ประกอบการนำเสนอข่าวหรือที่เรียกโดยย่อว่า “ภาพข่าว” ยังมีความสำคัญและมีประโยชน์อีกหลายประการ ดังที่ สนั่น ปัทมะทิน (2530) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้ภาพข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นข้อๆ ไว้ดังนี้

- 1) ภาพข่าวช่วยเพิ่มความสวยงามให้แก่หนังสือพิมพ์ ชวนให้คนซื้อ
- 2) ภาพข่าวทำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในหนังสือพิมพ์มากขึ้น แม้ว่าผู้อ่านอาจไม่รู้หนังสือก็ตาม
- 3) ภาพข่าวช่วยเพิ่มความหมายให้แก่ตัวหนังสือในหนังสือพิมพ์ ทำให้รู้เรื่องละเอียดมากยิ่งขึ้น
- 4) ภาพข่าวทำให้ผู้อ่านได้ทราบข่าวสารและเรื่องราวที่ไม่สามารถถ่ายทอดด้วยตัวหนังสือเพียงเท่านั้น

มาลี บุญศิริพันธ์ (2526) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงประเด็นเรื่องความสำคัญของภาพข่าวว่า นอกจากนี้อภาพข่าวยังเป็นเสมือนหลักฐานยืนยันถึงสิ่งที่ผู้สื่อข่าวเขียนบรรยายในข่าว ช่วยให้ผู้อ่านมีโอกาสเห็นเหตุการณ์จริง กระตุ้นให้ผู้อ่านมีความรู้สึกใกล้ชิดกับบุคคลในข่าว ได้รู้จักว่าใครเป็นใคร และเป็นการสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมให้กับผู้อ่าน ทำให้เกิดผลสะท้อนกลับได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการอ่านให้กับผู้ที่ไม่ชอบอ่านข่าวอย่างละเอียดด้วย

รูปแบบและลักษณะการนำเสนอภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ (Characteristics of News Pictures)

โดยทั่วไป รูปแบบของการนำเสนอภาพข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ (กมล ฉายาวัดมนะ, 2534) คือ

1) ภาพข่าว

หมายถึง ภาพที่มีเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ปรากฏอยู่ในภาพลักษณะเดียวกับข่าว แสดงให้เห็นว่ามีอะไรเกิดขึ้น หรือมีเรื่องราวอะไรที่บอกให้คนอ่านทราบจากการได้เห็นภาพ สำหรับสิ่งที่ยังบอกได้ไม่ครบถ้วน หรือบอกได้ไม่ชัดเจน เนื่องจากไม่ปรากฏอยู่ในภาพ อาจใช้คำบรรยายภาพช่วยให้สมบูรณ์ ภาพข่าวเป็นภาพที่ใช้เพื่อการสื่อสารโดยตรง และเป็นภาพที่ให้ประโยชน์มากในลักษณะที่สร้างความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว เป็นหลักฐาน ดึงดูดความสนใจ และก่อให้เกิดความรู้สึกต่างๆ

2) ภาพประกอบข่าว

หมายถึง ภาพที่มีภาพข่าวโดยตรง แต่มีเรื่องราวซึ่งช่วยให้เข้าใจข่าวดีขึ้น เช่น การบรรยายถึงสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง หากมีภาพสถานที่นั้นประกอบด้วย ก็จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจและรู้จักสถานที่นั้นดีขึ้น หรือการพูดถึงตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การบรรยายด้วยตัวหนังสือไม่อาจทำให้ผู้อ่านรู้จักหน้าค่าตาบุคคลนั้นได้ ต้องอาศัยภาพถ่ายช่วยประกอบ เป็นต้น

ส่วนลักษณะของการนำเสนอภาพข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ Michael W. Singletary และ Chris Lamb กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง News Values in Award Winning Photo (1984, อ้างถึงใน เบญจวรรณ นรสิงห์, 2539) ว่า เกณฑ์การจำแนกลักษณะของภาพข่าวที่ใช้ในหน้าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ มีลักษณะไม่ตายตัว และไม่เหมือนกัน แต่โดยส่วนใหญ่แล้ว พบว่าหนังสือพิมพ์จะแบ่งลักษณะของภาพข่าวที่ใช้ในหน้าหนังสือพิมพ์ออกเป็น ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ

ภาพข่าวทั่วไป และภาพประกอบข่าว ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของ กมล ฉายาวัดมณะ (2534) คือ

1) ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ หมายถึง ภาพที่ถ่ายจากเหตุการณ์จริง ภาพข่าวประเภทนี้เป็นภาพข่าวที่มีคุณค่าทางข่าวมากที่สุด เนื่องจากเนื้อหาในภาพสามารถบอกกล่าวเรื่องราวของข่าวได้เป็นอย่างดี และสามารถทำให้ผู้อ่านทราบข่าวสารอย่างชัดเจนและถูกต้องยิ่งขึ้น หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จึงต้องการภาพข่าวประเภทนี้มากที่สุด แต่ทั้งนี้ ภาพถ่ายดังกล่าวจะสามารถบอกกล่าวเรื่องราวได้ดีมากน้อยเพียงใดต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ถ่ายภาพด้วย ภาพข่าวประเภทนี้มักจะปรากฏในลักษณะของภาพข่าวกีฬา ภาพข่าวอาชญากรรม และภาพข่าวการเมืองในบางเรื่อง

2) ภาพข่าวทั่วไป หมายถึง ภาพที่มีเรื่องราวน่าสนใจในการที่จะเป็นข่าว แต่เนื้อหาของภาพนั้นจะขึ้นอยู่กับการศึกษาของช่างภาพหรือบรรณาธิการ อาจเป็นภาพของสิ่งที่ปรากฏอยู่เป็นประจำแต่ตั้งใจถ่ายภาพมานำเสนอก็ได้ ยกตัวอย่างเช่น ภาพการค้าขายสินค้าบนทางเท้าริมถนน ในฐานะการกระทำอันเป็นความผิด เป็นต้น

3) ภาพประกอบข่าว คล้ายกับการจำแนกรูปแบบในข้างต้น กล่าวคือ หมายถึงภาพที่มีใช้เป็นข่าวโดยตรง มิได้ถ่ายขณะเกิดเหตุการณ์ หรือเกิดเป็นข่าว แต่ช่างภาพหรือบรรณาธิการนำมาจากที่อื่น เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข่าวนั้น

คุณสมบัติของภาพข่าว (Property of News Pictures)

ในแง่ของคุณสมบัติของภาพข่าว มาลี บุญศิริพันธ์ (2537) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเอาไว้ว่า ภาพข่าวนั้นแตกต่างจากภาพถ่ายทั่วไป โดยภาพข่าวจะต้องมีองค์ประกอบของข่าวที่สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน ช่างภาพข่าวจึงจำเป็นต้องถ่ายภาพที่มีคุณค่าความเป็นข่าว ทั้งนี้ ภาพข่าวที่ดีควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1) มีองค์ประกอบของความน่าสนใจ
- 2) มีคุณภาพและเนื้อหาสมบูรณ์เพียงพอที่จะบอกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- 3) สื่อความหมายในเรื่องที่ต้องการจะสื่ออย่างชัดเจน
- 4) ตอบคำถามให้แก่ผู้อ่านได้ เหมือนกับได้อ่านความนำของข่าวหนึ่งข่าว คือ ใคร ทำอะไร

ที่ไหน อย่างไร และทำไม

5) มีคุณภาพดีพอสำหรับใช้กับระบบพิมพ์ กล่าวคือ กระบวนการทางเทคนิคในการผลิต ความคมชัดและสีเรื่องราวได้อย่างครบถ้วนหลังการพิมพ์

ขณะเดียวกัน ก็มีนักวิชาการอีกหลายท่านได้แสดงทัศนะถึงเรื่องคุณสมบัติของภาพขาวที่ ดี ซึ่งมีทั้งส่วนที่คล้ายและต่างกันไปตามหลักเกณฑ์และความคิดเห็นของนักวิชาการแต่ละท่าน อาทิ

A. E. Loosley (1971, อ้างถึงใน เบญจวรรณ นรสิงห์, 2539) ที่ได้กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการเลือกภาพขาวของบรรณาธิการภาพว่า มักจะเลือกภาพขาวโดยพิจารณาจากคุณสมบัติของ ภาพ ดังนี้

- 1) เป็นภาพขาวที่มีความสามารถในการเล่าเรื่อง
- 2) เป็นภาพขาวที่มีความเรียบง่าย ไม่ยุ่งเหยิง หรือมีสิ่งรบกวน
- 3) เป็นภาพขาวที่มีความงามอยู่ในตัว
- 4) เป็นภาพขาวที่มีคุณภาพของภาพดี
- 5) เป็นภาพขาวที่มีความแปลก และน่าสนใจ

David P. Bergin (1967) อีกหนึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านภาพขาว ได้จำแนกถึงคุณสมบัติของ ภาพขาวที่กองบรรณาธิการโดยมากใช้ในการคัดเลือกภาพเพื่อลงตีพิมพ์ว่ามีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ คือ

- 1) คุณสมบัตินทางกายภาพ (Physical Quality) พิจารณาจากคุณภาพของตัวภาพขาว เช่น ความคมชัด รายละเอียดของภาพ โทนมืด เป็นต้น
- 2) คุณสมบัตินทางด้านเนื้อหาของภาพ (Photo Content) พิจารณาจากความสามารถในการบอกเล่าเรื่องราวของภาพ เรื่องราวนั้นต้องตรงประเด็น ภาพนั้นต้องมีจุดที่น่าสนใจใหญ่พอ และเป็นภาพที่แสดงให้เห็นการกระทำ และนอกจากนี้ยังต้องมีองค์ประกอบเหล่านี้คือ มีความน่าสนใจ (Human Interest) มีความแปลก (The Odd or Unusual) มีความขัดแย้ง (Conflict or Combat) และเป็นภาพที่ประกอบด้วยสัญชาตญาณ 4 ประการ (Four Basic Instincts) คือ เป็นภาพที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ (Survival) มีองค์ประกอบทางเพศ (Sex) เกี่ยวกับความ

ทะเยอทะยาน (Ambition) และภาพเกี่ยวกับการต่อสู้หนีภัย (Escape)

3) คุณสมบัติทางด้านนโยบาย (Editorial Policy) ซึ่งจะขึ้นอยู่กับแต่ละองค์กรสื่อ

ขณะที่ สนั่น ปัทมะทิน (2530) ได้แบ่งประเภทของคุณสมบัติของภาพถ่ายที่ดี และเหมาะสมที่จะนำมาตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ไว้ด้วยกัน 2 ประการใหญ่ๆ คือ คุณสมบัติทางเรื่องราว และคุณสมบัตินโยบาย ดังจะอธิบายได้ต่อไปนี้

คุณสมบัตินโยบาย

สนั่น ปัทมะทิน (2530) กล่าวว่า ภาพถ่ายที่นำมาลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์นั้น จะต้องมีความสมบัตินโยบายในเรื่องราวตรงตามวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีทั้งข่าวและบทความต่างๆ หลายประเภท แต่ละประเภทต้องการภาพข่าวที่น่าสนใจมาประกอบเรื่องราวแตกต่างกันออกไป ฉะนั้น ภาพที่จะนำมาลงตีพิมพ์ควรประกอบด้วยคุณสมบัตินโยบาย ดังนี้

- 1) ภาพนั้นให้ข่าวสารความรู้
- 2) ภาพนั้นให้การศึกษา
- 3) ภาพนั้นให้ความตื่นเต้น
- 4) ภาพนั้นอธิบายเรื่องราวให้เข้าใจง่ายขึ้น
- 5) ภาพนั้นบอกบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ได้คิดไว้ก่อน
- 6) ภาพนั้นบอกเหตุการณ์ของข่าว

คุณสมบัตินโยบาย

สนั่น ปัทมะทิน (2530) กล่าวว่า ภาพถ่ายที่จะนำมาใช้ตีพิมพ์จำเป็นต้องมีความสมบัตินโยบายที่ดี และเหมาะสมเพียงพอที่จะใช้เป็นภาพต้นฉบับได้ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการตีพิมพ์ โดยมีคุณสมบัตินโยบายดังต่อไปนี้

- 1) ภาพนั้นมีการประกอบภาพดี ไม่ว่าจะขณะถ่ายภาพ หรืออัดขยายภาพ เพื่อให้ภาพดูเด่นสะดุดตา และเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านได้
- 2) ภาพนั้นมีการเปิดหน้ากล้องที่พอดี

- 3) ภาพนั้นมีสีสดหลั่นกว้างขวาง
- 4) ภาพนั้นมีความเปรียบเทียบของสีพอดี
- 5) ภาพนั้นมองเห็นส่วนละเอียดลออได้ชัดเจน
- 6) ภาพนั้นคมชัด กระจ่าง แจ่มใส
- 7) ภาพนั้นไม่มีตำหนิ
- 8) ภาพนั้นใช้กระดาษอัดขยายที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นภาพต้นฉบับ

สุภาณี กอสุวรรณศิริ (2534) ได้แบ่งคุณสมบัติของภาพขาวออกเป็น 2 ประเภท คือ คุณสมบัติเชิงวารสารศาสตร์ และคุณสมบัติทางกายภาพ

โดยสุภาณี กอสุวรรณศิริ (2534) ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติเชิงวารสารศาสตร์จากการใช้องค์ประกอบคุณค่าของความเป็นข่าวมาประกอบ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

- 1) เป็นภาพที่เรียกร้องความสนใจได้ในทันที
- 2) เป็นภาพที่มีความสด ทันท่วงทีเหตุการณ์
- 3) เป็นภาพที่มีความเด่น
- 4) เป็นภาพที่แสดงสิ่งซึ่งหาดูยาก
- 5) เป็นภาพที่ก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ
- 6) เป็นภาพที่แสดงถึงสิ่งที่ขัดแย้ง
- 7) เป็นภาพที่แสดงถึงผลกระทบกระเทือน
- 8) เป็นภาพที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางวิชาการ
- 9) เป็นภาพที่มีองค์ประกอบเรื่องเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง
- 10) เป็นภาพที่สื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อข่าว

และ คุณสมบัติทางกายภาพ ซึ่งหมายถึง คุณสมบัติของภาพขาวในด้านตัวภาพถ่ายอันประกอบด้วย

- 1) เป็นภาพถ่ายที่มีความคมชัด (Sharpness)
- 2) มีองค์ประกอบภาพดี (Composition) สวยงามน่าสนใจ
- 3) ถ่ายภาพในจังหวะที่ดี ฉับพลัน ได้ิริยาบทที่ต้องการ (Action)
- 4) ภาพมีรายละเอียด (Detail) สูง

5) มีสีลดหลั่นที่ดี (Tonality)

ประเภทของภาพข่าว (Types of News Pictures)

ในการที่จะพิจารณาว่า ภาพถ่ายภาพหนึ่งเป็นภาพข่าวหรือไม่นั้น จำเป็นที่จะต้องอาศัย การพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ของภาพนั้นว่า สามารถรายงานข่าวได้หรือไม่ และหากรายงานได้ สามารถรายงานได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจากทัศนะของ กมล ฉายาวัฒนะ (2534) ที่กล่าวว่า "ในการรายงานข่าวนั้น ตัวข่าวสารที่จะเผยแพร่ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ตัวข่าวที่เป็น ข้อความ ใช้ตัวหนังสือในการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้รับสารได้รับทราบ และตัวข่าวที่เป็นภาพถ่าย ซึ่งถ่ายทอดโดยใช้ภาพถ่ายโดยตรง หรืออาจใช้เป็นส่วนประกอบของข่าวสาร เพื่อดึงดูดความ สนใจให้เห็นเป็นจริงเป็นจัง อันจะเสริมสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้รับสารมากยิ่งขึ้น" ทำให้ทราบถึง ความสามารถของภาพข่าวในการถ่ายทอดเรื่องราวให้กับผู้รับสารได้ทราบถึงเรื่องราวและสร้าง ความเข้าใจในเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพไม่ต่างจากการถ่ายทอดด้วยตัวหนังสือ

ทั้งนี้ในส่วนของการแบ่งประเภทของภาพข่าวนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้แบ่งประเภท ของภาพข่าวเอาไว้โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ต่างกัน ซึ่งจะสามารถนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

Arnold (1981, อ้างถึงใน พรหมพงษ์ แก้วดวงเด่น, 2547) แบ่งประเภทของภาพข่าวที่ ปรากฏในหนังสือพิมพ์ออกจากวิธีการที่ได้มาซึ่งภาพเป็น 3 ประเภท คือ

1) ภาพเหตุการณ์หรือ ณ ที่เกิดเหตุ หมายถึง ภาพถ่ายจากเหตุการณ์จริง ซึ่งช่างภาพต้อง มีความคล่องตัวที่จะถ่ายภาพให้น่าสนใจได้

2) ภาพที่เตรียมไว้ล่วงหน้า หรือภาพที่นำมาจากแฟ้ม หมายถึง ภาพที่ไม่ได้ถ่ายจากที่เกิด เหตุ เนื่องจากลักษณะความสำคัญของข่าวบางชิ้นมิได้เป็นเหตุการณ์ แต่เป็นข่าวที่ได้มาจากการ สัมภาษณ์ ฝ่ายภาพจึงต้องนำมาภาพมาจากแฟ้มภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาพบุคคล นอกจากนี้ อาจหมายถึง ภาพที่ช่างภาพนัดหมายถ่ายทำไว้ล่วงหน้า หรือเตรียมในห้องแล็บ เช่น ภาพซ้อนหรือ ภาพเทคนิค เป็นต้น

3) ภาพกราฟิก หมายถึง ภาพอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาพถ่าย เช่น ภาพสเกตช์ ภาพการ์ตูน ภาพ ลายเส้น หรือภาพแผนภูมิต่างๆ อาจรวมถึงภาพที่ได้มาจากการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย

Blackeslee (1975, อ้างถึงใน พรหมพงษ์ แก้วดวงเด่น, 2547) แบ่งประเภทของภาพข่าวจากประเภทของข่าว ดังนี้

- 1) ภาพข่าวในพระราชสำนัก
- 2) ภาพข่าวการเมือง และการดำเนินงานของรัฐบาล
- 3) ภาพข่าวเศรษฐกิจ
- 4) ภาพข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติ อาชญากรรม และการกระทำผิด
- 5) ภาพข่าวเกษตร และแรงงาน
- 6) ภาพข่าวต่างประเทศ
- 7) ภาพข่าวการศึกษา และศาสนา
- 8) ภาพข่าวศิลปะ วัฒนธรรม และบันเทิง
- 9) ภาพข่าววิทยาศาสตร์ การแพทย์ และการอวกาศ
- 10) ภาพข่าวกีฬา
- 11) ภาพข่าวสตรี แฟชั่น และเสื้อผ้า
- 12) ภาพข่าวที่น่าสนใจอื่นๆ เช่น ต้นไม้ สัตว์ และธรรมชาติ
- 13) ภาพข่าวอื่นๆ

ขณะที่ สนั่น ปัทมะทิน (2530) แบ่งประเภทของภาพข่าวจากตำแหน่งการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ ได้แก่

- 1) ภาพข่าวหน้าหนึ่ง
- 2) ภาพข่าวกีฬา
- 3) ภาพข่าวบันเทิง
- 4) ภาพข่าวธุรกิจ
- 5) ภาพข่าวสังคม
- 6) ภาพข่าวสตรีและบุรุษ

ภาพข่าวกีฬา (Sports News Pictures)

สนั่น ปัทมะทิน (2530) ได้กล่าวถึงหลักการในการถ่ายภาพข่าวกีฬาซึ่งใช้หลักการเดียวกันกับการถ่ายภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุว่า ผู้ที่เป็นช่างภาพข่าวจะต้องใช้ความสามารถและไหวพริบในการถ่ายมากกว่าภาพประเภทอื่น เนื่องจากช่างภาพข่าวจะต้องรายงานข่าวนั้นด้วยภาพเหตุการณ์

ที่เกิดขึ้นสู่สายตาผู้อ่านของตน ซึ่งเท่ากับทำหน้าที่เป็น “ตา” ให้กับผู้อ่านทั้งหมด ช่างภาพข่าวจะต้องพิจารณาเลือกถ่ายภาพบันทึกเหตุการณ์ตอนสำคัญ หรือตอนที่น่าสนใจของข่าวในช่วงความเคลื่อนไหวอันรวดเร็ว โดยจะต้องถ่ายให้ได้อย่างฉับพลันทันทีและได้ผลงานที่ดีที่สุดด้วย ทั้งนี้จะต้องถ่ายอย่างตรงไปตรงมา ตรงกับความเป็นจริง เพื่อให้ได้มาซึ่งภาพที่เหมือนจริงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเป็นภาพที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านส่วนใหญ่ ช่างภาพข่าวจะต้องจับกล้องและพร้อมเสมอที่จะกดไกลั่นชัตเตอร์ถ่ายได้ในทันทีที่ตาเห็นความเคลื่อนไหวนั้น ซึ่งเป็นการตรึงความเคลื่อนไหวอันรวดเร็วตามที่ต้องการนั้นให้อยู่นิ่ง อีกทั้งช่างภาพข่าวจะต้องมีความชำนาญในการเลือกท่าทางหรือความเคลื่อนไหวในการแข่งขันด้วย

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับหลักการในการถ่ายภาพข่าวกีฬา อาทิ Martin Taylor (อ้างถึงใน ไพบูลย์ มุสิกโปดก, 2523) ให้ทัศนะว่า ช่างภาพข่าวกีฬาจะต้องศึกษากฎเกณฑ์ของการแข่งขันให้เข้าใจเสียก่อน ควรสำรวจดูนักกีฬาด้วย ถึงแม้ว่าจะมิได้สนใจในชื่อของนักกีฬาหรือความสามารถใดๆ ของเขาก็ตาม แต่ก็ควรรู้ว่าในตอนที่น่าตื่นเต้นนั้น ใครจะมีบทบาทเด่นที่สุด ลีลาอันงดงาม ทรงพลัง และโดดเด่นที่สุดจะปรากฏที่ใคร นอกจากนี้การรู้จักสภาพของสถานที่แข่งขันกีฬานับว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง กล่าวคือ ควรทราบว่าจะต้องไปถ่ายที่ตรงจุดไหนจึงจะได้ภาพที่ดีที่สุด มองเห็นการแข่งขันชัดเจน ฉากหลังดี แสงสวย เคลื่อนที่ได้สะดวก และมีความสุขในเวลาถ่ายภาพมากที่สุด

สอดคล้องกับ ปิยกุล เลาวณย์ศิริ (2532) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของการถ่ายภาพข่าวกีฬา นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้กล้องและความคุ้นเคยกับเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้เช่นเดียวกับการถ่ายภาพประเภทอื่นๆ แล้ว ช่างภาพจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์และกติกาของกีฬาที่ตนเองจะบันทึกภาพด้วย จึงจะทำให้สามารถรวบรวมสมาธิตั้งใจรอจังหวะชัตเตอร์ให้ได้ภาพที่ดี โดยผู้ที่รู้จักกติกาการเล่นของกีฬาดีจะสามารถคาดเดาหรือทำนายได้ว่าช่วงเวลาใดควรจะกดปุ่มถ่าย จึงจะได้ภาพที่มีชีวิตชีวาและตื่นเต้นที่สุด

सनัน ปัทมะทิน (2530) ได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมว่า ช่างภาพข่าวกีฬาจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องกติกาการเล่นกีฬาแต่ละชนิดที่ตนมีหน้าที่เข้าไปถ่ายภาพเป็นอย่างดี รู้ยุทธวิธีการเล่นของแต่ละทีม และรู้ว่าใครเป็นนักกีฬาเด่นของกีฬาแต่ละชนิดด้วย เพื่อที่ตนจะสามารถกำหนดที่ตั้งกล้อง ทั้งในด้านระยะห่าง ทิศทาง มุมกล้องได้ล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ การถ่ายภาพข่าวกีฬานั้น มิใช่แค่การถ่ายภาพการแข่งขันที่ดำเนินอยู่ภายในสนาม ภาพบรรยากาศของการแข่งขันและภาพอากัปกิริยาของนักกีฬาทั้งก่อนและหลังการแข่งขันก็เป็นสิ่งที่ควรให้ความสนใจด้วย ภาพประทับใจหลายๆ ภาพที่ไม่ใช่ภาพที่เกิดขึ้นในระหว่างการแข่งขัน เช่น ภาพนักกีฬานั่งพักผ่อนก่อนการแข่งขันที่มานั่งข้างสนาม ภาพนักกีฬาทำท่าลงโลดหลอင့်ชัชชณะด้วยความดีใจ ภาพนักกีฬาเดินอย่างหมดเรี่ยวแรงหลังการแข่งขัน ภาพผู้ฝึกสอนกำลังตวาดนักกีฬา ภาพนักกีฬาสะอื้นให้ภายหลังความพ่ายแพ้ ภาพเหล่านี้ล้วนให้อารมณ์ และเป็นเรื่องราวที่คนสนใจทั้งสิ้น (ปิยกุล เลาว์ณศิริ, 2532)

ส่วน ปัทมะทิน (2530) ได้กล่าวถึง ลักษณะของภาพข่าวกีฬาที่ดีว่า ภาพข่าวกีฬาที่นิยมลงพิมพ์ในวารสารทั่วไป ควรจะเข้าลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นภาพที่แสดงให้เห็นท่าทางของนักกีฬาในระหว่างเล่นกีฬาโดยเฉพาะตอนที่เด่นๆ ในขณะที่มีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากภาพเช่นนี้จะสามารถรายงานข่าวสู่สายตาของผู้ชมด้วยความหมายที่ปรากฏในภาพเอง
2. เป็นภาพที่แสดงเรื่องราวตอนสำคัญของการเล่น หรือการแข่งขันกีฬาเพื่อบรรยายเหตุการณ์ที่น่าสนใจในระหว่างการแข่งขันกีฬา
3. เป็นภาพที่แสดงกระบวนการเล่นกีฬาโดยต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะตอนที่ชวนดู ตอนที่เข้าใจยาก และตอนที่ซับซ้อนอย่าง “ถึงพริกถึงขิง” เพื่อผู้อ่านวารสารจะได้เข้าใจเรื่องราวและบรรยากาศของการแข่งขันได้โดยต่อเนื่องกัน
4. เป็นภาพที่เสนอตัวนักกีฬาที่เด่นๆ ในขณะที่เล่นกีฬา เพื่อแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักตัวนักกีฬา
5. เป็นภาพที่แสดงให้เห็นเหตุการณ์รอบๆ สนามในระหว่างการแข่งขัน และภาพหลังการแข่งขัน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับภาพข่าวกีฬาข้างต้นนี้มาใช้ประกอบการพิจารณาลักษณะ และคุณสมบัติของภาพข่าวที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงเกณฑ์ในการจำแนกประเภทของภาพข่าว เพื่อประโยชน์ในการวิจัยด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับเพศสภาพ (Gender)

ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชายทางสรีระได้นำไปสู่ความเชื่อที่ว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันในทางอื่นๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด จิตใจ และอารมณ์ ความเชื่อเช่นที่ว่านี้ได้มีมาเป็นเวลานานนับพันปี ซึ่ง วารุณี ภูริสินสิทธิ์ (2545) ได้อธิบายถึงความแตกต่างดังกล่าวว่า มักจะถูกมองเป็นความแตกต่างที่มีมา “ตามธรรมชาติ” และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ อีกทั้งความเชื่อที่ว่าผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายนั้น นำไปสู่สถานะของผู้หญิงที่ด้อยกว่าผู้ชาย อาทิ ความเชื่อที่ว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ไม่มีเหตุผล ชอบใช้อารมณ์ นำไปสู่การที่สังคมไม่ยอมรับผู้หญิงให้เป็นผู้นำ เนื่องจากมีคุณสมบัติทางเพศที่ไม่เหมาะสม

ในสังคมของมนุษย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ การก่อเกิดและการยอมรับในเรื่องสิทธิมนุษยชน การให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงการผลิตแบบเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม รวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ได้ทำให้ผู้หญิงส่วนหนึ่งได้รับโอกาสในการศึกษาเช่นเดียวกับผู้ชาย ผู้หญิงได้ทำงานนอกบ้านมากขึ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อความเชื่อเดิมๆ ที่เสนอว่า ผู้หญิงมีสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย และความแตกต่างของผู้หญิงและผู้ชายเป็นเรื่องตามธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ รวมทั้งการพยายามหาคำตอบว่าทำไมความเชื่อเช่นที่ว่านี้จึงเกิดขึ้นและดำรงอยู่มาได้เป็นเวลานาน การเกิดการตั้งคำถาม การหาคำอธิบาย และการเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อ ตลอดจนสภาพแห่งความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศนี้ได้มีการเรียกรวมๆ ว่าสตรีนิยม (Feminism) ซึ่งเติบโตอย่างรวดเร็วในช่วง 40 ปีหลังของศตวรรษที่ 20 และนำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงในมิติต่างๆ โดยให้ความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ และได้ใช้ความอคติรวบยอดในเรื่องความเป็นเพศ (Gender) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ความหมายของเพศสภาพ (Definition of Gender)

“เพศสภาพ” (Gender) ในความหมายของนักสตรีนิยมอเมริกัน-อังกฤษ ใช้คำนี้เพื่อบ่งบอกความแตกต่างของ “เพศ” (Sex) กับ “เพศสภาพ” (Gender) โดยมีนัยว่า เพศเป็นการจัดประเภทตามชีววิทยา ส่วนเพศสภาพนั้นเป็นประเภทที่ถูกสร้างขึ้นทางสังคม (Socially Constructed) แต่นักสตรีนิยมที่ได้รับอิทธิพลของจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) ได้แย้งว่า ทั้งอัต

ลักษณะทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ (Sex and Gender Identity) ต่างเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิดและไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ในแวดวงวิชาการของประเทศไทย การใช้คำว่า “Gender” มีการบัญญัติใช้อยู่หลายคำ เช่น เพศสภาพ เพศภาวะ บทบาทหญิงชาย ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงชาย ความเป็นหญิงชาย ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า “เพศสภาพ” เพื่อสื่อถึงการหลุดออกจากกรอบคิดเรื่องความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและหญิงอันเป็นผลมาจากความแตกต่างทางธรรมชาติและวัฒนธรรมมวลชนในสังคม ทั้งนี้มีนักวิชาการได้ให้คำจำกัดความคำว่า เพศสภาพ (Gender) ไว้มากมายหลายท่าน อาทิ

พริศรา แซ่ก้วย (2544) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า เพศสภาพ (Gender) คือ สถานะแห่งเพศที่มีพลวัตกับอำนาจในชนชั้น ชาติพันธุ์ และความแตกต่างอื่นๆ ที่มีนัยยะสำคัญภายใต้เงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือประวัติศาสตร์ในระยะเวลาหนึ่งๆ อันมีผลต่อการจัดสรรและเข้าถึงอำนาจ และทรัพยากรในสังคมในแต่ละช่วงเวลา และเพศสภาพหมายถึงการตระหนักรู้ถึงความไม่เท่าเทียมกันในแง่อำนาจของผู้หญิงและผู้ชาย ทั้งในทางสังคมและในชีวิตส่วนตัว และเป็นความเชื่อที่ว่าผู้หญิงและผู้ชายควรจะมี ความเท่าเทียมกัน รวมทั้งมีความเชื่อในเรื่องที่ว่า “ความรู้ต่างๆ ที่ดำรงอยู่ในสังคมได้บัญญัติขึ้นโดยผู้ชาย และเพื่อผู้ชาย เพราะฉะนั้นความรู้ของสำนักต่างๆ ที่มีอยู่จำเป็นต้องมีการทบทวนใหม่” ซึ่งเพศสภาพไม่เพียงแต่สะท้อนความเป็นจริงของผู้หญิง แต่เพศสภาพเป็นวิถีการดำเนินชีวิตเป็นระบบคุณค่า และเป็นชุดของคำอธิบายที่มีความยุติธรรมกว่าระบบคิดอื่นในการมองและการอยู่ร่วมกันในโลก เนื่องจากเพศสภาพมองว่ามนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกันและสามารถอยู่ร่วมกันอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับโลก และไม่มี ความจำเป็นต้องใช้ความรุนแรงเอารัดเอาเปรียบ ช่มเหรงรังแก หรือแม้แต่เรื่องสงครามก็ไม่ควร จะเกิดขึ้น เพศสภาพ (Gender) เป็นทั้งตัวแบบของการวิเคราะห์ เป็นทั้งวิถีในการพิเคราะห์ชีวิต และการเมือง และเป็นทั้งวิถีการตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ มากกว่าที่จะเป็นผลสรุปทาง การเมืองเกี่ยวกับการกดขี่ช่มเหรงผู้หญิง มีจุดประสงค์เพื่อแปรเปลี่ยนความสัมพันธ์ทางสังคมที่มี อยู่

ขณะที่ กฤตยา อาชวนิจกุล (2547) ได้กล่าวในลักษณะคล้ายกันว่า เพศสภาพมิใช่เป็นแค่เพียงบทบาทหญิงชาย แต่เพศสภาพนั้น คือ สถานะแห่งเพศที่มีพลวัตกับอำนาจ ชนชั้น ชาติพันธุ์ และความแตกต่างอื่นๆ ที่มีนัยสำคัญภายใต้เงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือ

ประวัติศาสตร์ในระยะเวลาหนึ่ง อันมีผลต่อการจัดสรรและการเข้าถึงอำนาจและทรัพยากรสังคม ในแต่ละช่วงเวลา และเพศสภาพยังสื่อถึงความเคลื่อนไหวของภาวะทางเพศที่ถูกประกอบสร้างมาจากปัจจัยต่างๆ และเพศสภาพก็ถูกประกอบสร้างอย่างซับซ้อน

วารุณี ภูริสินสิทธิ์ (2545) ได้ให้คำจำกัดความเพศสภาพไว้ว่า ในขณะที่คำว่าเพศ (Sex) หมายถึงความแตกต่างทางสรีระ ความเป็นเพศ (Gender) หมายถึง องค์ความรู้ที่สร้างความหมายให้กับความแตกต่างทางร่างกาย เป็นความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนในทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และจิตวิทยาระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ความเป็นเพศเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างสังคมเป็นการจัดการทางสังคมของความแตกต่างระหว่างเพศในด้านต่างๆ

นอกจากนี้ เพศสภาพ (Gender) ยังมีความหมายครอบคลุมถึงเรื่องของความเป็นผู้หญิงและผู้ชายที่กำหนดโดยปัจจุบันทางวัฒนธรรมสังคมและอื่นๆ ทำให้สังคมเกิดความคาดหวังต่อความเป็นหญิงและชายในแง่มุมเฉพาะต่างๆ เช่น ความเชื่อ (Belief) ทศนคติ (Attitude) มายาคติ (Myth) รวมทั้งประเพณีปฏิบัติที่ถูกทำให้กลายเป็นบรรทัดฐานของสังคม (Social Norms) ในเรื่องของความเป็นหญิงและความเป็นชาย ประเด็นเรื่องเพศสภาพนั้นเป็นการศึกษาลักษณะทางชีวภาพพื้นฐานทางพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านชีวภาพแม้จะมีส่วนบังคับในเรื่องเพศ แต่มิใช่ตัวกำหนดพฤติกรรมของเพศ และความแตกต่างระหว่างมนุษย์ผู้หญิงและผู้ชายนั้นสะท้อนให้เห็นถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างข้อกำหนดทางกายภาพกับแบบแผนของชีวิตสังคมด้วย (กาญจนา แก้วเทพ, 2549)

จะเห็นได้ว่า คำว่า “เพศสภาพ” (Gender) ได้ถูกให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากความคิดหลักๆ ที่ดำรงอยู่ สามารถเสนอถึงจุดร่วมกันของเพศสภาพได้ว่า เพศสภาพเป็นทั้งระบบคิดและขบวนการทางสังคมที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งอยู่บนรากฐานการวิเคราะห์ว่าเพศชายจะอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ และเพศหญิงอยู่ในสภาพที่เป็นรอง เป็นทั้งวิถีของทั้งความคิดและการกระทำ เป็นทั้งสหสาขาวิชา และเป็นหน่วยเริ่มต้นของการวิเคราะห์

เพศสภาพ (Gender) ที่เป็น “ธรรมชาติ” ของแต่ละเพศ อันได้แก่ เพศชายจะต้องมีลักษณะของ “ความเป็นชาย” (Masculine) อาทิ หนักแน่น ก้าวร้าว หัวแข็ง มีเหตุผล หรือมีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ มีจิตวิเคราะห์และเข้าถึงเรื่องที่เป็นนามธรรม มี

ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ฯลฯ ส่วนเพศหญิงจะต้องมีลักษณะของ “ความเป็นเพศหญิง” (Feminine) อาทิ บอบบาง ถ่อมตน พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือในทุกเรื่อง เป็นห่วงเป็นใยผู้อื่น อ่อนโยน เอาใจใส่ อ่อนไหว ไม่เห็นแก่ตัว ฯลฯ สังคมจะต้องทำทุกทางในการทำให้เพศชายดำรงลักษณะของ “ความเป็นชาย” และผู้หญิงดำรงลักษณะของ “ความเป็นหญิง” ไว้เพื่อที่จะรักษา “ระเบียบของธรรมชาติ” และความสงบสุขของสังคมไว้ เรื่องราวทางเพศจึงเป็นสมบัติของปัจเจกชนแต่ละคน อยู่เหนือการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ไร่ซึ่งประวัติศาสตร์ และไม่ได้รับอิทธิพลจากสถาบันทางสังคมใดๆ

เพศสภาพ (Gender) ของผู้ชายและผู้หญิง จึงมิใช่เป็นเรื่องของ “ปัจเจกชน” แต่ละคนที่จะพัฒนาตัวตนขึ้นจากกลไกทางจิตวิทยา เป็นผลจากรหัสพันธุกรรม หรือเป็นเรื่องส่วนตัวที่คนแต่ละคน พัฒนา “รสนิยมทางเพศ” ของตนขึ้นมาโดยแยกขาดออกจากสังคม หากแต่เป็นเรื่องที่เป็นสาธารณะ และเป็นเรื่องการเมืองอย่างยิ่ง อิทธิพลจากระบบความหมายทางเพศหลักของสังคมส่งอิทธิพลอยู่ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแต่งกาย การปรุงแต่งร่างกาย การเลือกกีฬาที่เล่น การเลือกเพลงที่ฟัง การเลือกสาขาที่เรียน หรือการเลือกอาชีพที่ทำ

กล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า เพศสภาพเป็นการลิดรอนหรือตัดผู้หญิงออกจากเครื่องมือต่างๆ ที่จะสร้างวาระที่ซ่อนเร้น (Agenda) ใดๆ ที่วางรากฐานอยู่บนข้อเรียกร้องหรือข้อเสนอที่มาจากประสบการณ์เฉพาะของผู้หญิง (เช่น ประสบการณ์ของผู้หญิงในเรื่องเพศหรือประเวณี และการตั้งท้อง ฯลฯ) และถ้าหากเป็นอย่างนี้ (คือไม่อนุญาตให้มีการศึกษาเรื่องราวของผู้หญิงในลักษณะที่มีผู้หญิงที่เป็นเพศทางชีววิทยาแล้ว) ผู้หญิงก็อาจตกอยู่ในตำแหน่งที่พูดอะไรเกี่ยวกับในด้านที่เป็น “ธรรมชาติ” (“Essential” Female Nature) ไม่ได้เลย ณ ตำแหน่งนั้นอาจเป็นการขู่ให้ผู้หญิง “กลัว” จนไม่กล้าพูดอะไรที่กว้างๆ หรือมีข้อเรียกร้องทางการเมืองใดๆ ในนามของกลุ่มคนที่เรียกว่า “ผู้หญิง” ได้เลย

อย่างไรก็ตาม ใช่ว่ามนุษย์ในฐานะองค์ประธาณะจะยอมตามการให้ความหมายของสังคม แต่เพียงอย่างเดียว หากแต่การเห็นโลกของมนุษย์แต่ละคนย่อมได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ของชีวิตแต่ละคนที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่จะเรียนรู้ ต่อบรอง สร้างสรรค์ ตัวตนทางเพศของแต่ละคนตามแต่ชนชั้น เชื้อชาติ กลุ่มวัฒนธรรมย่อย อุดมการณ์ ดังนั้นระบบความหมายทางเพศของแต่ละคนย่อมที่จะเป็นทั้ง “การสร้างสรรค์ที่ถูกสร้างขึ้น และประสบการณ์ชีวิตของแต่ละคนด้วย (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545)

กรอบคิดเรื่องเพศสภาพในมิติของวัฒนธรรมและสังคม (Gender in Socio-Cultural Dimension)

เพศสภาพในมิติของวัฒนธรรมและสังคม โดยทั้ง 3 ส่วนดังกล่าวต่างมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกัน และมีความซับซ้อนที่ก่อให้เกิดมุมมองต่อการพิจารณาปรากฏการณ์ของการสื่อสารเรื่องเพศที่หลากหลายกันออกไป ในแต่ละสังคมจะมีการจัดลำดับชั้นในเรื่องรูปแบบพฤติกรรมทางเพศ (Sexual Stratification) ที่สังคมยึดถือเป็นมาตรฐานของระบบความหมายทางเพศที่แตกต่างกันไปแปรผันตามโครงสร้างและระบบความหมายของแต่ละสังคม อาทิ ระบบเครือญาติและครอบครัว การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รูปแบบการควบคุมทางสังคม เป็นต้น

Scott (อ้างถึงใน วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเพศสภาพไว้ว่า เพศสภาพเป็นพฤติกรรมที่ถูกเรียนรู้ทางสังคม และเป็นความคาดหวังของสังคมที่สัมพันธ์กับเพศ 2 เพศ เพศหญิงและเพศชายซึ่งเป็นข้อเท็จจริงทางสรีระ แต่การจะกลายเป็นผู้หญิงหรือเป็นผู้ชายเป็นกระบวนการทางวัฒนธรรม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ วัฒนธรรมสร้างความเป็นหญิงเป็นชายในสังคมขึ้นวัฒนธรรมเป็นตัวสร้างความเป็นเพศ วัฒนธรรมเป็นผู้บอกว่าเราควรปฏิบัติตัวอย่างไร คิดอย่างไร และเราควรจะคาดหวังอะไรจากผู้อื่น เมื่อวัฒนธรรมเป็นผู้กำหนดความเป็นหญิงความเป็นชาย วัฒนธรรมจึงเป็นผู้บอกว่าผู้หญิงและผู้ชายควรต้องทำตัวอย่างไร เช่น ผู้หญิง (ในวัฒนธรรมไทย) ต้องเป็นคนเรียบร้อย ไม่พูดเสียงดัง ไม่สบถ ในขณะที่ผู้ชายไม่ถูกคาดหวังให้เป็นเช่นนั้น หรือภรรยาต้องเชื่อฟังสามี สามีต้องเป็นผู้นำในครอบครัว หรือผู้หญิงต้องให้ความสำคัญกับหน้าที่ของภรรยาและแม่มากกว่าการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ในขณะที่ผู้ชายต้องทำงานเพื่อประสบความสำเร็จซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด หรือผู้ชายต้องเป็นผู้เกี่ยวพาราสี หากผู้หญิงคนใดเป็นผู้เกี่ยวพาราสีผู้ชายก่อนผู้หญิงคนนั้นจะถูกตำหนิจากสังคม

สิ่งเหล่านี้เป็นความคาดหวังที่สังคมมีต่อความเป็นหญิงความเป็นชาย และหากใครไม่ทำตามที่สังคมคาดหวัง ก็จะมีกับสิทธาณุมติ (Sanction) จากสังคมในเชิงลบ เช่น การติฉินนินทาหรือเยาะเย้ยถากถาง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ทำให้ทั้งผู้หญิงและผู้ชายต้องปฏิบัติตามที่วัฒนธรรมของสังคมกำหนด และเนื่องจากความเป็นหญิงความเป็นชายในสังคมถูกกำหนดจากวัฒนธรรม ดังนั้นความเป็นหญิงความเป็นชายจะแปรเปลี่ยนไปตามเวลาและสถานที่ กล่าวคือ ความเป็นหญิงความเป็นชายในยุคสมัยหนึ่งอาจไม่เป็นความเป็นหญิงความเป็นชายในอีกยุคสมัยหนึ่ง เช่น สังคมไทยในอดีต ผู้หญิงในชนชั้นกลางหรือชนชั้นที่ถูกคาดหวังให้อยู่กับบ้าน ดูแลครอบครัว การทำงานนอกบ้านถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง แต่ในปัจจุบันการทำงานนอกบ้านของผู้หญิงเป็นเรื่อง

ปกติและในบางส่วนเป็นความจำเป็นของครอบครัว นอกจากนี้ความเป็นหญิงความเป็นชายที่ถูกคาดหวังจากสังคมจะไม่เหมือนกันในแต่ละสังคมด้วย เช่น ผู้หญิงในชนบทภาคเหนือมีอิสระในการเลือกคู่มากกว่าผู้หญิงในชนบทภาคใต้ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า การอ้างว่ามีธรรมชาติของผู้หญิงและธรรมชาติของผู้ชายที่แน่นอน เป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อถือ หรืออย่างน้อยก็ยังไม่มีความน่าเชื่อถือที่มาสืบสนับสนุน

นอกจากความแตกต่างกันด้านเวลาและสถานที่แล้ว การให้ความหมายทางสังคมต่อความเป็นเพศยังเป็นผลจากสถาบันทางเศรษฐกิจและสถาบันทางการเมืองในแต่ละยุคสมัยและในแต่ละสังคมด้วย ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้หญิงโดยเฉพาะในประเทศที่เข้าร่วมสงคราม ผู้ชายต้องออกไปรบ ผู้หญิงถูกเรียกร้องให้ออกมาทำงานทั้งในโรงงานอุตสาหกรรม และในงานด้านอื่นๆ เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจดำเนินไปได้ แต่เมื่อสงครามยุติลง ผู้หญิงถูกผลักออกจากตลาดแรงงานเพื่อให้ผู้ชายมีงานทำ และผู้หญิงก็ถูกบอกว่หน้าที่ของผู้หญิงหรือสิ่งที่ผู้หญิงทำได้ดีที่สุด คือดูแลบ้านและครอบครัว

กรณีการแบ่งหน้าที่ของผู้หญิงและผู้ชายให้แยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดเกิดขึ้นจากระบบคิดที่แบ่งสังคมออกเป็น 2 ส่วนคือส่วนที่เป็นสาธารณะ (Public) อันได้แก่ เรื่องนอกบ้านหรือเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและบอกว่าส่วนนี้เป็นโลกหรือสังคมของผู้ชาย อีกส่วนถือว่าเป็นเรื่องชีวิตส่วนตัว (Private) อันได้แก่ เรื่องในบ้าน หรือการดูแลบ้านเรือนและสมาชิกภายในครอบครัว และเสนอว่าส่วนนี้เป็นโลกของผู้หญิง ระบบคิดนี้เริ่มเกิดขึ้นในสังคมตะวันตก เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม การผลิตแบบอุตสาหกรรมทำให้งานและบ้านถูกแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาด อุดมการณ์ความเป็นแม่บ้าน (Ideology of Domesticity) ได้ถูกสร้างขึ้นและจำกัดบทบาทผู้หญิงให้อยู่ภายในโลกของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้หญิงชนชั้นกลางและชนชั้นสูง ความเป็นเพศเป็นความคิดรวบยอดที่แตกต่างจากเรื่องบทบาททางเพศ เนื่องจากความเป็นเพศมีความหมายที่กว้างกว่าบทบาททางเพศ บทบาททางเพศหมายถึงความถึงแบบแผนต่างๆ ที่แสดงออกถึงความสัมพันธ์ของความเป็นเพศ เช่น บทบาทในการดูแลลูกเป็นของผู้หญิง บทบาทในการทำงานเลี้ยงครอบครัวเป็นของผู้ชาย แต่ความเป็นเพศมีความหมายที่มากกว่านั้น เพราะฉะนั้นการทำความเข้าใจต่อความเป็นเพศต้องไม่ถูกลดลงเพียงการทำความเข้าใจในเรื่องบทบาทที่แสดงออกในสังคมเท่านั้น ในความสัมพันธ์หญิง-ชายยังมีแง่มุมอื่นๆ ที่ไม่ได้ถูกสะท้อนออกมาในเรื่องของบทบาท เช่น การที่ผู้หญิงรู้สึกว่าคุณค่ากว่าชาย ความรู้สึกที่ต้องการพึ่งพิงผู้ชาย ความรู้สึกที่ต้องการมีผู้ชายในชีวิตเพื่อทำให้ชีวิตมีความสมบูรณ์

ขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความหมายของความเป็นเพศทั้งสิ้น

ความเป็นผู้ชาย (Masculinity)

ความเป็นผู้ชาย (Masculinity) มีความสำคัญต่อผู้ชายมากกว่าที่ความเป็นผู้หญิง (Femininity) มีความสำคัญต่อผู้หญิง (มีโชค ราชฎรานูวัต, 2544) ทั้งนี้ เนื่องจากความเป็นผู้ชาย ถูกสร้างขึ้นเพื่อแบ่งแยกความแตกต่างจากความเป็นผู้หญิง รวมถึงพวกกรักร่วมเพศที่ถูกมองว่าเป็นผู้ชายที่มีความเป็นผู้หญิงนั่นเอง จึงอาจกล่าวได้ว่า ความเป็นผู้ชายและความเป็นผู้หญิงเป็น ความคาดหวังของสังคม ซึ่งสร้างและรักษาไว้โดยสังคมที่เป็นของผู้ชาย และจากขบวนการสตรีนิยม (Feminism) ให้ความเห็นว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อความเชื่อที่ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ นั้น มีลักษณะชายนิยมหรือเป็นผลพวงจากสังคม-วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) จึงมีอคติต่อผู้หญิง ดังจะเห็นได้จากการใช้ภาษาที่ใช้สะท้อนให้เห็นตลอดเวลาว่า โดยเนื้อแท้ของปฏิปักษ์นั้นหากมีการพูดถึงมนุษย์ก็จะหมายถึงมนุษย์เพศชาย “Man” (วิระดา สมสวัสดิ์, 2546)

ทั้งนี้ J. A. Doyle (1995, as cited in Julia T. Wood, 1999) ได้ระบุถึงแนวคิดความเป็นผู้ชายเพิ่มเติมว่ามีอยู่ด้วยกัน 5 แนวคิด คือ

1) ต้องไม่เป็นผู้หญิง (Don't Be Female) โดยตั้งแต่วัยเด็ก เด็กผู้ชายจะเรียนรู้ว่าต้องไม่คิด ไม่แสดงออก หรือรู้สึกแบบผู้หญิง เนื่องจากจะถูกสอนว่าเด็กผู้หญิงต่ำต้อยกว่า ผู้ชายที่มีความอ่อนไหวหรืออ่อนแอจะถูกมองว่าเป็นลูกแห่งเหมือนผู้หญิง

2) ต้องประสบความสำเร็จ (Be Successful) ผู้ชายได้รับการคาดหวังว่าต้องประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน และจะไม่ได้รับการยอมรับถ้าผู้ชายเลือกที่จะอยู่กับบ้าน ดูแลลูกหรือถ้าภรรยาได้รับเงินเดือน หรือถ้าภรรยาได้รับเงินเดือนมากกว่า สำหรับเด็กผู้ชาย ความสำเร็จก็คือการที่ตนเองมีความสามารถด้านกีฬาหรือด้านการเรียน เมื่อเติบโตขึ้นมา ความสำเร็จไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่ทำได้ดีแต่ต้องดีกว่า มีกำลังมากกว่าได้รับเงินเดือนมากกว่า หรือมีรถมีบ้านราคาแพงกว่าคนอื่น ๆ

3) ต้องก้าวร้าว (Be Aggressive) ในวัยเด็กเด็กผู้ชายจะเรียนรู้การพูดหยาบคาย เอะอะ

โดย M. B. Nelson (1994, as cited in Julia T. Wood, 1999) พบว่า เด็กผู้ชายถูกปลูกฝังว่า จะต้องต่อสู้ และไม่วิ่งหนีจากการต่อสู้ หรือพ่ายแพ้ต่อฝ่ายตรงข้าม โดยเฉพาะทางด้านการกีฬาจะ ส่งเสริมความก้าวร้าว รุนแรง และหยาบคายให้กับผู้ชาย รวมทั้งการเป็นทหารก็ถูกปลูกฝังความ ก้าวร้าวเช่นกัน โดยสอนให้ผู้ชายต้องต่อสู้ ทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ อดทนต่อความเจ็บปวด และต้อง ชนะต่อการต่อสู้เท่านั้น โดยมีสโลแกนว่า “เพื่อให้คุณเป็นผู้ชายที่แท้จริง”

4) ต้องเป็นที่น่าสนใจทางเพศ (Be Sexual) ผู้ชายได้รับการคาดหวังว่า จะต้องมีความเป็น เป็นจำนวนมาก

5) ต้องมีความเชื่อมั่นในตัวเอง (Be Confident) ผู้ชายจะต้องมีความเชื่อมั่น มีอิสระ ผู้ชายที่แท้จริงจะไม่ต้องการคนอื่นโดยเฉพาะผู้หญิง ผู้ชายจะดูแลตัวเอง และไม่เชื่อถือคนอื่น ที่สำคัญผู้ชายจะไม่ปล่อยให้ความรู้สึกควบคุมตนเอง ซึ่งลักษณะความเป็นผู้ชายต่างๆ เหล่านี้ สะท้อนได้จากลักษณะทางร่างกายและกล้ามเนื้อ จึงมีความสำคัญต่อผู้ชายในการที่จะรักษา ความเป็นผู้ชายเอาไว้

ความเป็นผู้หญิง (Femininity)

นอกจากนี้ J. A. Doyle (1995, as cited in Julia T. Wood, 1999) ยังได้ระบุแนวคิดของ ความเป็นผู้หญิงว่ามีอยู่ 5 แนวคิดเช่นกัน คือ

1) ใส่ใจในรูปลักษณ์ (Appearance Still Counts) ผู้หญิงจะถูกตัดสินจากรูปลักษณ์ว่า ต้องสวย ต้องผอมและแต่งตัวดี จึงจะเป็นที่ต้องการของผู้อื่น โดยตั้งแต่เด็ก เด็กผู้หญิงจะได้รับ ตุ๊กตาและเสื้อผ้า รวมทั้งเครื่องสำอางสำหรับเด็ก เครื่องประดับผม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ปลูกฝังให้ผู้หญิง พยายามทำให้ตัวเองดูดี นอกจากนั้น นิตยสารวัยรุ่นยังนำเสนอภาพแฟชั่นและลงโฆษณา เครื่องสำอาง วิธีลดความอ้วน ฯลฯ รวมถึงสื่ออื่นๆ เพื่อแสดงถึงภาพผู้หญิงว่าต้องเป็นผู้หญิงต้อง สวย และสิ่งที่สะท้อนความงามของผู้หญิงที่ชัดเจนที่สุด คือ ความขาว แม้กระทั่งเด็กผู้หญิงผิวดำก็ เช่นกัน ต้องการที่จะผิวขาวขึ้นเพื่อให้เป็นที่ต้องการของผู้อื่น

2) มีความอ่อนไหวและเอาใจใส่ต่อผู้อื่น (Be Sensitive and Caring) ผู้หญิงได้รับการ คาดหวังว่าจะต้องดูแลเอาใจใส่ผู้อื่น มีอริยาศยดี มีความรับผิดชอบและเป็นมิตรกับผู้อื่น

3) ได้รับการปลุกฝังทางลบจากผู้อื่น (Negative Treatment by Others) เห็นได้จากการที่สังคมให้คุณค่าที่แตกต่างกันระหว่างความเป็นผู้ชายและความเป็นผู้หญิง โดยการเรียนรู้จากสังคม ผู้หญิงได้รับการปลุกฝังว่าผู้ชายจะต้องได้รับการนับถือและโอกาสมากกว่า สังคมจะให้คุณค่าผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

4) เป็น Superwoman (Be Superwoman) เป็นอีกลักษณะหนึ่งของความเป็นผู้หญิงที่สังคมคาดหวังว่าผู้หญิงต้องสามารถทำได้ทุกอย่าง ไม่ใช่เพียงแค่เป็นแม่และแม่บ้าน หรือออกไปทำงานนอกบ้านอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ผู้หญิงต้องทำได้หมด คือ ต้องมีครอบครัวที่สมบูรณ์ และประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน

5) มีความหมายของความเป็นผู้หญิงที่หลากหลาย (There's No Single Meaning of Feminine Anymore) ในปัจจุบันสังคมมิได้มีความคิดเห็นถึงความเป็นผู้หญิงที่ตรงกัน หรืออะไรที่ผู้หญิงควรทำ ควรคิด หรือเป็นผู้หญิงควรเลือกที่จะอยู่กับบ้านเลี้ยงลูกหรือไม่ กล่าวคือ ลักษณะดังกล่าวอาจถูกวิพากษ์วิจารณ์ หรืออาจได้รับการยอมรับก็ได้ ซึ่งสถานการณ์เช่นนี้ทำให้ผู้หญิงเกิดความสับสนในการปฏิบัติตัว

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ถึงการแบ่งแยกทางเพศที่ถูกสร้างขึ้นจากสังคม อันนำมาซึ่งความคาดหวัง และการกำหนดแนวคิดเรื่องความเป็นหญิงและความเป็นชายของคนในสังคม โดยผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เชิงเพศสภาพถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬา เพื่อให้เห็นภาพหญิงชาย รวมไปถึงภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ถูกนำเสนอได้อย่างถูกต้องและชัดเจนที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนกับเพศสภาพ (Functions of Mass Communication in Gender)

ดังที่ Susannah Wilson (1981, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2535) ได้ประมวลแนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของสื่อในประเด็นหญิง-ชายกับสภาพการณ์ในโลกที่เป็นจริง โดยใช้แนวคิดเรื่องบทบาทของสื่อเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

1) การมองว่าสื่อมวลชนมีฐานะเป็นกระจกสะท้อนภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งข้อสรุปประการหนึ่งที่ Wilson กล่าวไว้ก็คือ คงจะไม่มีมีความสำคัญโดยตรงๆ (Direct Relation) ระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงกับภาพสะท้อนในสื่อ ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อเท็จจริงที่ว่ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของสื่อมวลชนนั้นเกิดมาจากบุคคลหลายฝ่ายที่มีทัศนคติและอุดมการณ์แตกต่างกัน

2) การมองว่าสื่อมวลชนมีบทบาทเป็นตัวตอกย้ำ (Reinforce) ภาพ แบบอย่างค่านิยม ความคิด และความเชื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ในแง่นี้หมายถึง บรรดาภาพต่างๆ ที่ปรากฏในสื่ออันจะนำไปสู่ภาพแบบฉบับนั้น จะเป็นภาพที่ถูกคัดเลือกแล้วให้เป็นแต่ภาพที่ต้องการจะส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น กล่าวคือ สื่อมวลชนจะทำหน้าที่เหมือนสถาบันทางสังคมอื่นๆ คือ เป็นตัวแทนในการอบรมบ่มเพาะให้สมาชิกในสังคมเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม (Agent of Socialization)

3) การมองว่าสื่อมวลชนมีบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม (Social Change) โดย Wilson ได้อ้างทัศนะของ Alberct ว่า สื่อมวลชนสามารถจะนำเสนอแบบอย่างใหม่ๆ ภาพ ค่านิยม แนวคิด และความเชื่อใหม่ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทั้งระดับความคิดและการกระทำในสังคมได้ อย่างไรก็ตาม Wilson ได้ตั้งข้อสังเกตว่า สำหรับสื่อมวลชนที่มีขนาดใหญ่ทั่วไป เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มักจะเล่นบทบาทนี้ไม่ค่อยได้ เนื่องจากกลไกการควบคุมต่างๆ ของสังคม ทำให้มักมีเนื้อหาในแง่อนุรักษ์นิยมซะส่วนใหญ่ นอกจากนี้ ทางด้านผู้รับสารเองก็ยังมีกระบวนการเลือกรับสาร ซึ่งอาจจะไม่เลือกรับรู้ด้านที่ก้าวหน้าหรือแปลกใหม่ของเนื้อหาก็คงเป็นได้ Wilson มีความเห็นว่ามันน่าจะเป็นสื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media) ที่มีเป้าหมายจะเปลี่ยนแปลงแนวคิดและแนวทางปฏิบัติแบบเก่าอย่างชัดเจนมากกว่าที่จะสร้างผลกระทบเรื่องการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเห็นผลจริงจาง

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการศึกษาบทบาทของสื่อดังกล่าวมาใช้เป็นส่วนสำคัญในการ

พิจารณาบทบาทของสื่อ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้คือ ภาพข่าวกีฬา ในฐานะที่มีผลต่อการรับรู้เรื่องภาพชายหญิง และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของคนในสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับภาพหญิงชายและการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่ปรากฏผ่านสื่อ (Portrayal of Gender and Social Construction of Reality in Mass Media)

แนวคิดการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมเป็นแนวคิดหนึ่งในการศึกษาสื่อมวลชนตามแนววัฒนธรรมศึกษา ซึ่งมีทัศนะต่อ "ความจริง" (Reality) ว่า ความเป็นจริงนั้นมีอยู่เป็นสิ่งที่อยู่แล้วหรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติ (Given / Out There) อย่างที่เข้าใจกันตามสามัญสำนึก หรือเพียงรอให้นักวิชาการไปค้นพบ หากแต่เกิดมาจากการถูกประกอบสร้าง (Constructed) ขึ้นมา หรือถูกนิยามว่า "อะไรเป็นอะไร" (Definition) จากการทำงานของสถาบันต่างๆ ในสังคม (กาญจนา แก้วเทพ, 2544)

กรอบแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม (Concept of Social Construction of Reality)

มนุษย์เรานั้นมีโลกที่ห่อหุ้มตัวเองอยู่ 2 ชั้น โลกชั้นแรกเป็นโลกทางกายภาพ (Physical World) ซึ่งอาจจะไม่แตกต่างกันมากนักในแต่ละบุคคล และโลกชั้นหลังเป็นโลกทางสังคมและวัฒนธรรม (Social World) หรือโลกแห่งสัญลักษณ์ (Symbolic World) ซึ่งแต่ละสังคมสร้างขึ้น (Constructed) และหล่อหลอมให้ปัจเจกซึมซับ (Internalized) เข้าไป อิทธิพลของโลกทางสังคมนี้ทำให้กระบวนการเลือกรับรู้เหตุการณ์และกระบวนการตีความ รวมทั้งกระบวนการให้ความหมายของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไปอย่างมาก (กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล, 2539)

ในโลกทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น มีการสร้างความหมายในรูปของ "การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม" (Social Construction of Reality) อันเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการรับรู้ของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยที่วิถีชีวิตของผู้คนในสังคมเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วดังเช่นทุกวันนี้ สิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ก็คือ สื่อมวลชนได้เข้ามามีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตและการดำรงสังคมของเหล่าปัจเจกบุคคล โดยสื่อนี้ไม่ได้มีส่วนในการสร้าง "ภาพความเป็นจริงทางสังคม" ขึ้นมา ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการที่บุคคลไม่สามารถที่จะแสวงหาความจริงทั้งหมดได้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง (Direct Experience)

จึงจำเป็นที่จะต้องแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ผ่านสื่อ (Mediated Experience)

ซึ่งตรงตามตามแนวคิดของทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงกับสื่อมวลชนที่เชื่อว่า คนเรามีได้รับรู้โลกแห่งความจริงด้วยตัวเอง และโดยตรงเสมอไป หากแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการรับรู้โดยผ่านตัวกลาง (Medium) อื่นๆในสังคม โดยข้อเท็จจริงดังกล่าวนั้นสามารถพิสูจน์ได้ด้วย การตั้งคำถามเกี่ยวกับความรู้ต่างๆที่เด็กๆมีอยู่ และหากถามถึงแหล่งที่มาของความรู้ ก็จะพบว่า เด็กๆได้ความรู้เหล่านั้นมาจากการอ่านหนังสือ หรือดูโทรทัศน์เสียเป็นส่วนใหญ่ (กาญจนา แก้วเทพ, 2532)

การอธิบายแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม (The Explanation of Social Construction of Reality)

ในการอธิบายแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมนั้น สามารถอธิบายได้จาก 3 ทักษะ ดังที่ปรากฏในหนังสือ "สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา" ของกาญจนา แก้วเทพ (2541) คือ

- การอธิบายของภาษาศาสตร์ (Linguistic)
- การอธิบายของทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology)
- การอธิบายของทฤษฎีสื่อมวลชน (Mass Communication)

1) การอธิบายของภาษาศาสตร์ (Linguistic)

Edward Sapir และ Benjamin Lee Whorf 2 นักภาษาศาสตร์ซึ่งให้ความสนใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษา ความคิด และโลกทางสังคม ได้นำเสนอแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของภาษากับความเป็นจริงว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างแนวคิด (Concept) เกี่ยวกับความเป็นจริง

ทั้งนี้แนวคิดดังกล่าวมีที่มาจากผลการศึกษาเปรียบเทียบอินเดียแดงหลายเผ่าพันธุ์ของ Sapir ซึ่งพบว่า ไม่เพียงแต่ภาษาของแต่ละเผ่าจะต่างกันเท่านั้น แต่การเข้าใจโลกทางกายภาพ และโลกทางสังคมของแต่ละเผ่าก็จะแตกต่างกันไปตามภาษาที่ใช้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น บางเผ่า

เนื่องจากมีความใส่ใจในแมลง โลกสังคมแวดล้อมของพวกเขา ก็มีความเกี่ยวข้องกับแมลง (พิธีกรรม คำพังเพย ธรรมเนียมประเพณี) ภาษาที่ใช้ก็จะเกี่ยวข้องกับแมลงอย่างมาก เป็นต้น

ซึ่งจากขั้นตอนแรกที่โลกทางกายภาพแตกต่างกัน ทำให้โลกทางสังคม รวมไปถึงการเกิดของระบบภาษามีความแตกต่างกันตามไปด้วย และจากการที่ใช้ภาษาที่แตกต่างกัน ก็จะเริ่มทำให้คนมีประสบการณ์กับความจริงต่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า ภาษาทำหน้าที่เป็นกุญแจไขประตูไปสู่ความเป็นจริงนั่นเอง

โดยส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนนั้นคือการมองว่า ปัจจุบันนี้คนส่วนใหญ่เปรียบเสมือนคนที่อยู่ในถ้ำ ไม่ได้ออกไปเผชิญโลกแห่งความจริงด้วยตัวเอง แต่ได้เห็นความจริง โดยมองดูภาพเงาที่ปรากฏบนผนังถ้ำ ซึ่งจะปรากฏภาพอย่างไรก็แล้วแต่รูปร่างของปากถ้ำ ผนังถ้ำนั้นเปรียบเสมือนกับสื่อมวลชนนั่นเอง บรรดาภาษาต่างๆ ที่เราใช้พูดกันอยู่ทุกวัน ล้วนแล้วแต่มาจากสื่อมวลชนเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนนั้นเป็นตัวสร้างความหมายของโลกทางสังคมผ่านกลไกทางภาษา

2) การอธิบายของทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology)

นักทฤษฎีรุ่นแรกของสำนักปรากฏการณ์นิยม อย่าง Alfred Schutz สนใจคำถามหลัก 3 คำถามคือ

- คนเราสร้างความหมาย (Make Sense) กับโลกรอบตัวอย่างไร ตัวอย่างเช่น ทำไมเราจึงรู้ว่าศักดิ์ศรีสำคัญกว่าเงิน หรือในทางตรงกันข้าม

- คนเราก่อสร้าง/ดัดแปลง สร้างใหม่ และหรือซ่อม (Construct / Reconstruct / Deconstruct) ชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างไร เนื่องจากนักปรากฏการณ์นิยมเห็นว่าวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมมากที่สุดก็คือ วิถีชีวิตประจำวัน (Way of Life) ของคนเรานั่นเอง ตัวอย่างเช่น เมื่อเริ่มเข้าไปทำงานที่ใหม่ เราได้รู้วิธีการใช้ชีวิตประจำวันแบบนักศึกษา และสร้างวิถีชีวิตแบบคนทำงานขึ้นมาได้อย่างไร

- คนเราสามารถทำอะไรไปได้โดยปริยาย โดยไม่ต้องหยุดคิดหรือหยุดตั้งคำถามได้อย่างไร ที่เรียกว่า Taken for Granted เช่น เรารู้โดยปริยายว่าขึ้นรถเมล์ก็ต้องจ่ายเงิน เจ้าหน้าที่ก็ต้องทำหน้าที่สลด เป็นต้น

โดยสำนักปรากฏการณ์นิยมตอบคำถามทั้ง 3 ข้อที่กล่าวมาว่า ที่เราทำได้ทั้งหมดนั้นก็เพราะเราแต่ละคนมี "คลังแห่งความรู้ทางสังคม" (Stock of Social Knowledge) เอาไว้เป็นคู่มือ เมื่อเราเผชิญกับโลก เราจึงสามารถเปิดคลังแห่งความรู้ของเราออกมาใช้ในปริบตาจนดูคล้ายทำได้โดยอัตโนมัติ

คลังแห่งความรู้ทางสังคมดังกล่าว จะช่วยให้เราจัดระบบทุกอย่างในโลก และช่วยตีความรูปแบบใหม่ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ๆ ให้ด้วย เนื่องจากประสบการณ์ที่เราสัมผัสเป็นเหมือนกระบวนการป้อนข้อมูลเข้าไปใน CPU รูปแบบแต่ละครั้งที่ป้อนเข้าไปนั้นจะถูกจัดระบบไว้เป็นหมวดหมู่เหมือนการจัดแฟ้มที่เรียกว่า Typification เช่น เรามีแฟ้มว่า ผู้หญิงเป็นอย่างไร เมื่อเราพบเจอรูปแบบใหม่อันไหน เราก็จะเอาแฟ้มของเรามาทาบแล้วอ่านออกมาว่า รูปแบบนี้เป็นหญิงใช่หรือไม่ โดยกระบวนการนี้จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก จนดูคล้ายเป็นอัตโนมัติ

นักทฤษฎีปรากฏการณ์นิยมรุ่นต่อๆ มาได้นำความคิดของ Schutz มาขยายมากขึ้นว่า ในคลังแห่งความรู้ทางสังคมของเรานั้น รูปแบบที่จัดหมวดหมู่และจะถูกเก็บรักษาในรูปของภาษาและการเรียนรู้ระหว่างภาษากับความเป็นจริง โดยจะเกิดในลักษณะการเชื่อมโยง (Correspondence) ซึ่งเป็นวิธีการพื้นฐานที่เราเรียนรู้ภาษา

ในการเก็บความรู้ที่เกี่ยวกับวัตถุเอาไว้ในคลังแห่งความรู้ นั้น นอกจากเราจะเก็บเอาไว้ในรูปของการเชื่อมโยงกับรูปแบบ เช่น เก็บคำว่า "มีด" เชื่อมโยงกับ "วัตถุรูปมีด" แล้ว เรายังอาจจะเก็บเอาไว้ในแง่ของ "ภาพตัวแทน" (Representation) ซึ่งหมายความว่า ตัววัตถุหรือเพียงส่วนเล็ยวใดส่วนเล็ยวหนึ่งของวัตถุจะยืนอยู่แทนความหมายที่มากไปกว่าตัวเอง เช่น หากเราตื่นเข้ามา แล้วพบว่า มีมีดปักกระดาษเขียนข้อความบางอย่างอยู่บนโต๊ะทำงาน ในกรณีนี้มีมีดนั้นย่อมมีความหมายมากกว่าที่มันเคยมีมาแล้ว

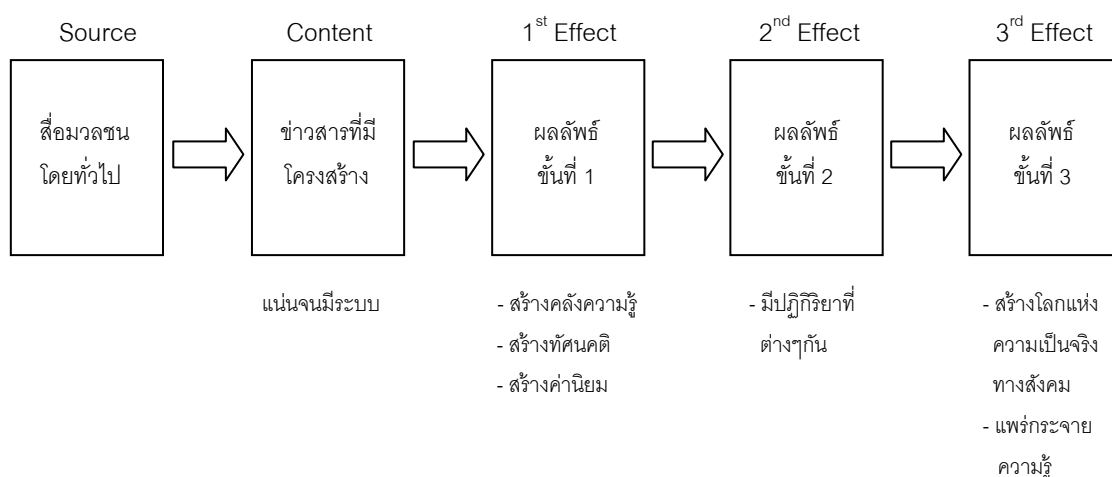
โดยทุกวันนี้ เราพบตัวอย่างการประยุกต์ใช้เรื่องภาษากับคลังความรู้อยู่ในวงการสื่อสารมวลชนตลอดเวลา เช่น กลยุทธ์ทางการโฆษณาที่เรียกว่า "Positioning" ก็คือการนำเอาความเป็นจริงรูปแบบใหม่ๆ มาสอดแทรกเข้าไปในคลังความรู้ของคนในสังคม และหากจะให้ความจริงนี้มีที่ทางเกาะติดอยู่ได้ในคลังความรู้ของคน ก็จำเป็นต้องนำรูปแบบใหม่นี้ยึดโยงความเป็นจริงอื่นๆ ที่เกาะติดแน่นอยู่แล้ว เช่นเดียวกับเวลาที่ทางบริษัทได้ออกผลิตภัณฑ์ตัวใหม่ๆ ก็มีความจำเป็นจะต้องบรรจุความเป็นจริงเหล่านี้ให้เข้าไปอยู่ในคลังความรู้ของคนในสังคม โดยการ

สร้างภาษา เช่น ชื่อ คำขวัญ สโลแกน ฯลฯ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ในการยึดโยงความจริงดังหลักการที่กล่าวมาข้างต้น

3) การอธิบายของทฤษฎีสื่อมวลชน (Mass Communication)

หากนำแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมมาอธิบายในด้านสื่อมวลชน จะสามารถอธิบายได้ว่า การสร้างความหมายนั้นเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นในระยะยาวอย่างหนึ่ง ดังแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่ 2.1 แสดงการอธิบายแนวคิดการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมด้วยทฤษฎีสื่อมวลชน

แผนภาพข้างต้นนี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างหลายๆ ชั้น ทั้งผลกระทบระยะสั้น (ขั้นที่ 1) ระยะกลาง (ขั้นที่ 2) และระยะยาว (ขั้นที่ 3) โดยหลังจากที่ได้รับข่าวสารไปแล้ว ผลกระทบระยะแรกก็คือ การเก็บข้อมูลเข้าสู่คลังความรู้ สร้างทัศนคติ และค่านิยมต่างๆ หลังจากนั้น ก็เป็นขั้นตอนที่มีปฏิริยาตอบสนอง และเมื่อข้อมูลข่าวสารสะสมกันมากๆ เข้า ก็จะถูกจัดระบบและหล่อหลอมผู้รับสารจนกลายเป็นโลกแห่งความเป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้น

และจากแผนภาพข้างต้น สามารถสรุปเอกลักษณ์สำคัญของคำอธิบายนี้ได้ว่า ทุกครั้งที่สื่อมวลชนมีการเผยแพร่ผลงานของตน ก็จะสร้างผลกระทบได้ในหลายๆ ระยะ ดังนั้นเมื่อเราดูโทรทัศน์ในแต่ละชั่วโมง แต่ละวัน เราจึงไม่เพียงแต่ได้รับ "สารสนเทศ" (Information) เท่านั้น แต่ทว่าเรายังค่อยๆ เก็บสะสมภาพต่อของชีวิตแบบต่างๆ (Picture of Life) และได้รับแบบจำลองของ

พฤติกรรมแบบต่างๆ (Model of Behavior) ก่อนที่จะได้มีโอกาสไปสัมผัสกับประสบการณ์นั้นอย่างจริงๆ

จากแนวคิดดังกล่าวก่อให้เกิดการศึกษาวิจัยด้านสื่อมวลชนทั้งการวิเคราะห์เนื้อหาสารเพื่อตรวจหาว่า มีภาพของโลก ภาพของชีวิต และแบบอย่างพฤติกรรมอะไรบ้างบรรจุอยู่ภายในรวมทั้งการศึกษาฝ่ายผู้รับสารว่าได้บทเรียนอะไรบ้างจากสื่อมวลชน

และจากแนวคิดที่เชื่อว่า สังคมในปัจจุบัน สื่อมวลชนเป็นสถาบันสำคัญที่จัดวางรูป (Structure) ความเป็นจริงทางสังคมรอบๆ ตัวเรา ทำให้มีการศึกษาว่า กรอบแห่งความเป็นจริงแบบใดที่สื่อมวลชนได้วางล้อมรอบตัวเรา

ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อมวลชน เช่น การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์มักพบว่า เนื้อหาที่ถูกใช้สร้างคลังแห่งความรู้ของคนในสังคมนั้นมักจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เริ่มตั้งแต่เรื่องที่น่าเสนอเป็นเรื่องเดียวกัน ใช้แหล่งข่าวเดียวกัน เนื้อหาข่าวที่รายงานก็คล้ายๆ กัน รวมทั้งวิธีการหาข้อสรุปก็ยังคงคล้ายกันอีกด้วย ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดแบบแผนที่เป็นไปในทางเดียวกันหมดที่เรียกว่า อคติเชิงโครงสร้าง (Structural Bias)

และเมื่อวิเคราะห์ลงไปเพื่อหาปัจจัยที่ทำให้คลังแห่งความรู้มีอคติเชิงโครงสร้างดังกล่าวจะพบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องของหลายประการ อาทิ

- แนวโน้มขององค์กรเอง (Organization Tendency) วิธีการจัดตั้งองค์กร โครงสร้างองค์กร รวมไปถึงระบบการแบ่งงานกันทำขององค์กรสื่อ จะมีแบบแผนหลักๆ ที่คล้ายกัน ดังนั้นกระบวนการทำงานและผลงานจึงที่ออกมาจึงคล้ายกัน

- การฝึกฝนทางวิชาชีพ (Occupational Practice) เนื่องจากนักสื่อมวลชนมักจะได้รับ การฝึกฝนทักษะมาจากสถาบันเดียวกัน หรือสถาบันประเภทเดียวกัน และเมื่อมาปฏิบัติงานจริง ก็ได้รับการฝึกฝนให้ปฏิบัติงานด้วยระบบที่คล้ายๆ กัน เช่น สำหรับนักการเมืองจะมีวิธีการสัมภาษณ์อย่างไร เมื่อไปในงานสัมมนาควรจะถ่ายภาพใคร จะมีวิธีการเขียนข่าวอย่างไร ฯลฯ

- การยึดถือค่านิยม และกรอบความคิดเดียวกัน เนื่องจากในการปฏิบัติงานสื่อมวลชน ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะลงตัวอย่างหนึ่ง ดังนั้น จึงได้มีการสลับบรรดาค่านิยม และกรอบความคิดที่แน่นอนเอาไว้ เช่น การทำข่าวจำเป็นต้องมีเกณฑ์ที่แน่นอนในเรื่องคุณค่าของข่าว เป็นต้น

- ขีดจำกัดด้านเทคโนโลยี (Technological Limitation) ระดับขีดความสามารถของเครื่องมือ และข้อจำกัดด้านเทคนิค ทำให้องค์กรที่ใช้เครื่องมือในระดับเดียวกันผลิตงานออกมาได้ในระดับใกล้เคียงกัน

การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมของสื่อมวลชน (Mass Communication's Social Construction of Reality)

ในโลกยุคปัจจุบันที่ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของคนในสังคมส่วนใหญ่เป็นประสบการณ์ผ่านสื่อมากกว่าจะเป็นประสบการณ์ตรงนั้น ส่งผลให้คนในสังคมมีแนวโน้มที่จะมีปฏิกิริยาหรือมีการตีความไปตามประสบการณ์ผ่านสื่อเสียมาก จนอาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนเป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งที่เป็น "ตัวกลาง" ทำหน้าที่ประกอบสร้าง (Construct) ความหมาย (Meaning) ให้แก่สิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะป็นกลุ่มคน วัตถุประสงค์ของ หรือแม้แต่เหตุการณ์ต่างๆ และกล่าวได้ว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น "ความเป็นจริง" ที่ถูกประกอบสร้างขึ้นโดยสื่อมวลชน กลายเป็นโลกทางสังคมและวัฒนธรรมหรือโลกแห่งสัญลักษณ์ เป็นโลกที่มนุษย์จะอธิบายให้ความหมายและรับรู้ความหมายได้นั่นเอง

รวีวรรณ ประกอบผล (2532, อ้างถึงใน วิชชา สันทนาประสิทธิ์, 2543) ได้อธิบายเพิ่มเติมในเรื่องนี้ไว้ว่า นักวิชาการต่างๆ ไปมักจะกล่าวกันว่าสื่อมวลชนมีสัมพันธภาพแบบ 2 ทางกับสังคมและความเป็นจริง สัมพันธภาพแรก คือ การสะท้อนสิ่งที่มืออยู่และเป็นอยู่ ส่วนสัมพันธภาพหลัง คือ การสร้างภาพความเป็นจริงของสังคมขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้โดยการเลือกที่จะเสนอเนื้อหาใด ในขณะเดียวกัน การที่สื่อมวลชนให้ความหมายแก่สิ่งต่างๆ ก็เท่ากับเป็นการสร้างภาพแห่งความเป็นจริงใหม่ให้เกิดขึ้นในสังคมด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับ Elizabeth Noelle-Neuman (1974, อ้างถึงใน รักใจ จินตวิโรจน์, 2541) ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชนกับการสร้างความเป็นจริงทางสังคมไว้ 2 ทฤษฎีเช่นกัน โดยทฤษฎีแรกเสนอว่า ความเป็นจริงทางสังคมมีปรากฏอยู่แล้ว สื่อมวลชนเพียงทำหน้าที่ถ่ายทอดความจริงทางสังคมเหล่านั้นอย่างเที่ยงตรง และอีกทฤษฎีหนึ่งเสนอว่า ความเป็นจริงในสังคมเป็นสิ่งที่สร้างอย่างมีระบบ เนื้อหาของสื่อมวลชนจึงอาจเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง และสื่อมวลชนมีแนวโน้มที่จะไม่เสนอเนื้อหาที่ขัดกับคุณค่าหรือค่านิยมของสังคม

ทั้งนี้สื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้รับสารกับโลกแห่งความเป็นจริงได้ด้วยการผลิตและแพร่กระจาย "สาร" ซึ่งตามนัยยะกว้างที่สุดหมายถึง ชุดแห่งสัญลักษณ์ที่มีความหมายอ้างอิงถึงโลกประสบการณ์หรือสารของสื่อมวลชนนั้น เป็นตัวแทนของสรรพสิ่งหรือสภาพการณ์ความเป็นจริงของโลกทางกายภาพและโลกทางสังคมที่แวดล้อมรอบตัวเรา และสารดังกล่าวของสื่อมวลชนนั้นก็มิอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการสร้างความเชื่อเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงทางสังคมให้เกิดขึ้นกับคนเรา

อีกทั้งสื่อมวลชนยังทำหน้าที่เป็นตัวกลั่นกรองและเลือกเฟ้นภาพความเป็นจริงของโลกมาสู่ระบบประสาทรับรู้ของคนเราและหากเนื้อหาของสื่อมวลชนผ่านกระบวนการกลั่นกรองหรือมีกฎเกณฑ์ในการควบคุมมากเท่าไร ความเป็นจริงทางสังคมย่อมถูกสกัดกั้นบดบังและบิดเบือนมากขึ้นเท่านั้น

Walter Lippmann (1922, อ้างถึงใน กมลวรรณ ชุมทรัพย์, 2548) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับ การสร้างความหมายของความเป็นจริง โดยได้กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์กับการสร้างประชาคม และได้มีการอธิบายว่า หนังสือพิมพ์เสนอความเป็นจริงของ "โลกภายนอก" อย่างมีการเลือกสรร และสิ่งที่ถูกเลือกมานำเสนอนี้ได้สร้าง "ภาพที่อยู่ในหัวของเรา" (Pictures in Our Heads) เมื่อภาพดังกล่าวมีการสร้างสมขึ้นทีละเล็กละน้อย คนเราก็ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่สื่อมวลชนสร้างขึ้นมา โดยสิ่งนี้เรียกว่า "สิ่งแวดล้อมเทียม" (Pseudo Environment) เช่นเดียวกับการนำเสนอข่าวที่สื่อมวลชนจะต้องมีการเลือกสรรเนื้อหาจากผู้ผลิตในขั้นแรก ก่อนที่จะปรากฏเป็นข่าวอย่างที่เราได้เห็นกัน ซึ่งในส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อการนำเสนอ หรือการมีสื่อมวลชนทำหน้าที่กลั่นกรองข้อมูลก่อนนำเสนอ นั่นเอง

เพื่อให้เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงมีการแบ่งประเภทของความจริงออกเป็น 3 ลักษณะ โดยสรุปได้ดังนี้ (Adoni & Mane, 1984 อ้างถึงใน กมลวรรณ ชุมทรัพย์, 2548)

1. ความจริงในวัตถุสังคม (Objective Social Reality) คือ ความจริงที่เราสัมผัสได้ด้วยประสบการณ์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกภายนอกของปัจเจกชน ซึ่งเราได้เผชิญในฐานะที่เป็นจริง
2. ความเป็นจริงที่แสดงออกมาในรูปของสัญลักษณ์ (Symbolic Social Reality) เช่น ศิลปะ เอกสาร หรือเนื้อหาในสื่อ ซึ่งความจริงชนิดนี้มีมากมาย สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความสามารถของปัจเจกชนในการรับรู้ และแยกแยะสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง
3. ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในทัศนะของตัวผู้มอง (Subjective Social Reality) คือทั้งความ

จริงที่ได้รับแบบ Objective และ นำมารวมกันและกลายเป็น Subjective อาจกล่าวได้ว่าวัตถุโลก จะถูกนำเสนอได้ในรูปของสัญลักษณ์และนำไปสู่จิตสำนึกของปัจเจกชน

ดังนั้น "ภาพ" ที่สื่อมวลชนสร้างสรรค์ขึ้นมา จึงอาจจะเป็นได้ทั้งภาพแห่งความจริงที่ปรากฏขึ้น รวมไปถึงภาพความเป็นจริงที่มีความน่าจะเป็น หรือมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในสังคม ยิ่งเมื่อกระบวนการการเรียนรู้ของคนเรานั้นจำเป็นต้องอาศัยความหมายที่อ่านออกมาจากโลกสัญลักษณ์ บทบาทของสื่อที่มีอิทธิพลต่อการสร้าง "ภาพ" จึงมีมากขึ้น ดังที่ Richard Jackson Harris (1994) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนมีส่วนช่วยในการสร้าง "ความเป็นจริงโดยผ่านการรับรู้" (Perceived Realities) ของคน เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เขาอาจไม่เคยเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการสร้าง "ภาพ" ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคนกลุ่มต่างๆ ในสังคม หรือในโลก อาจกล่าวได้ว่า เราสามารถเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับคนกลุ่มต่างๆ ในโลกจำนวนมาก โดยผ่านทางสื่อ มากกว่าการที่มีโอกาสได้พบได้เห็นเองในชีวิตจริงเสียอีก เพราะสื่อมวลชน เราจึงสามารถรู้จักชนเผ่าเอสกิโม ทำความเข้าใจถึงสภาวะ ความเป็นอยู่ และสามารถสร้างความเป็นจริงโดยผ่านการรับรู้ของเราให้ชัดเจนมากขึ้น เมื่อมีใครสักคนเอ่ยถึงชนเผ่าเอสกิโมให้เราได้ยิน

ภาพหญิงชายที่ปรากฏผ่านสื่อ (Portrayal of Gender in Mass Media)

ภาพ (Portray) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของโครงสร้างทางสังคมที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ และส่งผลไปยังความคิดและพฤติกรรมของคนในสังคม (Richard Harris, 1994) ดังนั้นเมื่อสื่อมวลชนได้นำเสนอ หรือถ่ายทอดเรื่องราวใดๆ การถ่ายทอดภาพดังกล่าวก็ย่อมมีอาจหลีกเลี่ยงได้

โดยนอกจากภาพของกลุ่มคนต่างๆ แล้ว สื่อมวลชนยังได้มีบทบาทในการสร้าง "ภาพ" ที่เกี่ยวข้องกับเพศด้วย ภาพของหญิงและชายที่ปรากฏในสื่อมวลชนนั้น มักจะเป็นภาพที่เกิดมาจากทัศนคติ ค่านิยม รวมไปถึงคุณลักษณะต่างๆ ไปของผู้หญิงและผู้ชายที่พบเห็นกันอยู่ในชีวิตประจำวันนั่นเอง

เมื่อพิจารณาจากจำนวนการปรากฏตัวของผู้หญิงและผู้ชายในสื่อแล้ว จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ชายมักปรากฏตัวมากกว่าผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นในรายการทางโทรทัศน์หรือแม้แต่ในสื่ออื่นๆ ก็ตาม ส่วนใหญ่จะมีตัวละคร หรือผู้ดำเนินรายการ หรืออื่นๆ ที่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

นอกจากนี้ ก็อาจพบได้ว่าประเภทของรายการนั้น ผู้หญิงมักจะปรากฏตัวในรายการละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรัก หรือความสวยงาม ซึ่งส่วนใหญ่ก็มักจะอยู่ในแนวทางที่เรียกกันติดปากว่า "น้ำเน่า" (Melodrama) นั่นเอง ในขณะที่ผู้ชายก็มักจะปรากฏตัวในรายการที่มีเนื้อหาจริงจัง ประเภทรายการสนทนา (Talk Show) หรือการวิเคราะห์ข่าว หรือถ้าเป็นรายการละคร ก็มักจะเป็นละครแนวบู๊มากกว่าแนวอื่น ๆ (Barrie Gunter, 1995)

Richard Jackson Harris (1994) ได้ทำการสำรวจ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะของภาพของผู้ชาย และผู้หญิงที่ปรากฏในสื่อมวลชน ซึ่งผลการสำรวจสรุปได้โดยคร่าวๆ ดังต่อไปนี้

ภาพของผู้หญิงในสื่อมวลชน (The Portrayal of Women)

1) ผู้หญิงมักจะปรากฏตัวน้อยกว่าผู้ชายเสมอๆ โดยจะเห็นได้ว่าตัวละคร หรือผู้ดำเนินรายการ หรืออื่นๆ ที่เป็นผู้หญิง มักจะปรากฏตัวน้อยกว่าผู้ชาย ดังที่ Richard Jackson Harris (1994) ได้ทำการสำรวจและพบว่า มีตัวละครผู้หญิงน้อยกว่าตัวละครผู้ชายในละครโทรทัศน์ช่วง Prime Time ของสหรัฐอเมริกา หรือแม้แต่ในรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กอย่าง Sesame Street ก็ยังมีตัวละครที่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

2) ผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอในลักษณะที่เป็น "สัตว์โลกที่สวยงาม" กล่าวคือ มีลักษณะของความสวยงาม มีแรงดึงดูดทางเพศ ซึ่งประเด็นนี้ถูกนำไปต่อยอดให้กับการมองเห็นผู้หญิงเป็นเสมือน "วัตถุทางเพศ" (Sex Object) การที่ภาพของผู้หญิงถูกนำเสนอออกมาในลักษณะนี้มักจะก่อให้เกิดค่านิยมเกี่ยวกับความสวยงามของผู้หญิงว่า ผู้หญิงควรจะรักษาสภาพของ ความสวยงามนี้ไว้ เพราะเมื่อใดก็ตามที่ความสวยงามที่เธอมีอยู่โรยราไป เธอก็มักจะถูกมองในลักษณะที่เป็นตัวตลก หรืออาจไม่ได้รับความสนใจจากผู้ชายอีกต่อไป ลักษณะประเภทนี้ มักจะปรากฏให้เห็นในละครโทรทัศน์ที่เราจะได้เห็นตัวละครที่เป็นผู้หญิงต้องแต่งหน้าแต่งตัวให้สวยงามอยู่เสมอๆ ไม่ว่าจะอยู่ในเวลาใดก็ตาม เป็นต้น

3) ผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอในลักษณะที่เป็นคนอ่อนแอ ที่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับผู้ชาย หรือต้องอาศัยพึ่งพิงให้ผู้ชายช่วยเหลือ หรือปกป้อง สาเหตุที่ภาพของผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอออกมาในลักษณะนี้มาจากทัศนคติในสังคมที่ถือว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ต่ำต้อยกว่า (Inferior) ผู้ชาย ดังนั้นผู้หญิงจึงมักจะไม่ค่อยมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น หรือการตัดสินใจกระทำใดๆ ยิ่งโดยเฉพาะ

สังคมไทย ที่มีอุดมการณ์ทางเพศฝังแน่นเกี่ยวกับ "ความเป็นกุลสตรี" ทำให้เกิดภาพของผู้หญิงที่เป็นกุลสตรี เป็นแม่ศรีเรือน ที่ต้องอยู่กับบ้าน ทำงานบ้าน ดูแลครอบครัวให้มีความสุข ลักษณะเช่นนี้ กาญจนา แก้วเทพ (2532) ได้อธิบายไว้ว่าเป็นลักษณะของอุดมการณ์ และความชอบธรรมของการแบ่งงานตามเพศ และก่อให้เกิดเป็นคำสุภาษิตที่ว่า "ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง" ที่กลายเป็นทัศนคติ ความเชื่อที่สืบเนื่องกันต่อมาจนถึงปัจจุบันนั่นเอง

4) ในบางกรณี ภาพของผู้หญิง ก็อาจถูกนำเสนอออกมาในลักษณะที่เป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความสามารถทัดเทียม และมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย แต่อย่างไรก็ดี อาจกล่าวได้ว่าภาพของผู้หญิงยุคใหม่ เป็นภาพส่วนน้อยที่ปรากฏขึ้นในสื่อมวลชน และในขณะเดียวกันการปรากฏของภาพผู้หญิงยุคใหม่นี้ก็ยังคงขาดความสม่ำเสมอในตัวของมันเอง ด้วยเหตุนี้เองที่เป็นสาเหตุให้ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏโดยส่วนใหญ่ จึงยังคงเป็นภาพที่เป็นภาพแบบเดิมๆ ของผู้หญิงที่เป็นเบี้ยล่างอ่อนแอ และถูกกำหนดให้อยู่ในอำนาจของผู้ชายเป็นสำคัญ

ภาพของผู้ชายที่ปรากฏในสื่อมวลชน (The Portrayal of Men)

1) ผู้ชายมักจะปรากฏตัวมากกว่าผู้หญิงอยู่เสมอๆ โดยในรายการต่างๆ นั้น เป็นที่สังเกตได้ว่าผู้ชายมักจะมีโอกาสที่จะปรากฏตัวมากกว่าผู้หญิง ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากทัศนคติที่ว่าผู้ชายมีความน่าเชื่อถือ และมีเหตุผลมากกว่าผู้หญิง จึงทำให้มีผู้ดำเนินรายการหลักๆ ในรายการประเภทปกิณกะต่างๆ เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ ก็อาจกล่าวได้ว่าสาเหตุที่ผู้ชายมีบทบาทและปรากฏตัวในสื่อมากกว่าผู้หญิงนั้น มีส่วนมาจากการการที่บรรดาผู้บริหารรายการ และผู้ควบคุมการผลิตส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ดังนั้นลักษณะวิธีการนำเสนอจึงมักจะให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง (Barrie Gunter, 1995)

2) ผู้ชายมักจะถูกนำเสนอในลักษณะที่เป็นคนฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ เป็นผู้นำ มีความมั่นใจสูง กล้าตัดสินใจ ทำงานจริงจัง มีอุดมการณ์สูง เป็นผู้กระทำ และมีพลังกำลัง หรือคุณลักษณะต่างๆ ในแง่บวกมากกว่าในแง่ลบ ลักษณะประเภทนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากทัศนคติค่านิยมของสังคม ที่มักจะให้ความสำคัญกับเพศชายมากกว่าเพศหญิงนั่นเอง

3) ผู้ชายมักจะถูกนำเสนอในลักษณะของคนที่มีอำนาจเหนือ (Dominant) หรือเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต หรือมีลักษณะที่เป็นผู้ได้เปรียบ เป็นคนที่มีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง และ

ผู้หญิงก็มักจะต้องยอมสยบอยู่ในอำนาจของผู้ชาย เพื่อหวังการปกป้องดูแลจากผู้ชาย ซึ่งลักษณะในการทำงานทั้งหมด เป็นค่านิยมซึ่งตอกย้ำให้เห็นชัดว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจากสังคมแบบถืออำนาจชายเป็นใหญ่ (Patriarchal) นั่นเอง

4) ในบางกรณี ภาพผู้ชายยุคใหม่ ก็อาจถูกนำเสนอออกมาในสื่อมวลชนด้วยเช่นกัน ภาพผู้ชายยุคใหม่ อันได้แก่ ภาพของผู้ชายที่ไม่ได้มีลักษณะวางอำนาจบาตรใหญ่อีกต่อไป แต่เป็นผู้ชายที่พร้อมทำความเข้าใจกับตัวเองและคนอื่นๆ หรือในทางตรงกันข้าม ก็อาจเป็นภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอออกมาในแง่ลบ เป็นต้นผู้ชายที่ไม่ได้เป็นผู้นำอีกต่อไป หรือเป็นเพียงผู้ถูกกระทำ แต่ทว่าลักษณะของภาพผู้ชายประเภทนี้ยังคงเป็นส่วนน้อยในสื่อมวลชนเช่นเดียวกันกับภาพของผู้หญิงยุคใหม่ ทั้งนี้ ก็เพราะสังคมโดยส่วนใหญ่ยังคงถือทัศนคติที่ให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่า ผู้หญิงอยู่นั่นเอง ดังนั้นการนำเสนอภาพในแง่ลบของผู้ชายจึงอาจจะเป็นการขัดต่อกระแสความคิดของคนส่วนมากได้

ทั้งนี้ยังมีงานวิจัยอีกเป็นจำนวนมากที่ได้ทำการศึกษาถึงภาพหญิงชายที่ปรากฏผ่านสื่อ โดยเป็นการศึกษาลงไปในแต่ละประเภทของสื่อว่ามี การนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายในลักษณะ หรือแง่มุมต่างๆ อย่างไร ซึ่งอาจมีความเหมือน หรือแตกต่างกันไปจากภาพที่ถูกนำเสนออยู่ในสื่อโดยรวมข้างต้นก็ได้ ตัวอย่างเช่น

UNESCO Report No.84 เรื่อง Mass Media: The Image, Role, and Social Conditions of Women (1979) งานวิจัยที่จัดทำโดย Mieke Ceulemans และ Guido Fauconnier (อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล, 2539) ซึ่งได้รวบรวมงานเขียน และงานวิจัยเกี่ยวกับผู้หญิงและสื่อมวลชนจากทั่วโลก เพื่อนำมาศึกษาถึงภาพของผู้หญิงจากสื่อต่างๆ โดยได้มีการสรุปผลตามประเภทของสื่อดังนี้

สื่อวิทยุ บทบาทของสื่อวิทยุในการให้การศึกษาและพัฒนาในประเทศโลกที่ 3 นั้นยังไม่มีประสิทธิภาพ สื่อวิทยุยังคงเป็นเพียงสื่อที่ให้ความบันเทิงเสียเป็นส่วนใหญ่ และผลการวิจัยพบว่า รายการสำหรับผู้หญิงยังมีน้อยมาก

สื่อโทรทัศน์ ประเด็นผู้หญิงในสื่อโทรทัศน์แยกตามประเภทรายการ โดยสรุปได้ดังนี้

- รายการข่าว พบว่า ผู้หญิงจะถูกนำเสนอเป็นข่าวในสัดส่วนที่น้อยมาก และโอกาสที่จะตกเป็นข่าวได้คือ ต้องตกเป็นเหยื่อ เป็นแม่ หรือไม่ก็อยู่ในฐานะภรรยาที่เป็นผู้สนับสนุนผู้ชาย ซึ่งสรุปได้ว่าภาพของผู้หญิงนั้นยังไม่ได้สัดส่วนกับความเป็นจริง และยังเป็นภาพที่ถูกบิดเบือนอยู่มาก

- รายการละคร พบว่า ละครมักจะเสนอภาพของผู้หญิงแบบดั้งเดิม กล่าวคือ มีลักษณะพึ่งพาผู้ชาย ขึ้นต่อผู้ชาย และมองว่าการแต่งงานเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของผู้หญิง สำหรับอาชีพของผู้หญิงในละครนั้น มักเป็นอาชีพตามประเพณีดั้งเดิม คือเป็นอาชีพที่เป็นรองผู้ชาย ด้อยกว่าผู้ชาย ทั้งด้านสถานภาพและอำนาจ

- รายการเด็ก พบว่า ผู้ชายจะปรากฏในรายการเด็กมากกว่าผู้หญิง อีกทั้งยังมีอาชีพที่กว้างและหลากหลายกว่าผู้หญิงด้วย ส่วนผู้หญิงจะถูกนำเสนอโดยอิงกับสถานภาพทางเพศมากกว่าผู้ชาย มีลักษณะอ่อนแอ ต้องขึ้นอยู่กับผู้ชาย หากประกอบอาชีพก็จะเป็นอาชีพที่มีสถานะต่ำกว่าผู้ชาย และเป็นอาชีพตามแบบดั้งเดิมของผู้หญิง ซึ่งเท่ากับว่า รายการเด็กนั้นเสนอภาพผู้หญิงและผู้ชายในลักษณะที่ตายตัว ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจบทบาททางเพศของเด็ก

สื่อภาพยนตร์ ภาพยนตร์นั้นยังไม่มี การสะท้อนภาพของผู้หญิงในลักษณะเคลื่อนไหวและสร้างสรรค์มากนัก ส่วนใหญ่ผู้หญิงในภาพยนตร์จะเป็นเพียงวัตถุทางเพศ ซึ่งอาจเนื่องมาจากว่าธุรกิจภาพยนตร์ยังมีผู้สร้างและผู้กำกับที่เป็นผู้หญิงอยู่น้อยมาก

สื่อหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่นำเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะตอกย้ำถึงสถานภาพความเป็นแม่และความเป็นภรรยา และหน้าที่ของผู้หญิงคือ การเป็นวัตถุทางเพศ ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า ภาพของผู้หญิงในหนังสือพิมพ์นั้นถูกนำเสนอตามแบบดั้งเดิม

สื่อนิตยสาร ภาพของผู้หญิงในสื่อนิตยสารนั้น ยังคงเป็นภาพที่ผลักดันให้ผู้หญิงยอมรับบรรทัดฐานความเป็นหญิง คือ เป็นผู้ดูแลบ้าน เป็นผู้บริโภคน และเป็นวัตถุทางเพศ ทั้งนี้เนื่องจากนิตยสารผู้หญิงอยู่ได้ด้วยโฆษณา ดังนั้นภาพของผู้หญิงในนิตยสารจึงเป็นภาพของผู้หญิงที่โน้มหน้าให้เกิดการบริโภคสินค้าเพื่อปรับปรุงและตกแต่งบ้าน หรือปรับปรุงเสน่ห์ตนเองเพื่อให้ดึงดูดผู้ชาย ส่วนภาพของผู้หญิงที่พึ่งพาตนเองได้และมีงานทำนั้นไม่ค่อยปรากฏในนิตยสารผู้หญิงมากนัก

ขณะเดียวกัน ในงานวิจัยของไทยที่มีการศึกษาเรื่องภาพหญิงชายที่ปรากฏผ่านสื่อก็มีจำนวนไม่น้อย ซึ่งจะสามารถแสดงถึงตัวอย่าง โดยแบ่งตามประเภทของสื่อได้ ดังนี้

สื่อโฆษณา (Advertising)

นพรัตน์ วงศ์กลุฑ (2531) ได้ทำการศึกษาบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงไทยที่สะท้อนอยู่ในโฆษณาทางโทรทัศน์ โดยศึกษาโฆษณาทางโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7 และ 9 ในรอบเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2529 - เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2530 ผลการศึกษาพบว่า ผู้หญิงในโฆษณาทาง

โทรทัศน์ จะถูกจำกัดให้แสดงถึงบทบาทผู้หญิงสวยแต่ไร้อาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ บทบาทของแม่ศรีเรือน บทบาทของผู้หญิงทำงาน และบทบาทของแม่ ตามลำดับ สำหรับบทบาทของผู้หญิงสวยแต่ไร้อาชีพนั้น จะเน้นให้ผู้หญิงเสริมความงาม ปรับปรุงรูปร่างของตนเองอยู่เสมอเพื่อให้มีผู้มาสนใจรักใคร่ โดยชี้ให้เห็นว่า ความสวยสำคัญกว่าความสามารถ และผู้หญิงมีค่าแค่เพียงวัตถุทางเพศที่มีความงามไว้เพื่อตอบสนองความต้องการและความเป็นใหญ่ของชาย สำหรับบทบาทแม่ศรีเรือน ผู้หญิงจะทำหน้าที่รับใช้ภายในบ้านทุกอย่าง ส่วนบทบาทผู้หญิงทำงานนั้นเป็นการนำเสนอที่แหวกแนวออกไป คือเปิดโอกาสให้ผู้หญิงแสดงความสามารถและคุณค่าเท่าเทียมผู้ชาย และสำหรับบทบาทของแม่ ผู้หญิงจะต้องรับภาระทุกอย่างเกี่ยวกับการเลี้ยงดูและให้ความอบอุ่นแก่ลูก ซึ่งจากภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงในโฆษณายังคงมีบทบาทและสถานภาพต่ำกว่าผู้ชายอยู่นั่นเอง แม้จะมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงทำงาน แต่ก็จัดว่าน้อยเมื่อเทียบกับบทบาทของผู้ชายในโฆษณาซึ่งมักมีอาชีพที่มีเกียรติและประสบความสำเร็จในชีวิต

ธีรเศรษฐ์ รัตนเศรษฐากุล (2553) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏในโฆษณาสุราบนเว็บไซต์ของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ถูกเผยแพร่ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552 ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ส่วนใหญ่ในโฆษณาสุราของทั้ง 2 ประเทศเน้นไปที่การแสดงความงามของผู้หญิง (Decorative Roles) หากแต่มีวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน โดยแม้ว่าโฆษณาสุราของประเทศไทยจะมีการนำเสนอภาพลักษณ์ความงามของผู้หญิงในจำนวนที่มากกว่า แต่โฆษณาสุราของประเทศไทยมีการนำเสนอภาพลักษณ์ความงามของผู้หญิงในระดับที่มีความชัดเจนและเปิดเผยมากกว่า ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมระหว่างทั้ง 2 ประเทศ

สื่อโทรทัศน์ (Television)

จรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ (2535) ได้ทำการศึกษาอาชีพของผู้หญิงในละครโทรทัศน์ โดยศึกษาละครโทรทัศน์ช่วงหลังข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5 และ 7 ในช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายน พ.ศ. 2532 ผลการศึกษาพบว่า ละครโทรทัศน์ไทยได้นำเสนออาชีพของผู้หญิงอย่างค่อนข้างจำกัดและตายตัว กล่าวคือ อาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพบริการ เช่น อาชีพคนรับใช้ เลขาธุการ และประชาสัมพันธ์โรงแรม แม้จะมีการนำเสนออาชีพระดับผู้บริหารอยู่บ้าง แต่ตัวละครผู้หญิงที่รับดังกล่าวมักถูกนำเสนอในลักษณะที่ไม่พึงปรารถนา เช่น จู้จู้จุกจิก เจ้าอารมณ์ ในขณะที่ตัวละครผู้ชายล้วนมีอาชีพที่มีเกียรติ เช่น แพทย์ เจ้าของเมือง และข้าราชการระดับสูง นอกจากนี้

การนำเสนออาชีพของตัวละครผู้หญิงนั้น ก็นำเสนอในลักษณะที่เป็นองค์ประกอบเล็กๆ น้อยๆ ของตัวละคร สถานภาพการแต่งงานหรือโสดของตัวละครผู้หญิงนั้นมีความสำคัญว่าการมีอาชีพ การได้แต่งงานถือเป็นการประสบความสำเร็จในชีวิต และหลังแต่งงานตัวละครผู้หญิงมักละทิ้งงานเดิมเพื่อทำหน้าที่แม่บ้านแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งตัวละครหญิงเหล่านั้นก็พอใจและมีความสุขกับการเป็นแม่บ้านที่ดี ดังนั้นอาจถือได้ว่า ละครโทรทัศน์ทำหน้าที่เป็นกลไกในการถ่ายทอดมายาคติที่ว่าชีวิตของผู้หญิงคือการแต่งงาน ไม่ใช่การทำงาน

ปัญญา รักแตงาม (2538) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์รายการโทรทัศน์สำหรับผู้หญิงที่ออกอากาศตั้งแต่เดือนตุลาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2537 ผลการศึกษาพบว่า รายการโทรทัศน์สำหรับผู้หญิงนำเสนอบทบาทผู้หญิงในภาพลักษณ์ใหม่ คือ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงทำงานมากที่สุด และมักนำเสนอกลุ่มผู้หญิงชนชั้นกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาพบว่า มักนำเสนอการพัฒนาในระดับโลกภายนอกมากกว่าการพัฒนาในระดับตนเองและครอบครัว แต่อย่างไรก็ดี เนื้อหาเพื่อการพัฒนาในระดับโลกภายนอกจะได้รับการเสนอเพียงบางประเด็นเท่านั้น ประเด็นทางการเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยียังไม่ได้รับการนำเสนอมากเท่าที่ควร สรุปได้ว่า ผู้ผลิตรายการยึดหลักของทฤษฎีสตรีแบบ System Approach คือ เห็นว่าผู้หญิงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป แต่มิได้กล่าวถึงเรื่องความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ

นิรินทร์ เกตราไชยอนันต์ (2550) ได้ทำการศึกษาภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5 และ 7 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – เดือนสิงหาคม ปี พ.ศ. 2548 ผลการศึกษาพบว่า ผู้หญิงสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ฝักรัก หมายถึง ผู้หญิงที่อยู่บนโลกนี้เพราะมีความเชื่อว่า ผู้หญิงจะมีความสุขเมื่อมีผู้ชายมาเติมเต็มให้กับชีวิตของเธอ ดังนั้น พวกเธอจะมีอำนาจมากขณะที่พยายามหาชายคนรัก แต่เมื่อพบชายผู้นั้นแล้ว อำนาจของเธอจะหมดลง 2) ฝัฉายอม ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงที่ถูกจองจำด้วยอุดมการณ์ปิศาจปีศาจ ไตย ที่มาในรูปแบบของกรรม หรือพุทธศาสนา พวกเธอทั้งหมดใช้อำนาจในทางลบและผูกพันกับแหล่งอำนาจของธรรมชาติ แต่ก็ยังมีอำนาจของเพศชายที่ควบคุมพวกเธอเอาไว้อีกต่อหนึ่ง 3) ฝัแม่ เป็นผู้หญิงที่มีอำนาจมากที่สุด และสาเหตุที่เธอยังอยู่บนโลกนี้ เพราะต้องการที่จะเลี้ยงดูลูกของตน อย่างไรก็ตาม ลักษณะของฝัแม่นั้น จะเป็นลักษณะอุดมคติของแม่ที่มีความเป็นแม่ที่ดี หากแต่มีคุณสมบัติบางอย่างเบี่ยงเบนไปจากกรอบของสังคม โดยฝัผู้หญิงทั้ง 3 ประเภทนั้นล้วนแล้วแต่การประกอบสร้างจากมุมมองของผู้ชาย (Male Norms) เป็นการสร้างภาพตัวแทนของผู้หญิงให้เกี่ยวพันกับเรื่องของความรัก ความงาม พรหมจรรย์ กรรม และความเป็นแม่ ซึ่งชุดความหมาย

ต่างๆ เหล่านี้ ล้วนถูกกำหนดอยู่ใต้อาณัติของอุดมการณ์ทางเพศ

สื่อภาพยนตร์ (Movie)

บงกช เสวตามร์ (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่องการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของภาพยนตร์ไทย กรณีตัวละครที่มีลักษณะเบี่ยงเบน ปี พ.ศ. 2528 – 2530 ผลการศึกษาพบว่า ตัวละครหญิงที่มีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากตัวละครจะมีพฤติกรรมหลายด้าน ทั้งดีและเลวในคนคนเดียว แต่แม้ว่าตัวละครหญิงเหล่านี้จะดูเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แต่ส่วนใหญ่ก็ยังคงด้อยกว่าผู้ชายอยู่นั่นเอง เช่น ผู้หญิงแกร่ง หากมีผู้ชายอยู่เคียงข้างก็จะทำให้มีโอกาสชนะมากขึ้น ผู้หญิงที่เป็นเมียอ่อนหากประพฤติตัวดี สงบเสงี่ยม ก็อาจมีความสุขในที่สุดเนื่องจากสามีกลับมาเลี้ยงดู แต่ถ้าประพฤติตัวไม่ดีจะได้รับผลกระทบ คือ ถูกโดดเดี่ยว ถูกผู้ชายทอดทิ้ง โดยผู้ชายตัวต้นเหตุกลับไม่ค่อยได้รับการตำหนิมากนัก เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความเป็นจริงแล้ว เห็นได้ว่ามีหลายส่วนที่แตกต่างจากความเป็นจริง เนื่องจากการสร้างภาพยนตร์ถือเป็นการที่มุ่งหวังกำไร ดังนั้นจึงมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่หลากหลายเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้ชม แต่ต้องไม่ขัดกับบรรทัดฐานหลักของสังคม

วิชา สันทนาประสิทธิ์ (2543) ได้ทำการศึกษาภาพความเป็นชายในภาพยนตร์ไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของความเป็นชายที่ถูกถ่ายทอด และนำเสนอในภาพยนตร์นั้น แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ความเป็นชายแบบเก่าที่นำเสนอภาพความเป็นชายที่เป็นไปตามค่านิยมกระแสหลัก เช่น ผู้ชายต้องเข้มแข็ง มีอำนาจ ความเป็นผู้นำ และความเป็นชายแบบใหม่ ที่เป็นภาพของผู้ชายแบบผสม คือภาพความเป็นชายที่เป็นการผสมผสานระหว่างความเป็นชายตามค่านิยมกระแสหลัก กับความเป็นชายแบบใหม่ที่มีความอ่อนไหว มีข้อบกพร่อง ไม่ได้สมบูรณ์แบบเสมอไป รวมไปถึงภาพผู้ชายแบบอ่อนแอ ซึ่งเป็นภาพที่ตรงกันข้ามกับภาพความเป็นชายตามค่านิยมกระแสหลัก

สื่อหนังสือพิมพ์ (Newspaper)

ชนัญชี่ กาจอนุโรโจจน์ (2538) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ผู้หญิงในหนังสือพิมพ์รายวัน ในช่วงปี พ.ศ. 2528 – 2537 ผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน มีการนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงในประเด็นผู้หญิงกับความงามมากที่สุด การนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงมักอยู่ในรูป

ของภาพ หรือภาพประกอบข่าว ทิศทางในการนำเสนออีกเป็นกลาง บทบาทที่นำเสนอมากที่สุดคือ บทบาทของผู้หญิงยุคใหม่ มีฐานะเป็นผู้กระทำ ผู้หญิงที่ปรากฏเป็นข่าวมากที่สุดคือ ผู้หญิงในระดับผู้นำ ส่วนปริมาณของหญิงที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ ปริมาณทลสาธารณะ แต่สำหรับ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในข่าวหน้าหนึ่งนั้น มีการนำเสนอที่แตกต่างออกไปคือ นำเสนอประเด็น ผู้หญิงกับความรุนแรงมากที่สุด และมักนำเสนอในรูปแบบของข่าว บทบาทที่ถูกนำเสนอมากที่สุดคือ วัตถุประสงค์ฐาน ผู้หญิงในข่าวหน้าหนึ่งมักมีฐานะเป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงที่ปรากฏในข่าวหน้าหนึ่งมักเป็นผู้หญิงธรรมดามากกว่าระดับผู้นำ สรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในหนังสือพิมพ์รายวันเป็นไปในรูปแบบที่ดีขึ้น แต่สำหรับข่าวหน้าหนึ่งนั้นยังคงนำเสนอรูปแบบเดิมๆ

วจีภรณ์ อาทรมิตร (2541) ได้ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของนักรการเมืองหญิงที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ปี พ.ศ. 2541 ผลการศึกษาพบว่า ข่าวเกี่ยวกับนักรการเมืองหญิงมักจะถูกนำเสนอในรูปแบบของข่าวย่อยมากที่สุด ส่วนประเภทของข่าวที่นำเสนอมากที่สุดคือ ข่าวการเมืองการปกครอง รองลงมาคือ ข่าวเด็กและสตรี นอกจากนี้บทบาทของนักรการเมืองหญิงที่หนังสือพิมพ์นำเสนอปรากฏทั้งสิ้น 5 บทบาท ได้แก่ รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แม่หรือลูกหรือภรรยา ผู้นำทางการเมือง และสมาชิกคณะกรรมการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

สื่อนิตยสาร (Magazine)

อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี (2533) ทำการศึกษาเรื่องคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในการสะท้อน บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงไทย โดยทำการศึกษาคอลัมน์ดังกล่าวในนิตยสารสตรีสาร ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2530 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกคือ ปี พ.ศ. 2494 – 2516 และช่วงหลังคือ ปี พ.ศ. 2517-2530 ผลการศึกษาพบว่า บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงในฐานะลูกสาว นั้น ช่วงหลังมีมากกว่าช่วงแรก กล่าวคือ ลูกสาวจะมีอิสระในการเลือกคู่ครองของตนเอง และมีอิสระในการวิพากษ์วิจารณ์พ่อแม่มากขึ้น ส่วนบทบาทและสถานภาพในฐานะภรรยา นั้น ช่วงหลัง ผู้หญิงมีบทบาทมากขึ้น โดยต้องรับภาระทั้งงานบ้านและงานนอกบ้าน ส่งผลให้ผู้หญิงต้องประสบกับปัญหาครอบครัว เนื่องจากตัวผู้หญิงและสังคมต่างก็ยึดติดกับความเชื่อดั้งเดิมว่า ผู้หญิงจะต้องเป็นภรรยาที่ดี เป็นแม่ศรีเรือน ส่วนบทบาทและสถานภาพของแม่นั้น แม้อย่างคงมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนบุตรเช่นเดิม สำหรับสถานภาพของผู้หญิงในสังคม ปรากฏว่า ผู้หญิงได้รับการศึกษาเท่าเทียมผู้ชาย แต่สถานภาพด้านอาชีพยังคงประสบปัญหาเช่นเดิมเกี่ยวกับการได้รับอคติทางเพศ ต่อการประกอบอาชีพในระดับผู้บริหาร สำหรับด้านความรัก พบว่า ผู้หญิงมีอิสระในการแสดง

ความพอใจต่อเพศตรงข้ามมากขึ้น แต่ก็ยังมีผู้หญิงบางกลุ่มที่ยังยึดติดกับค่านิยมเรื่องกลุสตรีและพรหมจารี ทำให้ผู้หญิงต้องสับสนในพฤติกรรมของตนกับค่านิยมที่ได้รับการสั่งสอนมาตั้งแต่เด็ก

ลำพอง คัญทะลีวัน (2551) ได้ทำการศึกษาภาพตัวแทนผู้หญิงในนิตยสารของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวช่วงปี พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2550 ผลการศึกษาพบว่า ปรากฏกระบวนการสร้างความเป็นหญิงให้กับผู้หญิงลาว 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ผู้หญิงกับอนามัย 2) ผู้หญิงกับบทบาทตามจารีตประเพณี 3) ผู้หญิงกับผลิตภัณฑ์สินค้า และ 4) ผู้หญิงกับสถานะทางสังคม ซึ่งทุกประเด็นล้วนแล้วแต่เป็นการกำหนดบทบาทผู้หญิงให้ตกอยู่กับสภาพจำยอมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการมีอคติทางเพศ จากระบบทุนนิยมปีตาธิปไตยที่มีผู้ชายกำกับ โดยการสร้างมายาคติว่าเป็นคุณสมบัติอันดีงามของลูกผู้หญิง ด้วยการบริโภคสินค้าต่างๆที่ระบบทุนนิยมสร้างขึ้น เพื่อให้ผู้หญิงกลายเป็นหญิงยุคใหม่ที่เน้นความทันสมัยทางวัตถุมากกว่าความรู้ที่เป็นอีกด้านหนึ่งที่สำคัญของความทันสมัย

ทั้งนี้ แนวคิดการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ซึ่งเชื่อว่าความจริงไม่ได้มีอยู่แล้วในโลก แต่ความจริงบางส่วนได้ถูกประกอบสร้างขึ้นมานั้น เป็นการมองอีกแง่มุมหนึ่งที่ทำให้เรา得以ย้อนกลับไปค้นหาเบื้องหลังความจริงให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และรู้เท่าทันการประกอบสร้างที่เกิดขึ้นอยู่รอบตัวเราตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องราวของภาพหญิงชายที่ถูกประกอบสร้างผ่านสื่อ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบความคิดเบื้องต้นในการพิจารณาภาพหญิงชายที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงประกอบการวิเคราะห์ลักษณะต่างๆ ทางเพศสภาพ และนำบางส่วนไปใช้ในการอภิปรายผลเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การประกอบสร้างความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับภาพแบบฉบับและการรับรู้ (Stereotypes and Perceptions)

ภาพแบบฉบับ หรือภาพที่เกิดจากแม่พิมพ์ตัวเดียวกัน เป็นคำเปรียบเทียบกับมีต้นกำเนิดมาจากคำศัพท์ในธุรกิจการพิมพ์ ซึ่งหมายถึงแบบของตัวอักษร ที่หล่อให้เป็นแม่พิมพ์แบบถาวร เพื่อประโยชน์ในการนำมาใช้ซ้ำ การนำคำศัพท์นี้มาประยุกต์ใช้ ยังคงไว้ซึ่งความคล้ายคลึงกัน และแนวคิดเกี่ยวกับความหมาย โดยคำศัพท์นี้ถูกนำมาใช้หลายทิศทาง หลากความหมาย และเชื่อมโยงกับคุณค่าที่แตกต่างกัน

ภาพแบบฉบับปรากฏอย่างแพร่หลายในการศึกษาด้านจิตวิทยาและการวิเคราะห์สื่อหรือวัฒนธรรม จุดกำเนิดและผลกระทบของภาพแบบฉบับ มักจะถูกหยิบยกขึ้นเป็นประเด็นสำหรับการเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆ ในสังคม เช่น กลุ่มต่อต้านเชื้อชาติ กลุ่มสตรีนิยม และกลุ่มรักร่วมเพศ เป็นต้น กระบวนการและผลกระทบของภาพแบบฉบับจึงได้รับความสนใจในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมาเป็นเวลายาวนาน (Pickering, 2001)

นิยามของภาพแบบฉบับ (The Definition of Stereotypes)

Walter Lippmann (1922, อ้างถึงใน รุจิเรข ศษรัตน์, 2542) นักเขียนบทบรรณาธิการและนักคิดเกี่ยวกับการเมืองที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ซึ่งเป็นบุคคลแรกที่ใช้คำว่า ภาพแบบฉบับ หรือ Stereotype ให้นิยามเกี่ยวกับภาพแบบฉบับนี้ไว้ว่า ภาพแบบฉบับ คือ "ภาพที่อยู่ในหัวของเรา" (Pictures in Our Heads) อันได้แก่ การที่เราได้มีความคิด ความเชื่อร่วมกันเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณสมบัติ ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เป็นบ่อยๆ หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ของกลุ่มคน และนำความเชื่อเหล่านี้มาใช้ในการตัดสินคุณสมบัติของสมาชิกในกลุ่ม

ในการศึกษาเกี่ยวกับอคติของนักจิตวิทยาผู้มีชื่อเสียง Gordon Allport (1954, as cited in Pickering, 2001) ได้แสดงถึงนิยามของภาพแบบฉบับไว้ว่า ภาพแบบฉบับ เป็นความเชื่อที่เกินจริงซึ่งถูกรวมกันไว้เป็นหมวดหมู่ มีบทบาทในการใช้เหตุผลว่าการจัดหมวดหมู่มีความเหมาะสมดีแล้ว

ขณะที่ D. W. Rajecki (1990, อ้างถึงใน รุจิเรข ศษรัตน์, 2542) ผู้ซึ่งวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้และการส่งผ่านภาพแบบฉบับจากทั้งในโทรทัศน์ นิตยสาร รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันของคนในสังคม ได้กล่าวถึงนิยามของภาพแบบฉบับไว้ว่า ภาพแบบฉบับ จัดเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งโน้มน้าวให้บุคคลคิด รับรู้ รู้สึก และกระทำในทางที่ดีหรือไม่ดีต่อกลุ่ม หรือสมาชิกของกลุ่ม เป็นการตัดสินบุคคลล่วงหน้า ทำให้เกิดการตัดสินใจ หรือทัศนคติที่ไม่เป็นธรรม ไม่คำนึงถึงความจริง และภาพแบบฉบับจะมีแนวโน้มไปในทางลบเสียเป็นส่วนใหญ่

ทางด้านของ Kjell Gronhaug และ Morten Heide (1992) กล่าวถึงนิยามของภาพแบบฉบับว่า เป็นประเพณีนิยมหรือมาตรฐานของความคิดหรือมโนภาพ โดยมีความมุ่งหมายไปที่ความ

เป็นมาตรฐานเดียว และการมีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันของกลุ่ม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของปัจเจกบุคคล เช่นเดียวกับ Richard F. Taflinger (1996) ที่กล่าวว่า ภาพแบบฉบับ คือ โครงสร้างของสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นประเพณีนิยมหรือรูปแบบที่แน่นอนตายตัว ปราศจากความเป็นปัจเจกบุคคลหรือความเป็นแบบฉบับเฉพาะตัว

Jill Nelmes (1996, as cited in Allan-Reynolds, 1997) กล่าวว่า ภาพแบบฉบับเป็นวิถีทางที่สะดวก รวดเร็วในการจัดประเภทสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา และทำให้สิ่งเหล่านั้นสามารถเข้าใจได้ ภาพแบบฉบับเกิดจากการเรียนรู้ ยากต่อการเปลี่ยนแปลง และมักจะมีแนวโน้มที่จะจำกัดความเข้าใจที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในโลก เป็นความเชื่อถาวรที่มักจะไม่เป็นจริงและค่อนข้างแคบ

ในส่วนของสารานุกรม Wikipedia (2011) ก็ได้นิยามภาพแบบฉบับเอาไว้เช่นกัน โดยนิยามว่า เป็นสิ่งที่นำมาใช้เพื่ออธิบายมโนภาพเกี่ยวกับกลุ่มคนที่มีคุณลักษณะบางอย่าง คล้ายคลึงกันให้ง่ายขึ้น มักจะปรากฏในเชิงลบ เนื่องจากภาพแบบฉบับหลายประเภทปราศจากความสมเหตุสมผล ถูกยึดถือเป็นความเชื่อที่ลึกซึ้ง ภาพแบบฉบับเป็นพื้นฐานของการรับรู้ และมักจะปรากฏอย่างสามัญในการรับรู้เกี่ยวกับบุคคล ด้วยการนำคุณลักษณะหนึ่งซึ่งเป็นที่เข้าใจกันอย่างดี หรือง่ายต่อการรับรู้ มาใช้เป็นมาตรฐานเพื่ออธิบายกลุ่มคนทั้งหมด โดยมีความคาดหวังให้การวินิจฉัยกลุ่มคนเป็นไปอย่างรวดเร็ว

จากนิยามดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ภาพแบบฉบับ คือ ความคิด มโนภาพ หรือทัศนคติที่โน้มน้าวให้เราเกิดความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อกลุ่ม หรือสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งเป็นการตัดสินคุณสมบัติหรือจำกัดลักษณะเฉพาะของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลล่วงหน้า ก่อนที่เรารู้จักพวกเขาอย่างแท้จริง โดยแก่นแท้ของภาพแบบฉบับ คือ การรับรู้ที่มีต่อกลุ่ม หรือสมาชิกของกลุ่มในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แทนที่จะเป็นการรับรู้ต่อสมาชิกของกลุ่มตามลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล

คุณลักษณะของภาพแบบฉบับ (The Characteristics of Stereotypes)

ภาพแบบฉบับตามทัศนะของ Walter Lippmann (1922, as cited in "The Meaning", n.d.) เปรียบเสมือนภาพที่มีแหล่งกำเนิดจากแม่พิมพ์ตัวเดียวกัน อันประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1) ความง่าย (Simple) คือ ภาพแบบฉบับเป็นสิ่งที่ง่าย สะดวก ไม่สลับซับซ้อน มักจะง่ายกว่าความจริงที่เป็นอยู่ และสามารถสรุปได้อย่างสั้นๆ ด้วยประโยคเพียง 2 หรือ 3 ประโยคเท่านั้น

2) ความผิดพลาด (Erroneous) คือ ภาพแบบฉบับส่วนมากมักจะไม่ถูกต้อง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะถูกต้องหรือผิดพลาดเพียงเล็กน้อย เนื่องจากภาพแบบฉบับเป็นความพยายามที่จะกล่าวอ้างว่าบุคคลแต่ละคนในกลุ่มมีคุณสมบัติเหมือนกันทั้งหมด แต่เมื่อในความเป็นจริงบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ภาพแบบฉบับจึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจเป็นไปได้

3) การได้รับมาจากผู้อื่น (Acquired Secondhand) คือ ภาพแบบฉบับเป็นสิ่งที่บุคคลได้ยินได้ฟังมาจากผู้ที่มีบทบาทในการกล่อมเกลาวัดชนธรรมทางสังคม มากกว่าที่จะได้มาจากประสบการณ์โดยตรงซึ่งบุคคลมีกับกลุ่มคนที่ถูกกำหนดภาพแบบฉบับด้วยตนเอง ผู้ที่มีบทบาทในการกล่อมเกลาวัดชนธรรมทางสังคมจะทำการกลั่นกรองความจริง พร้อมกับนำเสนอความเชื่อและคุณค่าในรูปแบบของภาพแบบฉบับ เพื่อให้สังคมเชื่อในความจริงของภาพแบบฉบับ ซึ่งถูกกำหนดขึ้นท่ามกลางบริบทที่เฉพาะเจาะจง

4) การเปลี่ยนแปลงได้ยาก (Resistant to Change) คือ ภาพแบบฉบับเป็นสิ่งถาวร ยากต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นความเหมือนกันของทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งคงที่ ปราศจากความยืดหยุ่น

คุณลักษณะทั้ง 4 ประการของภาพแบบฉบับนี้ ปรากฏในการศึกษาของ Lippmann เมื่อทศวรรษ 1920 ซึ่งเป็นยุคแรกของการนำแนวคิดเรื่องภาพแบบฉบับมาศึกษา และเป็นแนวทางในการศึกษาสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

แหล่งกำเนิดของภาพแบบฉบับ (Source of Stereotypes)

Richard F. Taflinger (1996) กล่าวว่า ภาพแบบฉบับ เป็นสิ่งที่ถูกบุคคลนำมาประทับเอาไว้ในหน่วยเก็บข้อมูล (Pigeonhole) บุคคลจะนำกลุ่มของคุณลักษณะและสิ่งที่ประทับอยู่ในความรู้สึก มาใช้กำหนดสิ่งของต่างๆ ตามความเหมาะสมลงในหมวดหมู่ที่เฉพาะเจาะจง เพื่อสร้างมาตรฐานในการบ่งบอกถึงคุณลักษณะของสิ่งนั้นขึ้น โดยเก็บสะสมและรักษาข้อมูลเอาไว้ในความทรงจำ แบบเป็นกลุ่มหรือเป็นหมวดหมู่ในรูปแบบของภาพแบบฉบับ ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบ่งชี้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถตัดสินใจแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งนั้นได้อย่างมีทิศทาง

กระบวนการนี้เรียกว่า การเก็บข้อมูลลงในหน่วยความจำ (The Pigeonholing)

หน่วยเก็บข้อมูลบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลเก็บรวบรวมเอาไว้ทั้งหมด บุคคลจะจัดชนิดของข้อมูลที่ได้รับมา และกำหนดหมวดหมู่ของข้อมูลลงในหน่วยสำหรับเก็บข้อมูลที่เหมาะสม เมื่อบุคคลรับรู้คุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็จะจัดวางคุณลักษณะของสิ่งนั้นลงในหน่วยสำหรับเก็บข้อมูล หากบุคคลวิเคราะห์ว่าสิ่งใดมีความคล้ายคลึงกัน ก็จะจัดวางเอาไว้ในหน่วยสำหรับเก็บข้อมูลเดียวกัน

ภาพแบบฉบับซึ่งถูกเก็บรักษาอยู่ในหน่วยเก็บข้อมูล สามารถเกิดขึ้นได้จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) คือ ข้อมูลที่บุคคลได้รับมาโดยตนเอง ซึ่งประทับอยู่ในความรู้สึกของตนเองโดยตรง และกำหนดจัดวางเอาไว้ในหน่วยสำหรับเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เป็นภาพแบบฉบับที่เกิดจากพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มเอง และบุคคลรับรู้มาด้วยตนเอง โดยอาจมาจากการพบเห็นหรือประสบการณ์ส่วนตัว

2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) คือ ข้อมูลที่บุคคลได้รับมาจากผู้อื่น ซึ่งประทับอยู่ในความรู้สึกทางอ้อม ไม่ได้สัมผัสมาโดยตรงด้วยตนเอง เป็นภาพแบบฉบับที่บุคคลเรียนรู้มากจากกลุ่มต่างๆ ซึ่งมีบทบาทในการกล่อมเกลாதองสังคม (Socializing Agents) ประกอบด้วย ผู้ปกครองและเพื่อน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้ภาพแบบฉบับของบุคคลในวัยเด็ก รวมทั้งสื่อแขนงต่างๆ เช่น โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอภาพแบบฉบับ

ภาพแบบฉบับซึ่งบุคคลได้รับมาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จะถูกเก็บรักษาเอาไว้ในหน่วยเก็บข้อมูล ภาพแบบฉบับเหล่านี้เป็นการแสดงออกโดยตรงของความเชื่อและคุณค่า ซึ่งถูกยึดถืออย่างเป็นสามัญโดยสมาชิกในสังคม ที่มีความเชื่อทางวัฒนธรรมเดียวกัน โดยทั่วไป บุคคลจะมีมโนภาพ หรือทัศนคติแคบๆ เกี่ยวกับบุคคล สถานที่ หรือวัตถุ ในรูปแบบของภาพแบบฉบับที่สอดคล้องกับทัศนคติของสังคมยึดถืออยู่ในใจ ("The Meaning", n.d.)

ข้อดีของภาพแบบฉบับ (The Advantages of Stereotypes)

Kjell Gronhaug และ Morten Heide (1992) กล่าวว่า บุคคลต่างยึดถือและใช้ประโยชน์จากภาพแบบฉบับ เพื่อป้องกันสิ่งที่อยู่รอบตัวในสังคม ในขณะที่ "The Meaning" (n.d.) ได้รวบรวมประโยชน์ของภาพแบบฉบับเอาไว้ ดังนี้

1) การทำให้เข้าใจสิ่งที่มีความซับซ้อนเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้น ในทุกสังคมต่างแสวงหาหนทางที่ทำให้ความจริงที่ซับซ้อนง่ายขึ้น ภาพแบบฉบับจึงช่วยให้บุคคลสามารถตัดสินใจแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

การจัดประเภทของกลุ่มคนด้วยภาพแบบฉบับ บางครั้งเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์อย่างมาก เช่น ภาพลักษณ์ของน้องใหม่ (Fresh Man) ของมหาวิทยาลัย จะบอกว่าเป็นผู้ที่ปราศจากความคุ้นเคยกับการสมาคม และการใช้ชีวิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย คุณลักษณะเหล่านี้ช่วยให้ผู้สอนสามารถปฏิบัติต่อผู้ที่เป็นน้องใหม่ได้อย่างเหมาะสม ด้วยการให้ความรู้พื้นฐานสำหรับน้องใหม่ ซึ่งไม่เคยมีประสบการณ์ในการศึกษามาก่อน และช่วยให้ชมรมในมหาวิทยาลัยสร้างสรรค์กิจกรรมตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

2) การทำให้เกิดแนวคิดภาพแบบฉบับตอบโต้ (Countertypes) ภาพแบบฉบับก่อให้เกิดแนวคิดภาพแบบฉบับตอบโต้ ซึ่งเป็นภาพแบบฉบับเชิงบวกที่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี และเชื่อมโยงกับกลุ่มคนด้วยคุณลักษณะที่สังคมยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อนำมาแทนที่ หรือโต้ตอบภาพแบบฉบับเชิงลบ ซึ่งปรากฏตามทัศนคติของสังคมมาก่อน

ภาพแบบฉบับตอบโต้ที่ปรากฏอย่างชัดเจน คือ ภาพแบบฉบับของชาวอเมริกันผิวดำ เริ่มจากทศวรรษ 1960 ปรากฏถึงการศึกษานานาชาติที่นำเสนอภาพแบบฉบับของชาวแอฟริกัน-อเมริกันในงานโฆษณาเป็นจำนวนมาก ภาพลักษณ์ของชาวแอฟริกัน-อเมริกัน จึงถูกโต้ตอบด้วยภาพแบบฉบับเชิงบวกมาจนถึงปัจจุบัน

ชาวอเมริกันผิวดำที่มักถูกรับรู้เชิงลบมาโดยตลอดตั้งแต่ครั้งอดีต เช่น การเป็นผู้ที่เกียจคร้าน หรือเป็นชนชั้นต่ำ จึงปรากฏถึงความพยายามในสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ในเชิงบวก ด้วยความมุ่งหมายเพื่อให้แทนที่ภาพแบบฉบับดั้งเดิม เช่น การนำเสนอภาพลักษณ์เชิงบวกของชาว

อเมริกันผิวดำ ในภาพยนตร์เรื่อง "Guess Who's Coming to Dinner" และ "Shaft" ซึ่งนำเสนอคุณลักษณะของหนุ่มอเมริกันผิวดำ ที่มีความแข็งแรง ปราดเปรียว และเฉียบคม เป็นต้น

นอกจากนี้ภาพแบบฉบับที่ว่า ผู้หญิงเป็นผู้ต้องการความช่วยเหลือ ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ก็ถูกตอบโต้ด้วยความพยายามในการสร้างสรรคภาพลักษณ์เชิงบวก ให้ผู้หญิงมีความแข็งแรง และสามารถดูแลตนเองได้ โดยไม่ต้องการความช่วยเหลือ หรือพึ่งพา แต่ภาพแบบฉบับตอบโต้เหล่านี้ ยังคงเป็นภาพแบบฉบับซึ่งจูงใจให้มีความหมายครอบคลุมกลุ่มคนทั่วไป เช่นเดียวกับกับภาพแบบฉบับดั้งเดิม

3) การทำให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างรวดเร็ว สำหรับนักเขียนหรือผู้ที่ต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ภาพแบบฉบับนั้นจะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินเรื่องราว ซึ่งนำเสนอคุณลักษณะของคนแต่ละประเภทเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและราบรื่น โดยที่ผู้เล่าเรื่องไม่ต้องเสียเวลาให้กับการอธิบายถึงคุณลักษณะของตัวละครทุกตัวอย่างละเอียดถี่ถ้วน ภาพแบบฉบับจะช่วยให้ผู้เล่าเรื่องสามารถดำเนินเรื่องไปตามเค้าโครงเรื่อง และรวบรวมจุดสนใจไปที่เงื่อนงำของเรื่อง หรือการกระทำของตัวละครในเรื่องได้อย่างรวดเร็ว เช่น เมื่อกล่าวถึงผู้ร้าย ภาพแบบฉบับจะสามารถทำให้เข้าใจในความเป็นผู้ร้ายได้ โดยไม่ต้องการคำอธิบาย ผู้เล่าเรื่องจะสามารถดำเนินเรื่องไปตามเค้าโครงเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ Muzaffer Sherif (1967, as cited in Pickering, 2001) ได้กล่าวว่า ภาพแบบฉบับยังมีประโยชน์ต่อการเกิดความนับถือตนเอง (Self-esteem) ตามแนวทางการแสดงเอกลักษณ์ทางสังคม (Social Identities) อีกด้วย เนื่องจากการรับรู้เกี่ยวกับกลุ่มคนในสังคมแบบฉบับ มีความสำคัญต่อการแสดงเอกลักษณ์ทางสังคม ซึ่งเกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่ม เมื่อคุณค่าของความแตกต่างถูกตั้งขึ้นจากพฤติกรรมของกลุ่มทางสังคม มากกว่าทัศนคติต่อปัจเจกบุคคล ความแตกต่างเชิงบวกที่เพิ่มขึ้นจากการเปรียบเทียบจะส่งเสริมให้เกิดความนับถือตนเองขึ้นได้

ข้อเสียของภาพแบบฉบับ (The Disadvantages of Stereotypes)

นอกจากภาพแบบฉบับจะปรากฏถึงประโยชน์หลายด้านที่ได้กล่าวมาแล้ว "The Meaning" (n.d.) ยังได้กล่าวถึงข้อเสียหรือจุดด้อยของภาพแบบฉบับ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

อีกด้วยดังนี้

1) ภาพแบบฉบับเชิงลบ (Negative Stereotypes) โดยทั่วไปภาพแบบฉบับมักจะปรากฏในเชิงลบ และเนื่องจากวัฒนธรรมทางสังคมกำหนดพื้นฐานของการกระทำบนความเชื่อและคุณค่าที่สังคมยึดถือ ภาพแบบฉบับเชิงลบของกลุ่มคนจึงมักถูกนำไปเชื่อมโยงกับการกระทำเชิงลบหรือพฤติกรรมที่เลวร้ายด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจนำไปสู่ทัศนคติที่ผิดได้ เช่น การที่ชาวอเมริกันผิวดำต้องเป็นทาสมาเป็นเวลานานกว่า 1 ใน 3 ของศตวรรษ ก่อนการประกาศรับรองสิทธิมนุษยชน หรือ การที่นาซีเยอรมันมีความเชื่อว่าชาวยิวเป็นพวกที่น่ารังเกียจ ทำให้ผู้ที่เจริญแล้วต้องแปดเปื้อนเสื่อมเสีย นาซีเยอรมันจึงฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวไปกว่า 6 ล้านชีวิต

Taflinger (1996) อธิบายว่า สิ่งที่ส่งผลให้ภาพลักษณ์แบบเหมารวม ปรากฏในรูปแบบของคำอธิบายเชิงลบ สืบเนื่องมาจากโดยทั่วไปบุคคลมักจะรับรู้ภาพแบบฉบับหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีลักษณะที่เหมือนกันหมด ไม่ว่าจะมีความเหมือนกันอย่างแท้จริงหรือไม่ก็ตาม และบุคคลมีความเชื่อในข้อมูลเชิงลบที่ตนเองจัดเก็บเอาไว้ในหน่วยเก็บข้อมูลด้วย เช่น ความเชื่อที่ว่าผู้หญิงมีอารมณ์แปรปรวนเหมือนกันทุกคน ในขณะที่เชื่อว่าผู้ชายทุกคนมักจะเย็นชา ไม่อ่อนไหว สิ่งนี้เป็นการคิดล่วงหน้าและเป็นความลำเอียง ด้วยความคาดหวังว่าทุกสิ่งทุกอย่างในหน่วยเก็บข้อมูลเป็นความจริงทั้งหมด

2) การกำหนดลักษณะของกลุ่มคนในสังคม (Prescriptions) ภาพแบบฉบับมีบทบาทกำหนดลักษณะของกลุ่มคนในสังคม เนื่องจากภาพแบบฉบับไม่เพียงแต่จะเป็นการอธิบายถึงทัศนคติ ซึ่งเป็นแนวทางที่มีต่อกลุ่มคนในสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นกำหนดคุณลักษณะของกลุ่มคนขึ้นอีกด้วย โดยเป็นโครงร่างคร่าวๆ ของภาพวาด ว่ากลุ่มคนถูกรับรู้อย่างไร และสมาชิกในกลุ่มมีการรับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างไร

คุณลักษณะที่สำคัญของภาพแบบฉบับ ประกอบด้วยความหมายที่แสดงถึงอำนาจจิตใจทางสังคม 2 ประการ คือ (1) เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มคนในสังคมแสดงพฤติกรรมในทิศทางที่สังคมได้วาดภาพเอาไว้ในใจ และ (2) เพื่อเป็นแนวทางในการเติมเต็มบทบาททางสังคมที่ถูกต้องให้กับกลุ่มคนในสังคม ส่งเสริมให้กลุ่มคนในสังคมยอมรับ และปฏิบัติตามมโนภาพทางวัฒนธรรมอย่างเต็มใจ (Internalized Stereotype) ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ และอันตรายอย่างมากที่จะบั่นแ่่งตนเองให้เป็นที่ไปตามกรอบที่สังคมกำหนด

ธรรมชาติของมนุษย์ต่างปรารถนาที่จะเป็นคนแบบต่างๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสและสถานการณ์ หากว่าบุคคลต้องยอมรับที่จะเป็นไปตามมโนภาพที่สังคมวาดเอาไว้ให้ ถึงแม้จะเป็นไปในเชิงบวกก็ตาม จะเป็นการจำกัดขอบเขตของตนเองไปสู่ความเป็นมาตรฐานเดียวกัน และบั่นทอนความเป็นมนุษย์ให้ลดน้อยลง

สื่อมวลชนกับการสร้างภาพแบบฉบับ (Mass Media and Stereotypes Building)

กาญจนา แก้วเทพ (2541) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาพแบบฉบับกับสื่อมวลชนไว้ว่า ในด้านหนึ่งสื่อมวลชนก็เป็นกลไกในการสร้างและถ่ายทอดการสรุปเหมารวม หรือแบบฉบับต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ดังที่มีงานวิจัยจำนวนมากพบว่า ทุกครั้งที่มีการพูดถึงปัญหาเสพติด ทุกคนจะคิดถึงกลุ่มรักร่วมเพศ คนในสลัม กรรมกร ซึ่งภาพของกลุ่มคนเหล่านี้จะถูกสร้างและถ่ายทอดทัศนคติผ่านสื่อสารมวลชนเป็นส่วนใหญ่ จิตราภรณ์ วนัสพงษ์ (2539) ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมกับเรื่องดังกล่าวว่า ข้อมูลหรือข่าวสารที่ปรากฏในสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ หรือโทรทัศน์นั้น จะเป็นข้อมูลที่ผ่านการปรุงแต่งและคัดเลือกมาแล้ว ให้เข้าใจง่าย และมักนำเสนอข่าวหรือข้อเท็จจริงในรูปของการสรุป ทำให้ผู้อ่านได้ข้อสรุปเบื้องต้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และบังเกิดภาพคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ในการสร้างศิลปะบางอย่าง เช่น การสร้างละครแบบ Sit-com การสร้างภาพยนตร์ การสร้างภาพยนตร์โฆษณา และมิวสิกวิดีโอ ก็พบว่าฝ่ายผู้สร้างงานจำเป็นต้องอาศัยความรู้เรื่องภาพแบบฉบับนี้มาเป็นรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหาสาระที่ต้องการอยู่ตลอดเวลา ภาพของผู้ร้ายในหนังไทยจะต้องเป็นชายร่างใหญ่ หนวดเครารุงรัง เวลาيلمจะมีลักษณะแสบๆ เสี่ยงหัว ฯลฯ เพื่อให้ผู้ชมรับรู้ความหมายได้อย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตามในอีกด้านหนึ่ง เราก็จะเห็นวิธีการนำเสนอที่สลายอคติแบบสรุปเหมารวม หรือแบบฉบับ เราอาจจะพบฆาตกรในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่หน้าตาหล่อเหลากว่าพระเอก หรือพบพระเอกหน้าตาน่าเกลียด มีงานโฆษณาโทรทัศน์ชุดหนึ่งที่มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกของคนเรื่องการสรุปเหมารวมอย่างตรงๆ โดยสร้างให้ชายขี่มอเตอร์ไซด์ไล่หลังคนขับรถยนต์คันหนึ่งมาติดๆ ฉากสุดท้ายจบด้วยเรื่องราวที่ว่า ชายขี่มอเตอร์ไซด์ต้องการมาเตือนว่า ประตูรถยนต์ปิดไม่สนิท พร้อมกับบทพากย์ที่ว่า อย่าตัดสินคนเพียงแค่อูปร่างหน้าตาเท่านั้น เพราะฉะนั้นสื่อจึงมีศักยภาพได้ทั้ง 2 แง่มุมในเรื่องที่เกี่ยวกับการสรุปเหมารวม (กาญจนา แก้วเทพ, 2541)

ภาพแบบฉบับกับการรับรู้ (Stereotypes and Perceptions)

จากคำนิยาม รวมไปถึงคุณลักษณะของภาพแบบฉบับดังที่กล่าวไปข้างต้น สามารถกล่าวได้ว่า ภาพแบบฉบับนั้น จัดเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการรับรู้

จำเนียร ชวงโชติ (2515, อ้างถึงใน รุจิเรข คชรัตน์, 2542) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติไว้ 3 องค์ประกอบด้วยกันคือ

- การรับรู้ จากสิ่งเร้าภายนอกและการคิดพิจารณาภายใน
- การเกิดอารมณ์ ทำให้เกิดการประเมินค่านิยมในใจ โดยผู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้
- พฤติกรรม อันเป็นผลของการรับรู้และเกิดอารมณ์

ซึ่งจะเห็นว่าในการเกิดทัศนคติใดๆก็ตาม จะต้องเกิดการรับรู้ก่อนเสมอ

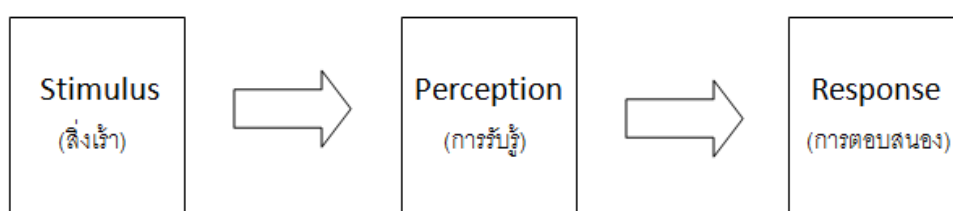
สำหรับการรับรู้ (Perception) นั้น จำเนียร ชวงโชติ (2515, อ้างถึงใน รุจิเรข คชรัตน์, 2542) ให้นิยามไว้ว่า การรับรู้ คือ สัมผัสที่มีความหมาย (Sensation) การรับรู้เป็นการแปลหรือตีความหมายแห่งสัมผัสที่ได้รับ ออกเป็นสิ่งที่ใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย หรือรู้จักเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Garrison และ Magoon (1972, อ้างถึงใน เบญญาภา ฐิตวัฒนาคุณ, 2552) ที่ได้ให้นิยามของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งสมองตีความ หรือแปลข้อความที่ได้จากการสัมผัส (Sensation) ของร่างกาย กับสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งเร้า ทำให้เราทราบถึงสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมที่เรารู้สัมผัสนั้นเป็นอย่างไร มีความหมายอย่างไร มีลักษณะอย่างไร โดย Garrison และ Magoon กล่าวเพิ่มเติมว่า การที่เราจะรับรู้สิ่งเร้าที่เราสัมผัสนั้น จะต้องอาศัยประสบการณ์ของเราเป็นเครื่องช่วยในการตีความหมาย หรือแปลความหมาย

สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมนุษย์นั้น มีทั้งสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม อย่างเช่น ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม บรรยากาศในการอยู่ร่วมกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งเร้าให้มนุษย์เราต้องมีพฤติกรรมตอบสนอง ประสิทธิภาพในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดๆนั้น ขึ้นอยู่กับอวัยวะรับสัมผัสและประสบการณ์เดิมที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า การรับรู้เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันระหว่างความคิด ความเข้าใจ การรู้สึก การจำ การลืม การเรียนรู้ และการตัดสินใจในการแสดงพฤติกรรม หลังจากที่บุคคลรู้สึกได้ต่อสิ่งเร้าและนำมาตีความหมายเกี่ยวกับสิ่งเร้า นั้น (ศิริภา จามรมาน และปนัดดา ชำนาญสุข, อ้างถึงใน รุจิเรข คชรัตน์, 2542)

ในทำนองเดียวกัน Good (1978, อ้างถึงใน เบญญาภา ฐิตวัฒนาคุณ, 2552) กล่าวว่า

การรับรู้ก็คือการตีความหมายจากการสัมผัส ในการรับรู้ นั้น เราไม่เพียงแต่มองเห็น ได้ยิน หรือได้กลิ่นเท่านั้น แต่เราต้องรับรู้ได้ว่า วัตถุ หรือสิ่งที่เรารับรู้นั้นคืออะไร มีรูปร่างอย่างไร อยู่ทิศใด ไกลกว่าเรามากน้อยแค่ไหน ซึ่งทั้งหมดที่เราบอกได้นี้ เป็นการใส่ความหมายให้สิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในการสัมผัส ในแง่พฤติกรรม การรับรู้เป็นขบวนการที่เกิดแทรกอยู่ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งจะสามารถแสดงได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2.2 แสดงกระบวนการรับรู้

ชุมพร ยงกิตติกุล และคณะ (2529) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งสมองได้รับข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากอวัยวะสัมผัส และสมองใช้วัตถุดิบนี้เพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งแวดล้อมนั้น คนเรารับรู้โดยผ่านระบบรับสัมผัส ซึ่งได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง และกล้ามเนื้อ ข่าวสารที่ระบบรับสัมผัสจากสิ่งแวดล้อมจะถูกส่งต่อไปยังสมอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นการเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การได้รส ความรู้สึกร้อน หนาว เจ็บปวด ฯลฯ โดยความรู้สึก (Sensation) เป็นการตอบสนองขั้นแรกสุดของคนเราต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม สมองจะตีความสิ่งที่รู้สึกต่อไปอีกขั้นหนึ่งเป็นการรับรู้ (Perception) ว่าสิ่งที่เห็น ได้ยิน หรือรู้สึกคืออะไร กระบวนการรับรู้จึงเป็นการตีความข่าวสารที่มองได้รับมา การตีความนี้ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลายอย่าง เช่น ประสบการณ์เดิม หรือการเรียนรู้เดิม ความคาดหวังในขณะนั้น ทักษะตีค่านิยม และสิ่งแวดล้อมรอบๆของสิ่งเร้าที่เรารับรู้

ขณะที่ พัชณี เสงยจรรยา และคณะ (2533) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับเป็นกระบวนการเลือกรับสาร การจัดสรรเข้าด้วยกัน และตีความสารที่ได้รับตามความเข้าใจและความรู้สึกตนเอง โดยทั่วไปการรับรู้เป็นกระบวนการที่อาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ และมักเกิดตามประสบการณ์และการสั่งสมของสังคม

ในส่วนของคุณลักษณะการรับรู้ นั้น ก็จะสามารถเกิดขึ้นได้จาก 2 ปัจจัย ได้แก่ การรับรู้ที่เกิด

จากปัจจัยทางด้านกายภาพ และการรับรู้ที่เกิดจากปัจจัยทางด้านจิตวิทยา

1) การรับรู้ที่เกิดจากปัจจัยด้านกายภาพ เกิดขึ้นจากอวัยวะรับสัมผัสของมนุษย์ อันได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง ที่จะทำให้มนุษย์สามารถรับรู้ต่อสิ่งเร้า ซึ่งในการรับรู้สิ่งเร้าบางกลุ่มนั้น มนุษย์อาจจำเป็นต้องใช้อวัยวะรับสัมผัสมากกว่าหนึ่งชนิดในการรับรู้ จึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการรับรู้ที่ดีขึ้น

2) การรับรู้ที่เกิดจากปัจจัยด้านจิตวิทยา เกิดขึ้นจากอิทธิพลความทรงจำ อารมณ์ วุฒิภาวะ สติปัญญา ความสนใจ ความตั้งใจ ค่านิยม ประสบการณ์เดิม แรงจูงใจ ทศนคติ ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่มีผลต่อการเลือกรับรู้และการแปลความหมายของมนุษย์ทั้งสิ้น ทั้งนี้รวมไปถึงสภาพความเป็นอยู่ของสังคมและลักษณะวัฒนธรรม บรรทัดฐานทางสังคม จารีต ประเพณี ที่ล้วนเป็นปัจจัยในการกำหนดการรับรู้ของมนุษย์ อันจะส่งผลกระทบต่อการแสดงพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคมต่อไป

จากแนวคิดเกี่ยวกับภาพแบบฉบับและการรับรู้ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์การรับรู้ภาพแบบฉบับของผู้ชม โดยเปรียบเทียบกับกรวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันว่า การนำเสนอดังกล่าวมีผลต่อการรับรู้ของผู้คนในสังคมอย่างไร และการรับรู้นี้ก่อให้เกิดภาพแบบฉบับอันเป็นการตัดสิน และประเมินค่าเรื่องราวเกี่ยวกับการแบ่งแยกทางเพศในกีฬาของผู้คนในสังคมอย่างไร

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา" นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อสำรวจถึงปริมาณการให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย และศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ตลอดจนวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ตรวจสอบภาพรวมของการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อตรวจสอบถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ รวมถึงลักษณะของเนื้อหาที่มีการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ภาพรวมของการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งหมดต่อเรื่องเพศสภาพ โดยเป็นการวิเคราะห์ในขั้นที่ 2 เพื่อศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา ที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

สำหรับวิธีดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การกำหนดกลุ่มประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร โดยเลือกหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกวางจำหน่ายในประเทศไทย และเจาะจงเลือกตามประเภทของหนังสือพิมพ์ ที่มีคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) และหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper) ประเภทละ 1 ชื่อฉบับ และหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ (Sports Newspaper) อีก 1 ชื่อฉบับ รวมทั้งสิ้น 3 ชื่อฉบับ โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกจากยอดจำหน่ายสูงสุดของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเลือกหนังสือพิมพ์รายวันที่มียอดจำหน่ายสูงสุดของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภทนั้น จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สามารถสะท้อนภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ถูกนำเสนอสู่ประชาชนผู้รับสารได้อย่างเป็นรูปธรรมมากที่สุด

โดยชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ที่เจาะจงเลือกเป็นตัวแทนหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละประเภท ได้แก่

- 1) หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- 2) หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper) คือ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน
- 3) หนังสือพิมพ์ประเภทนำเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ (Sports Newspaper) คือ

หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน

ทั้งนี้ในส่วนของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันที่มีการแยกส่วนการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนของการนำเสนอข่าวกีฬาทั่วไป ส่วนของการนำเสนอข่าวกีฬาฟุตบอล และส่วนของการนำเสนอข่าวกีฬาฟุตบอลไทย ผู้วิจัยเลือกเพียงส่วนของการนำเสนอข่าวกีฬาทั่วไปมาใช้ในการศึกษาเท่านั้น เนื่องจาก ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าใน 2 ส่วนหลัง คือ ส่วนของการนำเสนอข่าวกีฬาฟุตบอล และส่วนของการนำเสนอข่าวกีฬาฟุตบอลไทย หนังสือพิมพ์ดังกล่าวมีการนำเสนอเพียงเพศชาย และกีฬาฟุตบอลเท่านั้น ซึ่งจะทำให้ไม่เห็นถึงภาพรวมของการนำเสนอข่าวกีฬาทั้งหมด

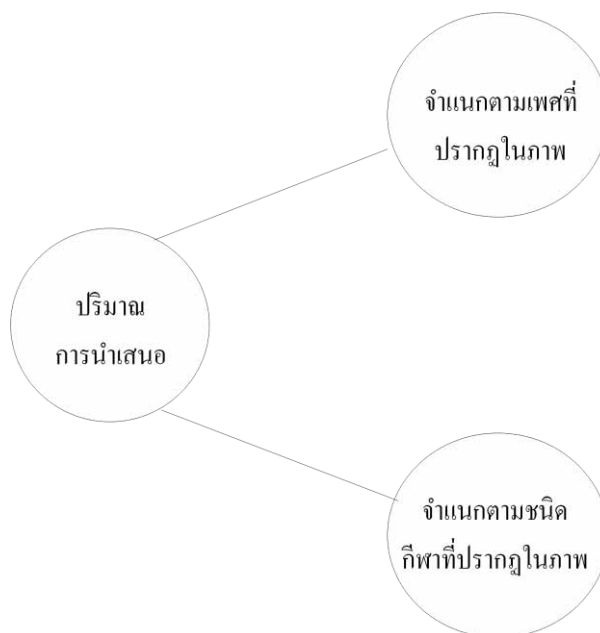
สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เช่นกัน โดยเลือกวิเคราะห์ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 31 วัน ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์มีปรากฏเป็นประจำทุกวัน การเก็บข้อมูลตลอดระยะเวลา 1 เดือน น่าจะเพียงพอสำหรับการสะท้อนให้เห็นถึงภาพหญิงชาย รวมถึงภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่สื่อมวลชนนำเสนอสู่ประชาชนผู้รับสารได้เป็นอย่างดี

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสำรวจการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย ในภาพข่าวกีฬา รวมไปถึงเพื่อศึกษาภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา อันมีที่มาจากกรนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยได้สร้างตารางลงรหัส (Standardized Coding Sheet) ที่สามารถเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพขึ้น และใช้ตารางลงรหัสดังกล่าวในการเก็บข้อมูล สำหรับนำมาวิเคราะห์ โดยผู้วิจัยทำการจำแนกประเภทของเนื้อหาสำหรับการเก็บข้อมูล ดังนี้

ปริมาณการนำเสนอ

แผนภาพที่ 3.1 แสดงเกณฑ์การวัดปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

1. จำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพ โดยพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพว่า บุคคลที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬานั้นๆ เป็นเพศใด

- 1.1 ภาพเพศหญิง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีเฉพาะเพศหญิงปรากฏในภาพ
- 1.2 ภาพเพศชาย หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีเฉพาะเพศชายปรากฏในภาพ
- 1.3 ภาพทั้ง 2 เพศ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีทั้งเพศหญิงและเพศชายปรากฏใน

ภาพ

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างของภาพเพศหญิง

ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างของภาพเพศชาย

ภาพที่ 3.3 ตัวอย่างของภาพทั้ง 2 เพศ

2. จำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ โดยพิจารณาว่ากีฬาที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพนั้นเป็นกีฬาชนิดใด และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

- 2.1 กีฬาบาสเกตบอล
- 2.2 กีฬาเบสบอล
- 2.3 กีฬาวอลเลย์บอล
- 2.4 กีฬาอเมริกันฟุตบอล
- 2.5 กีฬาแฮนด์บอล
- 2.6 กีฬาฟุตบอล
- 2.7 กีฬาเทนนิส
- 2.8 กีฬายิมนาสติก
- 2.9 กีฬาวាយน้ำ
- 2.10 กีฬาวิ่งแข่ง
- 2.11 กีฬาฮอกกี้น้ำแข็ง
- 2.12 กีฬาสเกตน้ำแข็ง
- 2.13 กีฬากอล์ฟ
- 2.14 กีฬามวย
- 2.15 กีฬามวยปล้ำ
- 2.16 กีฬาขี่จักรยาน
- 2.17 กีฬายิงปืน
- 2.18 กีฬาขี่ม้า
- 2.19 กีฬายกน้ำหนัก
- 2.20 กีฬาเพาะกาย

ทั้งนี้ สำหรับชนิดกีฬาที่นอกเหนือจากประเภทที่ระบุไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการระบุเพิ่มเติม

ในภายหลัง

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างของภาพกีฬาฟุตบอล

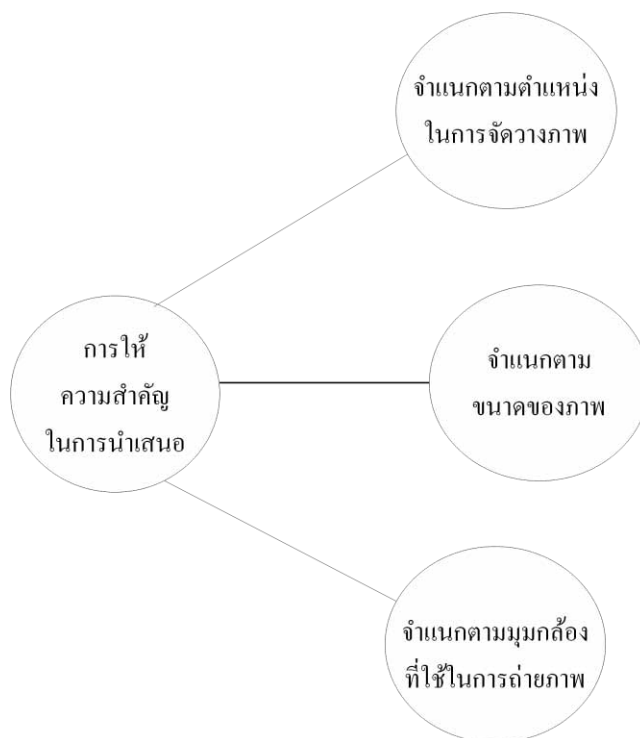
ภาพที่ 3.5 ตัวอย่างของภาพกีฬาเทนนิส

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างของภาพกีฬาโอลิมปิก

การให้ความสำคัญในการนำเสนอ

แผนภาพที่ 3.2 แสดงเกณฑ์การวัดการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

3. จำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ โดยพิจารณาว่าภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพถูกจัดวางไว้ตำแหน่งใด และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

3.1 หน้าที่หนึ่งของส่วนข่าวกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏตำแหน่งการจัดวางในหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา

3.2 หน้าที่ในของส่วนข่าวกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏตำแหน่งการจัดวางนอกเหนือจากหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์เกณฑ์ดังกล่าวมาจากงานวิจัยของ Peter Brown (1995, as cited in Fred Mason, 2006)

ภาพที่ 3.7 ตัวอย่างของหน้าหนึ่งของส่วนข่าวกีฬา

ภาพที่ 3.8 ตัวอย่างของหน้าในของส่วนข่าวกีฬา

4. จำแนกตามขนาดของภาพ โดยพิจารณาจากการวัดขนาดของภาพข่าวกีฬาโดยใช้ปริมาณพื้นที่เป็นตารางนิ้ว และแบ่งขนาดพื้นที่จากจำนวนพื้นที่ทั้งหมดที่ได้มาบวกกัน แล้วนำมาแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่ม (Group Frequency Distribution) โดยการหาอันตรภาคชั้น (Interval) 3 ชั้น และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

4.1 ขนาดใหญ่ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 38-56 ตารางนิ้วขึ้นไป

4.2 ขนาดกลาง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 19-37 ตารางนิ้ว

4.3 ขนาดเล็ก หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 0-18 ตารางนิ้ว

ภาพที่ 3.9 ตัวอย่างของภาพขนาดใหญ่

ภาพที่ 3.10 ตัวอย่างของภาพขนาดกลาง

ภาพที่ 3.11 ตัวอย่างของภาพขนาดเล็ก

5. จำแนกตามมุมกล้องในการถ่ายภาพ โดยพิจารณาจากมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพข่าวกีฬาแต่ ละภาพว่า ใช้มุมกล้องลักษณะใดในการถ่ายภาพ และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

5.1 มุมบน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมที่สูงกว่าบุคคลในภาพ

5.2 มุมล่าง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมที่ต่ำกว่าบุคคลในภาพ

5.3 มุมตรง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายบุคคลในภาพจากระดับสายตา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์เกณฑ์ดังกล่าวมาจากการงานวิจัยของ Margaret Carlisle Duncan

(1990, as cited in Fred Mason, 2006)

ภาพที่ 3.12 ตัวอย่างของภาพมุมบน

ภาพที่ 3.13 ตัวอย่างของภาพมุมล่าง

ภาพที่ 3.14 ตัวอย่างของภาพมุมตรง

ลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ

แผนภาพที่ 3.3 แสดงเกณฑ์การวัดลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอภาพข่าวกีฬา

6. จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลในภาพ โดยพิจารณาภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพ ประกอบคำบรรยายภาพว่า บุคคลที่ปรากฏในภาพนั้นมีบทบาทหน้าที่ใด ในอันที่จะเกี่ยวข้องกับ การแข่งขันกีฬา และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

6.1 นักกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งเป็นผู้ทำการแข่งขัน กีฬา หรือมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการลงทำการแข่งขันกีฬา หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็น นักกีฬา อาทิ สวมใส่เครื่องแต่งกายสำหรับทำการแข่งขันกีฬา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะ ที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนักกีฬา

6.2 ผู้ฝึกสอน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ ลงทำการแข่งขัน แต่มีหน้าที่ในการฝึกสอนนักกีฬาเพื่อลงทำการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพใน ลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ฝึกสอน

6.3 กรรมการ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ ลงทำการแข่งขัน แต่มีหน้าที่ตัดสินชี้ขาดในการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นกรรมการ

6.4 ประธานจัดการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้ เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทหน้าที่ใหญ่ที่สุดในการจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยาย ภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นประธานจัดการแข่งขัน

6.5 ทีมงานจัดการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้ เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพใน ลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นทีมงานจัดการแข่งขัน

6.6 นายกสสมาคมกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็น นักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทใหญ่ที่สุดในการบริหารสมาคมกีฬา รวมถึงมีหน้าที่ในการ อำนวยการการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนายกสสมาคมกีฬา

6.7 ประธานในพิธี หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็น นักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่จัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลระดับสูงที่ได้รับการ เชิญมาเพื่อเปิดการแข่งขัน มอบรางวัล หรือร่วมในการแถลงข่าวจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยาย ภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นประธานในพิธี

6.8 พิริตตี้ เซียร์ลิตเดอร์ แดนเซอร์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพ ซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมี หน้าที่ในการนำเชียร์ระหว่างการแข่งขัน หรือทำการแสดงระหว่างพักการแข่งขัน หรือมีคำบรรยาย ภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นพิริตตี้ เซียร์ลิตเดอร์ หรือแดนเซอร์

6.9 นักกายภาพ แพทย์ พยาบาล หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลรักษานักกีฬาเมื่อได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขัน หรือตรวจความพร้อมทางด้านร่างกายให้แก่นักกีฬาเพื่อลงทำการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนักกายภาพ แพทย์ หรือพยาบาล

6.10 เด็ก หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งได้รับความสนับสนุนหรืออนุเคราะห์จากนักกีฬาในด้านการฝึกสอนการกีฬา หรือด้านการบริจาคเงินทุนการศึกษา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นเด็ก

6.11 กองเชียร์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีส่วนร่วมกับการแข่งขันในฐานะผู้สนับสนุนด้านกำลังใจ หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นกองเชียร์

6.12 ครอบครัวของนักกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับนักกีฬาทั้งทางสายเลือด และการคบค้าสมาคม หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นครอบครัวของนักกีฬา

ทั้งนี้ สำหรับบทบาทหน้าที่ที่นอกเหนือจากบทบาทที่ระบุไว้ข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการระบุเพิ่มเติมในภายหลัง

ภาพที่ 3.15 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของนักกีฬา

ภาพที่ 3.16 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของผู้ฝึกสอน

ภาพที่ 3.17 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของกรรมการ

ภาพที่ 3.18 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน

ภาพที่ 3.19 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน

ภาพที่ 3.20 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของนายกสมาคมกีฬา

ภาพที่ 3.21 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานในพิธี

ภาพที่ 3.22 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์

ภาพที่ 3.23 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ

ภาพที่ 3.24 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของเด็ก

ภาพที่ 3.25 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของกองเชียร์

ภาพที่ 3.26 ตัวอย่างภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของนักกีฬา

7. จำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ โดยพิจารณาจากการกระทำของบุคคลที่ปรากฏในภาพ ชาวกีฬาแต่ละภาพว่า บุคคลในภาพนั้นมีลักษณะการกระทำอย่างไร และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

7.1 ภาพการแข่งขัน หมายถึง ภาพชาวกีฬาที่ปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพขณะทำการแข่งขันกีฬา หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นภาพที่มาจากการแข่งขันกีฬา อาทิ ภาพบุคคลพร้อมชุดหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน หรือบรรยากาศรอบข้างในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

7.2 ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน หมายถึง ภาพชาวกีฬาที่ปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพขณะไม่ได้อยู่ระหว่างทำการการแข่งขัน หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นภาพที่ไม่ได้มาจากการแข่งขันกีฬา อาทิ ภาพขณะรับรางวัล ภาพโพสต์ท่าถ่ายรูป หรือภาพที่ไม่ปรากฏให้เห็นชุดหรือ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์เกณฑ์ดังกล่าวมาจากการงานวิจัยของ Janet Rintala และ Susan Birrell (1984, as cited in John Vincent, Charles Imwold, Vandra Masemann & James T. Johnson, 2002)

ภาพที่ 3.27 ตัวอย่างของภาพที่เป็นการแข่งขัน

ภาพที่ 3.28 ตัวอย่างของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน

8. จำแนกตามแง่มุมในการนำเสนอภาพ โดยพิจารณาภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพว่า มีการการนำเสนอบุคคลในภาพในแง่มุมใด หรือแสดงให้เห็นบุคคลในภาพในแง่มุมใด และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

8.1 ภาพทั่วไป หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงการแข่งขันหรือผลการแข่งขัน หรือแสดงให้เห็นเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในภาพและกีฬา มิได้เป็นการแสดงให้เห็นถึงทักษะ ความสามารถ หรือเจาะจงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคลในภาพ

8.2 ภาพทักษะและความสามารถ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของบุคคลในภาพเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา เป็นภาพขณะทำการแข่งขันกีฬาหรือปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพพร้อมกับอุปกรณ์กีฬาหรือท่าทางในการแข่งขันกีฬาอย่างชัดเจน

8.3 ภาพลักษณะทางกายภาพ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคลในภาพ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาหรือไม่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาก็ได้ เป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพมากกว่าที่จะปรากฏให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของบุคคลในภาพอย่างชัดเจน

ภาพที่ 3.29 ตัวอย่างของภาพทั่วไป

ภาพที่ 3.30 ตัวอย่างของภาพทักษะและความสามารถ

ภาพที่ 3.31 ตัวอย่างของภาพลักษณะทางกายภาพ

9. จำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ โดยพิจารณาภาพข่าว กีฬาแต่ละภาพ ประกอบคำบรรยายภาพว่า แสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นหญิงหรือลักษณะ ความเป็นชายในรูปแบบใด และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

9.1 ภาพความสำเร็จ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะ แสดงอาการดีใจหรือเฉลิมฉลองกับความสำเร็จหรือชัยชนะที่ได้มาจากการแข่งขัน รวมไปถึงภาพ ขณะรับเหรียญรางวัลหรือถ้วยรางวัล

9.2 ภาพความล้มเหลว หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะ แสดงอาการเสียใจหรือผิดหวัง เนื่องจากความพ่ายแพ้หรือประสบความล้มเหลวในการแข่งขัน รวมไปถึงภาพขณะแสดงความอ่อนแอออกมา

9.3 ภาพความก้าวร้าว หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะ แสดงความก้าวร้าวระหว่างการแข่งขัน การปะทะ การถกเถียง การระบายอารมณ์ รวมไปถึงความ ดุดันทางสีหน้าขณะทำการแข่งขัน

9.4 ภาพความอ่อนโยน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะ แสดงความอ่อนโยน และความมีอัธยาศัยดี รวมไปถึงสีหน้าที่ยิ้มแย้มขณะทำการแข่งขัน

9.5 ภาพสรีระ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงสรีระของบุคคลในภาพ อย่างชัดเจน เน้นที่ความดึงดูดทางเพศจากลักษณะทางกายภาพ

9.6 ภาพภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงการแต่งกายอัน สวยงาม ทันสมัยของบุคคลในภาพ ความใส่ใจในภาพลักษณ์ การแต่งหน้าทำผม และความเป็น ดาราของบุคคลในภาพ

9.7 ภาพที่ไม่สามารถระบุได้ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุความเป็น

หญิงและความเป็นชายได้ตั้งทั้ง 6 ข้อที่กล่าวมา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์เกณฑ์ดังกล่าวมาจากแนวคิดความเป็นหญิงและแนวคิดความเป็นชายของ J. A. Doyle (1995, as cited in Julia T. Wood, 1999)

ภาพที่ 3.32 ตัวอย่างของภาพความสำเร็จ

ภาพที่ 3.33 ตัวอย่างของภาพความล้มเหลว

ภาพที่ 3.34 ตัวอย่างของภาพความก้าวร้าว

ภาพที่ 3.35 ตัวอย่างของภาพความอ่อนโยน

ภาพที่ 3.36 ตัวอย่างของภาพสรีระ

ภาพที่ 3.37 ตัวอย่างของภาพภาพลักษณ์

ภาพที่ 3.38 ตัวอย่างของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้

หน่วยในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์เนื้อหา 2 ประเภท เพื่อให้การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถอธิบายได้ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) หน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์ 1 หน่วย คือ

- เนื้อหาหลัก (Theme) เป็นหน่วยที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ประเภทของการนำเสนอเนื้อหาในภาพข่าวกีฬา โดยพิจารณาเนื้อหาในภาพข่าวกีฬาว่า ภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพมีเนื้อหาหลักอย่างไร และจัดเข้าประเภทหรือรูปแบบที่กำหนดไว้เพียงประเภทหรือรูปแบบเดียว

2) หน่วยในการระบุจำนวน (Unit of Enumeration) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยระบุจำนวนในการวิเคราะห์ 2 หน่วย คือ

- เนื้อที่ (Space) โดยกระทำการวัดเนื้อที่เป็นตารางนิ้ว
- ความถี่ (Frequency) โดยนับจำนวนชิ้นของเนื้อหาที่ปรากฏในกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่คำนึงถึงความยาวของเนื้อหาที่แตกต่างกัน

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เนื่องจากการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นเรื่องเพศสภาพนั้น อาจมีความเป็นอัตวิสัยและความ

ลำเอียงเชิงเพศสภาพของผู้ลงรหัสเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงสุ่มภาพข่าวกีฬาขึ้นมา 30% ซึ่งเป็นจำนวน 612 ภาพ และให้ผู้ลงรหัส 2 ท่าน ซึ่งเป็นเพศหญิงและเพศชายอย่างละ 1 ท่าน ทำการลงรหัสจากภาพข่าวกีฬาที่สุ่มตัวอย่าง แล้วจึงวิเคราะห์เพื่อจำแนกเนื้อหาตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้สูตรทดสอบหาความเชื่อของ Ole Hosti (as cited in Wimmer, 2006) คือ

สูตรหาความเชื่อมั่น

$$R = \frac{N(C1,2,3,...)}{C1+C2+C3+...+Cn}$$

เมื่อ R คือ ค่าความน่าเชื่อถือ

N คือ จำนวนผู้ลงรหัส

C1,C2,C3 คือ จำนวนครั้งที่มีผู้ลงรหัสลงความเห็นเหมือนกัน

C1+C2+C3+...+Cn คือ จำนวนครั้งทั้งหมดของผู้ลงรหัสที่ทำการศึกษา

ค่าที่ได้จากการพิจารณาไม่ควรต่ำกว่า 0.75 จึงจะถือว่ามีความเชื่อมั่น

การทดสอบความเชื่อมั่น

$$3(C1,2) = 2(579)$$

$$C1+C2 = 612+612$$

แทนค่าในสูตร

$$R = \frac{1158}{1224}$$

$$= 0.94$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวกีฬาตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่นที่ได้เท่ากับ 0.94 ถือว่ามี ความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Hosti

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอผ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่ ออกวางจำหน่ายในประเทศไทย โดยทำการศึกษาหนังสือพิมพ์ตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือ ตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 31 วัน ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมจากศูนย์วิทยุ โทรทัศน์ และห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทั้ง 3 ข้อ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistics Analysis)

โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการหาค่าสถิติร้อยละ รวมถึง ค่าเฉลี่ย เพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ว่า เพื่อสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ และ ลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

- ปริมาณการนำเสนอ
- ชนิดกีฬาที่ถูกนำเสนอ
- ตำแหน่งในการจัดวางภาพ
- ขนาดของภาพ
- มุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ
- บทบาทหน้าที่ของบุคคลในภาพ
- เหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ
- แง่มุมการนำเสนอที่ปรากฏในภาพ
- ลักษณะของความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏ

2) วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 2 และ ข้อที่ 3 ที่ว่า เพื่อศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา และเพื่อวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการรับรู้ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของคนในสังคม ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ ประกอบกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

การนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ส่วน ตามแต่ละบท ดังนี้

บทที่ 1 นำเสนอที่มาและความสำคัญของปัญหา ข้อเสนอแนะพื้นฐานในการวิจัย วัตถุประสงค์ และขอบเขตในการวิจัย นิยามศัพท์ปฏิบัติการ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 นำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 นำเสนอระเบียบวิธีวิจัย

บทที่ 4 นำเสนอผลการสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย ผลการวิเคราะห์ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา และผลการวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการรับรู้ภาพหญิงชายและภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของคนในสังคม

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

โดยในส่วนของรายละเอียด ผู้วิจัยได้นำเสนอในลักษณะเชิงบรรยาย (Descriptive) และยกตัวอย่างภาพข่าวพร้อมทั้งคำบรรยายภาพมาประกอบ เพื่อให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา" นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อสำรวจถึงปริมาณการให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย และศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ตลอดจนวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชนที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

โดยในส่วนของผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ตามระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการนำเสนอผลการสำรวจภาพรวมของการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อตรวจสอบถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ รวมถึงลักษณะของเนื้อหาที่มีการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย

ส่วนที่ 2 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ภาพรวมของการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งหมด โดยเป็นการวิเคราะห์ในขั้นที่ 2 เพื่อศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา ที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

ส่วนที่ 3 เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

ทั้งนี้ สำหรับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเอาผลที่ได้จากการสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย (หรือส่วนที่ 1) มาทำการวิเคราะห์เพื่อศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา (หรือส่วนที่ 2) จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของ

คนในสังคม (หรือส่วนที่ 3) เป็นลำดับต่อไป

ส่วนที่ 1 ผลการสำรวจปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอ ผู้หญิงและผู้ชาย

ในการสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงปริมาณเพื่อศึกษาการนำเสนอภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพ ผ่านเกณฑ์ต่างๆ ทั้งสิ้น 9 เกณฑ์ อันได้แก่

1. เกณฑ์สำรวจปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ
2. เกณฑ์สำรวจปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ
3. เกณฑ์สำรวจการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ
4. เกณฑ์สำรวจการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดของภาพ
5. เกณฑ์สำรวจการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ
6. เกณฑ์สำรวจลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ
7. เกณฑ์สำรวจลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ
8. เกณฑ์สำรวจลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ
9. เกณฑ์สำรวจลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ในแต่ละเกณฑ์มาพิจารณาในแง่มุมต่างๆ ผ่านการแจกแจงด้านจำนวน การคำนวณหาสัดส่วนร้อยละ รวมถึงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้มาซึ่งภาพรวมของการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาที่ชัดเจนและเที่ยงตรงที่สุด

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ 3 ประเภท ประเภทละ 1 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และหนังสือพิมพ์ประเภทนำเสนอกีฬา

โดยเฉพาะ ได้แก่ หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ที่วางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 31 วัน รวมเป็นหนังสือพิมพ์จำนวน 93 ฉบับ ปรากฏภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ ซึ่งจะสามารถนำเสนอจำนวนของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับได้จากตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวนฉบับ	จำนวนภาพ	ร้อยละ	เฉลี่ยต่อฉบับ
ไทยรัฐ	31	287	14.06	9.26
มติชนรายวัน	31	168	8.23	5.42
สยามกีฬารายวัน	31	1,586	77.71	51.16
รวม	93	2,041	100	21.9

จากตารางที่ 4.1 พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับที่ใช้ในการศึกษา มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด คือ 1,586 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 77.71 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา หรือมีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเฉลี่ย 51.16 ภาพต่อฉบับ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งสิ้น 287 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.06 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา หรือมีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเฉลี่ย 9.26 ภาพต่อฉบับ ขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาน้อยที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 168 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.23 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมด หรือมีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเฉลี่ย 5.42 ภาพต่อฉบับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภท พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าว

กีฬา มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทอื่นอยู่ค่อนข้างมาก โดยหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะมีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมอยู่ 5.53 เท่า และมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพอยู่ 9.44 เท่า เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากจำนวนหน้าของหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะที่มีสำหรับการนำเสนอข่าวกีฬา มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น โดยหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะมีจำนวนหน้าสำหรับการนำเสนอข่าวกีฬาอยู่ประมาณ 14-15 หน้าต่อฉบับ ขณะที่หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยมมีอยู่เพียง 2-3 หน้าต่อฉบับ และหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพมีเพียง 1-2 หน้าต่อฉบับ

ทั้งนี้ ปัจจัยหลักอันเป็นที่มาของความแตกต่างของจำนวนหน้าสำหรับการนำเสนอข่าวกีฬาดังกล่าว ที่ซึ่งมีผลโดยตรงต่อจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ นั่นก็คือ ลักษณะเฉพาะของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภทต่างมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน โดยหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ซึ่งในที่นี้หมายถึง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่เพื่อสนองต่อความต้องการผ่อนคลายทางอารมณ์ของผู้อ่านในทันที เนื้อหาข่าวส่วนใหญ่จึงเป็นข่าวเบาและเกี่ยวกับความสนใจของมนุษย์ (Human Interest) ซึ่งข่าวกีฬาที่จัดเป็นข่าวประเภทดังกล่าว ส่งผลให้จำนวนหน้าที่นำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มีมากกว่าจำนวนหน้าที่นำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ซึ่งในที่นี้ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่เป็นหนังสือพิมพ์ที่มีเนื้อหาส่วนใหญ่ตอบสนองต่อความรู้ และความคิดเห็นของผู้อ่านในระยะยาว โดยหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพนี้จะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง สังคม และเศรษฐกิจเป็นหลัก และส่วนใหญ่จะเน้นการนำเสนอข่าว ในด้านที่เป็นบทความ ความคิดเห็น และการอธิบายเบื้องหลังของประเด็นข่าว ข่าวกีฬาจึงไม่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มากนัก ขณะที่หนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะ ที่มีจุดมุ่งหมายหลักในการนำเสนอข่าวกีฬา ย่อมส่งผลให้จำนวนของหน้าสำหรับการนำเสนอข่าวกีฬา มีมากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทอื่น

1. ปริมาณการนำเสนอ

ในด้านปริมาณการนำเสนอ สามารถแบ่งเกณฑ์การสำรวจ และประเด็นที่ทำการศึกษาได้ ดังนี้

1.1 จำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

1.1.1 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

1.1.2 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ และ

ประเภทของหนังสือพิมพ์

1.2 จำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

1.2.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

1.2.2 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และ

เพศสภาพ

1.2.3 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

1.1 จำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

โดยพิจารณาจากลักษณะทางกายภาพว่า บุคคลที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬานั้นๆ เป็นเพศใด

- ภาพเพศหญิง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีเฉพาะเพศหญิงปรากฏในภาพ
- ภาพเพศชาย หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีเฉพาะเพศชายปรากฏในภาพ
- ภาพทั้ง 2 เพศ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีทั้งเพศหญิงและเพศชายปรากฏใน

ภาพ

1.1.1 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

เพศ	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
รวม	416 (20.38)	1,475 (72.27)	150 (7.35)	2,041 (100)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,475 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 72.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา รองลงมาเป็น ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 416 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.38 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา ขณะที่ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอที่น้อยที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 150 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.35 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาข้างต้น พบว่า ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศอย่างเห็นได้ชัด โดยเมื่อเทียบเป็นอัตราส่วน ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศอยู่ถึง 3.55 และ 9.83 เท่า ตามลำดับ สิ่งดังกล่าวเป็นเสมือนข้อบ่งชี้ถึงพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ทั้ง 2 เพศครอบครองอยู่ที่ไม่เท่ากัน โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ตกเป็นของผู้ชายนั่นเอง

1.1.2 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ และประเภทของหนังสือพิมพ์

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

เพศ ชื่อหนังสือพิมพ์	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ไทยรัฐ	39 (13.59)	231 (80.49)	17 (5.92)	287 (100)
มติชนรายวัน	35 (20.83)	114 (67.86)	19 (11.31)	168 (100)
สยามกีฬารายวัน	342 (21.56)	1,030 (71.25)	114 (7.19)	1,586 (100)
รวม	416 (20.38)	1,475 (72.27)	150 (7.35)	2,041 (100)

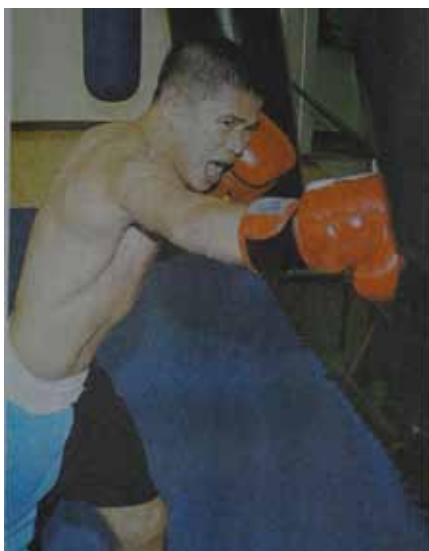
จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 287 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 231 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80.49 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมาเป็นภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 39 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.59 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ขณะที่ภาพทั้ง 2 เพศมีการนำเสนอที่น้อยที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 17 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 168 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 114 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 67.86 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมาเป็นภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 35 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.83 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ขณะที่ภาพทั้ง 2 เพศมีการนำเสนอที่น้อยที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 19 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.31 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์

มติชนรายวัน

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 1,586 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,030 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 71.25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมาเป็นภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 342 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.56 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ขณะที่ภาพทั้ง 2 เพศมีการนำเสนอที่น้อยที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 114 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามเพศ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า แม้ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับจะมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก แต่สิ่งหนึ่งซึ่งเหมือนกันเกี่ยวกับปริมาณการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับคือ ลำดับของปริมาณการนำเสนอเมื่อจำแนกตามเพศ กล่าวคือ ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนั้น ภาพเพศชายจะมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด รองลงมาจะเป็นภาพเพศหญิง ขณะที่ภาพทั้ง 2 เพศจะมีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุดเช่นเดียวกันทั้ง 3 ชื่อฉบับ สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านความแตกต่างของประเภทของหนังสือพิมพ์นั้น ไม่ได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่างด้านลำดับของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเมื่อจำแนกตามเพศแต่อย่างใด

ภาพที่ 4.1 ตัวอย่างภาพเพศชาย

ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างภาพเฟสหญิง

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างภาพทั้ง 2 เฟส

1.2 จำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

โดยพิจารณาว่ากีฬาที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพนั้นเป็นกีฬาชนิดใด

1.2.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอ เมื่อจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

ชนิดกีฬา	เพศ				
	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	อันดับ ที่
บาสเกตบอล	3 (1.28)	220 (94.02)	11 (4.7)	234 (11.46)	4
วอลเลย์บอล	140 (52.24)	106 (39.55)	22 (8.21)	268 (13.13)	3
อเมริกันฟุตบอล	0 (0)	26 (96.29)	1 (3.71)	27 (1.32)	9
แฮนด์บอล	0 (0)	2 (100)	0 (0)	2 (0.1)	21
ฟุตบอล	14 (2.19)	595 (93.26)	29 (4.55)	638 (31.26)	1
เทนนิส	164 (51.41)	122 (38.24)	33 (10.35)	319 (15.63)	2
ยิมนาสติก	4 (80)	1 (20)	0 (0)	5 (0.24)	19
ว่ายน้ำ	10 (47.62)	7 (33.33)	4 (19.05)	21 (1.03)	11
วิ่งแข่ง	9 (37.5)	14 (58.33)	1 (4.17)	24 (1.18)	10

ฮ็อกกี้น้ำแข็ง	1 (50)	1 (50)	0 (0)	2 (0.1)	21
กอล์ฟ	21 (19.44)	71 (65.74)	16 (14.81)	108 (5.29)	6
มวย	2 (1.48)	126 (93.33)	7 (5.19)	135 (6.61)	5
มวยปล้ำ	0 (0)	1 (100)	0 (0)	1 (0.05)	22
ขี่จักรยาน	3 (27.27)	7 (63.64)	1 (9.09)	11 (0.54)	15
ยิงปืน	8 (100)	0 (0)	0 (0)	8 (0.39)	17
ขี่ม้า	1 (50)	0 (0)	1 (50)	2 (0.1)	21
ยกน้ำหนัก	1 (12.5)	6 (75)	1 (12.5)	8 (0.39)	17
เพาะกาย	1 (50)	1 (50)	0 (0)	2 (0.1)	21
สนุกเกอร์	2 (6.9)	27 (93.1)	0 (0)	29 (1.42)	8
แบดมินตัน	9 (64.29)	3 (21.43)	2 (14.29)	14 (0.69)	14
พาราไคดิง	0 (0)	1 (100)	0 (0)	1 (0.05)	22
วินเซิร์ฟ	5 (45.45)	5 (45.45)	1 (9.09)	11 (0.54)	15
ซูโม่	0 (0)	1 (50)	1 (50)	2 (0.1)	21
รักบี้	1 (140.29)	6 (85.71)	0 (0)	7 (0.34)	18
แข่งรถ	2 (2.17)	84 (91.3)	6 (6.52)	92 (4.51)	7
มาร์ชชิงแบนด์	0 (0)	0 (0)	1 (100)	1 (0.05)	22

เทควันโดและคาราเต้	5 33.33	7 (46.67)	3 (20)	15 (0.73)	13
สกีหิมะ	2 66.67	1 (33.33)	0 (0)	3 (0.15)	20
ปีนป่อง	2 (18.18)	7 (63.64)	2 (18.18)	11 (0.54)	15
ตะกร้อ	2 (20)	7 (70)	1 (10)	10 (0.49)	16
ฟิตเนส	1 (20)	0 (0)	4 (80)	5 (0.24)	19
โบโลน้ำ	0 (0)	1 (100)	0 (0)	1 (0.05)	22
ฟันดาบ	0 (0)	1 (100)	0 (0)	1 (0.05)	22
โบโล	3 (15)	16 (80)	1 (5)	20 (0.98)	12
เปตอง	0 (0)	1 (100)	0 (0)	1 (0.05)	22
ลีลาศ	0 (0)	1 (50)	1 (50)	2 (0.1)	21
รวม	416	1,475	150	2,041 (100)	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ มีกีฬา ถูกนำเสนอทั้งสิ้น 36 ชนิด โดยชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาฟุตบอล ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 638 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 31.26 ของจำนวนภาพข่าวกีฬา ทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา โดยแบ่งเป็นภาพเพศหญิง 14 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.19 ของจำนวน ภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาฟุตบอล ภาพเพศชาย 595 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 93.26 ของ จำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาฟุตบอล และภาพทั้ง 2 เพศ 29 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.55 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาฟุตบอล

อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาเทนนิส ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 319 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.63 ของ

จำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา โดยแบ่งเป็นภาพเพศหญิง 164 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 51.41 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาเทนนิส ภาพเพศชาย 122 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 38.24 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาเทนนิส และภาพทั้ง 2 เพศ 33 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 10.35 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาเทนนิส

และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอล ซึ่งมีการนำเสนอในภาพข่าวกีฬาทั้งสิ้น 268 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.13 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา โดยแบ่งเป็นภาพเพศหญิง 140 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 52.24 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาวอลเลย์บอล ภาพเพศชาย 106 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 39.55 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาวอลเลย์บอล และภาพทั้ง 2 เพศ 22 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.21 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาวอลเลย์บอล

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพข้างต้น พบว่า กีฬาแต่ละชนิดมีส่วนการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างเพศที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น กีฬาฟุตบอล ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณภาพข่าวกีฬามากที่สุดในบรรดาชนิดกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอ นั้น มีสัดส่วนการนำเสนอภาพเพศชายมากกว่าภาพเพศหญิง รวมถึงภาพทั้ง 2 เพศค่อนข้างมาก โดยในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นกีฬาฟุตบอลทั้งสิ้น 638 ภาพ มีการนำเสนอภาพเพศชายอยู่ถึง 595 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 93.26 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาฟุตบอล ขณะที่มีการนำเสนอภาพเพศหญิงเพียง 14 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาฟุตบอลเท่านั้น ซึ่งหากเทียบเป็นอัตราส่วนภาพเพศชายในกีฬาฟุตบอลจะมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิงในกีฬาชนิดเดียวกันอยู่ถึง 42.5 เท่าเลยทีเดียว

แต่ในขณะเดียวกัน ในชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากเป็นอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ซึ่งได้แก่ กีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอล สัดส่วนที่มากกว่าดังกล่าวกลับเป็นของภาพเพศหญิง โดยในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นกีฬาเทนนิสทั้งสิ้น 319 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุด คือ 164 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 51.41 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาเทนนิส โดยภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอรองลงมาที่ 122 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 38.24 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาเทนนิส และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นกีฬาวอลเลย์บอลทั้งสิ้น 268 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุด คือ 140

ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 52.24 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาวอลเลย์บอล และภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอรองลงมาโดยอยู่ที่ 106 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 39.55 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นกีฬาวอลเลย์บอล

สิ่งดังกล่าวสามารถอธิบายได้ถึงการที่บางชนิดกีฬา ผู้ชายยังคงสามารถยึดครองพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาไว้ได้เกือบทั้งหมด ซึ่งชนิดกีฬาที่เห็นได้เด่นชัดที่สุดก็คือ กีฬาฟุตบอล ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มากกว่าร้อยละ 93 เป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีถึงการครอบครองพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาฟุตบอลของผู้ชาย ขณะเดียวกันในบางชนิดกีฬา ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาก็เป็นไปในลักษณะที่ว่า ผู้หญิงเริ่มสามารถยึดครองพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาในกีฬาชนิดนั้นได้แล้ว ยกตัวอย่างเช่นกีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอล ที่ปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงและภาพเพศชายมีใกล้เคียงกัน โดยภาพเพศหญิงมีมากกว่าภาพเพศชายด้วยซ้ำไป

นอกจากนี้ยังพบว่า จากกีฬาทั้งสิ้น 36 ชนิด มีกีฬาอยู่ 8 ชนิด ที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศชาย โดย 8 ชนิดกีฬาดังกล่าว ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอล กีฬาเทนนิส กีฬายิมนาสติก กีฬาวูตวู้ด กีฬายิงปืน กีฬาขี่ม้า กีฬาแบดมินตัน และกีฬาสกีหิมะ

ขณะที่มีกีฬาอยู่ 23 ชนิด ที่ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิง ซึ่งได้แก่ กีฬาบาสเกตบอล กีฬาอเมริกันฟุตบอล กีฬาแฮนด์บอล กีฬาฟุตบอล กีฬากรีฑา กีฬาอล์ฟ กีฬามวย กีฬามวยปล้ำ กีฬาขี่จักรยาน กีฬายกน้ำหนัก กีฬาสนุกเกอร์ กีฬาพาราไคดิง กีฬาซูโม่ กีฬารักบี้ กีฬาแข่งรถ กีฬาคาราเต้และเทควันโด กีฬาป้องกัน กีฬาตะกร้อ กีฬาโปโลน้ำ กีฬาฟันดาบ กีฬาโบโล กีฬาเบตอง และกีฬาลีลาศ

โดยมี 3 ชนิดกีฬา ที่ทั้งภาพเพศหญิงและภาพเพศชายมีการนำเสนอในปริมาณที่เท่ากัน ได้แก่ กีฬาฮ็อกกี้น้ำแข็ง กีฬาเพาะกาย และกีฬาวินเซิร์ฟ ขณะที่อีก 2 ชนิดกีฬาที่ปริมาณการนำเสนอของภาพทั้ง 2 เพศมีมากกว่าภาพเพศหญิงและภาพเพศชาย ซึ่งได้แก่ กีฬามาร์ชชิ่งแบนด์ และกีฬาฟิตเนส

สิ่งดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึง สัดส่วนที่ไม่เท่ากันในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ซึ่งเป็นเสมือนพื้นที่ที่แตกต่างกันในแต่ละชนิดกีฬาของทั้ง 2 เพศ การครอบครองของ

ผู้ชาย และการไล่ตามเข้ายึดครองของผู้หญิง อันจะส่งผลต่อการรับรู้ รวมถึงความรู้สึกนึกคิดของ
 ผู้คนในสังคมในการที่จะตัดสินว่า กีฬาชนิดใดเป็นของผู้หญิง และกีฬาชนิดใดเป็นของผู้ชายใน
 ที่สุด

1.2.2 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่าย
 ตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041
 ภาพ สามารถแสดงปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และแจกแจง
 ตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏใน
 ภาพ และแจกแจงตามเพศ

ประเภทกีฬา	เพศ		เพศชาย		ภาพทั้ง 2 เพศ	
	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	อันดับ ที่	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	อันดับ ที่	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	อันดับ ที่
บาสเกตบอล	3 (0.72)	10	220 (14.92)	2	11 (7.33)	5
วอลเลย์บอล	140 (33.65)	2	106 (7.19)	5	22 (14.67)	3
อเมริกันฟุตบอล	0 (0)	-	26 (1.76)	9	1 (0.67)	12
แฮนด์บอล	0 (0)	-	2 (0.14)	16	0 (0)	-
ฟุตบอล	14 (3.37)	4	595 (40.34)	1	29 (19.33)	2
เทนนิส	164 (39.42)	1	122 (8.27)	4	33 (22)	1
ยิมนาสติก	4 (0.96)	9	1 (0.07)	17	0 (0)	-

ว่ายน้ำ	10 (2.4)	5	7 (0.47)	12	4 (2.67)	9
วิ่งแข่ง	9 (1.44)	6	14 (0.95)	11	1 (0.67)	12
ฮ็อกกี้น้ำแข็ง	1 (0.24)	12	1 (0.07)	17	0 (0)	-
กอล์ฟ	21 (5.05)	3	71 (4.81)	7	16 (10.67)	4
มวย	2 (0.48)	11	126 (8.54)	3	7 (4.67)	6
มวยปล้ำ	0 (0)	-	1 (0.07)	17	0 (0)	-
ขี่จักรยาน	3 (0.72)	10	7 (0.47)	12	1 (0.67)	12
ยิงปืน	8 (1.92)	7	0 (0)	-	0 (0)	-
ขี่ม้า	1 (0.24)	12	0 (0)	-	1 (0.67)	12
ยกน้ำหนัก	1 (0.24)	12	6 (0.41)	13	1 (0.67)	12
เพาะกาย	1 (0.24)	12	1 (0.07)	17	0 (0)	-
สนุกเกอร์	2 (0.48)	11	27 (1.83)	8	0 (0)	-
แบดมินตัน	9 (2.16)	6	3 (0.20)	15	2 (1.33)	11
พาราไคดิ่ง	0 (0)	-	1 (0.07)	17	0 (0)	-
วินเซิร์ฟ	5 (1.2)	8	5 (0.34)	14	1 (0.67)	12
ซูโม่	0 (0)	-	1 (0.07)	17	1 (0.67)	12
รักบี้	1 (0.24)	12	6 (0.41)	13	0 (0)	-

แข่งรถ	2 (0.48)	11	84 (5.69)	6	6 (4)	8
มาร์ชชิง แบนด์	0 (0)	-	0 (0)	-	1 (0.67)	12
เทควันโดและคาราเต้	5 (1.2)	8	7 (0.47)	12	3 (2)	10
สกีหิมะ	2 (0.48)	11	1 (0.07)	17	0 (0)	-
ปีงปอง	2 (0.48)	11	7 (0.47)	12	2 (1.33)	11
ตะกร้อ	2 (0.48)	11	7 (0.47)	12	1 (0.67)	12
ฟิตเนส	1 (0.24)	12	0 (0)	-	4 (2.67)	9
โปโลน้ำ	0 (0)	-	1 (0.07)	17	0 (0)	-
ฟันดาบ	0 (0)	-	1 (0.07)	17	0 (0)	-
โปโล	3 (0.72)	10	16 (1.08)	10	1 (0.67)	12
เปตอง	0 (0)	-	1 (0.07)	17	0 (0)	-
ลีลาศ	0 (0)	-	1 (0.07)	17	1 (0.67)	12
รวม	416 (100)		1,475 (100)		150 (100)	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพพิเศษหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ ชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาเทนนิส โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 164 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 39.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพพิเศษหญิง อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอล มีการนำเสนอทั้งสิ้น 140 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 33.65 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพพิเศษหญิง และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬาอล์ฟ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 21 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.05 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพพิเศษหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ ชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาฟุตบอล โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 595 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 40.34 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาบาสเกตบอล มีการนำเสนอทั้งสิ้น 220 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬามวย มีการนำเสนอทั้งสิ้น 126 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.54 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ ชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาเทนนิส โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 33 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาฟุตบอล มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอล มีการนำเสนอทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า เพศที่ต่างกันส่งผลให้ชนิดกีฬาที่นำเสนอมีความแตกต่างกันตามไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น กีฬาฟุตบอล ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดของภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอถึงร้อยละ 40.34 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย แต่กลับเป็นเพียงชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของภาพเพศหญิง โดยมีการนำเสนอเพียงร้อยละ 3.37 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิงเท่านั้น หรือในกีฬาบาสเกตบอล ที่เป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ของภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอถึงร้อยละ 14.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย แต่กลับเป็นเพียงชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 10 ของภาพเพศหญิง โดยมีการนำเสนอเพียงร้อยละ 0.72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิงเท่านั้น

ขณะที่ ในส่วนของภาพเพศหญิง กีฬาเทนนิส ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดของภาพเพศหญิง โดยมีการนำเสนอถึงร้อยละ 39.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง แต่ก็ยังเป็นเพียงชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอเพียงร้อยละ 8.27 ของจำนวนภาพข่าว

กีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชายเท่านั้น

อีกทั้ง เมื่อพิจารณาจากชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด 3 อันดับแรกของทั้งภาพเพศชายและภาพเพศหญิง พบสิ่งที่น่าสนใจว่า เป็นชนิดกีฬาที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง กล่าวคือ ชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด 3 อันดับแรกของภาพเพศหญิง ได้แก่ กีฬาเทนนิส กีฬาวอลเลย์บอล และกีฬาอล์ฟ ขณะที่ชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด 3 อันดับแรกของภาพเพศชาย ได้แก่ ฟุตบอล กีฬาบาสเกตบอล และกีฬามวย

สิ่งดังกล่าวนอกจากจะเป็นการแสดงให้เห็นว่า เพศเป็นตัวแปรสำคัญต่อการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาด้วยว่า พื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาของกีฬาชนิดใด เพศใดเป็นผู้ครอบครอง รวมไปถึงชนิดกีฬาได้มีการนำเสนอมากหากบุคคลในภาพเป็นเพศหญิง และกีฬาได้มีการนำเสนอมากหากบุคคลในภาพเป็นเพศชาย

1.2.3 ศึกษาปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

				(0.69)				(0)				(0)
ยกร้าหนัก	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6	1	8
				(0)				(0)				(0.5)
พะทะกาย	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
				(0)				(0)				(0.13)
สนุกเกอร์	1	7	0	8	0	3	0	3	1	17	0	18
				(2.79)				(1.79)				(1.13)
แบดมินตัน	0	0	1	1	3	0	0	3	6	3	1	10
				(0.35)				(1.79)				(0.63)
พาราไคดิ่ง	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
				(0.35)				(0)				(0)
วินเซิร์ฟ	2	0	1	3	0	2	0	2	3	3	0	6
				(1.05)				(1.19)				(0.38)
ซูโม่	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0
				(0.35)				(0.59)				(0)
รักบี้	0	1	0	1	0	0	0	0	1	5	0	6
				(0.35)				(0)				(0.38)
แข่งรถ	0	1	1	2	0	3	1	4	2	80	4	86
				(0.69)				(2.38)				(5.42)
มาร์ชชิง แบนด์	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
				(0)				(0.59)				(0)
เทควันโด	0	0	0	0	0	2	1	3	5	5	2	12
				(0)				(1.79)				(0.77)
สกีหิมะ	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	2
				(0)				(0.59)				(0.13)
บิงปอง	0	0	0	0	0	1	0	1	2	6	2	10
				(0)				(0.59)				(0.63)
ตะกร้อ	0	0	0	0	0	0	0	0	2	7	1	10
				(0)				(0)				(0.63)
ฟิตเนส	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	5
				(0)				(0)				(0.32)
โบโดน้ำ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
				(0)				(0)				(0.06)
ฟันดาบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
				(0)				(0)				(0.06)
โบโด	0	0	0	0	0	0	0	0	3	16	1	1
				(0)				(0)				(0.06)
เปตอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
				(0)				(0)				(0.06)

ลีลาศ	0	0	0	0 (0)	0	0	0	0 (0)	0	1	1	2 (0.13)
รวม	39	231	17	287 (100)	35	114	19	168 (100)	342	1,130	114	1,586 (100)

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 287 ภาพ ชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาฟุตบอล โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 153 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 53.31 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แบ่งเป็นภาพเพศหญิง 5 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ภาพเพศชาย 142 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 92.81 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ 6 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาเทนนิส มีการนำเสนอทั้งสิ้น 36 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.54 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แบ่งเป็นภาพเพศหญิง 22 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 61.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ภาพเพศชาย 12 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ 2 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.56 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬาบาสเกตบอล มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 10.1 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยมีเพียงภาพเพศชายเท่านั้นในการนำเสนอ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาบาสเกตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 168 ภาพ ชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาฟุตบอล โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 63 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 67.5 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน แบ่งเป็นภาพเพศชาย 59 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 93.65 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ 4 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 6.35 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาเทนนิส มีการนำเสนอทั้งสิ้น 51 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 33.93 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน แบ่งเป็นภาพเพศหญิง 23 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 45.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ภาพเพศชาย 24

ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 47.06 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพทั้ง 2 เฟส 4 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.84 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬาอล์ฟ ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 10 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.95 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน แบ่งเป็นภาพเพศหญิงและภาพเพศชายอย่างละ 3 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาอล์ฟทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชน และภาพทั้ง 2 เฟส 4 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 40 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาอล์ฟทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 1,586 ภาพ ชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด 3 อันดับแรก อันดับที่ 1 ได้แก่ กีฬาฟุตบอล โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 422 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 26.61 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน แบ่งเป็นภาพเพศหญิง 9 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.13 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ภาพเพศชาย 394 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 93.36 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เฟส 19 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.51 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาฟุตบอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน อันดับที่ 2 ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอล โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 259 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน แบ่งเป็นภาพเพศหญิง 133 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 51.35 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาวอลเลย์บอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ภาพเพศชาย 104 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 40.16 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาวอลเลย์บอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เฟส 22 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.49 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาวอลเลย์บอลทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และอันดับที่ 3 ได้แก่ กีฬาเทนนิส มีการนำเสนอบรรยากาศทั้งสิ้น 232 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.63 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน แบ่งเป็นภาพเพศหญิง 119 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 51.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ภาพเพศชาย 86 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 37.07 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เฟส 27 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.64 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามชนิดกีฬา และแจกแจงตาม

ชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ มีลักษณะที่ค่อนข้างคล้ายกัน สังเกตได้จากปริมาณภาพข่าวกีฬาที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 2 และ 3 ที่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นภาพข่าวของกีฬาชนิดเดียวกัน

โดยในชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างเป็นกีฬาชนิดเดียวกันคือ กีฬาฟุตบอล ขณะที่ในชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ทั้งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน อย่าง กีฬาเทนนิส ก็เป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ซึ่งถือว่าอันดับดังกล่าวนี้ ไม่ต่างกันมากนัก โดยหากจะมีก็เพียงในชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ที่คล้ายกับว่าจะจะเป็นชนิดกีฬาที่ต่างออกไป แต่เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมจะพบว่า ชนิดกีฬาดังกล่าวจะอยู่ในอันดับที่รองลงมาของหนังสือพิมพ์อีก 2 ชื่อฉบับที่เหลือ ซึ่งอันดับดังกล่าวจะต่างกันเพียง 1-2 อันดับโดยประมาณเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น กีฬาบาสเกตบอล ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ แม้จะไม่ได้มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1-3 ของหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน แต่ก็มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ชื่อฉบับ เช่นเดียวกับ กีฬาอล์ฟ ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่แม้จะไม่ได้มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1-3 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน แต่ก็มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ชื่อฉบับ เป็นต้น

โดยนอกจากนี้ยังพบว่า ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนั้น ต่างมีความแตกต่างด้านปริมาณการนำเสนอของทั้งภาพเพศหญิง เพศชาย รวมถึงภาพทั้ง 2 เพศปรากฏอยู่ โดยเมื่อพิจารณาสัดส่วนการนำเสนอของชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 2 และ 3 ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ พบว่า มีเพียงชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ของหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเท่านั้นที่ภาพเพศหญิง และภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอเทียบเท่าหรือใกล้เคียงกัน โดยชนิดกีฬาดังกล่าวได้แก่ กีฬาเทนนิส ซึ่งภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 45.09 ของ

จำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 47.06 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาเทนนิสทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และ กีฬาอล์ฟ ซึ่งภาพเพศและภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 30 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาอล์ฟทั้งหมดที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนเท่ากัน

สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะที่คล้ายคลึงกันของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา รวมไปถึงด้านเพศที่นำเสนอในแต่ละชนิดกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภท อีกทั้งยังเป็นการชี้ให้เห็นว่าประเภทของหนังสือพิมพ์แทบจะไม่ได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่างด้านปริมาณการนำเสนอระหว่างทั้ง 2 เพศในแต่ละชนิดกีฬาเลย

ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างภาพกีฬาฟุตบอล

ภาพที่ 4.5 ตัวอย่างภาพกีฬาเทนนิส

ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างภาพกีฬาวอลเลย์บอล

2. การให้ความสำคัญในการนำเสนอ

ในด้านการให้ความสำคัญในการนำเสนอ สามารถแบ่งเกณฑ์การสำรวจ และประเด็นที่ทำการศึกษาได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

2.1.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

2.1.2 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ และเพศสภาพ

2.1.3 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

2.2 จำแนกตามขนาดของภาพ

2.2.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามขนาดของภาพ

2.2.2 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามขนาดของภาพ และเพศสภาพ

2.2.3 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามขนาดของภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

2.3 จำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ

2.3.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ

2.3.2 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ และเพศสภาพ

2.3.3 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

2.1 จำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

โดยพิจารณาว่าภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพถูกจัดวางไว้ตำแหน่งใด

- หน้าที่หนึ่งของส่วนข่าวกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏตำแหน่งการจัดวางในหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา

- หน้าในของส่วนข่าวกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏตำแหน่งการจัดวางนอกเหนือจากหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา

ทั้งนี้ภาพข่าวกีฬาที่ถูกจัดวางไว้ในหน้าที่หนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา ซึ่งถือเป็นส่วน

ที่สำคัญที่สุดของตำแหน่งในการจัดวางการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ โดยเป็นส่วนที่สะดุดตาที่สุด และทำให้ผู้อ่านสามารถพบเห็นได้ก่อนส่วนอื่นๆ จะมีความสำคัญมากกว่าภาพที่ถูกจัดวางไว้หน้าในของส่วนข่าวกีฬา

2.1.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

ตำแหน่งในการจัดวาง เพศ	หน้าหนึ่ง (ร้อยละ)	หน้าใน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ภาพเพศหญิง	58 (14.29)	358 (21.9)	416
ภาพเพศชาย	319 (78.57)	1,156 (70.7)	1,475
ภาพทั้ง 2 เพศ	29 (7.14)	121 (7.4)	150
รวม	406 (100)	1,635 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ จะจำแนกได้เป็น ภาพที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาจำนวน 406 ภาพ และภาพที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬาจำนวน 1,635 ภาพ ทั้งนี้ ความแตกต่างด้านจำนวนของภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในทั้ง 2

ตำแหน่งนั้น เป็นไปตามจำนวนหน้าที่ผู้วิจัยใช้นับจำนวนภาพข่าวกีฬาซึ่งแตกต่างกัน โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา ผู้วิจัยนับจากเพียงหน้าเดียว ส่งผลให้จำนวนที่ได้จะมีความแตกต่าง เมื่อเทียบกับภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬา ที่ผู้วิจัยนับจากทุกหน้าของส่วนข่าวกีฬา ยกเว้นเฉพาะหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาเท่านั้น

โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬามากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 319 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 78.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา รองลงมาเป็น ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 58 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา ตามลำดับ

เช่นเดียวกับ การนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬา ที่มีการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1,156 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 70.7 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬา รองลงมาเป็นภาพเพศหญิง ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 358 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬา และภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 121 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.47 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันได้ให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพเพศชายมากกว่าการนำเสนอภาพเพศหญิงอย่างเห็นได้ชัด สังเกตได้จากปริมาณการจัดวางภาพเพศชายไว้ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา โดยภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนออยู่ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬามากกว่าภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศที่อยู่ในหน้าเดียวกันถึง 5.5 และ 11 เท่า ตามลำดับ

2.1.2 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ และแจกแจงตามเพศ

เพศ ตำแหน่งในการจัดวาง	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม
หน้าหนึ่ง	58 (13.94)	319 (21.63)	29 (19.33)	406
หน้าใน	358 (86.06)	1,156 (78.37)	121 (80.67)	1,635
รวม	416 (100)	1,475 (100)	150 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬามากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 358 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 86.06 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง รองลงมา ได้แก่ การนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา โดยนำเสนอทั้งสิ้น 58 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.94 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬามากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,156 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 78.37 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย รองลงมา ได้แก่ การนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา โดยนำเสนอทั้งสิ้น 319 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.63 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็น

ภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬามากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 121 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ รองลงมาได้แก่ การนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา โดยนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาโดยแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า ภาพเพศชายถูกนำเสนอในปริมาณที่มากกว่า เมื่อเทียบกับภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศ โดยภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาคิดเป็นร้อยละ 21.63 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย มากกว่าภาพทั้ง 2 เพศ ที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 19.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ และภาพเพศหญิง ที่มีการนำเสนอเพียงร้อยละ 13.94 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิงเท่านั้น สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอภาพเพศหญิงในฐานะหัวข้อใหญ่ หรือหัวข้อที่จะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านที่ค่อนข้างน้อยของหนังสือพิมพ์รายวันได้อย่างชัดเจนที่สุดประการหนึ่ง

2.1.3 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวาง ภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ตำแหน่งในการจัดวาง ชื่อหนังสือพิมพ์	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	รวม
	หน้าหนึ่ง (ร้อยละ)			หน้าใน (ร้อยละ)			
ไทยรัฐ	30 (19.11)	126 (80.25)	1 (0.64)	9 (6.92)	105 (80.77)	16 (12.31)	287
รวม	157 (100)			130 (100)			
มติชนรายวัน	13 (12.74)	73 (71.57)	16 (15.69)	22 (33.33)	41 (62.12)	3 (4.55)	168
รวม	102 (100)			66 (100)			
สยามกีฬารายวัน	15 (10.2)	120 (81.63)	12 (8.16)	327 (22.72)	1,010 (70.19)	102 (7.09)	1,586
รวม	147 (100)			1,439 (100)			

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 157 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 126 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80.25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 30 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.64 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

การนำเสนอทั้งสิ้น 12 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.16 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 1,439 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1,010 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 70.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 327 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 102 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าในของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับมีปริมาณการจัดวางภาพเพศชายไว้ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬามากที่สุดเช่นเดียวกัน อีกทั้งยังมีปริมาณการนำเสนอเมื่อเทียบเป็นสัดส่วนร้อยละที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันอีกด้วย โดยหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่มีสัดส่วนของการนำเสนอภาพเพศชายในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬามากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 81.63 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน หรือมีการนำเสนอเป็นจำนวน 120 ภาพ จากจำนวนภาพข่าวกีฬาในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาทั้งสิ้น 147 ภาพ ขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีสัดส่วนร้อยละรองลงมา โดยคิดเป็นร้อยละ 80.25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หรือมีการนำเสนอเป็นจำนวน 126 ภาพ จากจำนวนภาพข่าวกีฬาในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาทั้งสิ้น 157 ภาพ และตามมาด้วยหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 71.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน หรือมีการนำเสนอเป็นจำนวน 73 ภาพ จากจำนวนภาพข่าวกีฬาในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาทั้งสิ้น 102 ภาพ

สิ่งดังกล่าวนี้ชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญอย่างมากต่อการนำเสนอภาพเพศชายที่ไม่ต่างกันของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์ไม่

มีผลใดๆ ต่อความแตกต่างในการให้ความสำคัญในการนำเสนอ

ภาพที่ 4.7 ตัวอย่างของหน้าหนึ่งของส่วนข่าวกีฬา

ภาพที่ 4.8 ตัวอย่างของหน้าในของส่วนข่าวกีฬา

2.2 จำแนกตามขนาดของภาพ

โดยพิจารณาจากการวัดขนาดของภาพข่าวกีฬาโดยใช้ปริมาณพื้นที่เป็นตารางนิ้ว และแบ่งขนาดพื้นที่จากจำนวนพื้นที่ทั้งหมดที่ได้มาบวกกัน แล้วนำมาแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่ม (Group Frequency Distribution) โดยการหาอันตรภาคชั้น (Interval) 3 ชั้น

- ขนาดใหญ่ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 38-56 ตารางนิ้วขึ้นไป
- ขนาดกลาง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 19-37 ตารางนิ้ว
- ขนาดเล็ก หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 0-18 ตารางนิ้ว

ทั้งนี้ การนำเสนอภาพข่าวกีฬาในขนาดใหญ่นั้น ถือเป็นข้อบ่งชี้ถึงความสำคัญ และการเป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้คนโดยทั่วไป คล้ายการพาดหัวข่าว จะแสดงถึงการให้ความสำคัญมากกว่าภาพที่ถูกนำเสนอในขนาดกลาง และขนาดเล็กตามลำดับ

2.2.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามขนาดของภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดของภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของภาพ

ขนาดภาพ เพศ	ขนาดใหญ่ (ร้อยละ)	ขนาดกลาง (ร้อยละ)	ขนาดเล็ก (ร้อยละ)	รวม
ภาพเพศหญิง	9 (9.89)	106 (23.09)	301 (20.19)	416
ภาพเพศชาย	81 (89.01)	327 (71.24)	1,067 (71.56)	1,475
ภาพทั้ง 2 เพศ	1 (1.10)	26 (5.66)	123 (8.25)	150
รวม	91 (100)	459 (100)	1,491 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ เมื่อจำแนกตามขนาดของภาพ จะจำแนกได้เป็นภาพที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่จำนวน 91 ภาพ ภาพที่มีการนำเสนอในขนาดกลางจำนวน 459 ภาพ และภาพที่มีการนำเสนอในขนาดเล็กจำนวน 1,491 ภาพ ทั้งนี้ ความแตกต่างด้านจำนวนของภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในทั้ง 3 ขนาดนั้น เป็นไปตามปริมาณการนำเสนอที่แตกต่างกันในแต่ละขนาดของหนังสือพิมพ์ ซึ่งในการสำรวจพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับจะมีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาขนาดเล็กในปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นขนาดกลาง ขณะที่ภาพข่าวกีฬาในขนาดใหญ่จะมีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุด

โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่มากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย มีการนำเสนอทั้งสิ้น 81 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 89.01 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 9 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 9.89 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ ตามลำดับ

เช่นเดียวกับ ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดกลาง ที่มีการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 327 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 71.24 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 106 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดกลาง และภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 26 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.66 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดกลาง ตามลำดับ

และภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดเล็ก ซึ่งได้แก่ ภาพเพศชายเช่นกัน โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1,067 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 71.56 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดเล็ก รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 301 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดเล็ก และภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 123 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดเล็ก ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดของภาพข้างต้น

พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพเพศชายเป็นอย่างมาก เมื่อเทียบกับการนำเสนอภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศ สังกัดได้จากปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายในขนาดใหญ่ที่มีมากถึงร้อยละ 89.01 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ โดยภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอในขนาดใหญ่มากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศที่มีขนาดเดียวกันอยู่ถึง 9 เท่า และ 81 เท่า ตามลำดับ

2.2.2 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามขนาดของภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดของภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของภาพ และแจกแจงตามเพศ

เพศ \ ขนาดภาพ	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม
ขนาดใหญ่	9 (1.92)	81 (5.49)	1 (0.67)	91
ขนาดกลาง	106 (25.48)	327 (22.17)	26 (17.33)	459
ขนาดเล็ก	301 (72.36)	1,067 (72.34)	123 (82)	1,491
รวม	416 (100)	1,475 (100)	150 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ มีการนำเสนอในขนาดเล็กมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 301 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 72.36 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง รองลงมาได้แก่ ขนาดกลาง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 106

ภาพ คิดเป็นร้อยละ 25.48 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และขนาดที่มีการนำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ขนาดใหญ่ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 9 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ มีการนำเสนอในขนาดเล็กมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,067 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 72.34 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย รองลงมาได้แก่ ขนาดกลาง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 327 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และขนาดที่มีการนำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ขนาดใหญ่ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 81 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.49 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ มีการนำเสนอในขนาดเล็กมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 123 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ รองลงมาได้แก่ ขนาดกลาง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 26 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 17.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ และขนาดที่มีการนำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ขนาดใหญ่ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดของภาพ และแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งได้แก่ ภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศนั้น ต่างมีลำดับของปริมาณการนำเสนอเมื่อจำแนกตามขนาดของภาพเหมือนกัน กล่าวคือ ต่างมีการนำเสนอในขนาดเล็กมากที่สุด รองมาเป็นขนาดกลาง และน้อยที่สุดเป็นขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกับปริมาณการนำเสนอโดยรวม แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากสัดส่วนร้อยละของปริมาณการนำเสนอของภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบในแต่ละขนาดของภาพ พบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบมีสัดส่วนการนำเสนอในแต่ละขนาดของภาพที่ต่างกัน โดยภาพเพศชายมีสัดส่วนการนำเสนอมากที่สุดของภาพขนาดใหญ่ คือมีการนำเสนอดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 5.49 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ซึ่งมากกว่าภาพเพศหญิงที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่เพียงร้อยละ 1.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่เพียงร้อยละ 0.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศเท่านั้น

ขณะที่ ภาพเพศหญิงมีสัดส่วนการนำเสนอมากที่สุดของภาพขนาดกลาง โดยมีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 25.48 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ซึ่งมากกว่าภาพเพศชายที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 22.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ ที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 17.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ

และภาพทั้ง 2 เพศมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดของภาพขนาดเล็ก โดยมีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมากกว่าภาพเพศชายที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 72.36 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และภาพเพศหญิงที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 72.34 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิงนั่นเอง

สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงการลดหลั่นของการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา เมื่อมีปัจจัยเรื่องเพศมาเกี่ยวข้องของหนังสือพิมพ์รายวันได้อย่างชัดเจนประการหนึ่งว่าหนังสือพิมพ์รายวันให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพเพศชายมากกว่าภาพเพศหญิง และในขณะเดียวกันภาพทั้ง 2 เพศก็เป็นภาพที่ถูกให้ความสำคัญน้อยที่สุด

2.2.3 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามขนาดของภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดของภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามขนาดของภาพ และ แยกแยะตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ขนาดภาพ ชื่อ หนังสือพิมพ์	ภาพเพศ หญิง	ภาพเพศ ชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพเพศ หญิง	ภาพเพศ ชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพเพศ หญิง	ภาพเพศ ชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	รวม
	ขนาดใหญ่ (ร้อยละ)			ขนาดกลาง (ร้อยละ)			ขนาดเล็ก (ร้อยละ)			
ไทยรัฐ	0 (0)	34 (100)	0 (0)	22 (19.13)	92 (80)	1 (0.87)	17 (12.32)	105 (76.09)	16 (11.59)	287
รวม	34 (100)			115 (100)			138 (100)			
มติชน รายวัน	1 (25)	3 (75)	0 (0)	5 (8.19)	49 (80.33)	7 (11.48)	29 (28.16)	62 (60.19)	12 (11.65)	168
รวม	4 (100)			61 (100)			103 (100)			
สยามกีฬา รายวัน	8 (15.09)	44 (83.02)	1 (1.89)	79 (27.92)	186 (65.72)	18 (6.36)	255 (20.4)	900 (72)	95 (7.6)	1,586
รวม	53 (100)			283 (100)			1,250 (100)			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 34 ภาพ ปรากฏเพียงการนำเสนอภาพเพศชายเท่านั้น โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 34 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยไม่ปรากฏภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอในขนาดใหญ่เลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 115 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 92 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.13 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1

ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.87 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 138 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 105 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 76.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 17 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 16 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.59 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 4 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และไม่มีปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอในขนาดใหญ่เลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 61 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 49 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 7 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.48 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 103 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 62 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 60.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 28.16 ของจำนวน

ภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 12 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.65 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 53 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 44 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 83.02 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬา รายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.89 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 283 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 186 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 65.72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 79 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 27.92 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.36 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดกลางในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 1,250 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 900 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์สยามกีฬา รายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 255 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 95 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.6 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดเล็กในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามขนาดภาพ และแจ่งแจ้งตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีปริมาณการนำเสนอ

ภาพข่าวกีฬาในขนาดใหญ่ เป็นภาพเพศชายมากที่สุด ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คือหนังสือพิมพ์ที่มีสัดส่วนการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในขนาดใหญ่เป็นภาพเพศชายมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์อีก 2 ชื่อฉบับ โดยมีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หรือมีการนำเสนอเป็นจำนวน 34 ภาพ จากภาพข่าวกีฬาขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 34 ภาพ หรือกล่าวได้ว่า ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐไม่ปรากฏการนำเสนอภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศในขนาดใหญ่เลย ขณะที่ในอีกด้านหนึ่ง หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน คือหนังสือพิมพ์ที่มีสัดส่วนการนำเสนอภาพเพศหญิงในขนาดใหญ่มากที่สุด แต่กลับมีการนำเสนอเพียงร้อยละ 25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน หรือมีการนำเสนอเป็นจำนวน 1 ภาพ จากภาพข่าวกีฬาขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 4 ภาพ และหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน คือหนังสือพิมพ์ที่มีสัดส่วนการนำเสนอภาพทั้ง 2 เพศในขนาดใหญ่มากที่สุด แต่กลับมีการนำเสนอเพียงร้อยละ 1.89 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน หรือมีการนำเสนอเป็นจำนวน 1 ภาพ จากภาพข่าวกีฬาขนาดใหญ่ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 53 ภาพเท่านั้น

สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญที่ค่อนข้างน้อย รวมถึงการละเลยต่อการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศที่คล้ายกันของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ผูกติดมากับการนำเสนอข่าวกีฬาของสื่อมวลชนด้วย

ภาพที่ 4.9 ตัวอย่างของหน้าหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏทั้งภาพขนาดใหญ่
ภาพขนาดกลาง และภาพขนาดเล็ก

2.3 จำแนกตามมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ

โดยพิจารณาจากมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพว่า ใช้มุมกล้องลักษณะใดในการถ่ายภาพ และบันทึกโดยจำแนกตามเพศ

- มุมบน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมที่สูงกว่าบุคคลในภาพ
- มุมล่าง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมที่ต่ำกว่าบุคคลในภาพ
- มุมตรง หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายบุคคลในภาพจากระดับสายตา

ทั้งนี้ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง (มุมล่าง) ที่ตามหลักการในการถ่ายภาพ เป็นวิธีการในการบ่งบอกถึงความยิ่งใหญ่ ความมีอำนาจ รวมไปถึงเป็นการให้ความสำคัญแก่บุคคลที่อยู่ในภาพนั้น จะแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอมากกว่า ภาพที่ถ่ายจากมุมตรง (มุมตรง) ที่ตามหลักการในการถ่ายภาพ เป็นวิธีการในการบ่งบอกถึงความใกล้ชิด ความเป็นสัจจะ ความสมจริง และความเท่าเทียมกัน ขณะที่ ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน (มุมบน) ที่ตามหลักการในการถ่ายภาพ เป็นวิธีการในการบ่งบอกถึงความมีอำนาจด้อยกว่า และการถูกครอบครอง จะแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญน้อยที่สุด

2.3.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ

มุมมอง	มุมบน (ร้อยละ)	มุมล่าง (ร้อยละ)	มุมตรง (ร้อยละ)	รวม
ภาพเพศหญิง	29 (42.03)	2 (2.33)	385 (20.41)	416
ภาพเพศชาย	34 (49.28)	80 (93.02)	1,361 (72.16)	1,475
ภาพทั้ง 2 เพศ	6 (8.69)	4 (4.65)	140 (7.42)	150
รวม	69 (100)	86 (100)	1,886 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ เมื่อจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ จะจำแนกได้เป็นภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านบนจำนวน 69 ภาพ ภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านล่างจำนวน 86 ภาพ และภาพที่ถ่ายจากมุมตรงจำนวน 1,886 ภาพ ทั้งนี้ ความแตกต่างด้านจำนวนของภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในทั้ง 3 มุมมองนั้น เป็นไปตามปริมาณการนำเสนอที่แตกต่างกันในแต่ละมุมมองของหนังสือพิมพ์ ซึ่งในการสำรวจพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับจะมีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรงเป็นหลัก ขณะที่ภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านบนและภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านล่างจะมีการนำเสนอบ้างแต่ไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ข้อจำกัดบางประการของการถ่ายภาพในแต่ละชนิดกีฬาที่แตกต่างกัน อาทิ กีฬาวูตวู้ว ที่ภาพที่ถ่ายออกมาส่วนใหญ่จะเป็นภาพที่ถ่ายจากมุมตรง หรือภาพ

ที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน เนื่องจากช่างภาพไม่สามารถถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างได้ ขณะที่แทบทุกชนิดกีฬา ช่างภาพจะสามารถถ่ายจากมุมตรงได้ จึงส่งผลให้ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรงมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด

โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านบนมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีทั้งสิ้น 34 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 49.28 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านบน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 42.03 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านบน และภาพทั้ง 2 เพศ มีทั้งสิ้น 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.69 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านบน ตามลำดับ

เช่นเดียวกับ ภาพข่าวกีฬาที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างคือ มีปริมาณของภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีทั้งสิ้น 80 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 93.02 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง ขณะที่รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.65 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง และภาพเพศหญิง ที่มีทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง ตามลำดับ

และภาพข่าวกีฬาที่มีการถ่ายจากมุมตรงที่ภาพเพศชายมีมากที่สุด โดยมีทั้งสิ้น 1,361 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 72.16 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมตรง รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง ซึ่งมีทั้งสิ้น 385 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.41 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมตรง และภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีทั้งสิ้น 140 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการถ่ายจากมุมตรง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอจากมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพข้างต้นพบว่า ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง มีการนำเสนอในภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอถึง 80 ภาพ จากภาพที่มีการถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างทั้งสิ้น 86 ภาพ ซึ่งมากถึงร้อยละ 93.02 โดยมากกว่าภาพทั้ง 2 เพศซึ่งมีปริมาณการนำเสนอรองลงมาถึง 20 เท่า และมากกว่าภาพเพศหญิงซึ่งมีปริมาณการนำเสนอน้อยที่สุดถึง 40 เท่า เป็นสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอภาพเพศชายในฐานะที่เกี่ยวข้องกับกีฬาที่แตกต่างจากภาพเพศหญิงอย่างมาก

ขณะที่ เมื่อพิจารณาปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน แม้ปริมาณของภาพเพศชายจะมีมากกว่าภาพเพศหญิงอยู่ 5 ภาพ แต่ปริมาณดังกล่าวถือได้ว่าค่อนข้างใกล้เคียงกันมาก จึงทำให้ไม่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพเพศหญิง ผิดกับภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างที่ปริมาณของภาพเพศชายมีมากกว่าปริมาณของภาพเพศหญิงอย่างมาก จึงทำให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพเพศชายมากกว่าภาพเพศหญิงอย่างชัดเจนกว่า

ทั้งนี้ ในส่วนของภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรง เนื่องด้วยปริมาณการนำเสนอโดยรวมของภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายมีมากกว่าภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศอยู่มาก ส่งผลให้ปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรง ซึ่งเป็นมุมกล้องหลักในการถ่ายภาพข่าวกีฬา มีปริมาณมากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศอย่างมากตามไปด้วย จึงไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนถึงการให้ความสำคัญที่แตกต่างกันใดๆ ในการนำเสนอ

2.3.2 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามเพศ

เพศ \ มุมกล้อง	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม
มุมบน	29 (6.97)	34 (2.31)	6 (4)	69
มุมล่าง	2 (0.48)	80 (5.42)	4 (2.67)	86
มุมตรง	385 (92.55)	1,361 (92.27)	140 (93.33)	1,886
รวม	416 (100)	1,475 (100)	150 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ มีการนำเสนอภาพที่ถ่ายจากมุมตรงมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 385 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 92.55 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง รองลงมาได้แก่ ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และภาพที่มีการนำเสนอน้อยที่สุด ได้แก่ ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.48 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ มีการนำเสนอภาพที่ถ่ายจากมุมตรงมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,361 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 92.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย รองลงมาได้แก่ ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 80 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และภาพที่มีการนำเสนอน้อยที่สุด ได้แก่ ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 34 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.31 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ มีการนำเสนอภาพที่ถ่าย

จากมุมมองมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 140 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 93.3 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เฟส รองลงมาได้แก่ ภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านบน โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เฟส และภาพที่มีการนำเสนอน้อยที่สุด ได้แก่ ภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านล่าง โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เฟส

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามเฟสข้างต้น พบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ อันได้แก่ ภาพเฟสหญิง ภาพเฟสชาย และภาพทั้ง 2 เฟสต่างมีส่วนการนำเสนอในภาพที่ถ่ายจากมุมมองมากที่สุด เช่นเดียวกัน อีกทั้งเมื่อเทียบเป็นสัดส่วนร้อยละ ยังมีการนำเสนอที่ใกล้เคียงกันอีกด้วย โดยภาพทั้ง 2 เฟสเป็นรูปแบบที่มีสัดส่วนร้อยละของการนำเสนอภาพที่ถ่ายจากมุมมองมากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 93.3 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เฟส ขณะที่ภาพเฟสหญิง และภาพเฟสชายมีปริมาณการนำเสนอรองลงมา โดยคิดเป็นร้อยละ 92.55 และ 92.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเฟสหญิง และจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเฟสชาย ตามลำดับ สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะภาพข่าวกีฬาจะเป็นภาพรูปแบบใด มุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพส่วนใหญ่ก็จะใช้การถ่ายจากมุมมองเหมือนกัน ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งอาจเนื่องด้วยข้อจำกัดในการถ่ายภาพในบางชนิดกีฬาดังที่กล่าวไปข้างต้น แต่ขณะเดียวกัน สิ่งดังกล่าวก็เป็นสิ่งซึ่งทำให้เห็นว่า เฟสที่แตกต่างกันไม่อาจเป็นข้อสรุปทั้งหมดของมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพที่แตกต่างกันได้

อย่างไรก็ดี สิ่งที่น่าสนใจคือ ในขณะที่ ภาพที่มีปริมาณการนำเสนอรองลงมาของภาพเฟสหญิง และภาพทั้ง 2 เฟสนั้นเหมือนกัน คือ ภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านบน โดยคิดเป็นร้อยละ 6.97 และ 4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเฟสหญิง และจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เฟส ตามลำดับ แต่ในภาพเฟสชาย ภาพที่มีการนำเสนอรองลงมาจากภาพที่ถ่ายจากมุมมอง กลับเป็นภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านล่าง โดยมีปริมาณการนำเสนอเมื่อคิดเป็นสัดส่วนร้อยละถึง 5.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเฟสชาย ซึ่งมากกว่าภาพเฟสหญิง และภาพทั้ง 2 เฟส ในมุมมองเดียวกันค่อนข้างมาก สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันว่า แม้ปริมาณการนำเสนอส่วนใหญ่ของภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบจะเป็นภาพที่ถ่ายจากมุมมองเหมือนกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ถึงการให้ความสำคัญที่ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาจากภาพข่าวกีฬาในส่วนที่เหลือ ซึ่งคือภาพที่ใช้มุม

กล้องอื่น นอกเหนือจากมุมมองในการถ่ายนั้น จะพบว่า ไม่ใช่ว่าเพศที่ต่างกันจะไม่ส่งผลต่อความแตกต่างด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ ซึ่งก็คือการให้ความสำคัญซะทีเดียว

2.3.3 ศึกษาการให้ความสำคัญในการนำเสนอ โดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงการให้ความสำคัญในการนำเสนอโดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	รวม
	มุมมองบน (ร้อยละ)			มุมมองล่าง (ร้อยละ)			มุมมองตรง (ร้อยละ)			
ไทยรัฐ	1 (25)	3 (75)	0 (0)	0 (0)	14 (100)	0 (0)	38 (14.13)	214 (79.55)	17 (6.32)	287
รวม	4 (100)			14 (100)			269 (100)			
มติชนรายวัน	7 (46.67)	8 (53.33)	0 (0)	0 (0)	11 (84.62)	2 (15.38)	28 (20)	95 (67.86)	17 (12.14)	168
รวม	15 (100)			13 (100)			140 (100)			
สยามกีฬา รายวัน	21 (42)	23 (46)	6 (12)	2 (3.39)	55 (93.22)	2 (3.39)	319 (21.6)	1,052 (71.23)	106 (7.17)	1,586
รวม	50 (100)			59 (100)			1,477 (100)			

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 4 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศที่ถ่ายจากมุมบนเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านข้างในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 14 ภาพ ปรากฏเพียงการนำเสนอภาพเพศชาย โดยนำเสนอทั้งสิ้น 14 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านข้างในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยไม่ปรากฏภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านข้างเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 269 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 214 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 79.55 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 38 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.13 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 17 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 15 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 53.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 7 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 46.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และไม่มีปรากฏภาพทั้ง 2 เพศที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 13 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 11 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 84.62 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนภาพ

ข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และไม่มีปรากฏภาพพิเศษ
หญิงที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 140 ภาพ มี
ปริมาณการนำเสนอภาพพิเศษชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 95 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 67.86 ของ
จำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพ
พิเศษหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 28 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่าย
จากมุมตรงในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 17 ภาพ คิดเป็น
ร้อยละ 12.14 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน
ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน
ทั้งสิ้น 50 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพพิเศษชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 23 ภาพ คิดเป็น
ร้อยละ 46 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬา
รายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพพิเศษหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 21 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 42 ของจำนวน
ภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2
เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุม
กล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน
ทั้งสิ้น 59 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพพิเศษชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 55 ภาพ คิดเป็น
ร้อยละ 93.22 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์สยาม
กีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพพิเศษหญิงทั้ง 2 เพศ โดยมีการนำเสนอเท่ากันที่ 2 ภาพ คิดเป็น
ร้อยละ 3.39 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนในหนังสือพิมพ์สยาม
กีฬารายวัน

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น
1,477 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพพิเศษชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,052 ภาพ คิดเป็น
ร้อยละ 71.23 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน
รองลงมา ได้แก่ ภาพพิเศษหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 319 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.6 ของจำนวน

ภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 106 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ถ่ายจากมุมตรงในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีการให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายมากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศเหมือนกัน สืบเกิดได้จากปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง ซึ่งภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าทั้งภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศอย่างมากของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ขณะที่ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบนนั้น ภาพเพศชายและภาพเพศหญิงกลับมีปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งทำให้สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันนั้น ไม่ว่าจะเป็นประเภทใด ก็ไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องการให้ความสำคัญ โดยต่างให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายมากกว่าภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น

ภาพที่ 4.10 ตัวอย่างของภาพมุมบน

ภาพที่ 4.11 ตัวอย่างของภาพมุมล่าง

ภาพที่ 4.12 ตัวอย่างของภาพมุมตรง

3. ลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ

ในด้านลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ สามารถแบ่งเกณฑ์การสำรวจ และประเด็นที่ทำการศึกษาได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

3.1.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

3.1.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

3.1.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

3.2 จำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

3.2.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

3.2.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

3.2.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

3.3 จำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

3.3.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

3.3.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

3.3.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

3.4 จำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

3.4.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

3.4.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

3.4.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

3.1 จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

โดยพิจารณาภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพ ประกอบคำบรรยายภาพว่า บุคคลที่ปรากฏในภาพนั้นมีบทบาทหน้าที่ใด ในอันที่จะเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา

- นักกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งเป็นผู้ทำการแข่งขันกีฬา หรือมีการเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะลงทำการแข่งขันกีฬา หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นนักกีฬา อาทิ สวมใส่เครื่องแต่งกายสำหรับทำการแข่งขันกีฬา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนักกีฬา

- ผู้ฝึกสอน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีหน้าที่ในการฝึกสอนนักกีฬาเพื่อลงทำการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ฝึกสอน

- กรรมการ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีหน้าที่ตัดสินชี้ขาดในการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นกรรมการ

- ประธานจัดการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทหน้าที่ใหญ่ที่สุดในการจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นประธานจัดการแข่งขัน

- ทีมงานจัดการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นทีมงานจัดการแข่งขัน

- นายกสมาคมกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน แต่มีบทบาทใหญ่ที่สุดในการบริหารสมาคมกีฬา รวมถึงมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนายกสมาคมกีฬา

- ประธานในพิธี หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่จัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลระดับสูงที่ได้รับการเชิญมาเพื่อเปิดการแข่งขัน มอบรางวัล หรือร่วมในการแถลงข่าวจัดการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นประธานในพิธี

- พิธีกร เชียร์ลีดเดอร์ แดนเซอร์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการนำเชียร์ระหว่างการแข่งขัน หรือทำการแสดงระหว่างพักการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นพิธีกร เชียร์ลีดเดอร์ หรือแดนเซอร์

- นักกายภาพ แพทย์ พยาบาล หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการดูแลรักษา นักกีฬาเมื่อได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขัน หรือตรวจความพร้อมทางด้านร่างกายให้แก่ นักกีฬาเพื่อลงทำการแข่งขัน หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นนักกายภาพ แพทย์ หรือพยาบาล

- เด็ก หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งได้รับความสนับสนุน หรืออนุเคราะห์จากนักกีฬาในด้านการฝึกสอนการกีฬา หรือด้านการบริจาคเงินทุนการศึกษา หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นเด็ก

- กองเชียร์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีส่วนร่วมกับการแข่งขัน ในฐานะผู้สนับสนุนด้านกำลังใจ หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นกองเชียร์

- ครอบครัวของนักกีฬา หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบุคคลในภาพซึ่งมิได้เป็นนักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน และมีได้มีหน้าที่ในการจัดการแข่งขัน หากแต่เป็นบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับนักกีฬาทั้งทางสายเลือด และการคบค้าสมาคม หรือมีคำบรรยายภาพในลักษณะที่ว่า บุคคลนั้นเป็นครอบครัวของนักกีฬา

3.1.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

บทบาทหน้าที่ \ เพศ	เพศหญิง (ร้อยละ)	เพศชาย (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	อันดับที่
นักกีฬา	457 (24.41)	1,415 (75.59)	1872 (91.72)	1
ผู้ฝึกสอน	2 (1.85)	106 (98.15)	108 (5.29)	2
กรรมการ	1 (3.03)	32 (96.97)	33 (1.62)	9
ประธานจัดการแข่งขัน	3 (4.23)	68 (95.77)	71 (3.48)	5
ทีมงานจัดการแข่งขัน	18 (19.57)	74 (80.43)	92 (4.51)	3
นายกสมาคมกีฬา	0 (0)	43 (100)	43 (2.11)	7
ประธานในพิธี	18 (36)	32 (64)	50 (2.45)	6
พริตตี้, เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์	20 (100)	0 (0)	20 (0.98)	10
แพทย์, พยาบาล และนักกายภาพ	2 (100)	0 (0)	2 (0.09)	11
เด็ก	4 (28.57)	10 (71.43)	14 (0.69)	12
กองเชียร์	41 (54.67)	34 (45.33)	75 (3.67)	4
ครอบครัวของนักกีฬา	22 (62.86)	13 (37.14)	35 (1.71)	8
รวม			2,041 (100)	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ บทบาทหน้าที่ที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยปรากฏในภาพทั้งสิ้น 1,872 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 91.72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา รองลงมาได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 108 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทที่ทีมงานจัดการแข่งขัน ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 92 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.51 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 4 ได้แก่ บทบาทของกองเชียร์ ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 75 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 5 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 71 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.48 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของประธานในพิธี ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 50 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.45 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 7 ได้แก่ บทบาทของนายกสมาคมกีฬา ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 43 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 8 ได้แก่ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 35 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.71 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 9 ได้แก่ บทบาทของกรรมการ ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 33 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.62 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 10 ได้แก่ บทบาทของฟรีตี ซีรีส์ดีเตอร์ และแดนเซอร์ ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 20 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.98 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา บทบาทที่ 11 ได้แก่ บทบาทของเด็ก ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 14 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.69 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา และอันดับที่ 12 ได้แก่ บทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ ปรากฏในภาพทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา ทั้งนี้ ความแตกต่างด้านจำนวนของภาพข่าวกีฬาที่ถูกลำเสนอในทั้ง 12 บทบาทนั้น เป็นไปตามปริมาณการนำเสนอที่แตกต่างกันในแต่ละภาพข่าว โดยใน 1 ภาพข่าวอาจมีเพียง 1 หรือมากกว่า 1 บทบาท ดังนั้นจำนวนของแต่ละบทบาทที่ปรากฏในการนำเสนอจึงไม่ตรงกับจำนวนรวมของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา

โดยนอกจากนี้ยังพบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของนักกีฬาปรากฏทั้งสิ้น 1,872 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 1,415 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75.59 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของนักกีฬาปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 457 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 24.41 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของนักกีฬาปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของผู้ฝึกสอนปรากฏทั้งสิ้น 108 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 106 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 98.15 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของผู้ฝึกสอนปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.85 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของผู้ฝึกสอนปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของกรรมการปรากฏ เพศที่พบมากที่สุดทั้งสิ้น 33 ภาพ ได้แก่ เพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 32 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 96.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของกรรมการปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.03 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของกรรมการปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของประธานจัดการแข่งขันปรากฏทั้งสิ้น 71 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 68 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 95.77 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของประธานจัดการแข่งขันปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.23 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของประธานจัดการแข่งขันปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขันปรากฏทั้งสิ้น 92 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 74 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80.43 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขันปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขันปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของนายกสมาคมกีฬาปรากฏทั้งสิ้น 43 ภาพ เพศที่พบมีเพียงเพศชายเท่านั้น โดยพบทั้งสิ้น 43 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของนายกสมาคมกีฬาปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของประธานในพิธีปรากฏทั้งสิ้น 50 ภาพ มากที่สุด ได้แก่ เพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 32 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 64 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของประธานในพิธีปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 36

ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของประธานในพิธีปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของพริตตี เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ปรากฏทั้งสิ้น 20 ภาพ เพศที่พบมีเพียงในเพศหญิงเท่านั้น โดยพบทั้งสิ้น 20 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของพริตตี เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักรายภาพปรากฏทั้งสิ้น 2 ภาพ เพศที่พบมีเพียงเพศหญิงเท่านั้น โดยพบทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักรายภาพปรากฏ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของเด็กปรากฏทั้งสิ้น 14 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยพบทั้งสิ้น 10 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 71.43 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของเด็ก รองลงมาได้แก่ เพศหญิง พบทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของเด็ก ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของกองเชียร์ปรากฏทั้งสิ้น 75 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง โดยพบทั้งสิ้น 41 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 54.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของกองเชียร์ปรากฏ รองลงมาได้แก่ เพศชาย พบทั้งสิ้น 34 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 45.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของกองเชียร์ปรากฏ

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีบทบาทของครอบครัวของนักกีฬาปรากฏทั้งสิ้น 35 ภาพ เพศที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง โดยพบทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 62.86 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของครอบครัวของนักกีฬาปรากฏ รองลงมาได้แก่ ภาพเพศชาย พบทั้งสิ้น 13 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 37.14 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีบทบาทของครอบครัวของนักกีฬาปรากฏ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพข้างต้น พบว่า ภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน โดยทั่วไปแล้ว จะนำเสนอภาพของนักกีฬาเป็นหลัก สังเกตได้จากปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบทบาทของนักกีฬาในภาพที่มีมากที่สุด โดยมากกว่าบทบาทของผู้ฝึกสอน ซึ่งมีปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่

ปรากฏร่องลงมาถึง 17.33 เท่า ขณะที่บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน ประธานจัดการแข่งขัน ประธานในพิธี นายกสมาคมกีฬา รวมไปถึงกองเชียร์ มีปริมาณของภาพข่าวที่ปรากฏอยู่ในระดับกลาง โดยบทบาทที่มีปริมาณภาพข่าวที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ บทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพบำบัดซึ่งมีปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏห่างจากบทบาทของนักกีฬาซึ่งมีปรากฏมากที่สุดอยู่ถึง 936 เท่า ทั้งนี้ สิ่งดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงอุดมการณ์ในการทำข่าวกีฬาที่ซึ่งสิ่งที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการแข่งขันกีฬามากที่สุด จะเป็นจุดขาย และเป็นสิ่งที่ถูกนำเสนอมากที่สุด ซึ่งการที่บทบาทของนักกีฬา รวมถึงบทบาทผู้ฝึกสอนมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 และ 2 นั้น สามารถเป็นคำตอบได้อย่างดีถึงอุดมการณ์ดังกล่าว

นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอของทั้งเพศหญิงและเพศชายในแต่ละบทบาทที่ปรากฏพบว่า ทั้ง 2 เพศมีสัดส่วนการนำเสนอในแต่ละบทบาทแตกต่างกัน โดยบทบาทที่พบการนำเสนอเพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอยู่ด้วยกัน 8 บทบาท ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของกรรมการ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน บทบาทของนายกสมาคมกีฬา บทบาทของประธานในพิธี และบทบาทของเด็ก ขณะที่บทบาทที่พบการนำเสนอเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีอยู่ทั้งสิ้น 4 บทบาท ได้แก่ บทบาทของพิธีกร เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ บทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพบำบัด บทบาทของกองเชียร์ และบทบาทของครอบครัวของนักกีฬา สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึง บทบาทซึ่งเกี่ยวข้องกับกีฬาที่แตกต่างกันระหว่างของทั้ง 2 เพศ ที่หนังสือพิมพ์กำหนดผ่านการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

3.1.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ

บทบาท \ เพศ	เพศ		เพศชาย	
	ภาพเพศหญิง	อันดับที่	ภาพเพศชาย	อันดับที่
นักกีฬา	457	1	1415	1
ผู้ฝึกสอน	2	8	106	2
กรรมการ	1	9	32	7
ประธานจัดการแข่งขัน	3	7	68	4
ทีมงานจัดการแข่งขัน	18	5	74	3
นายกสมาคมกีฬา	0	-	43	5
ประธานในพิธี	18	5	32	7
พริตตี้, เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์	20	4	0	-
แพทย์, พยาบาล และนักกายภาพ เด็ก	2 4	8 6	0 10	- 9
กองเชียร์	41	2	38	6
ครอบครัวของนักกีฬา	22	3	13	6

จากตารางที่ 4.17 พบว่า บทบาทที่พบเพศหญิงในการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 457 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของกองเชียร์ พบทั้งสิ้น

41 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา พบทั้งสิ้น 22 ภาพ อันดับที่ 4 ได้แก่ บทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ พบทั้งสิ้น 20 ภาพ อันดับที่ 5 พบเท่านั้น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน และบทบาทของประธานในพิธี โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 18 ภาพ อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 4 ภาพ อันดับที่ 7 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 3 ภาพ อันดับที่ 8 พบเท่านั้น 2 บทบาท คือ บทบาทของผู้ฝึกสอน และ บทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 2 ภาพ อันดับที่ 9 ได้แก่ บทบาทของกรรมการ พบทั้งสิ้น 1 ภาพ และไม่พบเพศหญิงในบทบาทของนายกสมาคมกีฬาเลย

และบทบาทที่พบเพศชายในการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 1,415 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน พบทั้งสิ้น 106 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 74 ภาพ อันดับที่ 4 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 68 ภาพ อันดับที่ 5 ได้แก่ บทบาทนายกสมาคมกีฬา พบทั้งสิ้น 43 ภาพ อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของกองเชียร์ พบทั้งสิ้น 38 ภาพ อันดับที่ 7 พบเท่านั้น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของกรรมการ และบทบาทของประธานในพิธี โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 32 ภาพ อันดับที่ 8 ได้แก่ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา พบทั้งสิ้น 13 ภาพ อันดับที่ 9 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 10 ภาพ และไม่พบเพศชายในบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ และแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพเลย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า แม้จำนวนภาพที่ปรากฏจะมีไม่เท่ากัน แต่ทั้งเพศหญิงและเพศชายก็ต่างปรากฏในบทบาทของนักกีฬามากที่สุดเช่นเดียวกัน สิ่งดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงประเด็นเรื่องคุณค่าข่าวและความเป็นข่าวกีฬา ที่อยู่เหนือกว่าเรื่องเพศ กล่าวคือ ที่ไม่ว่าภาพข่าวนั้นจะเป็นการนำเสนอเพศใด บทบาทที่ถูกนำเสนอส่วนใหญ่ก็จะเป็นบทบาทของนักกีฬา ซึ่งหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกีฬาเป็นหลักเช่นเดียวกัน

แต่กระนั้น เมื่อพิจารณาจากอันดับที่รองลงมา จะเริ่มเห็นถึงความแตกต่างของบทบาทที่ทั้ง 2 เพศปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยนอกเหนือจากบทบาทของนักกีฬา เพศหญิงมักจะปรากฏในบทบาทของฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) และบทบาทที่เกี่ยวข้องกับความสวยงาม ซึ่งหมายถึงเป็นบทบาทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง สังเกตได้จากจำนวนภาพที่ปรากฏเพศหญิงในบทบาทของกองเชียร์ บทบาทของครอบครัวของ

นักกีฬา และบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ ที่มีมากเป็นอันดับที่ 2 3 และ 4 ของบทบาทที่พบเพศหญิงในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งหมด ขณะที่เพศชาย จะปรากฏในบทบาทที่ยังมีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรงอยู่ หรืออย่างน้อยที่สุดก็มีส่วนร่วมในการทำให้เกิดการแข่งขันขึ้น สังเกตได้จากจำนวนภาพที่ปรากฏเพศชายในบทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน รวมถึงบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน ที่มีมากเป็นอันดับที่ 2 3 และ 4 ของบทบาทที่พบเพศชายในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งหมด กล่าวโดยสรุปก็คือ นอกเหนือจากบทบาทของนักกีฬาแล้ว บทบาทที่เพศหญิงและเพศชายถูกนำเสนอจะแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน

3.1.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์ บทบาท	ไทยรัฐ				มติชนรายวัน				สยามกีฬารายวัน			
	เพศหญิง	อันดับที่	เพศชาย	อันดับที่	เพศหญิง	อันดับที่	เพศชาย	อันดับที่	เพศหญิง	อันดับที่	เพศชาย	อันดับที่
นักกีฬา	46	1	220	1	45	1	115	1	366	1	1,080	1
ผู้ฝึกสอน	1	4	19	3	0	-	5	4	1	9	82	2
กรรมการ	0	-	6	7	0	-	0	-	1	9	26	6
ประธานจัดการแข่งขัน	1	4	18	4	0	-	6	3	2	8	44	3
ทีมงานจัดการแข่งขัน	2	3	22	2	6	2	15	2	10	6	37	4

นายกสมาคมกีฬา	0	-	11	6	0	-	3	6	0	-	29	5
ประธานในพิธี	3	2	13	5	4	3	5	4	11	5	14	7
พริตตี้, เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์	1	4	0	-	2	4	0	-	17	4	0	-
แพทย์, พยาบาล และนักกายภาพ	0	-	0	-	0	-	0	-	2	8	0	-
เด็ก	0	-	4	8	1	5	4	5	3	7	2	9
กองเชียร์	1	4	0	-	2	4	5	4	38	2	29	5
ครอบครัวของ นักกีฬา	0		0	-	0	-	1	7	22	3	12	8

จากตารางที่ 4.18 พบว่า บทบาทที่พบเพศหญิงในภาพข่าวกีฬาที่น่าสนใจในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 46 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของประธานในพิธี พบทั้งสิ้น 3 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 3 ภาพ และอันดับที่ 4 พบเท่ากันทั้งสิ้น 4 บทบาท ได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน บทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ และบทบาทของกองเชียร์ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 1 ภาพ

บทบาทที่พบเพศชายในภาพข่าวกีฬาที่น่าสนใจในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 220 ภาพ รองลงมา ได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 22 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน พบทั้งสิ้น 19 ภาพ อันดับที่ 4 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 18 ภาพ อันดับที่ 5 ได้แก่ บทบาทของประธานในพิธี พบทั้งสิ้น 13 ภาพ อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของนายกสมาคมกีฬา พบทั้งสิ้น 11 ภาพ อันดับที่ 7 ได้แก่ บทบาทของกรรมการ พบทั้งสิ้น 6 ภาพ และอันดับที่ 8 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 4 ภาพ

บทบาทที่พบเพศหญิงในภาพข่าวกีฬาที่น่าสนใจในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 45 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 6 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 4 ภาพ

อันดับที่ 4 พบเท่ากันทั้งสิ้น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ และ บทบาทของกองเชียร์ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 2 ภาพ และอันดับที่ 5 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 1 ภาพ

บทบาทที่พบเพศชายในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 115 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 15 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 6 ภาพ อันดับที่ 4 พบเท่ากันทั้งสิ้น 3 บทบาท ได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของประธานในพิธี และ บทบาทของกองเชียร์ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 5 ภาพ อันดับที่ 5 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 4 ภาพ อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของนายกสมาคมกีฬา พบทั้งสิ้น 3 ภาพ และอันดับที่ 7 ได้แก่ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา พบทั้งสิ้น 1 ภาพ

บทบาทที่พบเพศหญิงในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 366 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของกองเชียร์ พบทั้งสิ้น 38 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา พบทั้งสิ้น 22 ภาพ อันดับที่ 4 ได้แก่ บทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ พบทั้งสิ้น 17 ภาพ อันดับที่ 5 ได้แก่ บทบาทของประธานในพิธี พบทั้งสิ้น 11 ภาพ อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 10 ภาพ อันดับที่ 7 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 3 ภาพ อันดับที่ 8 พบเท่ากันทั้งสิ้น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน และบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 2 ภาพ และอันดับที่ 9 พบเท่ากันทั้งสิ้น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน และกรรมการ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 1 ภาพ

และบทบาทที่พบเพศชายในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา โดยพบทั้งสิ้น 1,080 ภาพ รองลงมาได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน พบทั้งสิ้น 82 ภาพ อันดับที่ 3 ได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 44 ภาพ อันดับที่ 4 ได้แก่ บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน พบทั้งสิ้น 37 ภาพ อันดับที่ 5 พบเท่ากันทั้งสิ้น 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทของนายกสมาคมกีฬา และบทบาทของกองเชียร์ โดยพบทั้งสิ้นบทบาทละ 29 ภาพ อันดับที่ 6 ได้แก่ บทบาทของกรรมการ พบทั้งสิ้น 26 ภาพ อันดับที่ 7 ได้แก่ บทบาทของประธานในพิธี พบทั้งสิ้น 14 ภาพ อันดับที่ 8 ได้แก่ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา พบทั้งสิ้น 12 ภาพ และอันดับที่ 9 ได้แก่ บทบาทของเด็ก พบทั้งสิ้น 2 ภาพ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า ลำดับของปริมาณบทบาทที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนั้น มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน โดยสิ่งที่เหมือนกันประการหนึ่งคือ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีบทบาทของนักกีฬาปรากฏมากที่สุด ไม่ว่าจะในภาพที่มีเพศหญิงหรือภาพที่มีเพศชายอยู่ในภาพ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาในลำดับที่รองลงมาของภาพที่มีเพศชายก็จะพบว่า บทบาทที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับส่วนใหญ่จะเป็นบทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง หรือไม่ก็มีส่วนร่วมในการทำให้เกิดการแข่งขันขึ้นทั้งสิ้น โดยบทบาทดังกล่าวได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน รวมถึงบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขันด้วย ทั้งนี้ บทบาทดังกล่าว เว้นแต่บทบาทของผู้ฝึกสอน ก็ปรากฏในอันดับของปริมาณบทบาทที่รองลงมาของภาพที่มีเพศหญิงของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเช่นกัน

สำหรับภาพที่มีเพศหญิงของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ซึ่งอันดับของปริมาณบทบาทที่รองลงมาจากบทบาทของนักกีฬาแตกต่างจากหนังสือพิมพ์อีก 2 ชื่อฉบับที่เป็นบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน และบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขันนั้น จะเป็นบทบาทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแข่งขันกีฬา โดยเป็นบทบาทของผู้สนับสนุน อย่าง ครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของสิ่งสวยงาม อย่าง พริตตี้ เซียร์ลิตเดออร์ และแดนเซอร์ ซึ่งเป็นไปได้ว่าสาเหตุที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันในภาพที่มีผู้หญิงมีความแตกต่างกัน เนื่องมาจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเป็นหนังสือพิมพ์ที่ไม่ได้มีการนำเสนอเฉพาะข่าวกีฬา ทำให้จำนวนหน้าสำหรับการนำเสนอข่าวกีฬามีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้ภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพที่จะนำมานำเสนอ จำเป็นจะต้องคัดเลือกเฉพาะภาพที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านที่ต้องการอ่านข่าวกีฬาจริงๆ หรือเป็นภาพการแข่งขันกีฬาจริงๆ ที่ผู้อ่านให้ความสนใจติดตามมานำเสนอ ต่างจากหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันที่สามารถนำภาพข่าวกีฬามานำเสนอได้อย่างเสรีมากกว่า เนื่องจากมีจำนวนหน้าสำหรับการนำเสนอที่มากพอ ซึ่งสิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์ก็มีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างในการนำเสนอบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาเช่นกัน

ภาพที่ 4.13 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของนักกีฬา

ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของผู้ฝึกสอน

ภาพที่ 4.15 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของกรรมการ

ภาพที่ 4.16 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน

ภาพที่ 4.17 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน

ภาพที่ 4.18 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของนายกสมาคมกีฬา

ภาพที่ 4.19 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของประธานในพิธี

ภาพที่ 4.20 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของพิธีดี เซียร์ลิตเตอร์ และแดนเซอร์

ภาพที่ 4.21 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ

ภาพที่ 4.22 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของเด็ก

ภาพที่ 4.23 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของกองเชียร์

ภาพที่ 4.24 ตัวอย่างของภาพที่ปรากฏบทบาทของครอบครัวของนักกีฬา

3.2 จำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

โดยพิจารณาจากการกระทำของบุคคลที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพว่า บุคคลในภาพนั้นมีลักษณะการกระทำอย่างไร

- ภาพการแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพขณะทำการแข่งขันกีฬา หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นภาพที่มาจากการแข่งขันกีฬา อาทิ ภาพบุคคลพร้อมชุดหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน หรือบรรยากาศรอบข้างในลักษณะที่เป็นการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

- ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพขณะไม่ได้อยู่ระหว่างทำการการแข่งขัน หรือมีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นภาพที่ไม่ได้มาจากการแข่งขันกีฬา อาทิ ภาพขณะรับรางวัล ภาพโพสท์ท่าถ่ายรูป หรือภาพที่ไม่ปรากฏให้เห็นชุดหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

3.2.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

เหตุการณ์ เพศ	ภาพการแข่งขัน (ร้อยละ)	ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน (ร้อยละ)	รวม
ภาพเพศหญิง	356 (21.63)	60 (15.19)	416
ภาพเพศชาย	1,260 (76.55)	215 (54.43)	1,475
ภาพทั้ง 2 เพศ	30 (1.82)	120 (30.38)	150

รวม	1,646 (100)	395 (100)	2,041
-----	----------------	--------------	-------

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ เมื่อจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ จะจำแนกได้เป็นภาพที่เป็นการแข่งขันจำนวนทั้งสิ้น 1,646 ภาพ และภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันจำนวนทั้งสิ้น 395 ภาพ

โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,260 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 76.55 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 356 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.63 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขัน และภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 60 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.82 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขัน ตามลำดับ

เช่นเดียวกับ ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ซึ่งภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 216 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 54.43 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ขณะที่รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 120 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.38 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน และภาพเพศหญิง ซึ่งมีการนำเสนอทั้งสิ้น 60 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพข้างต้น พบว่า ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพการแข่งขันมากกว่าภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน โดยพบว่า ภาพข่าวกีฬาที่เป็นการแข่งขันมีมากกว่าภาพข่าวกีฬาที่ไม่ใช่การแข่งขันถึง 4.17 เท่า

นอกจากนี้ยังพบว่า ทั้งภาพข่าวกีฬาที่เป็นการแข่งขัน และภาพข่าวกีฬาที่ไม่ใช่การแข่งขัน ต่างมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุดเช่นเดียวกัน หากแต่ต่างกันที่ลำดับของภาพข่าว

กีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอรองลงมา โดยในภาพข่าวกีฬาที่เป็นการแข่งขันนั้น ภาพเพศหญิงจะมีปริมาณการเสนอในลำดับรองลงมาจากภาพเพศชาย โดยมีภาพทั้ง 2 เพศเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอเป็นลำดับสุดท้าย ขณะที่ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ลำดับของปริมาณการนำเสนอที่รองลงมาจากภาพเพศชาย จะเป็นภาพทั้ง 2 เพศ โดยที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอเป็นลำดับสุดท้าย สิ่งดังกล่าวนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ถูกผู้ชายเข้าครอบครองจนเกือบเต็มพื้นที่ โดยมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดทั้งในภาพที่เป็นการแข่งขัน และภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันแล้ว ยังแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายแยกกัน มักจะเป็นการนำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา ต่างจากการนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายในภาพเดียวกัน ที่มักจะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอีกด้วย

3.2.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ

เหตุการณ์ \ เพศ	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม
ภาพการแข่งขัน	356 (85.58)	1,260 (85.42)	30 (20)	1,646
ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน	60 (14.42)	215 (14.58)	120 (80)	395
รวม	416 (100)	1,475 (100)	150 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 356 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 85.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง รองลงมา ได้แก่ ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน โดยนำเสนอทั้งสิ้น 60 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 1,260 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 85.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย รองลงมา ได้แก่ ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน โดยนำเสนอทั้งสิ้น 215 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ มีการนำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 120 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ รองลงมา ได้แก่ ภาพที่เป็นการแข่งขัน โดยนำเสนอทั้งสิ้น 30 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า ทั้งภาพเพศหญิงและภาพเพศชาย ต่างมีสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอในภาพที่เป็นการแข่งขันและภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันที่ใกล้เคียงกัน โดยภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอภาพที่เป็นการแข่งขันคิดเป็นร้อยละ 85.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 85.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ขณะที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันคิดเป็นร้อยละ 14.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 14.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของเพศใด ภาพข่าวกีฬาก็ยังคงมีปริมาณของภาพที่เป็นการแข่งขันมากกว่าภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ซึ่งนอกจากจะทำให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของความเป็นข่าวกีฬาที่เน้นการนำเสนอภาพที่เป็นการแข่งขันเป็นหลักแล้ว ยังทำให้เห็นว่า ความแตกต่างของเพศนั้นไม่ได้มีผลทำให้ลักษณะเฉพาะของความเป็นข่าวกีฬาที่ว่ำนี้อันเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

ทั้งนี้ พบว่า ในส่วนที่ต่างออกไปจะเป็นการนำเสนอภาพทั้ง 2 เพศมากกว่า โดยภาพทั้ง 2 เพศ จะมีปริมาณการนำเสนอภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันมากกว่าภาพที่เป็นการแข่งขัน กล่าวคือ ภาพทั้ง 2 เพศ มีปริมาณการนำเสนอภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมากกว่าปริมาณการนำเสนอภาพที่เป็นการแข่งขันที่มีเพียงร้อยละ 20 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ สิ่งดังกล่าวนี้เป็นการตอกย้ำว่า เมื่อมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายในภาพเดียวกัน โดยมากแล้วมักจะเป็นการนำเสนอในเรื่องราวที่ไม่ใช่การแข่งขันกีฬานั้นเอง

3.2.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และ แจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

เหตุการณ์ ชื่อหนังสือพิมพ์	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	รวม
	ภาพการแข่งขัน (ร้อยละ)			ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน (ร้อยละ)			
ไทยรัฐ	37 (16.23)	190 (83.33)	1 (0.44)	2 (3.39)	41 (69.49)	16 (27.12)	287
รวม	228 (100)			59 (100)			
มติชนรายวัน	29 (24.79)	88 (75.21)	0 (0)	6 (11.76)	26 (50.98)	19 (37.25)	168
รวม	117 (100)			51 (100)			
สยามกีฬารายวัน	290 (22.29)	982 (75.48)	29 (2.23)	52 (18.25)	148 (51.93)	85 (29.82)	1,586
รวม	1,301 (100)			285 (100)			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 228 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 190 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 37 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.23 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.44 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันในหนังสือพิมพ์

ลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.23 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่เป็นการแข่งขันในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 285 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 148 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 51.93 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 85 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 29.82 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 52 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 18.25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีลำดับของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเมื่อจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพที่เหมือนกัน โดยในภาพที่เป็นการแข่งขันนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีการนำเสนอภาพเพศชายในปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นภาพเพศหญิง และมีภาพทั้ง 2 เพศ เป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุดเหมือนกัน และในส่วนของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับก็ต่างนำเสนอภาพเพศชายในปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นภาพทั้ง 2 เพศ และมีภาพเพศหญิง เป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุดเหมือนกัน ดังกล่าวนี้เป็นข้อบ่งชี้ถึง ลักษณะเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน ที่ซึ่งความแตกต่างด้านประเภทของหนังสือพิมพ์นั้นไม่ผลต่อความแตกต่างของเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพในการนำเสนอของทั้ง 2 เพศแต่อย่างใด

ภาพที่ 4.25 ตัวอย่างของภาพที่เป็นการแข่งขัน

ภาพที่ 4.26 ตัวอย่างของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน

3.3 จำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

โดยพิจารณาภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพว่า มีการกรรนำเสนอบุคคลในภาพในแง่มุมใด หรือ แสดงให้เห็นบุคคลในภาพในแง่มุมใด

- ภาพทั่วไป หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงการแข่งขันหรือผลการแข่งขัน หรือแสดงให้เห็นเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในภาพและกีฬา มิได้เป็นการแสดงให้เห็นถึงทักษะ ความสามารถ หรือเจาะจงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคลในภาพ

- ภาพทักษะและความสามารถ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของบุคคลในภาพเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา เป็นภาพขณะทำการแข่งขันกีฬาหรือปรากฏให้เห็นบุคคลในภาพพร้อมกับอุปกรณ์กีฬาหรือท่าทางในการแข่งขันกีฬาอย่างชัดเจน
- ภาพลักษณะทางกายภาพ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของบุคคลในภาพ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาหรือไม่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา ก็ได้ เป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพมากกว่าที่จะปรากฏให้เห็นถึงทักษะและความสามารถของบุคคลในภาพอย่างชัดเจน

3.3.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อในการนำเสนอภาพโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

แง่มุม / เพศ	ภาพทั่วไป (ร้อยละ)	ภาพทักษะและ ความสามารถ (ร้อยละ)	ภาพลักษณะทาง กายภาพ (ร้อยละ)	รวม
ภาพเพศหญิง	206 (19.38)	188 (19.79)	22 (78.57)	416
ภาพเพศชาย	714 (67.17)	757 (79.68)	4 (14.29)	1,475
ภาพทั้ง 2 เพศ	143 (13.45)	5 (0.53)	2 (7.14)	150
รวม	1,063 (100)	950 (100)	28 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ เมื่อจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ จะจำแนกได้เป็นภาพทั่วไปจำนวน 1,063 ภาพ ภาพทักษะและความสามารถจำนวน 950 ภาพ และภาพลักษณะทางกายภาพจำนวน 28 ภาพ

โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 714 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 67.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไป รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 206 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.38 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไป และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 143 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.45 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไป ตามลำดับ

เช่นเดียวกับ ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถ ที่มีการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 757 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 79.68 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 188 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.79 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถ ตามลำดับ

ขณะที่ ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศหญิง โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 78.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศชาย มีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.14 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพข้างต้น พบว่า ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันนั้น มีการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในแง่มุมที่ต่างกัน โดยผู้ชายจะถูกนำเสนอในลักษณะของบุคคลซึ่งทำการแข่งขันกีฬา หรือมีความสัมพันธ์กับการแข่งขันกีฬามากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้ สืบเกิดได้จากปริมาณการนำเสนอของภาพทักษะและความสามารถ ที่ภาพเพศชายมีมากกว่าภาพเพศหญิงอย่างมาก โดยภาพเพศชายมีการนำเสนอในภาพทักษะและความสามารถมากถึง 757 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 79.68 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถ ขณะที่ภาพเพศ

หญิงมีการนำเสนอเพียง 188 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.79 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถเท่านั้น

ส่วนผู้หญิง จะถูกนำเสนอในลักษณะของสิ่งสวยงาม ความรื่นรมย์ และวัตถุทางเพศ มากกว่าผู้ชาย โดยสังเกตได้จากปริมาณการนำเสนอของภาพลักษณะทางกายภาพที่เกือบทั้งหมดเป็นภาพเพศหญิง โดยภาพเพศหญิงมีการนำเสนอในภาพลักษณะทางกายภาพถึง 22 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 78.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพ ขณะที่ภาพเพศชายมีการนำเสนอเพียง 4 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 14.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพเท่านั้น สิ่งดังกล่าวชี้ให้เห็นถึง ความแตกต่างกันของมุมมองที่หนังสือพิมพ์รายวันมีต่อทั้ง 2 เพศ เมื่อถูกเชื่อมโยงเข้ากับเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกีฬานั้นเอง

3.3.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ

เพศ แง่มุม	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	รวม
ภาพทั่วไป	206 (49.52)	714 (48.41)	143 (95.33)	1,063
ภาพทักษะและ ความสามารถ	188 (45.19)	757 (51.32)	5 (3.33)	950
ภาพลักษณะทาง กายภาพ	22 (5.29)	4 (0.27)	2 (1.33)	28

รวม	416 (100)	1,475 (100)	150 (100)	2,041
-----	--------------	----------------	--------------	-------

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 206 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 49.52 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง รองลงมาได้แก่ ภาพทักษะและความสามารถ โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 188 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 45.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และภาพลักษณะทางกายภาพมีการนำเสนอที่น้อยที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 757 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 51.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย รองลงมาได้แก่ ภาพทักษะและความสามารถ โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 714 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 48.41 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และภาพที่มีการนำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ภาพลักษณะทางกายภาพ โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปมากที่สุด โดยนำเสนอทั้งสิ้น 143 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 95.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ รองลงมาได้แก่ ภาพทักษะและความสามารถ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ และภาพลักษณะทางกายภาพ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนโดยมากของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ อันได้แก่ ภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ มีสัดส่วนการนำเสนอภาพในแต่ละแง่มุมที่ต่างกัน โดยภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอในภาพทักษะและความสามารถมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 51.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ซึ่งมากกว่าภาพเพศหญิงที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 45.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และภาพ

ทั้ง 2 เพศ ที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 3.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ

ต่างจากภาพลักษณะทางกายภาพ ที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด โดยภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากถึงร้อยละ 5.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง มากกว่าภาพเพศชายในภาพลักษณะเดียวกันที่มีการนำเสนอเพียงร้อยละ 0.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ ที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 1.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศเท่านั้น

ขณะที่ในภาพทั่วไป เป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอภาพทั้ง 2 เพศมากที่สุด โดยมีมากถึงร้อยละ 95.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ อีกทั้ง ในภาพดังกล่าว ทั้งภาพเพศหญิงและภาพเพศชายก็มีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละใกล้เคียงกันอีกด้วย

แต่เมื่อพิจารณาให้ลึกถึงสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอในอันดับรองลงมาจะพบว่า แม้ภาพเพศหญิงจะมีปริมาณการนำเสนอในภาพทักษะและความสามารถที่น้อยกว่าภาพเพศชาย แต่ใช้ว่าสัดส่วนดังกล่าวจะแตกต่างกันมาก โดยภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอในภาพทักษะและความสามารถถึงเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง นั่นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า ในการผู้หญิงก็ถูกนำเสนอในด้านของทักษะและความสามารถในการแข่งขันกีฬาเหมือนกัน หากแต่เพียงไม่มากจนเทียบเท่ากับผู้ชาย

สิ่งดังกล่าวไม่เพียงแต่สามารถอธิบายได้ถึง แง่มุมในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ว่า เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ผู้ชายจะถูกนำเสนอให้เห็นถึงความสามารถในการเล่นกีฬามากกว่าผู้หญิง ขณะที่ผู้หญิงเองไม่อาจจะหลุดพ้นจากแง่มุมของเรื่องราวที่เกี่ยวกับเพศได้เท่านั้น แต่ยังสามารถอธิบายได้ถึงทิศทางในการนำเสนอผู้หญิงให้เห็นถึงความสามารถในการเล่นกีฬาที่ค่อนข้างมาก เป็นการนำเสนอในลักษณะที่ว่า ผู้หญิงเองก็มีความสามารถในการเล่นกีฬาได้ไม่แพ้ผู้ชายเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะลำดับของปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ จะพบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ต่างมีลำดับของปริมาณการนำเสนอเมื่อจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพเหมือนกัน กล่าวคือ ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ต่าง

มีปริมาณการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือภาพทักษะและความสามารถ และภาพลักษณะทางกายภาพคือภาพที่มีการนำเสนอน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ซึ่งสิ่งดังกล่าวสามารถอธิบายได้ถึง ลักษณะเฉพาะของการรายงานข่าวกีฬา ที่ไม่ว่าอย่างไร การรายงานข่าวหรือการนำเสนอภาพข่าวก็จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับเรื่องราวของกีฬา โดยเป็นการนำเสนอภาพของการแข่งขันกีฬา รวมไปถึงภาพข่าวคราวในวงการกีฬาเป็นหลัก มากกว่าที่จะมุ่งเน้นไปที่การนำเสนอเรื่องเพศ

3.3.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	แง่มุม			ภาพ			ภาพ			รวม
	ภาพเพศหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2	ภาพหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2	ภาพหญิง	ภาพเพศชาย	ภาพทั้ง 2	
	ภาพทั่วไป (ร้อยละ)			ภาพทักษะและความสามารถ (ร้อยละ)			ภาพลักษณะทางกายภาพ (ร้อยละ)			
ไทยรัฐ	14 (11.67)	89 (74.17)	17 (14.17)	23 (13.86)	142 (85.54)	1 (0.6)	1 (100)	0 (0)	0 (0)	287
รวม	120 (100)			166 (100)			1 (100)			
มติชนรายวัน	15 (18.07)	49 (59.04)	19 (22.89)	19 (22.89)	64 (77.11)	0 (0)	1 (50)	1 (50)	0 (0)	168
รวม	83 (100)			83 (100)			2 (100)			

สยามกีฬา	177	576	107	146	551	4	20	3	2	1,586
รายวัน	(20.58)	(66.98)	(12.44)	(20.83)	(78.6)	(0.57)	(80)	(12)	(8)	
รวม		860			701			25		
		(100)			(100)			(100)		

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 120 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 89 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 74.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 17 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 14 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 166 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 142 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 85.54 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 23 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.86 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 1 ภาพ ปรากฏเพียงการนำเสนอภาพเพศหญิงเท่านั้น โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยไม่ปรากฏภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์มติชน

รายวันทั้งสิ้น 83 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 49 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 59.04 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 19 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.89 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 15 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 18.07 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 83 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 64 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 77.1 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 19 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.89 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน โดยไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอในลักษณะของภาพทักษะและความสามารถเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 2 ภาพ มีการนำเสนอในภาพเพศชายและภาพเพศหญิงในปริมาณที่เท่ากัน โดยมีการนำเสนออย่างละ 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันต่อภาพ โดยไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 860 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 576 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 66.98 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 177 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 107 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.44 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักชะและความสามารถในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 701 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 551 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 78.6 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักชะและความสามารถในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 146 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.83 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักชะและความสามารถในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทักชะและความสามารถในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 25 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 20 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศชาย มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และ แจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับมีลำดับของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละแง่มุมที่คล้ายกัน โดยในข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไป และภาพทักชะและความสามารถ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุดเช่นเดียวกัน และนอกจากนี้ ในภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางเพศ 2 จาก 3 ชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ยังมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุดเช่นเดียวกันอีกด้วย จะเว้นก็แต่เพียงหนังสือพิมพ์มติชนรายวันที่ปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงและภาพเพศชายในภาพข่าวกีฬาเท่ากันเท่านั้น

สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงแบบแผนที่แทบจะไม่มี ความแตกต่างกันในการนำเสนอภาพ

ข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน ที่ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตาม

ภาพที่ 4.27 ตัวอย่างของภาพทั่วไป

ภาพที่ 4.28 ตัวอย่างของภาพที่กึ่งและความสามารถ

ภาพที่ 4.29 ตัวอย่างของภาพลักษณะทางกายภาพ

3.4 จำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

โดยพิจารณาภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพ ประกอบคำบรรยายภาพว่า แสดงให้เห็นถึงลักษณะความเป็นหญิงหรือลักษณะความเป็นชายในรูปแบบใด

- ภาพความสำเร็จ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงอาการดีใจหรือเฉลิมฉลองกับความสำเร็จหรือชัยชนะที่ได้มาจากการแข่งขัน รวมไปถึงภาพขณะรับเหรียญรางวัลหรือถ้วยรางวัล

- ภาพความล้มเหลว หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงอาการเสียใจหรือผิดหวัง เนื่องจากความพ่ายแพ้หรือประสบความล้มเหลวในการแข่งขัน รวมไปถึงภาพขณะแสดงความอ่อนแอออกมา

- ภาพความก้าวร้าว หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงความก้าวร้าวระหว่างการแข่งขัน การปะทะ การถกเถียง การระบายอารมณ์ รวมไปถึงความดุเดือดทางสีหน้าขณะทำการแข่งขัน

- ภาพความอ่อนโยน หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นบุคคลในภาพขณะแสดงความอ่อนโยน และ ความมีอัธยาศัยดี รวมไปถึงสีหน้าที่ยิ้มแย้มขณะทำการแข่งขัน

- ภาพสตรีระ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงสตรีระของบุคคลในภาพอย่างชัดเจน เน้นที่ความดึงดูดทางเพศจากลักษณะทางกายภาพ

- ภาพภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่แสดงให้เห็นถึงการแต่งกายอันสวยงาม ทันสมัยของบุคคลในภาพ ความใส่ใจในภาพลักษณ์ การแต่งหน้าทำผม และความเป็นดาราของบุคคลในภาพ

- ภาพที่ไม่สามารถระบุได้ หมายถึง ภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ทั้ง 6 ข้อที่กล่าวมา

ทั้งนี้ เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการสำรวจลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬานั้น เป็นเกณฑ์ที่ประยุกต์มาจากแนวคิดความเป็นหญิงและแนวคิดความเป็นชายของ J. A. Doyle (1995, as cited in Julia T. Wood, 1999) ประกอบกับกรใช้มุมมองแบบคู่ตรงข้าม (Binary Opposite) โดยจะสามารถอธิบายถึงความโน้มเอียงของภาพว่ามีลักษณะของเพศใด ซึ่งใช้เป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

- ภาพความสำเร็จ และภาพความก้าวร้าว เป็นลักษณะของผู้ชาย
- ภาพความล้มเหลว และภาพความอ่อนโยน เป็นลักษณะของผู้หญิง
- ภาพสตรีระ และภาพภาพลักษณ์นั้น เป็นลักษณะของทั้ง 2 เพศ
- ภาพที่ไม่สามารถระบุได้ ไม่ได้เป็นลักษณะของเพศใดเลย

3.4.1 ศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเมื่อจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอโดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

เพศ \ ลักษณะ	ภาพ ความสำเร็จ (ร้อยละ)	ภาพความ ล้มเหลว (ร้อยละ)	ภาพความ ก้าวร้าว (ร้อยละ)	ภาพความ อ่อนโยน (ร้อยละ)	ภาพสตรีระ (ร้อยละ)	ภาพ ภาพลักษณ์ (ร้อยละ)	ไม่สามารถ ระบุได้ (ร้อยละ)	รวม
ภาพเพศหญิง	67 (21.97)	11 (40.74)	3 (2.91)	29 (36.71)	22 (78.57)	13 (26.53)	271 (18.69)	416
ภาพเพศชาย	209 (68.52)	16 (59.26)	100 (97.09)	32 (40.51)	3 (10.71)	23 (46.94)	1,092 (75.31)	1,475
ภาพทั้ง 2 เพศ	29 (9.51)	0 (0)	0 (0)	18 (22.78)	3 (10.71)	13 (26.53)	87 (6)	150
รวม	305 (100)	27 (100)	103 (100)	79 (100)	28 (100)	49 (100)	1,450 (100)	2,041

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 2,041 ภาพ เมื่อจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ จะจำแนกได้เป็น ภาพความสำเร็จจำนวน 305 ภาพ ภาพความล้มเหลวจำนวน 27 ภาพ ภาพความก้าวร้าวจำนวน 103 ภาพ ภาพความอ่อนโยนจำนวน 79 ภาพ ภาพสตรีระจำนวน 28 ภาพ ภาพภาพลักษณ์จำนวน 49 ภาพ และภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้จำนวน 1,450 ภาพ

โดยภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 209 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 68.52 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอ

ทั้งสิ้น 67 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 9.15 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จ ตามลำดับ

ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลวมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 16 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 59.26 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลว รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 11 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 40.74 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลว และไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลวเลย

ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 100 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 97.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าว รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.91 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าว และไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวเลย

ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 32 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 40.51 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 36.71 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.78 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยน ตามลำดับ

ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระมากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศหญิง โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 78.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศชายและภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอเท่ากัน โดยนำเสนอทั้งสิ้นอย่างละ 3 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 10.71 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระ

ภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพภาพลักษณ์มากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 23 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 46.94 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพภาพลักษณ์ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีการนำเสนอเท่า โดยนำเสนอทั้งสิ้นอย่างละ 13 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 26.53 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพภาพลักษณ์

และภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุความเป็นหญิงและความเป็นชายได้มากที่สุด ได้แก่ ภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1,092 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75.31 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 271 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 18.69 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 87 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพข้างต้น พบว่า ในจำนวนลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่นำมาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์สำรวจลักษณะเนื้อหาการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งสิ้น 7 ลักษณะนั้น ภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ เป็นลักษณะที่มีการนำเสนอมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1,450 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 71.04 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ภาพความสำเร็จ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 305 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.94 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 3 ได้แก่ ภาพความก้าวร้าว มีการนำเสนอทั้งสิ้น 103 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.05 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 4 ได้แก่ ภาพความอ่อนโยน มีการนำเสนอทั้งสิ้น 79 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 3.87 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 5 ได้แก่ ภาพภาพลักษณ์ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 49 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 6 ได้แก่ ภาพสระ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 28 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.37 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา และอันดับที่ 7 ได้แก่ ภาพความล้มเหลว มีการนำเสนอทั้งสิ้น 27 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา โดยที่เหลืออีก 1,450 ภาพ หรือคิดเป็นร้อยละ 71.04 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น ภาพในลักษณะที่ไม่

สามารถระบุเพศได้ (Genderless) มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด โดยมีมากกว่าครึ่งของภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาเลยทีเดียว

โดยนอกจากนี้ยังพบว่า ในแต่ละภาพที่เป็นลักษณะของความเป็นหญิงและความเป็นชายนั้น มีความแตกต่างกันในปริมาณการนำเสนอระหว่างภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศปรากฏอยู่ด้วย โดยจากภาพทั้งสิ้น 6 ลักษณะ มีลักษณะของภาพที่ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิงอยู่ทั้งสิ้น 5 ลักษณะ ได้แก่ ภาพความสำเร็จ ภาพความล้มเหลว ภาพความก้าวร้าว ภาพความอ่อนโยน และภาพภาพลักษณ์ และมีลักษณะของภาพที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศชายอยู่ทั้งสิ้น 1 ลักษณะ ซึ่งได้แก่ ภาพสรีระ ขณะที่ในส่วนของภาพทั้ง 2 เพศ ถือได้ว่าเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอน้อยที่สุดในเกือบทุกลักษณะ อีกทั้ง 2 จาก ทั้งสิ้น 6 ลักษณะ ก็ไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอเลย

ซึ่งหากพิจารณาจากปริมาณการนำเสนอโดยรวมแล้ว จะพบว่า แม้ปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายจะมีปริมาณที่มากกว่าภาพเพศหญิงอย่างมาก แต่เมื่อจำแนกแต่ละภาพตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายแล้ว ก็ไม่อาจเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดในทุกลักษณะได้ กล่าวคือ ในภาพสรีระยังเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงอยู่ สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึง การนำเสนอภาพเพศหญิงในเรื่องของความเป็นเพศได้อย่างชัดเจนทีเดียว

3.4.2 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ

เพศ ลักษณะ	ภาพเพศหญิง (ร้อยละ)	อันดับที่	ภาพเพศชาย (ร้อยละ)	อันดับที่	ภาพทั้ง 2 เพศ (ร้อยละ)	อันดับที่	รวม
ภาพความสำเร็จ	67 (16.11)	2	209 (14.17)	2	29 (19.33)	2	305
ภาพความล้มเหลว	11 (2.64)	6	16 (1.08)	6	0 (0)	-	27
ภาพความก้าวร้าว	3 (0.72)	7	100 (6.78)	3	0 (0)	-	103
ภาพความอ่อนโยน	29 (6.97)	3	32 (2.17)	4	18 (12)	3	79
ภาพสรีระ	22 (5.29)	4	3 (0.2)	7	3 (2)	5	28
ภาพภาพลักษณ์	13 (3.13)	5	23 (1.56)	5	13 (8.67)	4	49
ไม่สามารถระบุได้	271 (65.14)	1	1,092 (74.03)	1	87 (58)	1	1,450
รวม	416 (100)		1,475 (100)		150 (100)		2,041

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงทั้งสิ้น 416 ภาพ มีปริมาณของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้มากที่สุด โดยมีทั้งสิ้น 271 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 65.14 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง อันดับที่ 2 ได้แก่ ภาพความสำเร็จ ซึ่งมีทั้งสิ้น 67 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง อันดับที่ 3 ได้แก่ ภาพความอ่อนโยน โดยมีทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง อันดับที่ 4 ได้แก่ ภาพสรีระ โดยมีทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง อันดับที่ 5 ได้แก่ ภาพภาพลักษณ์ โดยมีทั้งสิ้น 13 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.13 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง อันดับที่ 6 ได้แก่ ภาพความล้มเหลว โดยมีทั้งสิ้น 11 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.64 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง และอันดับที่ 7 ได้แก่ ภาพความ

ก้าวร้าว โดยมีทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศชายทั้งสิ้น 1,475 ภาพ มีปริมาณของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้มากที่สุด โดยมีทั้งสิ้น 1,092 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 74.03 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย อันดับที่ 2 ได้แก่ ภาพความสำเร็จ ซึ่งมีทั้งสิ้น 209 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย อันดับที่ 3 ได้แก่ ภาพความก้าวร้าว โดยมีทั้งสิ้น 100 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.78 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย อันดับที่ 4 ได้แก่ ภาพความอ่อนโยน โดยมีทั้งสิ้น 32 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย อันดับที่ 5 ได้แก่ ภาพภาพลักษณ์ โดยมีทั้งสิ้น 23 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.56 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย อันดับที่ 6 ได้แก่ ภาพความล้มเหลว โดยมีทั้งสิ้น 16 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.08 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และอันดับที่ 7 ได้แก่ ภาพสรีระ โดยมีทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.2 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศทั้งสิ้น 150 ภาพ มีปริมาณของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้มากที่สุด โดยมีทั้งสิ้น 87 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ อันดับที่ 2 ได้แก่ ภาพความสำเร็จ ซึ่งมีทั้งสิ้น 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ อันดับที่ 3 ได้แก่ ภาพความอ่อนโยน โดยมีทั้งสิ้น 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ อันดับที่ 4 ได้แก่ ภาพภาพลักษณ์ โดยมีทั้งสิ้น 13 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.67 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ อันดับที่ 5 ได้แก่ ภาพสรีระ โดยมีทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ และไม่ปรากฏภาพที่มีลักษณะของและภาพความก้าวร้าวในการนำเสนอภาพทั้ง 2 เพศเลย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศข้างต้น พบว่า สัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน สังเกตได้จากอันดับแรกๆ ของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของภาพทั้ง 3 รูปแบบ เมื่อจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชาย โดยในอันดับที่ 1 และอันดับ

ที่ 2 ของภาพทั้ง 3 รูปแบบเป็นภาพในลักษณะเดียวกัน คือ อันดับที่ 1 ได้แก่ ภาพที่ไม่สามารถระบุ ลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ และอันดับที่ 2 ได้แก่ ภาพความสำเร็จ แต่เมื่อ พิจารณาในอันดับที่รองลงมาจะเห็นถึงความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ในภาพที่มีปริมาณการ นำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งได้แก่ ภาพความอ่อนโยน ขณะภาพเพศชาย เป็นภาพความก้าวร้าว และอันดับที่ 4 ของภาพเพศหญิงเป็นภาพสรีระ ขณะที่ ภาพเพศชาย เป็นภาพความอ่อนโยน และอันดับที่ 4 ของภาพทั้ง 2 เพศ เป็นภาพภาพลักษณ์ เป็น ต้น

ความเหมือนกันดังกล่าวเป็นเสมือนข้อบ่งชี้ได้ถึง ลักษณะการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ไม่ ว่าจะเป็นการนำเสนอเพศใด ภาพที่ถูกนำเสนอมากที่สุดก็จะเป็นภาพในลักษณะที่ไม่สามารถระบุ เพศได้ (Genderless) แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอย่างไรในพื้นที่ของภาพข่าวกีฬา บัจฉัยเรื่องความเป็น ข่าวกีฬาก็ยังคงอยู่เหนือเรื่องเพศ อีกทั้งการที่ภาพความสำเร็จ ซึ่งอีกนัยหนึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ ของการนำเสนอข่าวกีฬา ยังเป็นลักษณะของภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ของภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ก็ยังเป็นสิ่งซึ่งแสดงว่า ตัวแปรเรื่องเพศ ไม่ได้มีผลต่อลักษณะ เนื้อหาส่วนใหญ่ที่นำเสนอ โดยไม่ว่าจะเป็นเพศใด ภาพข่าวกีฬาก็ยังคงนำเสนอในลักษณะ เดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ในอันดับที่รองลงมา ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างกันนั้น ภาพเพศหญิงจะมีการ นำเสนอในภาพที่มีลักษณะตรงตามแนวคิดของความเป็นผู้หญิงของ J.A. Doyle (1995, as Cited in Julia T. Wood, 1999) ที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์ กล่าวคือ ภาพเพศหญิง มีการ นำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความอ่อนโยน รวมไปถึงภาพสรีระ โดยมีการนำเสนอมาก ที่สุดเป็นอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ ซึ่งในอันดับเดียวกันนั้น ภาพเพศชายมีการนำเสนอในภาพที่ มีลักษณะของภาพความก้าวร้าวมากกว่า โดยตรงตามแนวคิดผู้ชายของ J.A. Doyle (1995, as Cited in Julia T. Wood, 1999) เช่นกัน

อีกสิ่งที่น่าสนใจจากปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามลักษณะความเป็น หญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ คือ การที่สัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายใน ภาพความอ่อนโยน มีมากเป็นอันดับที่ 4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ซึ่ง แสดงให้เห็นว่าลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายแบบดั้งเดิมตามแนวคิดความเป็นผู้หญิง และความเป็นผู้ชายนั้น ได้เริ่มถูกพร่าเลือนไปในพื้นที่ของการนำเสนอข่าวกีฬา กล่าวคือ ลักษณะ

ของความอ่อนโยนดังกล่าว ที่แต่เดิมเป็นลักษณะของความเป็นผู้หญิง เมื่อเข้ามาสู่พื้นที่ของการนำเสนอข่าวกีฬา แนวคิดดังกล่าวก็มิอาจใช้ได้เสมอไป โดยภาพของผู้ชายกับความอ่อนโยน กลายเป็นภาพใหม่ๆ ที่การนำเสนอข่าวกีฬาได้รังสรรค์ขึ้น

3.4.3 ศึกษาลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ ประเภทของหนังสือพิมพ์ และเพศสภาพ

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถแสดงลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศได้ดังนี้

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนและร้อยละของภาพข่าวกีฬาที่ใช้ในการศึกษา โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	ภาพหญิง	ภาพชาย	ภาพทั้ง 2 เพศ	รวม
	ภาพความสำเร็จ (ร้อยละ)			ภาพความล้มเหลว (ร้อยละ)			ภาพความก้าวร้าว (ร้อยละ)			ภาพความอ่อนโยน (ร้อยละ)			ภาพสรีระ (ร้อยละ)			ภาพรูปลักษณ์ (ร้อยละ)			ไม่สามารถระบุได้ (ร้อยละ)			
ไทยรัฐ	11 (16.18)	52 (76.47)	5 (7.35)	0 (0)	1 (100)	0 (0)	0 (0)	42 (100)	0 (0)	3 (33.33)	5 (55.56)	1 (11.11)	4 (100)	0 (0)	0 (0)	2 (33.33)	4 (66.67)	0 (0)	20 (12.74)	126 (80.25)	11 (7.01)	287
รวม	68 (100)			1 (100)			42 (100)			9 (100)			4 (100)			6 (100)			157 (100)			
มติชนรายวัน	7 (30.43)	14 (60.87)	2 (8.7)	2 (50)	2 (50)	0 (0)	1 (11.11)	8 (88.89)	0 (0)	4 (30.77)	7 (53.85)	2 (15.38)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (28.57)	3 (42.86)	2 (28.57)	19 (16.96)	80 (71.43)	13 (11.61)	168
รวม	23 (100)			4 (100)			9 (100)			13 (100)			0 (100)			7 (100)			112 (100)			
สยามกีฬา รายวัน	49 (22.9)	143 (66.82)	22 (10.28)	9 (40.91)	13 (59.09)	0 (0)	2 (3.85)	50 (96.15)	0 (0)	22 (38.59)	20 (35.09)	15 (26.32)	18 (75)	3 (12.5)	3 (12.5)	9 (25)	16 (44.44)	11 (30.56)	232 (19.64)	886 (75.02)	63 (5.33)	1,586
รวม	214 (100)			22 (100)			52 (100)			57 (100)			24 (100)			36 (100)			1,181 (100)			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 68 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 52 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 76.47 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 11 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.18 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.35 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 1 ภาพ ปรากฏเพียงการนำเสนอภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และไม่ปรากฏภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 42 ภาพ ปรากฏเพียงการนำเสนอภาพเพศชาย โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 42 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และไม่ปรากฏภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 9 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 55.56 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ทั้งสิ้น 4 ภาพ ปรากฏเพียงการนำเสนอภาพเพศหญิง โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสรีระในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และไม่ปรากฏภาพเพศชายและภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพสรีระในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐทั้งสิ้น 157 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 126 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 80.25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 20 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.74 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 11 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.01 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 23 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 14 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 60.87 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 7 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.43 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.7 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 4 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงและภาพเพศชายเท่ากัน โดยนำเสนอทั้งสิ้นอย่างละ 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันต่อภาพ และไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 9 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 13 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 7 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 53.85 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.77 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 15.38 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ตามลำดับ

ในส่วนของภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพสตรีระ ไม่ปรากฏการนำเสนอในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 7 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 42.86 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีปริมาณการนำเสนอเท่ากัน โดยนำเสนอทั้งสิ้นอย่างละ 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 28.57 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันต่อภาพ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์มติชนรายวันทั้งสิ้น 112 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการ

ลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีลักษณะของภาพความก้าวร้าวในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันเลย

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 57 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 38.59 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศชาย มีการนำเสนอทั้งสิ้น 20 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 35.09 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความสำเร็จในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 15 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 26.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 24 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 18 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศชายและภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมีปริมาณการนำเสนอเท่า โดยนำเสนอทั้งสิ้นอย่างละ 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.5 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันต่อภาพ

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 36 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 16 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 44.44 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 11 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 30.56 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 9 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพรูปลักษณะในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

และในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันทั้งสิ้น 1,181 ภาพ มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุด

โดยมีการนำเสนอทั้งสิ้น 886 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75.03 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน รองลงมา ได้แก่ ภาพเพศหญิง มีการนำเสนอทั้งสิ้น 232 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 19.64 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน และภาพทั้ง 2 เพศ มีการนำเสนอทั้งสิ้น 63 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.33 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชาย และแจกแจงตามชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ข้างต้น พบว่า โดยส่วนใหญ่ ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับจะมีสัดส่วนที่เหมือนกัน คือภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด ในภาพเกือบทุกลักษณะ ยกเว้นภาพสรีระที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่า โดยมีเพียงภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอเทียบเท่ากับภาพเพศชาย และในภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ที่ภาพหญิงมากกว่าภาพเพศชาย เท่านั้น ที่แตกต่างออกไป

สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึง ลักษณะของความเป็นเพศที่ผูกติดอยู่กับการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ไม่ว่าปริมาณของภาพที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภทจะมีความแตกต่างกันเพียงใด แต่รูปแบบดังกล่าวก็จะไม่แตกต่างกันตามไปด้วย

ภาพที่ 4.30 ตัวอย่างของภาพความสำเร็จ

ภาพที่ 4.31 ตัวอย่างของภาพความล้มเหลว

ภาพที่ 4.32 ตัวอย่างของภาพความก้าวร้าว

ภาพที่ 4.33 ตัวอย่างของภาพอ่อนโยน

ภาพที่ 4.34 ตัวอย่างของภาพสรีระ

ภาพที่ 4.35 ตัวอย่างของภาพภาพลักษณ์

ภาพที่ 4.36 ตัวอย่างของภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

หลังจากในส่วนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการสำรวจภาพรวมของการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาไปแล้วนั้น ในส่วนที่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะนำภาพรวมทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์เป็นประเด็นๆ ซึ่งจะสามารถให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปริมาณการนำเสนอ การให้ความสำคัญ รวมถึงลักษณะเนื้อหาที่มีการนำเสนอในภาพข่าวกีฬาของทั้งผู้หญิงและผู้ชาย อันจะนำมาสู่ข้อสรุปเรื่องภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา ที่ปรากฏจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬาได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด

โดยในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬานี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ

1. ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา
2. ภาพใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

1. ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา

1.1 กีฬาเป็นพื้นที่ของผู้ชาย

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ใช้เป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกวางจำหน่ายในประเทศไทยทั้ง 3 ประเภท ที่แสดงให้เห็นถึง ความแตกต่างกันค่อนข้างมากทั้งในด้านปริมาณ และการให้ความสำคัญ ระหว่างการนำเสนอภาพข่าวกีฬาซึ่งบุคคลในภาพเป็นผู้ชาย และภาพข่าวกีฬาที่บุคคลในภาพเป็นผู้หญิง อีกทั้งความแตกต่างนั้น มิได้เป็นเป็นสิ่งที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ชื่อฉบับใดชื่อฉบับหนึ่งเพียงเท่านั้น หากแต่เป็นสิ่งที่ปรากฏเช่นเดียวกันกับหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ เป็นข้อพิพาทนี้ได้อย่างดีถึง พื้นที่อันไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย รวมไปถึงการยอมรับแบบแผนแห่งความไม่เท่าเทียมกันนี้ของหนังสือพิมพ์โดยทั่วไป

โดยในด้านปริมาณการนำเสนอ ผลการศึกษาถึงปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ซึ่งใช้

วิธีการจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ และนำมาผลที่ได้มาพิจารณาเปรียบเทียบ พบว่า ภาพข่าว กีฬาที่บุคคลในภาพเป็นผู้ชาย หรือที่ในงานวิจัยนี้เรียกว่า ภาพเพศชาย มีปริมาณการนำเสนอ มากกว่าภาพข่าวกีฬาที่บุคคลในภาพเป็นผู้หญิง หรือที่ในงานวิจัยนี้เรียกว่า ภาพเพศหญิง ค่อนข้างมาก (ดูตารางที่ 4.2) อีกทั้งเมื่อจำแนกปริมาณการนำเสนอตามแต่ละชนิดกีฬา ยังพบว่า มี ชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากกว่าภาพเพศหญิงอยู่เกินครึ่งของจำนวนชนิด กีฬาที่มีการนำเสนอทั้งหมด (ดูตารางที่ 4.4) รวมไปถึงปริมาณการนำเสนอที่มากกว่าของภาพเพศ ชายดังกล่าวยังปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับที่ใช้ในการศึกษา (ดูตารางที่ 4.3 และ ตารางที่ 4.6) เป็นการสะท้อนให้เห็นถึง พื้นที่ในกีฬาอันปราศจากความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชาย ซึ่งหากพิจารณาตามปริมาณการนำเสนอแล้ว การจะกล่าวหาว่าพื้นที่กีฬาโดยส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ของผู้ ชายก็คงจะไม่ผิดนัก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ผลการศึกษา พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีการนำเสนอภาพเพศชายในปริมาณที่มากกว่าภาพเพศหญิง อีกทั้งยังมีสัดส่วนร้อยละ ที่ใกล้เคียงกันนั้น ยิ่งเป็นสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หนังสือพิมพ์รายวันในฐานะ สื่อมวลชนมีแบบแผน และค่านิยมในการนำเสนอภาพข่าวที่เน้นการนำเสนอผู้ชายเป็นหลัก

ความคิดในเรื่องพื้นที่กีฬาที่เป็นของผู้ชายนี้ ได้ถูกหนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อกลางที่นำ ข่าวสารมาสู่คนในสังคม ผลิตซ้ำแล้วซ้ำเล่าผ่านกระบวนการนำเสนอที่มีอยู่ทุกๆ วัน ยิ่ง หนังสือพิมพ์มีการนำเสนอซึ่งความแตกต่างด้านปริมาณนี้มากและบ่อยเพียงใด ความแตกต่าง ดังกล่าวก็ยิ่งจะส่งผลการรับรู้ของประชาชนคนในสังคมมากเท่านั้น และท้ายที่สุด ความแตกต่าง ดังกล่าวก็จะนำมาสู่การตัดสินใจ ประเมินค่า และการแบ่งแยกทางเพศในกีฬาของคนในสังคม

ในอีกด้าน คนในสังคมในฐานะของบุคคลซึ่งรับข่าวสารผ่านการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ หากหนังสือพิมพ์มีการนำเสนอเนื้อหาหรือแฝงฝังสิ่งใดเข้าไปในการนำเสนอ แนนอนว่าสิ่งดังกล่าว ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิด ความเข้าใจ การจดจำ การเรียนรู้ รวมไปถึงการรับรู้ และการแสดง พฤติกรรมของคนในสังคมไม่มากนักน้อย

สิ่งดังกล่าวหากพิจารณาเพียงผิวเผิน คล้ายกับจะเป็นเพียงจุดเล็กๆ ที่ไม่มีความสำคัญ เท่าใด หากแต่สิ่งนี้เองที่ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการก่อตัวของภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่เข้าไปสู่ การรับรู้ของคนในสังคมอย่างยากที่จะปฏิเสธได้

ในด้านทำให้ความสำคัญในการนำเสนอ ผลจากการศึกษาถึงการให้ความสำคัญในการ

นำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ที่พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันได้มีการให้ความสำคัญกับการนำเสนอผู้ชายชายมากกว่าผู้หญิงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของตำแหน่งการจัดวางภาพ ด้านขนาดของภาพ หรือแม้กระทั่งด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพนั้น ก็เป็นอีกสิ่งที่ยืนยันว่า พื้นที่กีฬาเป็นพื้นที่ของผู้ชาย เป็นพื้นที่ซึ่งผู้หญิงไม่ได้ด้อยกว่าแค่เพียงปริมาณ แต่ด้านความสำคัญผู้หญิงก็ยังด้อยกว่าผู้ชายอีกด้วย โดยประเด็นดังกล่าว สามารถวิเคราะห์เป็นข้อๆ ได้ดังนี้

- การจัดวางภาพ จากผลการศึกษาที่พบว่า ภาพเพศชายมีสัดส่วนของปริมาณการจัดวางภาพข่าวกีฬาไว้ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬามากกว่าปริมาณการจัดวางภาพข่าวกีฬาไว้ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬาของภาพเพศหญิงนั้น (ดูตารางที่ 4.8) ถือเป็นข้อพิสูจน์ได้ถึง การให้ความสำคัญที่หนังสือพิมพ์รายวันให้กับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ทั้งนี้ อย่างที่ทราบกันดีว่า การที่หนังสือพิมพ์จะจัดวางการนำเสนอภาพใดไว้ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวใดนั้น ย่อมสะท้อนถึงมุมมองของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อภาพๆ นั้นว่า มีความสำคัญมากเพียงใด เนื่องจากสิ่งที่อยู่ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกนั้น ถือได้ว่าจะต้องมีคุณสมบัติในการสร้างความสะดุดตา และสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ให้ผู้อ่านตัดสินใจซื้อหรือหยิบหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นขึ้นอ่านได้ ประกอบกับการที่พื้นที่ในการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของแต่ละส่วนมีอยู่อย่างจำกัด หนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องคัดเลือกเฉพาะภาพที่คิดว่าสำคัญ หรือสามารถสร้างความสนใจให้กับผู้อ่านได้เท่านั้นมานำเสนอ ดังนั้น การที่ปริมาณภาพเพศชายมีการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา มากกว่าภาพเพศหญิง ย่อมแสดงให้เห็นถึง การให้ความสำคัญต่อการนำเสนอผู้ชายที่มากกว่าผู้หญิงของหนังสือพิมพ์

- ขนาดของภาพ จากผลการศึกษาถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ภาพข่าวกีฬาที่มีขนาดใหญ่ โดยส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นการนำเสนอภาพเพศชาย ขณะที่ภาพข่าวกีฬาที่มีขนาดกลาง โดยส่วนใหญ่แล้ว จะเป็นการนำเสนอภาพเพศหญิงนั้น (ดูตารางที่ 4.11) ก็เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญที่เหลื่อมล้ำระหว่างการนำเสนอผู้ชายและผู้หญิงของหนังสือพิมพ์ได้ เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจาก การนำเสนอภาพข่าวกีฬาในขนาดใหญ่ ซึ่งเปรียบเสมือนการพาดหัวข่าวของการนำเสนอภาพนั้น ภาพใดจะถูกนำเสนอในขนาดใหญ่ได้ หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องคัดเลือกเฉพาะภาพที่คิดว่ามีความสำคัญ หรือมีความน่าสนใจในการนำเสนอจริงๆ ไม่ว่าจะจากเกณฑ์ขององค์ประกอบภาพ เกณฑ์ของความสนใจใคร่รู้ของผู้อ่าน หรือจากทั้ง 2 เกณฑ์ก็ตาม โดยทั่วไป ภาพข่าวกีฬาขนาดใหญ่จะมีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุดหากเปรียบกับภาพข่าวกีฬา

ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยจากการศึกษาพบภาพข่าวกีฬาขนาดใหญ่ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ สูงสุดไม่เกิน 4 ภาพต่อหนึ่งฉบับเท่านั้น เพราะฉะนั้น ปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายในขนาดใหญ่ที่มากกว่าภาพเพศหญิง ก็เป็นข้อบ่งชี้หนึ่งถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอที่หนังสือพิมพ์ มีให้กับผู้ชายมากกว่าผู้หญิงด้วย

- มุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่แสดงถึงการให้ความสำคัญที่แตกต่างกันในการนำเสนอผู้ชายและผู้หญิงในภาพข่าวกีฬา โดยจากการศึกษาในเชิงปริมาณที่พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ภาพเพศชายจะถูกนำเสนอในภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง ซึ่งตามหลักการในการถ่ายภาพ เป็นวิธีการในการบ่งบอกถึงความยิ่งใหญ่ ความมีอำนาจ รวมไปถึงเป็นการให้ความสำคัญแก่บุคคลที่อยู่ในภาพมากกว่าภาพเพศหญิงค่อนข้างมาก ขณะที่ภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน ซึ่งตามหลักการในการถ่ายภาพ ใช้เป็นวิธีการในการแสดงให้เห็นถึงความมีอำนาจด้อยกว่า และการถูกครอบครองนั้น ภาพเพศหญิงและภาพเพศชาย กลับมีปริมาณที่ใกล้เคียงกัน (ดูตารางที่ 4.13) ย่อมแสดงให้เห็นถึง มุมมองเรื่องความสำคัญที่สอดแทรกมากับการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ ซึ่งในท้ายที่สุดก็จะไปผูกติดอยู่กับการรับรู้ของผู้คนในสังคม

โดยจากการให้ความสำคัญกับผู้ชายในนำเสนอภาพข่าวกีฬา ประกอบกับปริมาณการนำเสนอผู้ชายที่มากกว่าดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น จึงนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า กีฬานั้นเป็นพื้นที่ของผู้ชาย ซึ่งข้อสรุปดังกล่าว ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการรับรู้ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของคนในสังคมนั่นเอง

1.2 ผู้ชายมีความสามารถทางกรกีฬา

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ภาพเพศชายมีการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในภาพที่เป็นการแข่งขันมากที่สุด โดยมีมากร้อยละ 85.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย (ดูตารางที่ 4.20) รวมถึงผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงแง่มุมที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ภาพเพศชายถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพทักษะและความสามารถคิดเป็นร้อยละ 51.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ซึ่งมากกว่าภาพเพศหญิงที่มีร้อยละ 45.19 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง (ดูตารางที่ 4.23) และผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงลักษณะความเป็นหญิง

และความเป็นชายที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความสำเร็จมากที่สุด โดยมีมากถึงร้อยละ 14.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย (ดูตารางที่ 4.26) สะท้อนให้เห็นถึง เนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬาได้นำเสนอภาพแบบฉบับของผู้ชายในลักษณะที่ว่า ผู้ชายมีความสามารถทางการกีฬา

กล่าวคือ ภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬานั้น นอกจากปริมาณการนำเสนอที่มากแล้ว ภาพที่ถูกนำเสนอก็ล้วนแล้วแต่เต็มไปด้วยภาพของการแข่งขันกีฬาแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ภาพที่แสดงให้เห็นทักษะและความสามารถด้านการกีฬา ภาพของการได้รับการยกย่องสรรเสริญ ภาพของชัยชนะและความสำเร็จ ภาพที่ได้รับถ้วยรางวัล-ได้รับเหรียญรางวัล รวมไปถึง ภาพการฝึกซ้อมอย่างมุ่งมั่น

ซึ่งภาพที่ถูกนำเสนอเหล่านี้ เป็นเสมือนสิ่งตอกย้ำถึงความสามารถทางการกีฬาของผู้ชายให้เข้าไปสู่การรับรู้ และความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคม

1.3 ผู้ชายมีบทบาทเกี่ยวข้องกับกีฬาโดยตรง

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณประกอบกับการวิเคราะห์ถึงบทบาทที่ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬา พบว่า โดยส่วนมาก ผู้ชายจะถูกนำเสนอในบทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง หรือเป็นบทบาทที่มีความสัมพันธ์กับการแข่งขันกีฬาในระดับที่ไม่ห่างกัน ยกตัวอย่างเช่น บทบาทของนักกีฬา บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ เป็นต้น (ดูตารางที่ 4.17)

โดยจากทั้ง 3 บทบาทข้างต้น บทบาทของนักกีฬา คือบทบาทที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเรื่องที่น่าจะแน่นอนว่า ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น สิ่งที่คุณอ่านสนใจและใคร่ติดตามมากที่สุดก็คือ ภาพการแข่งขันรวมถึงผลการแข่งขัน และเรื่องราวของบุคคลผู้ซึ่งเป็นนักกีฬาที่ตนสนใจ หรือกำลังอยู่ในความสนใจ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจ หากปริมาณการนำเสนอผู้ชายในบทบาทของนักกีฬาจะมีมากที่สุด

แต่สิ่งที่น่าสนใจสำหรับการนำเสนอภาพของผู้ชายในภาพข่าวกีฬา คือ บทบาทที่ถูกนำเสนอรองลงมาจากบทบาทของนักกีฬา ซึ่งได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ โดยในบทบาทของผู้ฝึกสอนนั้น แม้จะเป็นบทบาทที่ไม่ได้ลงไปทำการแข่งขันด้วยตัวเอง

แต่ก็อยู่ฐานะของบุคคลผู้ซึ่งทำการฝึกสอน และเตรียมความพร้อมให้แก่นักกีฬาที่ลงทำการแข่งขัน เช่นเดียวกับบทบาทของกรรมการ ที่แม้จะไม่ได้ลงไปทำการแข่งขันด้วยตัวเอง แต่ก็อยู่ในฐานะของผู้ตัดสินชี้ขาดการแข่งขัน ซึ่งทั้ง 2 บทบาทนั้นเรียกได้ว่ามีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการแข่งขันกีฬารองจากบทบาทของนักกีฬาเพียงบทบาทเดียว

อย่างไรก็ตาม นอกจากบทบาทของนักกีฬา บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการแล้ว บทบาทอีกประเภทหนึ่งที่ถูกนำมาเสนอในภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ คือ บทบาทของบุคคลผู้ซึ่งอยู่เบื้องหลังการแข่งขัน หรือมีส่วนร่วมในการทำให้เกิดการแข่งขันกีฬาขึ้น โดยบทบาทดังกล่าวได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน และทีมงานจัดการแข่งขัน รวมไปถึงบทบาทของนายกสมาคมกีฬา

ทั้งนี้ สาเหตุที่ผู้ขายมักถูกนำเสนอในบทบาทที่เกี่ยวข้องกับกีฬาโดยตรงนั้น ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการผู้ขายได้รับการยอมรับให้เข้าไปรับบทบาทหน้าที่เหล่านี้มากกว่าผู้หญิง โดยหากพิจารณาดูในแต่ละบทบาทจะพบว่า แต่ละบทบาทนั้นต่างเป็นบทบาทที่มีความสำคัญต่อการแข่งขันกีฬาทั้งสิ้น การยอมรับให้ผู้หญิงเข้าไปทำหน้าที่ หรือแม้แต่ผู้หญิงที่จะเลือกเข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าวอาจจะมีไม่มากนัก ส่งผลให้การนำเสนอบทบาทดังกล่าวของในภาพข่าวกีฬาพบในผู้ชายมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น บทบาทของผู้ฝึกสอน ที่จากการศึกษาในเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ชายถูกนำเสนอในบทบาทของผู้ฝึกสอนมากเป็นอันดับที่ 2 โดยเป็นรองเพียงบทบาทของนักกีฬาเท่านั้น ขณะที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในบทบาทดังกล่าวน้อยมาก โดยมีการนำเสนอเป็นอันดับเกือบสุดท้าย และบทบาทของกรรมการที่ผู้ขายถูกนำเสนอในอันดับกลางๆ ในผู้หญิงแทบจะไม่พบการนำเสนอในบทบาทดังกล่าวนี้เลย เป็นต้น และนั่นจึงนำไปสู่ข้อสรุป ในอันที่จะเกี่ยวข้องกับการรับที่ของคนในสังคมว่า ผู้ชายมีบทบาทต่อกีฬามากเพียงใด และมีสัมพันธ์ใดที่เชื่อมโยงผู้ชายเข้าไว้กับกีฬา

1.4 ผู้ชายมีความเป็นนักสู้

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่พบว่า ภาพเพศชายถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความก้าวร้าวคิดเป็นร้อยละ 6.78 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ซึ่งมากกว่าภาพเพศหญิงที่มีเพียงร้อยละ 0.72 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิงเท่านั้น โดยเป็นลักษณะของภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 จากทั้งสิ้น 7 ลักษณะ (ดู

ตารางที่ 4.26) สะท้อนให้เห็นว่า ภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬานั้นเป็นลักษณะของบุคคลที่มีจริงจัง ก้าวร้าว และดุร้าย

กล่าวคือ ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชายทั้งหมด มีภาพอยู่ลักษณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ปรากฏให้เห็นนักกีฬาชายที่แสดงสีหน้าดุร้ายขณะทำการแข่งขัน แสดงการระบายอารมณ์ รวมไปถึงแสดงความก้าวร้าว และการถกเถียงทั้งกับคู่แข่งและกรรมการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาพที่พบง่ายกว่าในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิงค่อนข้างมาก

ทั้งนี้ การนำเสนอภาพของผู้ชายในลักษณะที่มีความก้าวร้าว นั้น กล่าวได้ว่า เป็นไปทิศทางเดียวกันกับลักษณะทางเพศของผู้ชายที่คนในสังคมถูกหล่อหลอมมาคือ โดยทั่วไป ผู้ชายจะมีลักษณะของความรุนแรง ความก้าวร้าว การใช้กำลัง ความอดทน ความไม่อ่อนแอ ตลอดจนความจริงจัง การต่อสู้ และการต้องการเอาชนะ สิ่งเหล่านี้เรียกได้ว่า เป็นสิ่งที่ผู้ชายถูกคาดหวังจากสังคมนั่นเอง ซึ่งภาพข่าวกีฬาได้ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดลักษณะดังกล่าวมาอีกต่อหนึ่ง

1.5 ผู้หญิงเป็นผู้สนับสนุน

ผู้หญิงในฐานะผู้สนับสนุนนั้น อาจดูขัดแย้งกับผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงบทบาทที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า บทบาทที่ผู้หญิงถูกนำเสนอมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา ซึ่งนั่นถือเป็นบทบาทหลักที่พบผู้หญิงในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา แต่ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาจากบทบาทรองจะพบว่า ผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอในบทบาทของฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) มากที่สุด โดยบทบาทดังกล่าวจะมีลักษณะที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นบทบาทที่ค่อนข้างแตกต่างจากผู้ชาย

กล่าวคือ ในการนำเสนอผู้หญิงในภาพข่าวกีฬานั้น แม้ส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นการนำเสนอผู้หญิงในบทบาทของนักกีฬา เช่นเดียวกันกับการนำเสนอผู้ชาย แต่เมื่อพิจารณาในอันดับที่รองลงมาแล้ว จะเห็นถึงความแตกต่างของการนำเสนอที่ค่อนข้างชัดเจน ดังผลจากการศึกษาในเชิงปริมาณที่พบว่า ในขณะที่อันดับของปริมาณการนำเสนอบทบาทที่รองจากบทบาทของนักกีฬาผู้ชายจะยังคงมีปริมาณการนำเสนอในบทบาทของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรงอยู่ ซึ่งได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ แต่ผู้หญิงกลับถูกนำเสนอในบทบาทของบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง ซึ่งได้แก่ บทบาทของกองเชียร์

บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของพริตตี้ เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ (ดูตารางที่ 4.17)

โดยบทบาทของกองเชียร์ คือ บทบาทที่พบการนำเสนอผู้หญิงในภาพข่าวกีฬามากที่สุด เป็นอันดับที่ 2 รองจากบทบาทของนักกีฬา ซึ่งบทบาทของกองเชียร์ที่ว่านี้ หมายรวมถึงกองเชียร์ ทั้งที่อยู่ในและนอกสนามแข่งขัน ซึ่งมักถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาในฐานะสีลั่นหนึ่งของการแข่งขันกีฬา การแต่งกายที่เข้ากับบุคคลหรือทีมที่เชียร์ รวมถึงรูปร่างหน้าตาอันสวยงามของบุคคลที่เข้ามาเชียร์ เป็นสิ่งที่ค่อนข้างคุ้นชินในการนำเสนอผู้หญิงในภาพข่าวกีฬา ส่งผลให้ปริมาณการนำเสนอผู้หญิงในบทบาทของกองเชียร์มีอยู่ค่อนข้างมากหากเปรียบเทียบกับสัดส่วนของการนำเสนอผู้ชายในบทบาทเดียวกัน

บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา ก็เป็นอีกหนึ่งบทบาทหนึ่งที่พบมากในการนำเสนอผู้หญิงในภาพข่าวกีฬา บทบาทของครอบครัวของนักกีฬาซึ่งในที่นี้ หมายรวมทั้ง แม่ ภรรยา และ แฟนสาวของนักกีฬา โดยที่พบมากที่สุดคือแฟนสาวของนักกีฬา ผู้ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะไม่ได้เป็นนักกีฬา หรือบุคคลที่อยู่ในวงการกีฬา แต่เมื่อมีความสัมพันธ์กับนักกีฬา จึงส่งผลให้ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาได้เช่นกัน

และบทบาทของพริตตี้ เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ บทบาทที่มีเพียงผู้หญิงเท่านั้นที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬา โดยเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่หนังสือพิมพ์นิยมนำเสนอในลักษณะของภาพข่าวค่อนข้างมาก เนื่องจากหากนำเสนอในลักษณะของเนื้อหาข่าวจะไม่สามารถทำให้เห็นถึงภาพความสวยงามของบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ดังกล่าวได้ ภาพของผู้หญิงผู้ซึ่งไม่ได้เป็นนักกีฬา ไม่ได้เป็นผู้ฝึกสอน หรือแม้แต่เป็นกรรมการ แต่เข้ามาทำหน้าที่อยู่ทั้งในสนาม ข้างสนาม และนอกสนาม ด้วยเครื่องแต่งกายที่สวยงาม มีหน้าที่ในการนำเชียร์ และสร้างความบันเทิงให้แก่นักกีฬาและผู้ชมกีฬา จึงเป็นภาพที่พบกันมากในภาพข่าวกีฬาตามหน้าหนังสือพิมพ์

ซึ่งทั้ง 3 บทบาทที่กล่าวไปข้างต้นนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นบทบาทของผู้สนับสนุนทั้งสิ้น การที่ภาพของผู้หญิงในฐานะผู้สนับสนุนถูกผลิตซ้ำแล้วซ้ำเล่าผ่านการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นภาพแบบฉบับ ที่ซึ่งเป็นเสมือนการจำกัดพื้นที่ทางกีฬาให้แก่ผู้หญิง ภาพของผู้หญิงในฐานะของผู้สนับสนุนที่แม้ว่าจะมีปริมาณน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับภาพของผู้หญิงในฐานะของนักกีฬา แต่เชื่อว่าไม่มี สิ่งดังกล่าวได้กลายเป็นแบบแผนในอันที่จะเกี่ยวข้องกับกีฬาของ

ผู้หญิงนั่นเอง

1.6 ผู้หญิงเป็นสัตว์โลกที่สวยงามของวงการกีฬา

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงแง่มุมที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ภาพเพศหญิงถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพลักษณะทางกายภาพคิดเป็นร้อยละ 5.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ซึ่งมากกว่าภาพเพศชายที่มีเพียงร้อยละ 0.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย (ดูตารางที่ 4.23) ประกอบกับผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ภาพเพศหญิงถูกนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระคิดเป็นร้อยละ 5.29 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ขณะที่ภาพเพศชายมีเพียงร้อยละ 0.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย (ดูตารางที่ 4.26) สะท้อนให้เห็นถึง การนำเสนอผู้หญิงในภาพข่าวกีฬาที่ไม่ว่าอย่างไร ก็ไม่สามารถตัดให้ขาดจากเรื่องเพศได้

กล่าวคือ แม้ว่าโดยส่วนใหญ่ ภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิง จะเป็นภาพที่ใช้ประกอบการรายงานผลการแข่งขันกีฬา และข่าวความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา ซึ่งเป็นภาพที่แสดงให้เห็นผู้หญิงในด้านของทักษะและความสามารถในการแข่งขันกีฬา แต่ในอีกด้านหนึ่ง ผู้หญิงก็ยังคงถูกนำเสนอในภาพที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของตัวผู้หญิงเองอยู่

โดยกล่าวได้ว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นการนำเสนอผู้หญิงทั้งหมด ปรากฏภาพอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นภาพที่แสดงให้เห็นเรือนร่าง และส่วนเว้าส่วนโค้ง อันเป็นลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น หน้าอก สะโพก เอว หรือขาอ่อน โดยปรากฏทั้งในภาพที่เป็นการแข่งขันและภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน การนำเสนอในแง่มุมดังกล่าวแม้จะมีปริมาณไม่มากนักหากเปรียบเทียบกับภาพที่แสดงทักษะและความสามารถในการแข่งขันกีฬาโดยทั่วไป แต่ก็ถือเป็นสิ่งที่บั่นทอนความเท่าเทียมกันทางเพศได้อย่างมากที่สุุดวิธีหนึ่ง

ภาพของผู้หญิงในฐานะสัตว์โลกที่สวยงามของวงการกีฬานี้ ถือเป็นภาพแบบฉบับทางเพศที่อยู่ควบคู่กับผู้หญิงมาอย่างช้านาน โดยมุมมองการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแบบผู้ชายเป็นส่วนหนึ่งที่ตอกย้ำให้ภาพแบบฉบับดังกล่าวนี้ยังคงอยู่

1.7 ผู้หญิงอ่อนโยน

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่พบว่า ภาพเพศหญิงถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความอ่อนโยนคิดเป็นร้อยละ 6.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ซึ่งมากกว่าภาพเพศชายที่มีเพียงร้อยละ 2.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย โดยเป็นลักษณะของภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 จากทั้งสิ้น 7 ลักษณะขณะเดียวกัน ในภาพความก้าวร้าว ซึ่งถือเป็นคู่ตรงข้าม (Binary Opposite) ของภาพความอ่อนโยนนั้น ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอเป็นอันดับสุดท้าย (ดูตารางที่ 4.26) สะท้อนให้เห็นว่า ภาพของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬานั้นเป็นลักษณะของบุคคลที่มีความอ่อนโยน มีอัธยาศัยดี เป็นมิตรไมตรี และไม่มีความก้าวร้าว

กล่าวคือ ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิงทั้งหมด มีภาพอยู่ลักษณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ปรากฏให้เห็นนักกีฬาหญิงที่แสดงสีหน้ายิ้มแย้มขณะทำการแข่งขัน แสดงความมีอัธยาศัยดีกับคู่แข่ง รวมไปถึงแสดงความอ่อนโยน และอ่อนน้อมขณะขอบคุณเหล่ากองเชียร์ที่เข้ามาให้กำลังใจหลังจบการแข่งขัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาพที่พบง่ายกว่าในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชายค่อนข้างมาก

ทั้งนี้ การนำเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะที่มีความอ่อนโยนนั้น กล่าวได้ว่า เป็นไปทิศทางเดียวกันกับลักษณะทางเพศของผู้หญิงที่คนในสังคมถูกหล่อหลอม มาคือ โดยทั่วไป ผู้หญิงจะมีลักษณะของความอ่อนไหว ดูแลเอาใจใส่ และเป็นมิตรกับคนอื่น

2. ภาพใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

2.1 ผู้หญิงก็เป็นนักกีฬาได้ (ไม่ต่างจากผู้ชาย)

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ภาพเพศหญิงมีการนำเสนอในภาพที่เป็นการแข่งขันมากที่สุด อีกทั้งยังมีสัดส่วนที่ค่อนข้างใกล้เคียงกับภาพเพศชาย (ดูตารางที่ 4.20) ประกอบกับผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงบทบาทที่ปรากฏในการนำเสนอในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ผู้หญิงถูกนำเสนอในบทบาทของนักกีฬามากที่สุดเช่นเดียวกับ

ผู้ชาย (ดูตารางที่ 4.17) และผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า ผู้หญิงถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความสำเร็จมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 เช่นเดียวกับการนำเสนอผู้ชาย โดยมีมากถึงร้อยละ 16.11 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ซึ่งเป็นสัดส่วนมากกว่าภาพเพศชายในภาพลักษณะเดียวกันเสียอีก (ดูตารางที่ 4.26) แสดงให้เห็นถึง ลักษณะเนื้อหาโดยส่วนใหญ่ที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิง ซึ่งไม่ได้มีความแตกต่างจากการนำเสนอผู้ชายแต่อย่างใด แม้ปริมาณภาพข่าวกีฬาโดยรวมที่ถูกนำเสนอจะมีความแตกต่างกันก็ตาม

กล่าวคือ ทั้งภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิงและภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชาย ต่างมีการนำเสนอในลักษณะที่เป็นภาพการแข่งขันกีฬาเป็นหลัก ซึ่งบทบาทที่ปรากฏในภาพส่วนใหญ่ก็จะเป็นบทบาทของนักกีฬา โดยเป็นภาพที่เผยให้เห็นนักกีฬาทั้งผู้หญิงและผู้ชายขณะทำการแข่งขันกีฬา รวมไปถึงเป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จจากการแข่งขันกีฬา ซึ่งการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างของผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาไม่ได้อยู่ที่ความสามารถในการแข่งขันกีฬา หากแต่เป็นปริมาณ รวมถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอ

ทั้งนี้ หากมองในอีกด้านหนึ่ง จะเห็นว่ากรณีที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาในลักษณะดังกล่าว เป็นเสมือนการขยายภาพของผู้หญิงในพื้นที่ของกีฬาให้กว้าง และมีความหลากหลายมากขึ้น โดยทำให้เกิดมุมมองที่มีต่อผู้หญิงในหลายแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่เป็นแต่เพียงผู้ชมกีฬาเหมือนแต่ก่อน

อีกทั้ง การนำเสนอผู้หญิงในลักษณะดังกล่าว ยังเรียกได้ว่าเป็นภาพใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ที่แต่เดิมเราจะรับรู้ภาพในฐานะของนักกีฬา หรือบุคคลผู้ซึ่งทำการแข่งขันกีฬานี้จากเพียงผู้ชายเท่านั้น โดยอาจกล่าวได้ว่าภาพอันใหม่ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬานี้ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ดีในการสร้างความเท่าเทียมกันทางเพศในพื้นที่ของกีฬาซึ่งจะสามารถดำเนินต่อไปในอนาคต

1.2 แอ่งชิงพื้นที่กีฬาบางชนิด (อาทิ กีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอล) ได้

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์

รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับ ที่วางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 ซึ่งพบว่า ในจำนวนกีฬาที่ถูกนำเสนอทั้งสิ้น 36 ชนิด การที่มีอยู่ด้วยกัน 8 ชนิดที่ปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากกว่าภาพเพศชาย และมีอีก 5 ชนิดที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอเท่ากับภาพเพศชาย (ดูตารางที่ 4.4) นั้น นอกจากจะเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงสามารถแย่งชิงพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้งแบบแข่งหน้าและแบบคู่ในบางชนิดกีฬาได้แล้ว สิ่งดังกล่าวยังมีผลต่อการเกิดขึ้นของภาพใหม่ๆ ในอันที่จะเชื่อมโยงชนิดกีฬาดังกล่าวเข้ากับการเล่นกีฬา หรือการเป็นนักกีฬาของผู้หญิงอีกด้วย

กล่าวคือ การที่ปรากฏชนิดกีฬาทั้งที่มีปริมาณการนำเสนอผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย และชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอผู้หญิงเท่ากับผู้ชายนั้น เป็นสิ่งซึ่งมีผลโดยตรงในการทำให้เกิดภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาขึ้น ซึ่งสิ่งดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของคนในสังคม ที่จะเกิดความคิดในลักษณะที่ว่า กีฬาชนิดดังกล่าวนี้เป็นกีฬาของผู้หญิง เป็นกีฬาที่ผู้หญิงเล่น หรือเป็นกีฬาที่เหมาะสมกับผู้หญิงขึ้น

ทั้งนี้ หากพิจารณาที่ปริมาณการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาแต่ละชนิดกีฬา จะยังทำให้เห็นถึงความแตกต่างกันในการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย รวมถึงพื้นที่ที่ผู้ชายครอบครอง พื้นที่ที่ผู้หญิงแย่งชิง และภาพแบบฉบับทางเพศที่อาจเกิดตามมาได้ดียิ่งขึ้น โดยจะสามารถยกตัวอย่างได้จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงกีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอล ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยรวมมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ที่พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่นำเสนอกีฬาทั้ง 2 ชนิดนี้ ต่างมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากกว่าภาพเพศชาย ถึงแม้ว่าปริมาณการนำเสนอโดยรวม ภาพเพศชายจะมีมากกว่าภาพเพศหญิงค่อนข้างมากก็ตามนั้น นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้หญิงเริ่มเข้ามาแย่งชิงพื้นที่ในลักษณะแข่งหน้าในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอลได้แล้ว สิ่งดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดภาพขึ้นว่า กีฬาทั้ง 2 ชนิดนี้เป็นกีฬาที่ผู้หญิงเล่น ซึ่งจะมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการรับรู้ รวมไปถึงความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคม ที่จะนึกถึงผู้หญิงเป็นอันดับแรก หากเอ่ยถึงกีฬาทั้ง 2 ชนิดนี้ และท้ายที่สุดก็จะตัดสินใจว่า กีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอลเป็นกีฬาของผู้หญิงนั่นเอง

2.3 ผู้ชายก็อ่อนโยน

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏใน

การนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่พบว่า ภาพเพศชายถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความอ่อนโยนคิดเป็นร้อยละ 2.17 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย โดยเป็นลักษณะของภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 จากทั้งสิ้น 7 ลักษณะ ซึ่งแม้ว่าจะน้อยกว่าภาพเพศหญิงที่มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 6.97 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง (ดูตารางที่ 4.26) แต่ก็ถือได้ว่าเป็นภาพใหม่ๆ ของผู้ชายที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ทั้งนี้ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นว่า ลักษณะทางเพศของผู้ชายที่คนในสังคมถูกหล่อหลอมมาคือ ผู้ชายจะมีลักษณะของความรุนแรง ความก้าวร้าว การใช้กำลัง ความอดทน ความไม่อ่อนแอ ตลอดจนความจริงจัง การต่อสู้ และการต้องการเอาชนะ ซึ่งเป็นคู่ตรงข้าม (Binary Opposite) กับลักษณะของภาพความอ่อนโยน การปรากฏภาพความอ่อนโยนขึ้นในการนำเสนอผู้ชายในข่าวกีฬา จึงเป็นภาพใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอีกนัยหนึ่งได้แสดงให้เห็นถึงการพรมั่วไปของเรื่องเพศ เมื่อสิ่งดังกล่าวได้เข้ามาอยู่ในพื้นที่ของกีฬา ภาพของผู้ชายในลักษณะของบุคคลที่มีความอ่อนโยน มีอัธยาศัยดี เป็นมิตรไมตรี จึงเกิดขึ้นควบคู่ไปกับลักษณะของความก้าวร้าวที่ผู้ชายมีมาแต่เดิม

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

ในส่วนที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้นำเอาผลที่ได้จากการสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ รวมไปถึงถึงลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอในภาพข่าวกีฬา มาทำการวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อมวลชนว่า ได้แสดงบทบาทใดต่อไปนี

1. บทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำแบบอย่าง ค่านิยม และแนวคิดเก่าๆ เกี่ยวกับผู้หญิงผู้ชาย โดยเสนอภาพของผู้หญิงผู้ชายที่ถูกคัดเลือกแล้วให้เป็นภาพที่สอดคล้องกับความเชื่อของสังคม ซึ่งถือว่าเป็นภาพที่ตอกย้ำให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศ และไม่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันทางเพศ

2. บทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยนำเสนอภาพใหม่ๆ ของผู้หญิงผู้ชาย ซึ่งเป็นภาพที่อาจก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทั้งด้านแนวคิด และการกระทำของผู้หญิงผู้ชายในสังคม เป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกัน ซึ่งถือว่าเป็นภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศ

การที่ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหา มาวิเคราะห์ดูบทบาทของหนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชนนั้น เนื่องมาจากว่า ผู้วิจัยต้องการให้เห็นภาพอย่างชัดเจนว่า ภาพข่าวกีฬาที่หนังสือพิมพ์มีการนำเสนอ นั้นได้แสดงบทบาทใดในสัดส่วนเท่าใด โดยผู้วิจัยเชื่อว่า การวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายที่มีการนำเสนอเพียงอย่างเดียว อาจยังไม่สามารถทำให้เห็นบทบาทของหนังสือพิมพ์ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ เนื่องจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น มีปัจจัยหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเหล่านั้นขึ้น ซึ่งได้แก่ ลักษณะเฉพาะของการรายงานข่าวกีฬา โดยปัจจัยเรื่องลักษณะเฉพาะของการรายงานข่าวกีฬานี้ อาจมีผลทำให้ภาพข่าวกีฬาต่างๆ ไม่ได้แสดงบทบาทที่สอดคล้องกับภาพที่นำเสนอ ยกตัวอย่างเช่น การที่พบว่า ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงในฐานะของสัตว์โลกที่สวยงามมากกว่าภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชาย ซึ่งอาจดูเหมือนว่าหนังสือพิมพ์จะแสดงบทบาทในการตอกย้ำแบบอย่าง ค่านิยม และแนวคิดเก่าๆ เกี่ยวกับผู้หญิงผู้ชาย ซึ่งถือเป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศ และไม่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันทางเพศนั้น แต่เมื่อคำนึงถึงปัจจัยเรื่องการรายงานข่าวและพิจารณาถึงปริมาณส่วนใหญ่ที่มีการนำเสนอ

เหตุการณ์ที่ปรากฏมากที่สุด		/
เหตุการณ์ที่ปรากฏรองลงมา		/
- จำแนกตามแง่มุม	-	-
แง่มุมที่ปรากฏมากที่สุด		/
แง่มุมที่ปรากฏรองลงมา	/	
- จำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงชาย	-	-
ลักษณะที่ปรากฏมากที่สุด		/
ลักษณะที่ปรากฏรองลงมา	/	

เมื่อพิจารณาบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาจากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์นั้นได้แสดงทั้งบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำและบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มิใช่แสดงเพียงบทบาทใด บทบาทหนึ่งเท่านั้น โดยจะสามารถอธิบายในแต่ละประเด็นที่ศึกษาโดยละเอียดได้ดังนี้

ในด้านปริมาณการนำเสนอ จะเห็นได้ว่า เมื่อจำแนกภาพข่าวกีฬาตามเพศที่ปรากฏในภาพ หนังสือพิมพ์จะแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำทันที ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพที่นำเสนอผู้หญิงและภาพที่นำเสนอผู้ชายนั้น มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยภาพที่นำเสนอผู้ชาย หรือที่งานวิจัยนี้เรียกว่า ภาพเพศชาย มีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพที่นำเสนอผู้หญิง หรือที่ในงานวิจัยนี้เรียกว่า ภาพเพศหญิงอย่างมาก ซึ่งถือได้ว่าสิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างทั้ง 2 เพศในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์อย่างชัดเจน

แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาโดยจำแนกปริมาณการนำเสนอตามแต่ละชนิดกีฬาก็จะพบว่า หนังสือพิมพ์มิได้แสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังแสดงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วย โดยแม้ว่าในชนิดกีฬาที่มีปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุด (กีฬาฟุตบอล) หนังสือพิมพ์จะยังคงแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำ ด้วยการนำเสนอผู้ชายมากกว่าผู้หญิงอย่างมาก แต่ในชนิดกีฬาที่มีปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬารองลงมา (กีฬาเทนนิส และกีฬาโอลิมปิก) หนังสือพิมพ์ก็ได้แสดงบทบาทในการเป็นกลไกเปลี่ยนแปลงทางสังคม ด้วยการนำเสนอผู้หญิงมากกว่าผู้ชายเช่นกัน

ต่อมาในด้านการให้ความสำคัญในการนำเสนอ จะเห็นได้ว่า ทั้ง 3 เกณฑ์ที่นำมาใช้สำหรับการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์นั้น ผลที่ออกมามีทิศทางเดียวกัน คือ หนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำ โดยหนังสือพิมพ์ได้มีการให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพของผู้ชายมากกว่าภาพของผู้หญิงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งการนำเสนอภาพของผู้ชายในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬามากกว่า การนำเสนอภาพของผู้ชายในขนาดใหญ่มากกว่า และการนำเสนอภาพของผู้ชายในภาพที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่างมากกว่า ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ และไม่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันทางเพศทั้งสิ้น

โดยในด้านลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ จะเห็นได้ว่า ผลที่ออกมาโดยส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะเดียวกันไม่ว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการสำรวจก็ตาม กล่าวคือ ทั้งจากการสำรวจบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ การสำรวจแง่มุมที่ปรากฏในภาพ และการสำรวจลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ ผลที่ได้ออกมาต่างเป็นไปในลักษณะที่ว่า สิ่งที่ปรากฏมากที่สุดในการนำเสนอ ได้ทำให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แต่ในขณะเดียวกัน ในสิ่งที่ปรากฏรองลงมา หนังสือพิมพ์ก็ยังคงแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่เช่นเดิม จะเว้นก็แต่เพียงในการสำรวจเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพที่หนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งในสิ่งที่ปรากฏมากที่สุด และสิ่งที่ปรากฏรองลงมา ซึ่งจะสามารถกล่าวโดยละเอียดได้ดังนี้

ในการสำรวจบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ ผลที่ออกมาคือ บทบาททั้งของผู้หญิงและของผู้ชายที่ปรากฏมากที่สุด ต่างได้แก่ บทบาทของนักกีฬา ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในลักษณะที่เท่าเทียมกัน แต่เมื่อพิจารณาที่บทบาทที่ปรากฏรองลงมาของทั้ง 2 เพศ ก็จะได้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกัน โดยผู้ชายจะยังปรากฏในบทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ ซึ่งล้วนเป็นบทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรงทั้งสิ้น ในขณะที่ผู้หญิงจะปรากฏในบทบาทของกองเชียร์ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของพริตตี้ เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ ซึ่งต่างเป็นบทบาทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง และเป็นบทบาทของผู้ที่เป็นฝ่ายสนับสนุน สิ่งดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงบทบาทที่ปรากฏรองลงมา หนังสือพิมพ์ก็ยังคงแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่เช่นเดิม

ในการสำรวจแ่งมุมที่ปรากฏในภาพ ผลที่ออกมาอาจดูคล้ายกับว่าปริมาณแ่งมุมที่มีการนำเสนอมากที่สุดของทั้ง 2 เพศ มีแตกต่างกัน กล่าวคือ แ่งมุมที่มีการนำเสนอผู้หญิงมากที่สุด ได้แก่ แ่งมุมทั่วไป ขณะที่แ่งมุมที่มีการนำเสนอผู้ชายมากที่สุด ได้แก่ แ่งมุมที่แสดงให้เห็นถึงทักษะและความสามารถ แต่เมื่อพิจารณาถึงทั้ง 2 แ่งมุม จะพบว่า ทั้ง 2 แ่งมุนั้นถือเป็นแ่งมุมที่ปรากฏมากที่สุดในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเช่นเดียวกัน อีกทั้งสัดส่วนของทั้ง 2 แ่งมุมที่มีการนำเสนอผู้หญิง และผู้ชายยังค่อนข้างใกล้เคียงกันอีกด้วย ซึ่งแม้จะไม่ชัดเจนเท่าการสำรวจบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพข้างต้น แต่ก็อาจพอสรุปได้ว่า ในแ่งมุมที่ปรากฏมากที่สุด หนังสือพิมพ์กำลังแสดงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่ ผิดกับแ่งมุมที่ปรากฏรองลงมา ซึ่งหมายถึงแ่งมุมที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะกายภาพ ที่หนังสือพิมพ์นำเสนอผู้หญิงมากกว่าผู้ชายอย่างเห็นได้ชัด อันเป็นการแสดงให้เห็นว่า ในแ่งมุมที่ปรากฏรองลงมา หนังสือพิมพ์ก็กำลังแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำเช่นกัน

และในการสำรวจลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ ผลที่ออกมาจะค่อนข้างชัดเจนว่า ลักษณะที่ปรากฏมากที่สุดของภาพที่นำเสนอทั้งของผู้หญิงและผู้ชาย ต่างเป็นภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ และภาพความสำเร็จเช่นเดียวกัน ซึ่งนั่นนอกจากจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของทั้ง 2 เพศที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ ยังสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอีกด้วย แต่กระนั้น เมื่อพิจารณาจากลักษณะที่ปรากฏรองลงมาจะพบว่า ผู้หญิงและผู้ชายต่างถูกนำเสนอในลักษณะที่ต่างกัน กล่าวคือ ผู้หญิงถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความอ่อนโยน และภาพสรีระ ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของผู้หญิง ขณะที่ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความก้าวร้าว ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของผู้ชาย โดยนั่นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่เช่นกัน

สำหรับการสำรวจเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ ที่ผลที่ออกมาต่างออกไปนั้น เนื่องมาจากเกณฑ์ที่ใช้ในการสำรวจมีเพียง 2 ลักษณะ คือ ภาพที่เป็นการแข่งขัน และภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ดังนั้นบทบาทของหนังสือพิมพ์จึงเป็นไปในลักษณะเดียวกัน คือ หนังสือพิมพ์ได้แสดงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จากการที่เหตุการณ์ที่ปรากฏมากที่สุดในของทั้งภาพที่นำเสนอผู้หญิงและภาพที่นำเสนอผู้ชายคือ ภาพที่เป็นการแข่งขันเช่นเดียวกัน

สรุปบทบาทของหนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อมวลชน

จากการวิเคราะห์ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 ในแง่บทบาทที่หนังสือพิมพ์มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคมนั้น พบว่า ในด้านหนึ่งหนังสือพิมพ์ได้แสดงให้เห็นถึงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยนำเสนอภาพใหม่ๆ ของผู้หญิงผู้ชาย โดยเป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกัน และถือได้ว่าเป็นภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศ ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่ง หนังสือพิมพ์ก็ได้แสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำแบบอย่าง ค่านิยม และแนวคิดเก่าๆ เกี่ยวกับผู้หญิงผู้ชายเช่นกัน หากแต่ต่างกันที่มิติที่นำเสนอ โดยหากพิจารณาถึงมิติด้านปริมาณการนำเสนอ และการให้ความสำคัญในการนำเสนอ จะพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วหนังสือพิมพ์จะยังคงแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่ โดยอาจพบเห็นบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมบ้าง ไม่มากนัก แต่หากพิจารณาถึงมิติด้านลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ จะเห็นได้ถึงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของหนังสือพิมพ์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แม้จะยังปรากฏบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่ก็ตาม

อย่างไรก็ดี แม้ว่าผลการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์จะพบว่า หนังสือพิมพ์ได้แสดงทั้งบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำ แต่ก็ยังเป็นที่น่าสงสัยว่า ผู้คนในสังคมในฐานะผู้รับสารจะรับรู้ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 บทบาทนี้หรือไม่เพียงใด หรือเพียงแต่พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะการนำเสนอในส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง ระหว่างภาพที่นำเสนอผู้หญิงและภาพที่นำเสนอผู้ชาย ซึ่งอาจทำให้ไม่ทราบถึงการแสดงบทบาททั้ง 2 บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันที่มิติในการพิจารณาแต่อย่างใด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การนำเสนอภาพและภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา" นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อสำรวจถึงปริมาณการให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย และศึกษาภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ตลอดจนวิเคราะห์ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชนที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 31 วัน ซึ่งหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร โดยเลือกหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกวางจำหน่ายในประเทศไทย และเจาะจงเลือกตามประเภทของหนังสือพิมพ์ ที่มีคุณลักษณะของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์รายวันประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) และหนังสือพิมพ์รายวันประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper) ประเภทละ 1 ชื่อฉบับ และหนังสือพิมพ์ประเภทที่นำเสนอข่าวกีฬา โดยเฉพาะอีก 1 ชื่อฉบับ รวมทั้งสิ้น 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ตารางลงรหัส (Coding Sheet) ซึ่งใช้สำหรับการบันทึกปริมาณการนำเสนอ การให้ความสำคัญในการนำเสนอ รวมไปถึงลักษณะเนื้อหาที่มีการนำเสนอ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ให้สามารถอธิบายได้ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

ทั้งนี้ผลจากการวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพสามารถนำมาสรุปเป็นผลการวิจัย และอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การสำรวจถึงปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอ ผู้หญิงและผู้ชาย

จากการสำรวจภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 หรือตั้งแต่วันที่ 1-31 มกราคม พ.ศ. 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2,041 ภาพ สามารถสรุปผลการวิจัย โดยแบ่งตามประเด็นที่ทำการสำรวจ เป็น 3 ประเด็น ได้ดังนี้

1.1 ปริมาณการนำเสนอ

ในแง่ของปริมาณการนำเสนอ ผลการวิจัยพบว่า สัดส่วนการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอเฉพาะผู้ชาย หรือภาพเพศชายมีมากกว่าภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอเฉพาะผู้หญิง หรือภาพเพศหญิง และภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอทั้ง 2 เพศ หรือภาพทั้ง 2 เพศอย่างเห็นได้ชัด โดยภาพเพศชายมีมากถึงร้อยละ 72.27 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา ขณะที่ภาพเพศหญิงมีเพียงร้อยละ 20.38 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาเท่านั้น โดยที่เหลืออีกร้อยละ 7.35 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา เป็นภาพทั้ง 2 เพศ สิ่งดังกล่าวเป็นเสมือนข้อบ่งชี้ถึงพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ทั้ง 2 เพศครอบครองอยู่ที่ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น เป็นของผู้ชาย

ทั้งนี้ สัดส่วนการนำเสนอที่มากกว่าของภาพเพศชายดังกล่าวนี้ ได้ปรากฏทั้งปริมาณการนำเสนอโดยรวม และปริมาณการนำเสนอเมื่อแจกแจงตามแต่ละชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ อันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์ไม่ได้มีผลทำให้เกิดความแตกต่างด้านลำดับของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเมื่อจำแนกตามเพศแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศตามแต่ละชนิดกีฬา พบว่า กีฬาแต่ละชนิดมีสัดส่วนการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศที่แตกต่างกัน โดยจากจำนวนกีฬาทั้งสิ้น 36 ชนิดที่ถูกนำเสนอ พบว่า มีอยู่ทั้งสิ้น 8 ชนิดกีฬา ที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศชาย ซึ่ง 8 ชนิดกีฬาดังกล่าว ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอล กีฬาเทนนิส กีฬายิมนาสติก กีฬาวูตวู้ด กีฬายิงปืน กีฬาขี่ม้า

กีฬาแบดมินตัน และกีฬาสกีหิมะ และมีอยู่ทั้งสิ้น 23 ชนิดกีฬาที่ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิง ซึ่งได้แก่ กีฬาบาสเกตบอล กีฬาอเมริกันฟุตบอล กีฬาแฮนด์บอล กีฬาฟุตบอล กีฬากรีฑา กีฬากอล์ฟ กีฬามวย กีฬามวยปล้ำ กีฬาขี่จักรยาน กีฬายกน้ำหนัก กีฬาสนุกเกอร์ กีฬาพาราไคดิง กีฬาซูโม่ กีฬารักบี้ กีฬาแข่งรถ กีฬาคาราเต้และเทควันโด กีฬาป้องกันตัว กีฬาตะกร้อ กีฬาโบโลน้ำ กีฬาฟันดาบ กีฬาโปโล กีฬาเปตอง และกีฬาลีลาศ ขณะที่อีก 5 ชนิดกีฬาที่เหลือ ซึ่งได้แก่ กีฬาฮ็อกกี้น้ำแข็ง กีฬาเพาะกาย กีฬาวินเชิร์ฟ กีฬามาร์ชชิงแบนด์ และกีฬาพิตเนต เป็นชนิดกีฬาที่ทั้งภาพเพศหญิงและภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอเท่ากัน สิ่งดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึง สัดส่วนที่ไม่เท่ากันในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ที่เป็นเสมือนพื้นที่ที่แตกต่างกันในแต่ละชนิดกีฬาของทั้ง 2 เพศ การครอบครองของผู้ชาย และการไล่ตามเข้ายึดครองของผู้หญิง อันจะส่งผลกระทบต่อการรับรู้ รวมถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคมในการที่จะตัดสินว่า กีฬาชนิดใดเป็นของผู้หญิง และกีฬาชนิดใดเป็นของผู้ชายในที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า เพศที่ต่างกันจะส่งผลให้ชนิดกีฬาที่นำเสนอมีความแตกต่างกันตามไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น กีฬาฟุตบอล ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดของภาพเพศชาย แต่กลับเป็นเพียงชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของภาพเพศหญิงเท่านั้น ขณะที่กีฬาเทนนิส ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดของภาพเพศหญิง แต่ก็ยังเป็นเพียงชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของภาพเพศชายเท่านั้น สิ่งดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า เพศคือตัวแปรสำคัญต่อการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬานั้นเอง

ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอแต่ละชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ โดยจำแนกตามชนิดกีฬา และแจกแจงตามเพศ พบว่า ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ มีลักษณะที่ค่อนข้างคล้ายกัน โดยสังเกตได้จากปริมาณภาพข่าวกีฬาที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 2 และ 3 ที่ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นภาพข่าวของกีฬาชนิดเดียวกัน อันเป็นการแสดงให้เห็นถึง ลักษณะที่คล้ายคลึงกันของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภท

1.2 การให้ความสำคัญในการนำเสนอ

ในแง่ของการให้ความสำคัญในการนำเสนอ ผลการวิจัยพบว่า หากเปรียบเทียบกัน ภาพเพศชายจะถูกให้ความสำคัญในการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านตำแหน่งในการจัดวางภาพ ด้านขนาดภาพ หรือแม้แต่ในด้านมุกกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ โดยสามารถแจกแจงตามแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านตำแหน่งในการจัดวางภาพ ผลการวิจัยพบว่า ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา มากกว่าภาพเพศหญิง รวมไปถึงภาพทั้ง 2 เพศอย่างเห็นได้ชัด โดยภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนออยู่ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา มากกว่าภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศที่อยู่ในหน้าเดียวกันถึง 5.5 และ 11 เท่า ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬานั้น เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของตำแหน่งในการจัดวางการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ เป็นส่วนที่สะดุดตาที่สุด และทำให้ผู้อ่านสามารถพบเห็นได้ก่อนส่วนอื่นๆ ดังนั้น ปริมาณการจัดวางภาพเพศชายในหน้าหนึ่งที่มีมากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศในส่วนเดียวกันอย่างมาก จึงแสดงให้เห็นว่า ภาพเพศชายนั้นถูกให้ความสำคัญในการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิง อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอภาพเพศหญิงในฐานะหัวข้อใหญ่ หรือหัวข้อที่จะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านที่ค่อนข้างน้อยด้วย ซึ่งไม่เพียงเท่านั้น ผลการวิจัยยังพบอีกว่า การให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพเพศชายที่มากกว่าภาพเพศหญิงดังกล่าว ได้ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับในลักษณะเดียวกัน ก็ยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์ไม่มีผลใดทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของการให้ความสำคัญที่มากกว่าของภาพเพศชายนี้อีกด้วย

ด้านขนาดของภาพ ผลการวิจัยพบว่า แม้ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งได้แก่ ภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ จะมีลำดับของปริมาณการนำเสนอเมื่อจำแนกตามขนาดของภาพเหมือนกัน กล่าวคือ ต่างมีการนำเสนอในขนาดเล็กมากที่สุด รองมาเป็นขนาดกลาง และน้อยที่สุดเป็นขนาดใหญ่ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจากสัดส่วนร้อยละของปริมาณการนำเสนอของภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบในแต่ละขนาดของภาพ พบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบมีสัดส่วนการนำเสนอในแต่ละขนาดของภาพที่ต่างกัน โดยภาพเพศชายมีสัดส่วนการนำเสนอมากที่สุดของภาพขนาดใหญ่ ขณะที่ภาพเพศหญิงมีสัดส่วนการนำเสนอมากที่สุดของภาพขนาดกลาง และภาพทั้ง 2 เพศมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดของภาพขนาดเล็ก ทั้งนี้ การนำเสนอภาพในขนาดใหญ่

ซึ่งถือเป็นข้อบ่งชี้ถึงความสำคัญ และการเป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้คนโดยทั่วไป คล้ายการพาดหัวข่าว ดังนั้น การที่ภาพขนาดใหญ่มีปริมาณของภาพเพศชายมากที่สุด อีกทั้งยังมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศที่มีขนาดเดียวกันอยู่ถึง 9 เท่า และ 81 เท่าตามลำดับ จึงเป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพเพศชายที่มากกว่าการนำเสนอภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศอย่างมาก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการวิจัยยังพบอีกว่า การให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพเพศชายที่มากกว่าดังกล่าวนี้ได้ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับเช่นเดียวกัน ก็ยังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญที่ค่อนข้างน้อย รวมถึงการละเลยต่อการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศที่คล้ายกันของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภทอีกด้วย

สำหรับในด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพนั้น จะแตกต่างจากทั้ง 2 ด้านที่กล่าวมาข้างต้นเล็กน้อย โดยผลการวิจัยพบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ อันได้แก่ ภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศต่างมีส่วนการนำเสนอในภาพที่ถ่ายจากมุมตรงซึ่งตามหลักการในการถ่ายภาพแล้ว เป็นวิธีการบ่งบอกถึงความใกล้ชิด และความเท่าเทียมกัน มากที่สุดเช่นเดียวกัน อีกทั้งเมื่อเทียบเป็นสัดส่วนร้อยละ ยังมีการนำเสนอที่ใกล้เคียงกันอีกด้วย สิ่งดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าภาพข่าวกีฬาจะเป็นภาพรูปแบบใด มุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพส่วนใหญ่ก็จะใช้การถ่ายจากมุมตรงเหมือนกัน ซึ่งส่วนนี้อาจเนื่องด้วยข้อจำกัดในการถ่ายภาพในบางชนิดกีฬา แต่ขณะเดียวกัน สิ่งดังกล่าวก็เป็นสิ่งซึ่งทำให้เห็นว่า เพศที่แตกต่างกันไม่อาจเป็นข้อสรุปทั้งหมดของมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพที่แตกต่างกันได้เช่นกัน แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาจากมุมมองที่มีสัดส่วนการนำเสนอรองลงมา พบว่า ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านล่าง ซึ่งตามหลักการในการถ่ายภาพแล้ว เป็นวิธีการในการบ่งบอกถึงความยิ่งใหญ่ ความเป็นอำนาจ รวมไปถึงเป็นการให้ความสำคัญแก่บุคคลที่อยู่ในภาพนั้น มีการนำเสนอในภาพเพศชายมากที่สุด โดยมากกว่าภาพทั้ง 2 เพศซึ่งมีปริมาณการนำเสนอรองลงมาถึง 20 เท่า และมากกว่าภาพเพศหญิงซึ่งมีปริมาณการนำเสนอน้อยที่สุดถึง 40 เท่า ในขณะที่ ภาพข่าวกีฬาที่ถ่ายจากมุมกล้องด้านบน ซึ่งตามหลักการในการถ่ายภาพ เป็นวิธีการในการบ่งบอกถึงความมีอำนาจน้อยกว่า และการถูกครอบครองนั้น ภาพเพศหญิงและภาพเพศชายกลับมีปริมาณค่อนข้างใกล้เคียงกัน ก็แสดงให้เห็นถึงการที่ภาพเพศชายถูกให้ความสำคัญมากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับภาพเพศหญิง และภาพทั้ง 2 เพศ อีกทั้งการที่ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีการให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพเพศชายในลักษณะดังกล่าวเหมือนกัน ก็ยังเป็นสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงการที่ภาพเพศชายถูกให้ความสำคัญอย่างมากในหนังสือพิมพ์รายวันทุกๆ ประเภท และสะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่าง

ของประเภทของหนังสือพิมพ์ ไม่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องการให้ความสำคัญในด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพแต่อย่างใด

1.3 ลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ

ในแง่ของลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ เมื่อจำแนกภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ ผลการวิจัยพบว่า โดยทั่วไปแล้วภาพข่าวกีฬาจะนำเสนอภาพของนักกีฬาเป็นหลัก สังเกตได้จากปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏบทบาทของนักกีฬาในภาพที่มีมากที่สุด โดยมากกว่าบทบาทของผู้ฝึกสอน ที่มีปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏรองลงมาถึง 17.33 เท่า ขณะที่บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน ประธานจัดการแข่งขัน ประธานในพิธี นายกสมาคมกีฬา รวมไปถึงกองเชียร์ มีปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏอยู่ในระดับกลาง โดยบทบาทที่มีปริมาณภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ บทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพบำบัด ซึ่งมีปริมาณของภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏห่างจากบทบาทของนักกีฬาซึ่งมีปรากฏมากที่สุดอยู่ถึง 936 เท่า ทั้งนี้ สิ่งดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงอุดมการณ์ในการทำข่าวกีฬาที่ซึ่งสิ่งที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการแข่งขันกีฬามากที่สุด จะเป็นจุดขาย และเป็นสิ่งที่ถูกนำเสนอมากที่สุด ซึ่งการที่บทบาทของนักกีฬา รวมถึงบทบาทผู้ฝึกสอนมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 และ 2 นั้น สามารถเป็นคำตอบได้อย่างดีถึงอุดมการณ์ดังกล่าว

นอกจากนี้ยังพบว่า ในแต่ละบทบาทที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น มีสัดส่วนการนำเสนอเพศหญิงและเพศชายที่แตกต่างกัน โดยบทบาทที่พบการนำเสนอเพศชายมากกว่าเพศหญิงมีอยู่ด้วยกัน 8 บทบาท ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของกรรมการ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน บทบาทของนายกสมาคมกีฬา บทบาทของประธานในพิธี และบทบาทของเด็ก ขณะที่บทบาทที่พบการนำเสนอเพศหญิงมากกว่าเพศชายมีอยู่ทั้งสิ้น 4 บทบาท ได้แก่ บทบาทของพริตตี้ เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ บทบาทของแพทย์ พยาบาล และนักกายภาพ บทบาทของกองเชียร์ และบทบาทของครอบครัวของนักกีฬา สิ่งดังกล่าวนี้ได้แสดงให้เห็นถึง บทบาทซึ่งเกี่ยวข้องกับกีฬาที่แตกต่างกันระหว่างของทั้ง 2 เพศ ที่หนังสือพิมพ์กำหนดผ่านการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ พบว่า เพศหญิงและเพศชายจะปรากฏใน

บทบาทของนักกีฬาในปริมาณที่มากที่สุดเช่นเดียวกัน ซึ่งสิ่งดังกล่าวเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประเด็นเรื่องคุณค่าข่าวและความเป็นข่าวกีฬา ที่อยู่เหนือกว่าเรื่องเพศ กล่าวคือ ที่ไม่ว่าภาพข่าวกีฬานั้นจะเป็นการนำเสนอเพศใด บทบาทที่ถูกนำเสนอส่วนใหญ่ก็จะเป็นบทบาทของนักกีฬา ซึ่งหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับกีฬาเป็นหลักเช่นเดียวกัน แต่ขณะเดียวกัน ในอันดับที่รองลงมาของทั้ง 2 เพศจะถูกนำเสนอในบทบาทที่ต่างกัน โดยเพศหญิงมักจะปรากฏในบทบาทของฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) และบทบาทที่เกี่ยวข้องกับความสวยความงาม ซึ่งหมายถึงเป็นบทบาทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง เช่น บทบาทของกองเชียร์ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ เป็นต้น ขณะที่เพศชาย จะปรากฏในบทบาทที่ยังมีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรงอยู่ หรืออย่างน้อยที่สุดก็มีส่วนร่วมในการทำให้เกิดการแข่งขันขึ้น เช่น บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน และบทบาทของประธานจัดการแข่งขัน เป็นต้น

อีกทั้ง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ โดยจำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว ลำดับของปริมาณบทบาทที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนั้น จะมีความคล้ายคลึงกัน แต่จะมีบ้างที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีบทบาทของนักกีฬาปรากฏมากที่สุด ไม่ว่าจะในภาพที่มีเพศหญิงหรือภาพที่มีเพศชายอยู่ในภาพ อีกทั้ง ในลำดับที่รองลงมาของภาพที่มีเพศชาย บทบาทที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับส่วนใหญ่ก็จะเป็นบทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง หรือไม่ก็มีส่วนร่วมในการทำให้เกิดการแข่งขันขึ้นคล้ายคลึงกัน โดยบทบาทดังกล่าวได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน รวมถึงบทบาทของทีมงานจัดการแข่งขัน ทั้งนี้ บทบาทดังกล่าว เว้นแต่บทบาทของผู้ฝึกสอน ได้ปรากฏในอันดับของปริมาณบทบาทที่รองลงมาของภาพที่มีเพศหญิงของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเช่นเดียวกัน

สำหรับในส่วนที่ต่าง จะมีก็แต่เพียงภาพที่มีเพศหญิงของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ซึ่งอันดับของปริมาณบทบาทที่มีการนำเสนอรองลงมาจากบทบาทของนักกีฬา จะเป็นบทบาทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแข่งขันกีฬา โดยเป็นบทบาทของผู้สนับสนุน อย่าง ครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของสิ่งสวยงาม อย่าง พริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ ซึ่งเป็นไปได้ว่าสาเหตุที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐกับหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน และของหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันในภาพที่มีผู้หญิงมีความแตกต่างกัน เนื่องมาจากหนังสือพิมพ์

ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์มติชนรายวันเป็นหนังสือพิมพ์ที่ไม่ได้มีการนำเสนอเฉพาะข่าวกีฬา ทำให้จำนวนหน้าสำหรับการนำเสนอข่าวกีฬามีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้ภาพข่าวกีฬาแต่ละภาพที่จะนำมานำเสนอ จำเป็นจะต้องคัดเลือกเฉพาะภาพที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านที่ต้องการอ่านข่าวกีฬาจริงๆ หรือเป็นภาพการแข่งขันกีฬาจริงๆ ที่ผู้อ่านให้ความสนใจติดตามมานำเสนอ ต่างจากหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวันที่สามารถนำภาพข่าวกีฬามานำเสนอได้อย่างเสรีมากกว่า เนื่องจากมีจำนวนหน้าสำหรับการนำเสนอที่มากพอ ซึ่งสิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นถึง รูปแบบในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันว่า ประเภทของหนังสือพิมพ์ก็มีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างในการนำเสนอบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาเช่นกัน

ในแง่ของลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ เมื่อจำแนกภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น จะเป็นภาพการแข่งขันมากกว่าภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน โดยพบว่า ภาพข่าวกีฬาที่เป็นการแข่งขันมีมากกว่าภาพข่าวกีฬาที่ไม่ใช่การแข่งขันถึง 4.17 เท่า นอกจากนี้ยังพบว่า ทั้งภาพข่าวกีฬาที่เป็นการแข่งขัน และภาพข่าวกีฬาที่ไม่ใช่การแข่งขัน ต่างมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุดเช่นเดียวกัน หากแต่ต่างกันในลำดับของภาพข่าวกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอรองลงมา โดยในภาพข่าวกีฬาที่เป็นการแข่งขันนั้น ภาพเพศหญิงจะมีปริมาณการเสนอในลำดับรองลงมาจากภาพเพศชาย โดยมีภาพทั้ง 2 เพศเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอเป็นลำดับสุดท้าย ขณะที่ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ลำดับของปริมาณการนำเสนอรองลงมาจากภาพเพศชาย จะเป็นภาพทั้ง 2 เพศ โดยที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอเป็นลำดับสุดท้าย สิ่งดังกล่าวนี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ถูกผู้ชายเข้าครอบครองจนเกือบเต็มพื้นที่แล้ว ยังแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายแยกกัน มักจะเป็นการนำเสนอในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬา ต่างจากการนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายในภาพเดียวกัน ที่มักจะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาอีกด้วย

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบโดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ พบว่า ทั้งภาพเพศหญิงและภาพเพศชายต่างมีสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอของภาพที่เป็นการแข่งขันและภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันที่ใกล้เคียงกัน โดยภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอภาพที่เป็นการแข่งขันคิดเป็นร้อยละ 85.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ขณะที่ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 85.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย และภาพเพศหญิงมีปริมาณการ

นำเสนอภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันคิดเป็นร้อยละ 14.42 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง ขณะที่ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 14.58 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของเพศใด ภาพข่าวกีฬาก็ยังคงมีปริมาณของภาพที่เป็นการแข่งขันมากกว่าภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน ซึ่งนอกจากจะทำให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของความเป็นข่าวกีฬาที่เน้นการนำเสนอภาพที่เป็นการแข่งขันเป็นหลักแล้ว ยังทำให้เห็นว่า ความแตกต่างของเพศนั้นไม่ได้มีผลทำให้ลักษณะเฉพาะของความเป็นข่าวกีฬาที่ว่่านี้เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด โดยหากจะมีส่วนที่ต่างออกไปก็แค่เพียงในภาพทั้ง 2 เพศที่มีปริมาณการนำเสนอภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันมากกว่าภาพที่เป็นการแข่งขัน กล่าวคือ ภาพทั้ง 2 เพศ มีปริมาณการนำเสนอภาพที่ไม่ใช่การแข่งขันคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งมากกว่าปริมาณการนำเสนอภาพที่เป็นการแข่งขันที่มีเพียงร้อยละ 20 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพทั้ง 2 เพศ สิ่งดังกล่าวนี้เป็นการตอกย้ำว่า เมื่อมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงและผู้ชายในภาพเดียวกัน โดยมากมักจะเป็นการนำเสนอในเรื่องราวที่ไม่ใช่การแข่งขันกีฬานั้นเอง

ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ โดยจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีลำดับของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาเมื่อจำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพที่เหมือนกัน โดยในภาพที่เป็นการแข่งขันนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีการนำเสนอภาพเพศชายในปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นภาพเพศหญิง และมีภาพทั้ง 2 เพศ เป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุด และในส่วนของภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับก็ต่างนำเสนอภาพเพศชายในปริมาณมากที่สุด รองลงมาเป็นภาพทั้ง 2 เพศ และมีภาพเพศหญิง เป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอที่น้อยที่สุด สิ่งดังกล่าวนี้เป็นข้อบ่งชี้ถึง ลักษณะเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน ที่ซึ่งความแตกต่างด้านประเภทของหนังสือพิมพ์นั้นไม่ผลแต่อย่างใด

ในแง่ของลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ เมื่อจำแนกภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ ผลการวิจัยพบว่า ภาพข่าวกีฬา ทั้ง 3 รูปแบบ อันได้แก่ ภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ จะมีสัดส่วนการนำเสนอภาพในแต่ละแง่มุมที่ต่างกัน โดยภาพเพศชายมีการนำเสนอในภาพที่ทักษะและความสามารถมากที่สุด ต่างจากภาพลักษณะทางกายภาพ ที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด ขณะที่ในภาพทั่วไป เป็นภาพที่มีปริมาณ

การนำเสนอภาพทั้ง 2 เพศมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาให้ลึกถึงสัดส่วนของปริมาณการนำเสนอในอันดับรองลงมาจะพบว่า แม้ภาพเพศหญิงจะมีปริมาณการนำเสนอในภาพทักษะและความสามารถที่น้อยกว่าภาพเพศชาย แต่ใช้ว่าสัดส่วนดังกล่าวจะแตกต่างกันมาก โดยภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอในภาพทักษะและความสามารถถึงเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศหญิง นั่นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า ในการผู้หญิงก็ถูกนำเสนอในด้านของทักษะและความสามารถในการแข่งขันกีฬาเหมือนกัน หากแต่เพียงไม่มากจนเทียบเท่ากับผู้ชาย สิ่งดังกล่าวไม่เพียงแต่สามารถอธิบายได้ถึง แง่มุมในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ว่า เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ผู้ชายจะถูกนำเสนอให้เห็นถึงความสามารถในการเล่นกีฬามากกว่าผู้หญิง ขณะที่ผู้หญิงเองไม่อาจจะหลุดพ้นจากแง่มุมของเรื่องราวที่เกี่ยวกับเพศได้เท่านั้น แต่ยังสามารถอธิบายได้ถึงทิศทางในการนำเสนอผู้หญิงให้เห็นถึงความสามารถในการเล่นกีฬาที่ค่อนข้างมาก เป็นการนำเสนอในลักษณะที่ว่า ผู้หญิงเองก็มีความสามารถในการเล่นกีฬาได้ไม่แพ้ผู้ชายเช่นกัน

แต่กระนั้นก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลำดับของปริมาณการนำเสนอของภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบในแต่ละแง่มุมที่ปรากฏในภาพ พบว่า ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ อันได้แก่ ภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ ต่างมีลำดับของปริมาณการนำเสนอเมื่อจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพเหมือนกัน กล่าวคือ ภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ต่างมีปริมาณการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือภาพทักษะและความสามารถ และภาพลักษณะทางกายภาพคือภาพที่มีการนำเสนอน้อยที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้สิ่งดังกล่าวสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะเฉพาะของการรายงานข่าวกีฬา ที่ไม่ว่าอย่างไร การรายงานข่าวหรือการนำเสนอภาพข่าวก็จำเป็นจะต้องขึ้นอยู่กับเรื่องราวของกีฬา โดยเป็นการนำเสนอภาพของการแข่งขันกีฬา รวมไปถึงภาพข่าวคราวในวงการกีฬาเป็นหลัก มากกว่าที่จะมุ่งเน้นไปที่การนำเสนอเรื่องเพศ

ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ โดยจำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับมีลำดับของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละแง่มุมที่คล้ายกัน โดยในข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพทั่วไป และภาพทักษะและความสามารถ หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากที่สุดเช่นเดียวกัน และนอกจากนี้ ในภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอในลักษณะของภาพลักษณะทางเพศ 2 จาก 3 ชื่อฉบับของหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ยังมีปริมาณการ

นำเสนอภาพเพศหญิงมากที่สุดเช่นเดียวกันอีกด้วย จะเว้นก็แต่เพียงหนังสือพิมพ์มติชนรายวันที่ปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงและภาพเพศชายในภาพข่าวกีฬาเท่านั้น สิ่งดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรด้านประเภทของหนังสือพิมพ์ ไม่มีผลทำให้แง่มุมที่นำเสนอภาพข่าวกีฬาของทั้ง 2 เพศแตกต่างกันอย่างไร

ในแง่ของลักษณะเนื้อหาในการนำเสนอ เมื่อจำแนกภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ ผลการวิจัยพบว่า ภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ เป็นลักษณะที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด โดยมีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 71.04 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ภาพ มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 14.94 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 3 ได้แก่ ภาพความก้าวร้าว มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 5.05 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 4 ได้แก่ ภาพความอ่อนโยน มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 3.87 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 5 ได้แก่ ภาพรูปลักษณ์ มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา อันดับที่ 6 ได้แก่ ภาพสรีระ มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 1.37 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา และอันดับที่ 7 ได้แก่ ภาพความล้มเหลว มีการนำเสนอคิดเป็นร้อยละ 1.32 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา สิ่งดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น ภาพในลักษณะที่ไม่สามารถระบุเพศได้ (Genderless) มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด โดยมีมากกว่าครึ่งของของภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาเลยทีเดียว

โดยนอกจากนี้ยังพบว่า ในแต่ละภาพที่เป็นลักษณะของความเป็นหญิงและความเป็นชายนั้น มีความแตกต่างกันในปริมาณการนำเสนอระหว่างภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศปรากฏอยู่ด้วย โดยจากภาพทั้งสิ้น 6 ลักษณะ มีลักษณะของภาพที่ภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศหญิงอยู่ทั้งสิ้น 5 ลักษณะ ได้แก่ ภาพความสำเร็จ ภาพความล้มเหลว ภาพความก้าวร้าว ภาพความอ่อนโยน และภาพรูปลักษณ์ และมีลักษณะของภาพที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพเพศชายอยู่ทั้งสิ้น 1 ลักษณะ ซึ่งได้แก่ ภาพสรีระ ขณะที่ในส่วน of ภาพทั้ง 2 เพศ ถือได้ว่าเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอน้อยที่สุดในเกือบทุกลักษณะ อีกทั้ง 2 จาก ทั้งสิ้น 6 ลักษณะ ก็ไม่ปรากฏภาพทั้ง 2 เพศในการนำเสนอเลย ซึ่งหากพิจารณาจากปริมาณการนำเสนอโดยรวมแล้ว จะพบว่า แม้ปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายจะมีปริมาณที่มากกว่าภาพเพศหญิงอย่างมาก แต่เมื่อจำแนกแต่ละภาพตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชาย

แล้ว ก็ไม่อาจเป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดในทุกลักษณะได้ กล่าวคือ ในภาพสตรีระยง เป็นภาพที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิงอยู่ สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงการนำเสนอภาพเพศหญิงในเรื่องของความเป็นเพศได้อย่างชัดเจนทีเดียว

ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอโดยจำแนกตามลักษณะ ความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ และแจกแจงตามเพศ พบว่า สัดส่วนของ ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศ มีทั้ง ความเหมือนและความแตกต่างกัน สังเกตได้จากอันดับแรกๆ ของปริมาณการนำเสนอภาพข่าว กีฬาของภาพทั้ง 3 รูปแบบ เมื่อจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชาย โดยใน อันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 ของภาพทั้ง 3 รูปแบบเป็นภาพในลักษณะเดียวกัน คือ อันดับที่ 1 ได้แก่ ภาพที่ไม่สามารถระบุลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายได้ และอันดับที่ 2 ได้แก่ ภาพ ความสำเร็จ แต่เมื่อพิจารณาในอันดับที่รองลงมาจะเห็นถึงความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ใน ภาพที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3 ของภาพเพศหญิงและภาพทั้ง 2 เพศ ซึ่งได้แก่ ภาพความอ่อนโยน ขณะภาพเพศชาย เป็นภาพความก้าวร้าว และอันดับที่ 4 ของภาพเพศหญิง เป็นภาพสตรีระยง ขณะที่ภาพเพศชาย เป็นภาพความอ่อนโยน และอันดับที่ 4 ของภาพทั้ง 2 เพศ เป็น ภาพรูปลักษณ์ เป็นต้น

ความเหมือนกันดังกล่าวเป็นเสมือนข้อบ่งชี้ได้ถึง ลักษณะการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ไม่ ว่าจะเป็นการนำเสนอเพศใด ภาพที่ถูกนำเสนอมากที่สุดก็จะเป็นภาพในลักษณะที่ไม่สามารถระบุ เพศได้ (Genderless) แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอย่างไรในพื้นที่ของภาพข่าวกีฬา ปัจจัยเรื่องความเป็น ข่าวกีฬาก็ยังคงอยู่เหนือเรื่องเพศ อีกทั้งการที่ ภาพความสำเร็จ เป็นลักษณะของภาพที่มีปริมาณ การนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 ของภาพข่าวกีฬาทั้ง 3 รูปแบบ ก็ยังเป็นสิ่งซึ่งแสดงว่า ตัวแปร เรื่องเพศ ไม่ได้มีผลต่อลักษณะเนื้อหาส่วนใหญ่ที่นำเสนอ โดยไม่ว่าจะเป็นเพศใด ภาพข่าวกีฬา ก็ ยังคงนำเสนอในลักษณะเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม ในอันดับที่รองลงมา ซึ่งพบว่ามีความแตกต่างกันนั้น ภาพเพศหญิงจะมีการ นำเสนอในภาพที่มีลักษณะตรงตามแนวคิดของความเป็นผู้หญิงของ J.A. Doyle (1995, as Cited in Julia T. Wood, 1999) ที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้เป็นเกณฑ์ กล่าวคือ ภาพเพศหญิง มีการ นำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพความอ่อนโยน รวมไปถึงภาพสตรีระยง โดยมีการนำเสนอมาก ที่สุดเป็นอันดับที่ 3 และ 4 ตามลำดับ ซึ่งในอันดับเดียวกันนั้น ภาพเพศชายมีการนำเสนอในภาพที่

มีลักษณะของภาพความก้าวร้าวมากกว่า โดยตรงตามแนวคิดผู้ชายของ J.A. Doyle (1995, as Cited in Julia T. Wood, 1999) เช่นกัน

อีกสิ่งที่น่าสนใจจากปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ คือ การที่สัดส่วนของปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายในภาพความอ่อนโยน มีมากเป็นอันดับที่ 4 ของจำนวนภาพข่าวกีฬาทั้งหมดที่เป็นภาพเพศชาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายแบบดั้งเดิมตามแนวคิดความเป็นผู้หญิงและความเป็นผู้ชายนั้น ได้เริ่มถูกพร่าเลือนไปในพื้นที่ของการนำเสนอข่าวกีฬา กล่าวคือ ลักษณะของความอ่อนโยนดังกล่าว ที่แต่เดิมเป็นลักษณะของความเป็นผู้หญิง เมื่อเข้ามาสู่พื้นที่ของการนำเสนอข่าวกีฬา แนวคิดดังกล่าวก็มิอาจใช้ได้เสมอไป โดยภาพของผู้ชายกับความอ่อนโยน กลายเป็นภาพใหม่ ๆ ที่การนำเสนอข่าวกีฬาได้รังสรรค์ขึ้น

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ โดยจำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชาย พบว่า โดยส่วนใหญ่ ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพเพศหญิง ภาพเพศชาย และภาพทั้ง 2 เพศของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับจะมีสัดส่วนที่เหมือนกัน คือภาพเพศชายมีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด ในภาพเกือบทุกลักษณะ ยกเว้นภาพสรีระที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอมากกว่า โดยมีเพียงภาพความล้มเหลวในหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ที่ภาพเพศหญิงมีปริมาณการนำเสนอเทียบเท่ากับภาพเพศชาย และในภาพภาพความอ่อนโยนในหนังสือพิมพ์สยามกีฬารายวัน ที่ภาพหญิงมากกว่าภาพเพศชายเท่านั้น ที่แตกต่างออกไป สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึง ลักษณะของความเป็นเพศที่ผูกติดอยู่กับการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ที่ไม่ว่าปริมาณของภาพที่มีการนำเสนอในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ประเภทจะมีความแตกต่างกันเพียงใด แต่รูปแบบดังกล่าวก็จะไม่แตกต่างกันตามไปด้วย

2. การวิเคราะห์ภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

จากผลการสำรวจภาพข่าวกีฬาทั้งในด้านปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาข้างต้น สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยสามารถแบ่งได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา

- กีฬาเป็นพื้นที่ของผู้ชาย

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ใช้เป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกวางจำหน่ายในประเทศไทยทั้ง 3 ประเภท ที่แสดงให้เห็นถึง ความแตกต่างกันค่อนข้างมากทั้งในด้านปริมาณ และการให้ความสำคัญ ระหว่างการนำเสนอภาพข่าวกีฬาซึ่งบุคคลในภาพเป็นผู้ชาย และภาพข่าวกีฬาที่บุคคลในภาพเป็นผู้หญิง อีกทั้งความแตกต่างนั้น มิได้เป็นเป็นสิ่งที่ปรากฏเฉพาะในหนังสือพิมพ์ชื่อฉบับใดชื่อฉบับหนึ่งเพียงเท่านั้น หากแต่เป็นสิ่งที่ปรากฏเช่นเดียวกันกับหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ เป็นข้อพิสูจน์ได้อย่างดีถึง พื้นที่อันไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย รวมไปถึงการยอมรับแบบแผนแห่งความไม่เท่าเทียมกันนี้ของหนังสือพิมพ์โดยทั่วไป

ทั้งนี้ ในด้านปริมาณการนำเสนอ ผลการศึกษาถึงปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ซึ่งใช้วิธีการจำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ และนำมาผลที่ได้มาพิจารณาเปรียบเทียบ พบว่า ภาพข่าวกีฬาที่บุคคลในภาพเป็นผู้ชาย หรือที่ในงานวิจัยนี้เรียกว่า ภาพเพศชาย มีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพข่าวกีฬาที่บุคคลในภาพเป็นผู้หญิง หรือที่ในงานวิจัยนี้เรียกว่า ภาพเพศหญิง ค่อนข้างมาก อีกทั้งเมื่อจำแนกปริมาณการนำเสนอตามแต่ละชนิดกีฬา ยังพบว่า มีชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพเพศชายมากกว่าภาพเพศหญิงอยู่เกินครึ่งของจำนวนชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอทั้งหมด รวมไปถึงปริมาณการนำเสนอที่มากกว่าของภาพเพศชายดังกล่าวยังปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับที่ใช้ในการศึกษา เป็นการสะท้อนให้เห็นถึง พื้นที่ในกีฬาอันปราศจากความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชาย ซึ่งหากพิจารณาตามปริมาณการนำเสนอแล้ว การจะกล่าวถึงพื้นที่กีฬาโดยส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ของผู้ชายก็คงจะไม่ผิดนัก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ผลการศึกษา พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับต่างมีการนำเสนอภาพเพศชายในปริมาณที่มากกว่าภาพเพศหญิง อีกทั้งยังมีสัดส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกันนั้น ยิ่งเป็นสิ่งซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หนังสือพิมพ์รายวันในฐานะสื่อมวลชนมีแบบแผน และค่านิยมในการนำเสนอภาพข่าวที่เน้นการนำเสนอผู้ชายเป็นหลัก

ในด้าน การให้ความสำคัญในการนำเสนอ ผลจากการศึกษาถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ ที่พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันได้มีการให้

ความสำคัญกับการนำเสนอผู้ชายชายมากกว่าผู้หญิงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของ ตำแหน่งการจัดวางภาพ ด้านขนาดของภาพ หรือแม้กระทั่งด้านมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพนั้น ก็ เป็นอีกสิ่งที่ยืนยันว่า พื้นที่กีฬานี้เป็นพื้นที่ของผู้ชาย เป็นพื้นที่ซึ่งผู้หญิงไม่ได้ด้อยกว่าแค่เพียง ปริมาณ แต่ด้านความสำคัญผู้หญิงก็ยังด้อยกว่าผู้ชายอีกด้วย

ซึ่งจากการให้ความสำคัญกับผู้ชายในนำเสนอภาพข่าวกีฬา ประกอบกับปริมาณการ นำเสนอผู้ชายที่มากกว่าดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น จึงนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า กีฬานี้เป็นพื้นที่ของผู้ชาย ซึ่งข้อสรุปดังกล่าว ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดการรับรู้ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของคน ในสังคมนั่นเอง

- ผู้ชายมีความสามารถทางกรีกกีฬา

ภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬานี้ นอกจากปริมาณการนำเสนอที่มากแล้ว ภาพที่ถูกนำเสนอก็ล้วนแล้วแต่เต็มไปด้วยภาพของการแข่งขันกีฬาแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ภาพที่ แสดงให้เห็นทักษะและความสามารถด้านการกีฬา ภาพของการได้รับการยกย่องสรรเสริญ ภาพ ของชัยชนะและความสำเร็จ ภาพได้รับถ้วยรางวัล-ได้รับเหรียญรางวัล รวมไปถึงภาพการฝึกซ้อม อย่างมุ่งมั่น ซึ่งภาพที่ถูกนำเสนอเหล่านี้ เป็นเสมือนสิ่งตอกย้ำถึงความสามารถทางกรีกกีฬาของ ผู้ชายให้เข้าไปสู่การรับรู้ และความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคม

- ผู้ชายมีบทบาทเกี่ยวข้องกับกีฬาโดยตรง

โดยส่วนมาก ผู้ชายจะถูกนำเสนอในบทบาทที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง ยกตัวอย่างเช่น บทบาทของนักกีฬา บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ เป็นต้น ซึ่ง จากทั้ง 3 บทบาทดังกล่าว บทบาทของนักกีฬา คือบทบาทที่มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุด ซึ่งไม่ ต่างจากการนำเสนอผู้หญิง แต่สิ่งที่น่าสนใจสำหรับการนำเสนอภาพของผู้ชายในภาพข่าวกีฬา คือ บทบาทที่ถูกนำเสนอรองลงมาจากบทบาทของนักกีฬา ซึ่งได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาท ของกรรมการ โดยในบทบาทของผู้ฝึกสอนนั้น แม้จะเป็นบทบาทที่ไม่ได้ลงไปทำการแข่งขันด้วย ตัวเอง แต่ก็อยู่ฐานะของบุคคลผู้ซึ่งทำการฝึกสอน และเตรียมความพร้อมให้แก่กีฬาที่ลงทำการ แข่งขัน เช่นเดียวกับบทบาทของกรรมการ ที่แม้จะไม่ได้ลงไปทำการแข่งขันด้วยตัวเอง แต่ก็อยู่ใน ฐานะของผู้ตัดสินชี้ขาดการแข่งขัน ซึ่งทั้ง 2 บทบาทนั้นเรียกได้ว่ามีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับ

การแข่งขันกีฬารองจากบทบาทของนักกีฬาเพียงบทบาทเดียว โดยนอกจากนี้บทบาทดังที่กล่าวไปข้างต้น บทบาทอีกประเภทหนึ่งที่ผู้ชายมักถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ คือ บทบาทของบุคคลผู้ซึ่งอยู่เบื้องหลังการแข่งขัน หรือมีส่วนร่วมในการทำให้เกิดการแข่งขันกีฬาขึ้น โดยบทบาทดังกล่าวได้แก่ บทบาทของประธานจัดการแข่งขัน และทีมงานจัดการแข่งขัน รวมไปถึงบทบาทของนายกสมาคมกีฬา และนั่นจึงนำไปสู่ข้อสรุป ในอันที่จะเกี่ยวข้องกับการรับที่ของคนในสังคมว่า ผู้ชายมีบทบาทต่อกีฬามากเพียงใด และมีสัมพันธไมตรีที่เชื่อมโยงผู้ชายเข้ากับกีฬา

- ผู้ชายมีความเป็นนักสู้

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชายทั้งหมด มีภาพอยู่ลักษณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ปรากฏให้เห็นนักกีฬาชายที่แสดงสีหน้าดุเดือดขณะทำการแข่งขัน แสดงการระบายอารมณ์ รวมไปถึงแสดงความก้าวร้าว และการถกเถียงทั้งกับคู่แข่งและกรรมการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาพที่พบง่ายกว่าในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิงค่อนข้างมาก ทั้งนี้ การนำเสนอภาพของผู้ชายในลักษณะที่มีความก้าวร้าว นั้น กล่าวได้ว่า เป็นไปทิศทางเดียวกันกับลักษณะทางเพศของผู้ชายที่คนในสังคมถูกหล่อหลอมมาคือ โดยทั่วไป ผู้ชายจะมีลักษณะของความรุนแรง ความก้าวร้าว การใช้กำลัง ความอดทน ความไม่อ่อนแอ ตลอดจนความจริงจัง การต่อสู้ และการต้องการเอาชนะ สิ่งเหล่านี้เรียกได้ว่า เป็นสิ่งที่ผู้ชายถูกคาดหวังจากสังคมนั่นเอง ซึ่งภาพข่าวกีฬาได้ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดลักษณะดังกล่าวมาอีกต่อหนึ่ง

- ผู้หญิงเป็นผู้สนับสนุน

ผู้หญิงในฐานะผู้สนับสนุนนั้น อาจดูขัดแย้งกับผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงบทบาทที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬา ที่พบว่า บทบาทที่ผู้หญิงถูกนำเสนอมากที่สุด ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา ซึ่งนั่นถือเป็นบทบาทหลักที่พบผู้หญิงในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา แต่ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาจากบทบาทรองจะพบว่า ผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอในบทบาทของฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) มากที่สุด โดยบทบาทดังกล่าวจะมีลักษณะที่ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นบทบาทที่ค่อนข้างแตกต่างจากผู้ชาย กล่าวคือ ในการนำเสนอผู้หญิงในภาพข่าวกีฬานั้น แม้ส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นการนำเสนอผู้หญิงในบทบาทของนักกีฬา เช่นเดียวกับกับการนำเสนอผู้ชาย แต่เมื่อพิจารณาในอันดับที่รองลงมาแล้ว จะเห็นถึงความแตกต่างของการนำเสนอที่ค่อนข้างชัดเจน ดังผลจากการศึกษาในเชิงปริมาณที่พบว่า

ในขณะที่อันดับของปริมาณการนำเสนอบทบาทที่รองจากบทบาทของนักกีฬา ผู้ชายจะยังคงมีปริมาณการนำเสนอในบทบาทของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรงอยู่ ซึ่งได้แก่ บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ แต่ผู้หญิงกลับถูกนำเสนอในบทบาทของบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาโดยตรง ซึ่งได้แก่ บทบาทของกองเชียร์ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของพริตตี้ เซียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ โดยทั้ง 3 บทบาทนั้นล้วนแล้วแต่เป็นบทบาทของผู้สนับสนุนทั้งสิ้น การที่ภาพของผู้หญิงในฐานะผู้สนับสนุนถูกผลิตซ้ำแล้วซ้ำเล่าผ่านการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นภาพแบบฉบับ ที่ซึ่งเป็นเสมือนการจำกัดพื้นที่ทางกีฬาให้แก่ผู้หญิง ภาพของผู้หญิงในฐานะของผู้สนับสนุนที่แม้ว่าจะมีปริมาณน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับภาพของผู้หญิงในฐานะของนักกีฬา แต่เชื่อว่าไม่มี สิ่งดังกล่าวได้กลายเป็นแบบแผนในอันที่จะเกี่ยวข้องกับการกีฬาของผู้หญิงนั่นเอง

- ผู้หญิงเป็นสัตว์โลกที่สวຍงามของวงการกีฬา

แม้ว่าโดยส่วนใหญ่ ภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิง จะเป็นภาพที่ใช้ประกอบการรายงานผลการแข่งขันกีฬา และข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา ซึ่งเป็นภาพที่แสดงให้เห็นผู้หญิงในด้านของทักษะและความสามารถในการแข่งขันกีฬา แต่ในอีกด้านหนึ่ง ผู้หญิงก็ยังคงถูกนำเสนอในภาพที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของตัวผู้หญิงเองอยู่ โดยกล่าวได้ว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่เป็นการนำเสนอผู้หญิงทั้งหมด ปรากฏภาพอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นภาพที่แสดงให้เห็นเรือนร่าง และส่วนเว้าส่วนโค้ง อันเป็นลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น หน้าอก สะโพก เอว หรือขาอ่อน โดยปรากฏทั้งในภาพที่เป็นการแข่งขันและภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน การนำเสนอในแง่มุมดังกล่าวแม้จะมีปริมาณไม่มากนักหากเปรียบเทียบกับภาพที่แสดงทักษะและความสามารถในการแข่งขันกีฬาโดยทั่วไป แต่ก็ถือเป็นสิ่งที่บั่นทอนความเท่าเทียมกันทางเพศได้อย่างมากที่สุดวิธีหนึ่ง ซึ่งภาพของผู้หญิงในฐานะสัตว์โลกที่สวຍงามของวงการกีฬานี้ ถือเป็นภาพแบบฉบับทางเพศที่อยู่ควบคู่กับผู้หญิงมาอย่างช้านาน โดยมุมมองการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแบบผู้ชายเป็นส่วนหนึ่งที่ตอกย้ำให้ภาพแบบฉบับดังกล่าวนี้ยังคงอยู่

- ผู้หญิงอ่อนโยน

ในจำนวนภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิงทั้งหมด มีภาพอยู่ลักษณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ปรากฏให้เห็นนักกีฬาหญิงที่แสดงสีหน้ายิ้มแย้มขณะทำการแข่งขัน แสดงความมีอัธยาศัยดีกับ

คู่แข่งกัน รวมไปถึงแสดงความอ่อนโยน และอ่อนน้อมขณะขอบคุณเหล่ากองเชียร์ที่เข้ามาให้กำลังใจหลังจบการแข่งขัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาพที่พบบ่อยกว่าในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชายค่อนข้างมาก ทั้งนี้ การนำเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะที่มีความอ่อนโยนนั้น กล่าวได้ว่าเป็นไปทิศทางเดียวกันกับลักษณะทางเพศของผู้หญิงที่คนในสังคมถูกหล่อหลอมมาคือ โดยทั่วไปผู้หญิงจะมีลักษณะของความอ่อนไหว ดูแลเอาใจใส่ และเป็นมิตรกับคนอื่น

2. ภาพใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา

- ผู้หญิงก็เป็นนักกีฬาได้ (ไม่ต่างจากผู้ชาย)

ทั้งภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้หญิงและภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอผู้ชาย ต่างมีการนำเสนอในลักษณะที่เป็นภาพการแข่งขันกีฬาเป็นหลัก ซึ่งบทบาทที่ปรากฏในภาพส่วนใหญ่ก็จะเป็นบทบาทของนักกีฬา โดยเป็นภาพที่เผยให้เห็นนักกีฬาทั้งผู้หญิงและผู้ชายขณะทำการแข่งขันกีฬา รวมไปถึงเป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จจากการแข่งขันกีฬา ซึ่งการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างของผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาไม่ได้อยู่ที่ความสามารถในการแข่งขันกีฬา หากแต่เป็นปริมาณ รวมถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอ ทั้งนี้ หากมองในอีกด้านหนึ่ง จะเห็นว่ากรณีที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาในลักษณะดังกล่าว เป็นเสมือนการขยายภาพของผู้หญิงในพื้นที่ของกีฬาให้กว้าง และมีความหลากหลายมากขึ้น โดยทำให้เกิดมุมมองที่มีต่อผู้หญิงในหลายแบบอื่นๆ ที่ไม่ใช่เป็นแต่เพียงผู้ชมกีฬาเหมือนแต่ก่อน อีกทั้ง การนำเสนอผู้หญิงในลักษณะดังกล่าว ยังเรียกได้ว่าเป็นภาพใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ที่แต่เดิมเราจะรับรู้ภาพในฐานะของนักกีฬา หรือบุคคลผู้ซึ่งทำการแข่งขันกีฬานี้จากเพียงผู้ชายเท่านั้น โดยอาจกล่าวได้ว่าภาพอันใหม่ที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬานี้ แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ดีในการสร้างความเท่าเทียมกันทางเพศในพื้นที่ของกีฬาซึ่งจะสามารถดำเนินต่อไปในอนาคต

- แอ่งชิงพื้นที่กีฬาบางชนิด (อาทิ กีฬาเทนนิส และกีฬาโอลิมปิก) ได้

การที่ปรากฏชนิดกีฬาทั้งที่มีปริมาณการนำเสนอผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย และชนิดกีฬาที่มีการนำเสนอผู้หญิงเท่ากับผู้ชายนั้น เป็นสิ่งซึ่งมีผลโดยตรงในการทำให้เกิดภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาขึ้น ซึ่งสิ่งดังกล่าวอาจส่งผลต่อการรับรู้ของคนในสังคม ที่จะเกิดความคิดในลักษณะที่ว่า

กีฬาชนิดดังกล่าวนี้เป็นกีฬาของผู้หญิง เป็นกีฬาที่ผู้หญิงเล่น หรือเป็นกีฬาที่เหมาะสมกับผู้หญิงขึ้น
 ทั้งนี้ หากพิจารณาที่ปริมาณการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชายในภาพข่าวกีฬาแต่ละชนิดกีฬา จะยิ่งทำ
 ให้เห็นถึงความแตกต่างกันในการนำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย รวมถึงพื้นที่ที่ผู้ชายครอบครอง พื้นที่ที่
 ผู้หญิงแย่งชิง และภาพแบบฉบับทางเพศที่อาจเกิดตามมาได้ดียิ่งขึ้น โดยจะสามารถยกตัวอย่างได้
 จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงกีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอล ซึ่งเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณ
 การนำเสนอภาพข่าวกีฬาโดยรวมมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ที่พบว่า ในจำนวนภาพข่าวกีฬา
 ทั้งหมดที่นำเสนอกีฬาทั้ง 2 ชนิดนี้ ต่างมีปริมาณการนำเสนอภาพเพศหญิงมากกว่าภาพเพศชาย
 ถึงแม้ว่าปริมาณการนำเสนอโดยรวม ภาพเพศชายจะมีมากกว่าภาพเพศหญิงค่อนข้างมากก็
 ตามนั้น นอกจากนี้จะแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้หญิงเริ่มเข้ามาแย่งชิงพื้นที่ในลักษณะแข่งขันในการ
 นำเสนอภาพข่าวกีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอลได้แล้ว สิ่งดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดภาพขึ้นว่า
 กีฬาทั้ง 2 ชนิดนี้เป็นกีฬาที่ผู้หญิงเล่น ซึ่งจะมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการรับรู้ รวมไปถึงความรู้สึกนึกคิด
 ของคนในสังคม ที่จะนึกถึงผู้หญิงเป็นอันดับแรก หากเอ่ยถึงกีฬาทั้ง 2 ชนิดนี้ และท้ายที่สุดก็จะ
 ตัดสินว่า กีฬาเทนนิส และกีฬาวอลเลย์บอลเป็นกีฬาของผู้หญิงนั่นเอง

- ผู้ชายก็อ่อนโยน

ถือได้ว่าเป็นภาพใหม่ ๆ ของผู้ชายที่ปรากฏในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ทั้งนี้ดังที่ได้กล่าว
 ไปข้างต้นว่า ลักษณะทางเพศของผู้ชายที่คนในสังคมถูกหล่อหลอมมากคือ ผู้ชายจะมีลักษณะของ
 ความรุนแรง ความก้าวร้าว การใช้กำลัง ความอดทน ความไม่อ่อนแอ ตลอดจนความจริงจัง การ
 ต่อสู้ และการต้องการเอาชนะ ซึ่งเป็นคู่ตรงข้าม (Binary Opposite) กับลักษณะของภาพความ
 อ่อนโยน การปรากฏภาพความอ่อนโยนขึ้นในการนำเสนอผู้ชายในข่าวกีฬาจึงเป็นภาพใหม่ ๆ ที่
 เกิดขึ้น ซึ่งอีกนัยหนึ่งได้แสดงให้เห็นถึงการพรมั่วไปของเรื่องเพศ เมื่อสิ่งดังกล่าวได้เข้ามาอยู่ใน
 พื้นที่ของกีฬา ภาพของผู้ชายในลักษณะของบุคคลที่มีความอ่อนโยน มีอัธยาศัยดี เป็นมิตรไมตรี
 จึงเกิดขึ้นควบคู่ไปกับลักษณะของความก้าวร้าวที่ผู้ชายมีมาแต่เดิม

3. การวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคม

จากการวิเคราะห์ภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 3 ชื่อฉบับ ซึ่งวางจำหน่ายตลอดเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 ในแง่บทบาทที่หนังสือพิมพ์มีต่อการนำเสนอภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาไปสู่การรับรู้ของคนในสังคมนั้น พบว่า ในด้านหนึ่งหนังสือพิมพ์ได้แสดงให้เห็นถึงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยนำเสนอภาพใหม่ๆ ของผู้หญิงผู้ชาย โดยเป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความเท่าเทียมกัน และถือได้ว่าเป็นภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศ ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่ง หนังสือพิมพ์ก็ได้แสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำแบบอย่าง ค่านิยม และแนวคิดเก่าๆ เกี่ยวกับผู้หญิงผู้ชายเช่นกัน หากแต่ต่างกันที่มิติที่นำเสนอ โดยหากพิจารณาถึงมิติด้านปริมาณการนำเสนอ และการให้ความสำคัญในการนำเสนอ จะพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วหนังสือพิมพ์จะยังคงแสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่ โดยอาจพบเห็นบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมบ้าง ไม่มากนัก แต่หากพิจารณาถึงมิติด้านลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ จะเห็นได้ถึงบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของหนังสือพิมพ์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แม้จะยังปรากฏบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำอยู่ก็ตาม

อย่างไรก็ดี แม้ว่าผลการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์จะพบว่า หนังสือพิมพ์ได้แสดงทั้งบทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำ แต่ก็ยังเป็นที่น่าสงสัยว่า ผู้คนในสังคมในฐานะผู้รับสารจะรับรู้ถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 บทบาทนี้หรือไม่เพียงใด หรือเพียงแต่พิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะการนำเสนอในส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่ง ระหว่างภาพที่นำเสนอผู้หญิงและภาพที่นำเสนอผู้ชาย ซึ่งอาจทำให้ไม่ทราบถึงการแสดงบทบาททั้ง 2 บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันที่มิติในการพิจารณาแต่อย่างใด

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “ภาพแบบฉบับทางเพศในภาพข่าวกีฬา” ซึ่งเป็นการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องเพศสภาพ และพื้นที่ที่ถูกครอบครองของผู้หญิงและผู้ชาย โดยมุ่งค้นหาคำตอบว่า กีฬา ซึ่งจากการศึกษาประวัติพบว่า แรกเริ่มเดิมทีเป็นพื้นที่ทางสังคมของผู้ชายนั้น และต่อมาจึงมีผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วม เมื่อมาอยู่ในพื้นที่ของการรายงานข่าว ซึ่งดูคล้ายกับว่าจะเป็นพื้นที่ซึ่งปลดอคติ สิ่งใดจะลบล้าง (Overrule) สิ่งใด และผู้หญิงและผู้ชายจะมีที่ทางในพื้นที่นี้อย่างไร โดยใช้การศึกษาภาพข่าวกีฬา ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะนำมาตอบคำถามหลักของการวิจัย โดยจะสามารถอภิปรายที่ละเอียดตามผลการวิจัยที่ได้ดังต่อไปนี้

จากผลการศึกษาในเชิงปริมาณถึงภาพรวมของการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน ที่พบว่า ภาพของผู้ชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพของผู้หญิงค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Fred Mason (2006) ที่ศึกษาการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวันของประเทศแคนาดา ผลการวิจัยของ Sue Alexander (1994) ที่ศึกษาการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวันของประเทศในเครือสหราชอาณาจักร และผลการวิจัยของ Laura Capranica, Carlo Minganti, Veronique Billat, Signe Hanghoj, Maria Francesca Piacentini, Elke Cumps & Romain Meeusen (2005) ที่ศึกษาการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวันจาก 4 ประเทศในทวีปยุโรป ได้แก่ ประเทศเบลเยียม ประเทศเดนมาร์ก ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิตาลี ที่ต่างกล่าวถึงการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในลักษณะเดียวกันว่า เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ภาพของผู้ชายจะมีปริมาณการนำเสนอมากกว่า ขณะที่ภาพของผู้หญิงจะมีการนำเสนอน้อยกว่าความเป็นจริงค่อนข้างมาก ซึ่งความเป็นจริงในที่นี้ คือ ความเป็นจริงที่ว่าแต่ละปีผู้หญิงเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่เพียงแค่มิได้ถูกนำมาเสนอเท่านั้น โดยงานวิจัยของ Sue Alexander (1994) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมถึงเรื่องดังกล่าวในการสรุปผลการวิจัยด้วยว่า ผู้หญิง รวมถึงความสำเร็จใดๆ ของผู้หญิงนั้น ไม่มีความสำคัญในการเป็นข่าวกีฬาได้เทียบเท่าผู้ชาย

โดยความแตกต่างด้านปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ระหว่างภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ รวมไปถึงในงานวิจัยของต่างชาติดังข้างต้นนั้น เป็นสิ่งซึ่งแสดงถึง ลักษณะการนำเสนอโดยทั่วไปของผู้หญิงและผู้ชายที่ปรากฏในสื่อมวลชน ดังที่ Richard Harris (1994) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ในการสำรวจของเขาว่า ในสื่อมวลชน ผู้หญิงมักจะปรากฏตัว

น้อยกว่าผู้ชายเสมอๆ

สำหรับในกรณีของภาพข่าวกีฬาที่นั่น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ ส่วนหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจาก ค่านิยมของตัวผู้สื่อข่าวเอง กล่าวคือ การที่ผู้สื่อข่าวซึ่งมีหน้าที่ในการคัดเลือกภาพข่าวมานำเสนอ ในหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย สิ่งที่น่าเสนอจึงมักจะเป็นเรื่องราวของผู้ชาย หรือเป็นสิ่งที่ตัวผู้สื่อข่าวซึ่งเป็นผู้ชายให้ความสนใจเป็นหลัก ดังบทสัมภาษณ์ของ บี แหลมสิงห์ ในงานวิจัยของ นันท์ธนา สุรเสวี (2551) ที่กล่าวว่า "ทุกการนำเสนอจะต้องผ่านการคัดเลือกด้วย มันเป็นบทบาทที่ปนมากับค่านิยมของตัวนักข่าว การจะเลือกใครหรือเลือกอะไร แต่ละข่าวก็มีความสำคัญ ส่วนมากนักข่าวจะเป็นผู้ชาย เกณฑ์การคัดเลือกต่างๆ มันก็ต้องขึ้นอยู่กับกำมือผู้ชาย" แสดงให้เห็นถึง ปัจจัยเรื่องค่านิยมของผู้สื่อข่าวว่า เป็นสิ่งที่มีผลโดยตรงต่อความแตกต่างด้านปริมาณการนำเสนอ

ขณะเดียวกัน ความนิยมของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม ก็อาจเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญต่อความแตกต่างในปริมาณด้านการนำเสนอด้วย กล่าวคือ การที่ผู้อ่านหรือผู้ติดตามข่าวกีฬาส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ก็ย่อมจะส่งผลให้สื่อมวลชน ซึ่งในที่นี้คือ หนังสือพิมพ์ มีแนวโน้มในการนำเสนอเรื่องราวของผู้ชาย หรือนำเสนอในสิ่งที่ผู้ชายให้ความสนใจมากกว่าเรื่องราวของผู้หญิง หรือนำเสนอในสิ่งที่ผู้หญิงให้ความสนใจ ดังบทสัมภาษณ์ของ พิณิจ พลขัน ในงานวิจัย ของ นันท์ธนา สุรเสวี (2551) ที่กล่าวว่า "ก็ทำข่าวที่คนสนใจแหละ จะได้มีคนดู ถ้าทำสิ่งที่คนไม่สนใจไม่ใช่แล้วจะทำไปทำไม" ได้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยเรื่องผู้อ่านหรือความสนใจของผู้คนในสังคม ถือเป็นปัจจัยหลักประการหนึ่งในการนำเสนอ ดังนั้นการที่หนังสือพิมพ์นำเสนอสิ่งใด ก็ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงการที่คนโดยมากในสังคมนิยมในสิ่งนั้นด้วย

ซึ่งไม่ว่าจะด้วยสาเหตุจากค่านิยมของตัวผู้สื่อข่าว หรือความนิยมของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม ปริมาณการนำเสนอที่ออกมาในลักษณะที่ว่า ภาพของผู้ชายมีปริมาณการนำเสนอมากกว่าภาพของผู้หญิงค่อนข้างมากนั้น ก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง พื้นที่ส่วนใหญ่ของการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่ผู้ชายเป็นฝ่ายครอบครอง

ในส่วนของการให้ความสำคัญ ผลการวิจัยที่พบว่า การนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวันนั้น มีการให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพของผู้ชายมากกว่าภาพของผู้หญิงในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านตำแหน่งในการจัดวางภาพ ด้านขนาดของภาพ หรือแม้แต่

ด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพนั้น ทั้งสอดคล้องและแตกต่างกับผลงานวิจัยของ Fred Mason (2006) ที่พบว่า ภาพของผู้ชายและภาพของผู้หญิงในภาพข่าวกีฬามีความแตกต่างกันเฉพาะในด้านตำแหน่งในการจัดวางภาพ และด้านขนาดของภาพ แต่ในด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพนั้น ไม่พบถึงความแตกต่างกัน

สำหรับสาเหตุที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวันให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพของผู้ชาย โดยจัดวางภาพของผู้ชายให้อยู่ในหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวกีฬา มากกว่าภาพของผู้หญิงนั้น อาจสืบเนื่องมาจากหน้าหนึ่งหรือหน้าแรกของส่วนข่าวใดๆ เป็นส่วนที่มีหน้าที่สำคัญที่สุด เป็นเสมือนตัวโชวสินค้าที่จะดึงความสนใจจากผู้อ่านให้ตัดสินใจซื้อหรือหยิบหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นขึ้นมาอ่าน (Sandra, 1984 อ้างถึงใน ชนัญชี่ กาญจนอุไรโรจน์, 2538) ประกอบกับการที่ผู้อ่านหรือติดตามข่าวกีฬาส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย หนังสือพิมพ์ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องเน้นหน้าที่ด้านการตลาด ในการขายให้ได้มากที่สุด (เครีอวัลย์ ชัชกุล, 2534) จึงมุ่งเน้นการนำเสนอที่จะสามารถดึงดูดใจของผู้อ่านหรือผู้ติดตามข่าวกีฬาได้ นอกจากนี้ บทสัมภาษณ์ของ บี แหลมสิงห์ ในงานวิจัยของ นันทธนา สุรเสวี (2551) ที่กล่าวว่า “ก็จะปฏิเสธไม่ได้หรอก ว่าให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่า เพราะนักข่าวไทยก็เป็นแบบนี้ทุกคนแหละ มีทัวร์นาเมนต์มาก็เลือกเอาผู้ชายขึ้นก่อน นอกจากเป็นเรื่องบันเทิงเท่านั้นแหละ ถึงจะเอาผู้หญิงขึ้นก่อน” ก็แสดงให้เห็นถึงแบบแผนของการเรียงลำดับการให้ความสำคัญในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับกีฬาของทั้งผู้ชายและผู้หญิง ที่มุมมองและการตัดสินใจของผู้สื่อข่าวก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน

ในด้านขนาดของภาพ ผลจากการวิจัยที่พบว่า มีการนำเสนอภาพของผู้ชายในขนาดใหญ่ มากกว่าภาพของผู้หญิง อันเป็นเสมือนหนึ่งข้อบ่งชี้ถึงความแตกต่างด้านการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพของทั้ง 2 เพศนั้น เช่นเดียวกันกับในด้านของตำแหน่งการจัดวางภาพ คือ อาจมีทั้งปัจจัยด้านการตลาดและมุมมองของผู้สื่อข่าวมาเป็นตัวกำหนดการนำเสนอในขนาดต่างๆ ทั้งนี้ เนื่องจาก การนำเสนอภาพที่มีขนาดใหญ่ย่อมจะมีผลและมีอิทธิพลต่อผู้อ่านหรือผู้ที่ติดตามข่าวกีฬา มากกว่าภาพที่มีขนาดเล็ก การที่นำเสนอภาพของผู้ชายในขนาดใหญ่ จึงอาจเกี่ยวเนื่องกับปัจจัยด้านการตลาดที่ผู้อ่านข่าวกีฬาส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย หรือมีการติดตามข่าวกีฬาของผู้ชายมากกว่า หนังสือพิมพ์จึงนำเสนอในลักษณะเช่นนั้น แต่ทั้งนี้ อีกนัยหนึ่งการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวก็เป็นการสะท้อนถึงมุมมองของผู้สื่อข่าวว่ามุ่งเน้นการให้ความสำคัญในการนำเสนอภาพของผู้ชายมากกว่าภาพของผู้หญิงได้เช่นกัน

ขณะที่ ในด้านมุมมองที่ใช้ในการถ่ายภาพ ซึ่งเป็นเสมือนการศึกษาความแตกต่างของการให้ความสำคัญระหว่างทั้ง 2 เพศที่แฝงมากับการนำเสนอภาพข่าวกีฬา โดยที่ผู้อ่านอาจจะรู้หรือไม่รู้เรื่องความแตกต่างนี้ก็ได้ นั่น หากพิจารณาให้ดีจะเห็นถึงความเป็นไปได้ว่า อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของผู้สื่อข่าวในการคัดเลือกภาพ รวมไปถึงช่างภาพที่ถ่ายภาพก็ได้ ผลจากการวิจัยที่พบว่า ภาพของผู้ชายมีปริมาณการนำเสนอในภาพที่ถ่ายจากมุมมองด้านล่าง หรือที่ตามหลักการในการถ่ายภาพเรียกว่า มุมกล้องระดับต่ำ (Low Angle) อันเป็นการถ่ายภาพในระดับที่ต่ำกว่าบุคคล ซึ่งให้ความหมายของความยิ่งใหญ่ ความมีอำนาจ น่าเกรงขาม รวมไปถึงเป็นการให้ความสำคัญแก่บุคคลในภาพมากที่สุดนั้น อาจเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยที่พบว่า ภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายมีปริมาณเท่ากันในการถ่ายจากมุมมองด้านบน หรือที่ตามหลักการในการถ่ายภาพเรียกว่า มุมกล้องระดับสูง (High Angle) อันเป็นการถ่ายภาพในระดับที่สูงกว่าบุคคล ซึ่งให้ความหมายของความต่ำต้อย ไร้อำนาจ ไร้ความหมาย และการถูกครอบครอง (ปิยกุล เลาว์ณยศีร์, 2532) โดยความเป็นไปได้ที่กล่าวถึงคือ อาจเกิดขึ้นจากความตั้งใจที่ผู้สื่อข่าวต้องการจะให้ผู้อ่านเห็นถึงความสำคัญของบุคคลในภาพหรือลดทอนความสำคัญของบุคคลในภาพจริงๆ หรืออาจมีปัจจัยเรื่องข้อจำกัดในบางชนิดกีฬา รวมไปถึงความต้องการสร้างภาพที่แตกต่างจากมุมมองเดิมๆ มาเป็นตัวกำหนดก็ได้

ทั้งนี้ การให้ความสำคัญในการนำเสนอทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุหรือปัจจัยใด หรือจะเกิดจากความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ย่อมจะมีผลต่อการรับรู้ของคนสังคมในเรื่องของความแตกต่างระหว่างทั้ง 2 เพศในอันที่จะเกี่ยวข้องกับกีฬา เนื่องด้วยคุณสมบัติของภาพข่าวที่ถูกนำเสนอ นั้น คือสิ่งที่มีประสิทธิภาพอย่างมากต่อการรับรู้ และความเข้าใจของผู้อ่าน หรือผู้ที่ดูภาพ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นคนต่างชาติ ต่างภาษา หรือแม้กระทั่งผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก ก็ยังสามารถรับรู้และเข้าใจความหมายของภาพเหล่านั้นได้ (เขาวนนท์ เขมฐรัตน์, 2525) ดังนั้น ความหมายแห่งความแตกต่างที่ปรากฏไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ย่อมส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้และความเข้าใจของคนในสังคม ให้เป็นไปในทิศทางที่หนังสือพิมพ์นำเสนอ กล่าวคือ เมื่อหนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญกับการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นของผู้ชาย คนในสังคมก็ย่อมจะรับรู้ถึงความสำคัญของผู้ชายนั้นด้วย และในท้ายที่สุดก็กลายเป็นจุดเริ่มต้นของภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา

สำหรับประเด็นเรื่องปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ดังที่ อรณัฐ เลิศจรรยาภักดิ์ (2540) ได้กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการนำเสนอข่าวกีฬา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สื่อข่าวควรใช้ในการยึดถือปฏิบัติประการหนึ่งคือ การใช้ความสนใจของผู้ชมเป็นเครื่องตัดสินว่ากีฬาประเภท

ใดได้รับความนิยมน้อยเพียงใด กล่าวคือ ผู้สื่อข่าวควรให้ความสำคัญต่อความต้องการของคนในสังคม โดยผู้สื่อข่าวจะต้องพิจารณาว่าผู้ชมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในกีฬาประเภทใด และกีฬาแต่ละประเภทได้รับความนิยมน้อยแตกต่างกันเพียงใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับท้องถิ่น หรือภูมิภาค เป็นปัจจัยสำคัญ โดยนั้นอาจหมายถึงปัจจัยด้านเพศด้วย

จากผลการวิจัยที่พบว่า ในแต่ละชนิดกีฬา ปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายมีความแตกต่างกัน โดยจากทั้งสิ้น 36 ชนิดกีฬาที่ถูกนำเสนอ มีปริมาณชนิดกีฬาที่มีภาพของผู้ชายมากกว่าภาพของผู้หญิงอยู่ 23 ชนิดกีฬา ขณะที่ชนิดกีฬาที่มีภาพของผู้หญิงมากกว่าภาพของผู้ชายอยู่ 8 ชนิดกีฬา และอีก 5 ชนิดกีฬาที่เหลือ ปริมาณการนำเสนอภาพของทั้งผู้หญิงและผู้ชายมีเท่ากันนั้น ส่วนหนึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมที่แตกต่างกันไปในแต่ละชนิดกีฬาของคนในสังคม ยกตัวอย่างเช่น ชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาสูงสุดในบรรดาชนิดกีฬาทั้งหมด ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเป็น กีฬาฟุตบอลนั้น ด้วยประวัติศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน และมีการเล่นอย่างแพร่หลายอยู่ทั่วไป ประกอบกับคุณลักษณะสำคัญของกีฬาฟุตบอลคือ กฎกติกาที่เข้าใจง่าย เป็นกีฬาที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่นน้อย และไม่ซับซ้อน อีกทั้งไม่ต้องการเทคนิคการเล่นมาก ฟังพาเพียงกฎเกณฑ์หลักๆ เพียง 2-3 อย่างก็สามารถเล่นได้ ส่งผลให้ฟุตบอลได้รับความนิยมอย่างมากจากนานาประเทศทั่วโลก (Richard Giulianotti, 1999) ซึ่งหนึ่งในนั้นคือประเทศไทย ผลจากการวิจัยที่พบว่ากีฬาฟุตบอลเป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬามากที่สุดนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Centre for Gender Equality in Iceland (2006) ที่พบว่า ในประเทศอิตาลี ประเทศนอร์เวย์ และประเทศไอซ์แลนด์ กีฬาฟุตบอลต่างก็เป็นชนิดกีฬาที่มีปริมาณภาพข่าวกีฬาถูกนำเสนอมากที่สุด และไม่เพียงเท่านั้น อีกประการหนึ่งที่ผลการวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยดังกล่าว ก็คือ ปริมาณของภาพข่าวกีฬาฟุตบอลส่วนใหญ่ จะเป็นภาพของผู้ชาย

ความแตกต่างด้านปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายนั้น ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้นว่า ส่วนหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจากความนิยมที่แตกต่างกันไปในแต่ละชนิดกีฬา ซึ่งในกรณีของกีฬาฟุตบอลก็เช่นกัน ที่แม้ว่าในทุกวันนี้ จะพบเห็นผู้หญิงหันมาให้ความสนใจในการเล่นหรือแข่งขันกีฬาฟุตบอลมากขึ้น มีการจัดการแข่งขันมากขึ้น มีการถ่ายทอดสดมากขึ้น รวมไปถึงการนำเสนอข่าวสารของกีฬาฟุตบอลหญิงมากขึ้น แต่เนื่องจากความนิยมส่วนใหญ่ของคนในสังคมยังคงมีต่อกีฬาฟุตบอลที่ผู้ชายเล่น หรือกีฬาฟุตบอลชาย และด้วยการนำเสนอข่าวและภาพข่าวกีฬาซึ่งจำเป็นจะต้องมีให้เพียงพอเพื่อตอบสนองต่อความ

ต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม จึงส่งผลให้ปริมาณของข่าวและภาพข่าวกีฬาฟุตบอลชายมีมากกว่าข่าวและภาพข่าวกีฬาฟุตบอลหญิง

ขณะที่กีฬาโอลิมปิก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพของผู้หญิงมากกว่าภาพของผู้ชายนั้น อาจมีสาเหตุมาจาก การที่นักกีฬาโอลิมปิกหญิงทีมชาติไทยแสดงผลงานได้อย่างดีเยี่ยมในการแข่งขันระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นเสมือนการปลุกกระแสความนิยมให้กับการกีฬาโอลิมปิกหญิงในประเทศไทย ทำให้ผู้อ่านและผู้สนใจในกีฬาเริ่มหันมานิยมติดตามข่าวสารกีฬาโอลิมปิกหญิงมากขึ้น ส่งผลให้การนำเสนอข่าว รวมไปถึงภาพข่าวกีฬาที่เป็นกีฬาโอลิมปิกหญิงมีมากตามไปด้วย กล่าวโดยสรุปก็คือ ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อสัดส่วนในการนำเสนอภาพข่าวกีฬาระหว่างภาพของผู้ชายกับภาพของผู้หญิงที่แตกต่างกันนั้น ส่วนหนึ่งมาจากความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคมนั่นเอง

ทั้งนี้ นอกจากความแตกต่างของปริมาณการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ระหว่างภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชาย จะทำให้เรามองเห็นถึงความนิยมที่แตกต่างกันในแต่ละชนิดกีฬาดังที่กล่าวไปข้างต้น อีกสิ่งหนึ่งที่สามารถมองเห็นจากความแตกต่างดังกล่าวนี้ก็คือ พื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่การครอบครองนั้นได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไป ดังข้อค้นพบที่กล่าวไปข้างต้นว่า พื้นที่ของการนำเสนอภาพข่าวกีฬานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ที่ผู้ชายครอบครอง แต่จากการที่ผลการศึกษาดังกล่าวถึงปริมาณการนำเสนอ โดยจำแนกตามชนิดกีฬาออกมาในลักษณะนี้ ก็แสดงให้เห็นว่า การครอบครองพื้นที่ดังกล่าวนี้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ในบางชนิดกีฬาผู้ชายอาจจะยังคงสามารถครอบครองพื้นที่การนำเสนอได้อยู่ แต่ในบางชนิดผู้หญิงก็สามารถเข้ามามีส่วนแบ่งการครอบครองนั้นได้บ้างเช่นกัน ขณะที่บางชนิดกีฬาผู้หญิงสามารถถึงกระทั่งแย่งชิงพื้นที่ในการนำเสนอจากผู้ชายได้เลย

ในส่วนของด้านภาพ (Portray) ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของโครงสร้างทางสังคมที่มีผลอย่างมากต่อการรับรู้ และส่งผลไปยังความคิด และพฤติกรรมของคนในสังคมที่เกิดมาจากการนำเสนอ และถ่ายทอดของสื่อมวลชนนั้น (Richard Harris, 1994) จากการที่วิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้หญิงมีภาพของความสามารถในการเป็นนักกีฬาได้ไม่ต่างจากผู้ชาย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์มาจากการที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในบทบาทของนักกีฬามากที่สุดในบรรดาบทบาททั้งหมด ประกอบกับการที่ส่วนใหญ่ของภาพข่าวกีฬาที่มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงนั้น จะเป็นภาพที่เป็นการแข่งขันมากกว่าภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน อีกทั้งยังมีสัดส่วนร้อยละเทียบเท่ากับภาพของผู้ชายนั้น แสดงให้

เห็นถึงลักษณะที่ผู้หญิงถูกนำเสนอว่าค่อนข้างเปลี่ยนไปจากในอดีต ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ Susan Miller (1975) ที่ศึกษาบทบาทของหญิงชายด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ จากหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา 2 ชื่อฉบับ คือ Los Angeles Time และ Washington Post ที่ได้กล่าวถึงบทบาทที่ผู้หญิงถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์ไว้ว่า ผู้หญิงมีบทบาทที่ค่อนข้างถูกจำกัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และกีฬา ผู้หญิงจะไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก หากจะมีก็อาจเป็นเพียงไม่ประดับ

ผลจากการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นถึงทิศทางที่ดีในแง่ของการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ ที่ไม่ได้นำเสนอผู้หญิงในลักษณะที่เป็นเพียงไม่ประดับหรืออีกนัยหนึ่งคือผู้ถูกกระทำเท่านั้น แต่มีการนำเสนอผู้หญิงในบทบาทของผู้กระทำมากขึ้น โดยเน้นการนำเสนอผู้หญิงในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่งซึ่งมีความสามารถในการแข่งขันกีฬาเช่นเดียวกับผู้ชาย ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งอาจสืบเนื่องมาจากกระแสสังคมที่เปลี่ยนไป การกีฬาเริ่มเปิดกว้างมากขึ้น รวมไปถึงการที่ผู้หญิงเริ่มหันมาให้ความสนใจในการแข่งขันกีฬามากขึ้น จึงส่งผลให้การนำเสนอของภาพของผู้หญิงของหนังสือพิมพ์แตกต่างไปจากเดิม ดังจะสังเกตได้จากบางชนิดกีฬาในบ้านเรา ที่แม้ว่านักกีฬาจะเป็นผู้หญิง แต่หากมีการแข่งขันเมื่อใด ก็จะมีกองเชียร์ชายหญิง ลูกเด็กเล็กแดง คนแก่คนเฒ่า จำนวนมากเข้าไปร่วมเชียร์ร่วมใจให้กำลังใจนักกีฬาซึ่งเป็นผู้หญิงถึงขอบสนาม ดังที่ยกตัวอย่างไปข้างต้น เช่น กีฬาวอลเลย์บอลหญิง ที่ในการแข่งขันแต่ละครั้งจะมีผู้ชมเข้าไปเชียร์เข้าไปให้กำลังใจนักกีฬาถึงในสนามเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังมีการถ่ายทอดสดทั้งทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ และผ่านเคเบิลทีวีให้คนทั่วประเทศได้รับชม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงความนิยม และการหันมาให้ความสนใจของคนในสังคมต่อผู้หญิงในฐานะนักกีฬา โดยมีผลต่อเนื่องทำให้หนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชนซึ่งทำหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารให้แก่ผู้คนในสังคม เพิ่มปริมาณของข่าว และภาพข่าวของนักกีฬาหญิงถูกนำเสนอมากขึ้นตามไปด้วย

สำหรับเรื่องดังกล่าวหากมองในอีกมุมหนึ่ง โดยเป็นการมองในเชิงพื้นที่ จะสามารถมองได้ว่า ในพื้นที่การนำเสนอภาพข่าวกีฬานี้ ปัจจัยการรายงานข่าวและความเป็นข่าว สามารถถลบล้าง (Overrule) ปัจจัยความเป็นเพศได้ อีกทั้ง การนำเสนอภาพข่าวกีฬาของผู้หญิงในลักษณะที่ไม่ต่างจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬาของผู้ชายนี้ จะเป็นสิ่งซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมกันทางเพศต่อไปในอนาคต

อย่างไรก็ดี แม้ว่าภาพของผู้หญิงจะถูกนำเสนอในลักษณะของผู้ที่มีความสามารถในการ

เป็นนักกีฬาได้ไม่ต่างจากผู้ชาย แต่อีกสิ่งหนึ่งที่มีการวิจัยครั้งนี้ค้นพบก็คือ หากไม่นับรวมบทบาทของนักกีฬาแล้ว ผู้หญิงก็มักจะถูกนำเสนอในลักษณะของฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุน โดยภาพของผู้หญิงในการเป็นฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุนดังกล่าวนี้ เป็นการวิเคราะห์มาจากการที่บทบาทของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาในอันดับที่รองจากบทบาทของนักกีฬา ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้หญิงจะถูกนำเสนอในบทบาทของกองเชียร์ บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา และบทบาทของพริตตี้ เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ ซึ่งล้วนแล้วแต่ไม่ได้เป็นบทบาทที่เกี่ยวข้องกับกีฬาโดยตรง หรือกล่าวได้ว่าเป็นบทบาทของผู้ที่เป็นฝ่ายสนับสนุนทั้งสิ้น

ผลการวิจัยดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงบทบาทหลักอีกประการหนึ่งที่ผู้หญิงมักจะถูกสื่อมวลชนนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mieke Ceulemans และ Guido Fauconnier (1979, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และวิลาสินี พิพิธกุล, 2539) ที่กล่าวว่า สื่อมวลชนมักจะสะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของผู้หญิงในฐานะที่เน้นความสวยงามเป็นหลัก และเป็นเพียงหลังฉากของวีรบุรุษเท่านั้น โดยนอกจากนี้ ผลการวิจัยที่พบยังสอดคล้องกับคำกล่าวในหนังสือ การสื่อสารศาสนา กีฬา ของ กาญจนา แก้วเทพ และทิฆัมพร เอี่ยมเรไร (2554) ที่ว่า สื่อมวลชนทำหน้าที่ผลิตซ้ำอุดมการณ์เพศภาวะทางสังคม โดยสื่อกีฬาจะนำเสนอผลงานของนักกีฬาผู้หญิงในด้านกีฬา น้อยกว่าบทบาทของผู้หญิงในฐานะที่เป็นเพศหญิง เป็นแม่ เป็นเมีย หรือเป็นแฟนสาวของนักกีฬามองผู้หญิงว่าอยู่ในฐานะของผู้สนับสนุนอยู่เบื้องหลัง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่พบว่า นอกจากบทบาทของนักกีฬา มักพบผู้หญิงในบทบาทของครอบครัวของนักกีฬานั้น ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Quin Ma (2008) ที่ศึกษาภาพของผู้หญิงในภาพข่าวกีฬาที่ปรากฏในเว็บไซต์ Sport.sina.com ซึ่งพบว่า ผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอในบทบาททางสังคมแบบดั้งเดิม ซึ่งการนำเสนอผู้หญิงในบทบาทดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่ถูกยกย่องสรรเสริญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของครอบครัวของนักกีฬา

ทั้งนี้ ผลจากการนำเสนอผู้หญิงในบทบาทข้างต้นไม่เพียงแต่ทำให้ผู้หญิงมีภาพของฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุนเท่านั้น แต่ยังเป็นการนำเสนอผู้หญิงในภาพของสัตว์โลกที่สวยงามอีกด้วย จากผลการวิจัยที่พบว่า บทบาทของผู้หญิงในภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอ นั้น บทบาทของพริตตี้ เชียร์ลีดเดอร์ และแดนเซอร์ ซึ่งล้วนเป็นบทบาทที่มีจุดเด่นอยู่ที่รูปร่างหน้าตาของผู้หญิง มีปริมาณการนำเสนอมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ในบรรดาบทบาททั้งหมดที่นำเสนอผู้หญิง ประกอบกับการที่ภาพของผู้หญิงมักจะถูกนำเสนอในลักษณะของภาพสรีระ และภาพที่แสดงให้เห็นลักษณะทาง

กายภาพ ส่งผลให้ผู้หญิงในกีฬาปรากฏภาพของสัตว์โลกที่สวยงามขึ้น

ซึ่งภาพของสัตว์โลกที่สวยงามดังกล่าว เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า สื่อยังคงตอกย้ำการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่เป็นวัตถุทางเพศ ที่เน้นรูปร่างหน้าตา และแต่งกาย เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ชายอยู่ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Magaret Gallagher (1983) และ Julia T. Wood (1999) ที่กล่าวว่า ภาพของผู้หญิงที่ถูกนำเสนอในสื่อต่างๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ ผู้หญิงเป็นเพียงสัตว์โลกที่สวยงาม มีความอ่อนเยาว์ มีเสน่ห์ดึงดูดทางเพศ และต้องพึ่งพาผู้ชาย ซึ่งงานวิจัยของ Richard Harris (1994) ได้อธิบายเพิ่มเติมถึงภาพดังกล่าวไว้ว่า เป็นการที่สื่อนำเสนอ ลักษณะของความสวยงามและความดึงดูดทางเพศ ซึ่งเป็นการตอกย้ำภาพลักษณ์ของผู้หญิงให้ถูกมองเป็น “วัตถุทางเพศ” ซึ่งภาพของผู้หญิงในลักษณะนี้จะก่อให้เกิดค่านิยมที่ผู้หญิงจะรักษาความสวยงามของตนไว้ เพราะเมื่อความสวยงามนั้นหมดลงไป ผู้หญิงจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากเพศตรงข้ามอีกเลย

สำหรับสาเหตุที่หนังสือพิมพ์นิยมนำเสนอผู้หญิงในลักษณะที่เป็น “สัตว์โลกที่สวยงาม” นี้ อาจสืบเนื่องมาจากตัวผู้สื่อข่าวเองซึ่งเป็นผู้ชาย ประกอบกับการที่ผู้อ่านข่าวกีฬาส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ชาย ทำให้การนำเสนอภาพใดๆ ของผู้หญิงออกมานั้น จะต้องผ่านกระบวนการคิดแบบผู้ชายๆ ก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Suzanne Pingree และคณะ (1976, อ้างถึงใน ศิริพร สโครบานาค, 2526) ที่ได้สรุปรวมภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในสื่อมวลชนไว้ว่า สื่อมวลชนนำเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะที่เป็น “สัตว์โลกที่สวยงาม” มีเสน่ห์ดึงดูดทางเพศ ซึ่งภาพเหล่านี้สะท้อนมาจากแนวคิดของผู้ชายเป็นหลักนั่นเอง

โดยหากพิจารณาภาพของผู้หญิงทั้งในส่วนของภาพของสัตว์โลกที่สวยงาม และในส่วน of ความสามารถในการเป็นนักกีฬาที่ไม่ต่างจากผู้ชาย จะเห็นถึงความเป็นพลวัตของ การลบล้าง (Overrule) ที่ทั้งปัจจัยเรื่องความเป็นข่าวและปัจจัยเรื่องความเป็นเพศมีการสลับกันลบล้างโดยตลอด กล่าวคือ อาจพบว่าในส่วนของสิ่งที่ปรากฏมากที่สุด ความเป็นข่าวสามารถลบล้างความเป็นเพศได้ แต่เมื่อมาพิจารณาถึงสิ่งที่ปรากฏรองลงมาก็จะพบว่า ความเป็นเพศก็กลับมาลบล้างความเป็นข่าวนั้นเช่นกัน อย่างไรก็ตามในกรณีของภาพความสามารถในการเป็นนักกีฬาที่ไม่ต่างจากผู้ชายของผู้หญิง ซึ่งเมื่อเทียบแล้วถือเป็นบทบาทที่ปรากฏมากที่สุด ที่ทำให้เราเห็นว่าความเป็นข่าวสามารถลบล้างความเป็นเพศ แต่เมื่อเรามาพิจารณาที่ภาพของสัตว์โลกที่สวยงามของผู้หญิงทำให้เราเห็นว่า ความเป็นเพศก็กลับมาลบล้างความเป็นข่าวเช่นกัน ซึ่งสิ่งดังกล่าวอาจสรุปได้โดยง่าย

คือ การนำเสนอภาพข่าวกีฬาของผู้หญิงนั้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงจากเรื่องเพศได้เลย กล่าวคือ อาจจะมีเรื่องความเป็นเพศไม่มากเท่าความเป็นข่าว แต่ไม่ใช่ว่าไม่มี

นอกจากภาพของผู้หญิงดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ผลการวิจัยยังพบว่า ปรัชญาภาพของผู้หญิง ในลักษณะของบุคคลที่อ่อนโยน อธิษาศัยดี มีความเป็นมิตรไมตรี ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากปริมาณ การนำเสนอภาพความอ่อนโยน ที่ภาพของผู้หญิงมีปริมาณมากกว่าภาพของผู้ชาย แม้ว่าปริมาณ โดยรวมของการนำเสนอภาพข่าวกีฬาที่เป็นภาพของผู้ชายจะมีมากกว่าก็ตาม ซึ่งภาพดังกล่าวที่ ปรากฏในการนำเสนอผู้หญิงนี้ถือได้ว่าเป็นลักษณะความเป็นหญิงโดยทั่วไป

ภาพนักกีฬาหญิงแจกลายเซ็นให้กองเชียร์ รวมไปถึงภาพที่นักกีฬาหญิงยิ้มแย้มแจ่มใส ขณะทำการแข่งขันที่เห็นกันอยู่จนชินตา ล้วนเป็นภาพที่แสดงให้เห็นผู้หญิงในด้านที่เป็นบุคคลที่ อ่อนโยน มีอธิษาศัยดี และมีความเป็นมิตรไมตรี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของความเป็นผู้หญิงที่ J. A. Doyle (1995, as Cited in Julia T. Wood, 1999) ระบุว่า ผู้หญิงจะมีความอ่อนไหวและเอาใจ ใสต่อผู้อื่น (Be Sensitive and Caring) โดยผู้หญิงได้รับการคาดหวังว่าจะต้องดูแลเอาใจใส่ผู้อื่น มีอธิษาศัยดี มีความรับผิดชอบและเป็นมิตรกับผู้อื่น

การนำเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงนี้ เป็นเสมือนการ ที่สื่อยังคงนำเสนอเรื่องราวตามเพศสภาพที่ถูกสังคมหล่อหลอมมา โดยมีได้เป็นการนำเสนอภาพ ของผู้หญิงที่มีความเท่าเทียมกับผู้ชายอย่างแท้จริง ซึ่งนัยหนึ่งคือการที่สื่อยังคงต่อยุ่แบบอย่าง ค่านิยม และแนวคิดเก่าๆ เกี่ยวกับผู้หญิงผู้ชายอยู่

ในส่วนภาพของผู้ชาย ประการแรกที่พบในภาพของผู้ชายก็คือ ผู้ชายมักจะถูกนำเสนอใน บทบาทที่เกี่ยวข้องกับกีฬาโดยตรง ซึ่งต่างจากภาพของผู้หญิงที่มักจะถูกนำเสนอในลักษณะของ ฝ่ายที่เป็นผู้สนับสนุน โดยบทบาทที่ผู้ชายมักถูกนำเสนอ นั้น ได้แก่ บทบาทของนักกีฬา บทบาท ของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการ เป็นต้น

ทั้งนี้ ภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอออกมาในลักษณะดังกล่าว ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่ผู้ชายได้เข้าไปมีส่วนร่วมในเกือบจะทุกภาคส่วนของกีฬา ส่งผลให้ภาพที่ถูกนำเสนอออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬานั้น มีผู้ชายเข้าไปร่วมด้วยเสมอๆ โดย หากจะกล่าวถึงเรื่องนี้ อาจจะต้องกล่าวย้อนไปถึงประเด็นเรื่องปริมาณของผู้หญิงว่า มีผู้หญิงที่เข้า

มาทำหน้าที่ในบทบาทดังกล่าวมาน้อยเพียงใด

ประเด็นดังกล่าวถือเป็นประเด็นที่ค่อนข้างน่าสนใจ โดยหากยกเว้นในบทบาทของนักกีฬา เนื่องจากดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้นแล้วว่า ผู้หญิงเองก็ถูกนำเสนอในบทบาทของนักกีฬามากที่สุด ไม่ต่างจากผู้ชาย แต่ในบทบาทอื่นๆ อย่างเช่น บทบาทของผู้ฝึกสอน และบทบาทของกรรมการที่จำนวนผู้หญิงที่เข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าวมีค่อนข้างน้อยกว่าจำนวนของผู้ชายอย่างเห็นได้ชัด ก็อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดเรื่องความแตกต่างของปริมาณการนำเสนอเมื่อจำแนกตามบทบาทนี้ได้เช่นกัน

อีกภาพหนึ่งของผู้ชายที่พบจากการวิจัยครั้งนี้คือ ภาพของผู้ชายกับความสามารถทางการกีฬา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์มาจากการที่ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬาในภาพที่เป็นการแข่งขันมากที่สุด ประกอบกับการที่ผู้ชายถูกนำเสนอในบทบาทของนักกีฬามากที่สุด อีกทั้งผู้ชายยังถูกนำเสนอในภาพที่มีลักษณะของภาพทักษะและความสามารถ และภาพความสำเร็จมากที่สุด โดยภาพของผู้ชายที่ถูกนำเสนอทั้งหมดได้สะท้อนให้เห็นถึง ภาพของผู้ชายในภาพข่าวกีฬาว่า มีความสามารถ รวมไปถึงความสัมพันธ์กับกีฬาอย่างใกล้ชิดอย่างมาก

สาเหตุหนึ่งที่ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพลักษณะดังกล่าวนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ โดยส่วนใหญ่ ผู้ชายจะให้ความสนใจกับกีฬามากกว่าผู้หญิง จึงส่งผลให้ผู้ชายเข้าไปมีบทบาทกับการกีฬา การแข่งขันกีฬา รวมไปถึงการนำเสนอข่าวกีฬามากกว่าผู้หญิง โดยหากจะศึกษาถึงความสัมพันธ์ของผู้ชายและกีฬานั้น อาจจะต้องศึกษาย้อนไปตั้งแต่แรกเริ่มที่มีการกีฬาเกิดขึ้น

กล่าวคือ แต่เดิม ในสมัยที่กีฬายังคงเป็นเพียงกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกฝนเพื่อเตรียมความพร้อมทำสงคราม ซึ่งแน่นอนว่าพื้นที่ในการทำสงครามนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นของผู้ชาย ต่อมา กีฬาได้มีการพัฒนาไปสู่การล่าสัตว์ ซึ่งก็เป็นพื้นที่ทางสังคมของผู้ชายอีกเช่นกัน เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันที่กีฬากลายเป็นการฝึกซ้อมเพื่อสุขภาพ เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อสังคม จึงส่งผลให้ผู้หญิงเพิ่งเริ่มเข้ามาสู่พื้นที่แห่งการกีฬานี้ (Eric Dunning, 1999)

แต่กระนั้นก็ตาม ภายใต้พัฒนาการอันนำมาสู่กีฬาสมัยใหม่ที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หากพิจารณาถึงคุณลักษณะดังที่ Allen Guttman (1994, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ และชัชฌิมพร เอี่ยมเรไร, 2554) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้จะพบว่า กีฬาสมัยใหม่นั้นถูกพัฒนา

เพื่อเปิดพื้นที่ให้กับผู้หญิงก็จริง แต่คุณค่า (Value) ที่ได้เติมเข้าไปในการพัฒนานั้น ล้วนแล้วแต่มีลักษณะของความเป็นผู้ชายทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ความเป็นเหตุเป็นผล (Rationalization) หรือรูปแบบการบริหารจัดการแบบระบบข้าราชการ (Bureaucratization)

กล่าวโดยสรุปก็คือ ความสัมพันธ์ที่มีมาอย่างช้านานและต่อเนื่อง ผนวกกับการให้ความสำคัญของผู้ชายที่มีต่อกีฬา ส่งผลให้ภาพที่ผู้ชายถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬานั้น เป็นภาพในลักษณะที่ผู้มีความสามารถทางการกีฬา และเป็นภาพที่นำเสนอผู้ชายควบคู่กับกีฬาอย่างยากที่จะปฏิเสธได้

นอกจากภาพในข้างต้น ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ชายถูกนำเสนอในลักษณะของบุคคลที่จริงจัง ก้าวร้าว ดุดัน มีพลังกำลัง รวมไปถึงในลักษณะของบุคคลที่ไม่ปล่อยให้ความรู้สึกมาควบคุมตัวเองด้วย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากปริมาณการนำเสนอภาพความก้าวร้าว ที่ภาพของผู้ชายมีปริมาณมากกว่าภาพของผู้หญิง โดยภาพดังกล่าวที่ปรากฏในการนำเสนอภาพของผู้ชายนี้ ล้วนแล้วแต่เป็นลักษณะความเป็นชายโดยทั่วไปทั้งสิ้น

ภาพการปะทะ สีหน้าอันดุเดือดระหว่างทำการแข่งขัน การถกเถียง และการระบายอารมณ์ ภาพเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เป็นภาพที่พบมากในภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอภาพของผู้ชาย เป็นภาพที่แสดงให้เห็นผู้ชายในด้านที่ก้าวร้าว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของความเป็นผู้ชายที่ M. B. Nelson (1994, as cited in Julia T. Wood, 1999) ระบุว่า เด็กผู้ชายถูกปลูกฝังว่าจะต้องต่อสู้ และไม่วิ่งหนีจากการต่อสู้ หรือพ่ายแพ้ต่อฝ่ายตรงข้าม โดยเฉพาะทางด้านการกีฬาจะส่งเสริมความก้าวร้าว รุนแรง และหยาบคายให้กับผู้ชาย โดยสอนให้ผู้ชายต้องต่อสู้ ทำให้ผู้ชายบาดเจ็บ อดทนต่อความเจ็บปวด และต้องชนะต่อการต่อสู้เท่านั้น

โดยภาพดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นภาพของผู้หญิง ภาพของผู้ชาย หรือแม้แต่ว่าภาพอื่นใดที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอภาพข่าวกีฬา ล้วนแล้วแต่มีส่วนทำให้เกิดภาพแบบฉบับของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลในอันที่จะเกี่ยวข้องกับกีฬาขึ้นในความคิดของเราทั้งสิ้น กล่าวคือ การมองว่าผู้หญิงหรือผู้ชายในกีฬาเป็นอย่างไร หรือการมองว่ากีฬานั้นใดเป็นของเพศใดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลพวงมาจากภาพที่ถูกนำเสนอที่ในภาพข่าวกีฬาที่ได้ถ่ายทอดเข้าไปสู่การรับรู้ของเรานั้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ คำนิยามของ Walter Lippmann (1922, อ้างถึงใน รุจิเรข ศษรัตน์, 2542) ที่ให้นิยามเกี่ยวกับภาพแบบฉบับนี้ไว้ว่า ภาพแบบฉบับ คือ "ภาพที่อยู่ในหัวของเรา" (Pictures in Our Heads) อัน

ได้แก่ การที่เราได้มีความคิด ความเชื่อร่วมกันเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณสมบัติ ลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เป็นบ่อยๆ หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ของกลุ่มคน และนำความเชื่อเหล่านี้มาใช้ในการตัดสินใจของคุณสมบัติของสมาชิกในกลุ่ม

ทั้งนี้ ต่อประเด็นดังกล่าว หนังสือพิมพ์ในฐานะของสื่อมวลชนที่นำเสนอภาพข่าวกีฬา จึงเปรียบเสมือนกลไกในการสร้างและถ่ายทอดภาพแบบฉบับดังกล่าว โดยผ่านกระบวนการผลิตซ้ำ (Reproduce) ทำให้คนในสังคมรับรู้ถึงภาพ บทบาทหน้าที่ พฤติกรรม รวมไปถึงลักษณะต่างๆ ของทั้งผู้หญิงและผู้ชายในอันที่จะเกี่ยวข้องกับกีฬา ซึ่งการทำหน้าที่เป็นกลไกในการสร้างและถ่ายทอดภาพแบบฉบับดังกล่าวของหนังสือพิมพ์นั้น สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีเรื่องการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่เชื่อว่า คนเรามีรับรู้โลกแห่งความจริงด้วยตัวเอง และโดยตรงเสมอไป หากแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการรับรู้โดยผ่านตัวกลาง (Medium) อื่นๆ ในสังคม (กาญจนา แก้วเทพ, 2532)

สิ่งที่สนับสนุนแนวคิดนี้เมื่อพิจารณาจากคำว่าความจริง (Reality) อันหมายถึง โลกทางสังคมและวัฒนธรรม (Social World) หรือโลกแห่งสัญลักษณ์ (Symbolic World) ที่ห่อหุ้มแวดล้อมคนอยู่ ซึ่งความจริงที่รับรู้ในการกีฬาทำให้เราเข้าใจว่า ผู้หญิงในกีฬามีลักษณะอย่างไร ผู้ชายในกีฬามีลักษณะอย่างไร หรือแม้กระทั่งกีฬานั้นผู้หญิงหรือผู้ชายนิยมเล่น เมื่อเราทราบเข้าใจ และเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นความจริงก็นำมาสู่ค่านิยมที่แสดงออกมา (Value) เช่น การเชื่อมโยงผู้หญิงและผู้ชายเข้ากับกีฬานั้นๆ เป็นต้น จากค่านิยมก็นำไปสู่บรรทัดฐานในการตัดสิน (Normative Judgment) ว่า ในอันที่จะเกี่ยวกับกีฬา ผู้หญิงเป็นอย่างไร ผู้ชายเป็นอย่างไร หรือแม้กระทั่งเชื่อว่ากีฬานั้นเป็นของเพศใด

ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ (2532) กล่าวเพิ่มเติมถึงประเด็นดังกล่าวในด้านของสื่อมวลชนว่า ทุกครั้งที่สื่อมวลชนมีการเผยแพร่ผลงานของตน ก็จะทำให้สร้างผลกระทบได้ในหลายๆ ระยะ ดังนั้นเมื่อเราอ่านข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ในแต่ละวัน เราจึงไม่เพียงแต่ได้รับ "สารสนเทศ" (Information) ซึ่งคือผลการแข่งขัน หรือความเคลื่อนไหวต่างๆ ในวงการกีฬาเท่านั้น แต่ทว่าเรายังค่อยๆ เก็บสะสมภาพต่อของชีวิตแบบต่างๆ (Picture of Life) ซึ่งก็ลักษณะของผู้หญิง และผู้ชาย และได้รับแบบจำลองของพฤติกรรมแบบต่างๆ (Model of Behavior) ซึ่งคือภาพแบบฉบับต่างๆ ทางเพศในแบบต่างๆ ด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลจากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อ รวมถึงคำถามหลักในการวิจัย จนทำให้เห็นทั้งความเหมือนและความแตกต่างทั้งทางด้านปริมาณ การให้ความสำคัญ และลักษณะเนื้อหาที่ภาพข่าวกีฬานำเสนอผู้หญิงและผู้ชาย รวมไปถึงทำให้เห็นถึงภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาที่ถูกนำเสนอในภาพข่าวกีฬา และบทบาทของหนังสือพิมพ์มีต่อการรับรู้ภาพหญิงชาย ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของคนในสังคม แต่สิ่งที่น่าสนใจในเรื่องเพศและกีฬาก็ยังคงมีอยู่ และรอการศึกษาในประเด็นต่างๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 เท่านั้น ทำให้ทราบข้อมูลแค้ในระยะเวลาดียว ควรมีการเปรียบเทียบการนำเสนอภาพข่าวกีฬากับในอดีต เช่น เมื่อ 10 ปีที่แล้ว กับการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในปัจจุบัน ว่ามีความแตกต่างในการนำเสนออย่างไร ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงของการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาเฉพาะภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน ทำให้อาจไม่ทราบถึงภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬา อันมีที่มาจาก การนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ได้อย่างครบถ้วน เพราะฉะนั้น ควรมีการศึกษาการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันในส่วนอื่นๆ ด้วย ยกตัวอย่างเช่น ศึกษาการพาดหัวข่าว ศึกษาเนื้อหาข่าว รวมไปถึงศึกษาภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าว ทั้งนี้ อาจเป็นการศึกษาโดยรวมทุกส่วน หรือแยกเป็นเฉพาะส่วนก็ได้ เพื่อให้ทราบถึงอิทธิพลของการนำเสนอข่าวกีฬาของหนังสือพิมพ์ที่มีผลต่อการรับรู้ภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาอย่างสมบูรณ์และครบถ้วนมากขึ้น
3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากสื่อหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะ ทำให้ภาพหญิงชาย รวมไปถึงภาพแบบฉบับในกีฬาที่สามารถสรุปได้เป็นสิ่งที่มาจากสื่อเพียงสื่อเดียว ซึ่งแท้ที่จริงแล้วภาพหญิงชาย รวมถึงภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาอาจเกิดขึ้นจากหลายปัจจัยประกอบกัน ดังนั้น ควรมีการศึกษาในเรื่องภาพหญิงชาย รวมถึงภาพแบบฉบับทางเพศนี้จากสื่ออื่นๆ ด้วย น่าจะเป็นการทำให้เห็นภาพรวมทั้งหมด และสามารถเข้าใจถึงกระบวนการสร้างภาพภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของสื่อมวลชนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาพข่าวกีฬาที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะตัวสาร ทำให้ไม่อาจทราบและเข้าใจถึงการรับรู้ รวมไปถึงทัศนคติของผู้คนในสังคมในฐานะของผู้รับสารได้ จึงควรมีการศึกษาเรื่องราวดังกล่าวกับผู้รับสารด้วยว่า ผู้รับสารมีการรับรู้เรื่องภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาอย่างไร ทราบหรือไม่ว่าสื่อมวลชนมีผลต่อการรับรู้เรื่องดังกล่าวนี้ และมีทัศนคติอย่างไรต่อเรื่องดังกล่าว

5. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะภาพข่าวกีฬา ซึ่งมีฐานะเป็นเพียงผลผลิตของกระบวนการสร้างภาพหญิงชาย และภาพแบบฉบับทางเพศในกีฬาของสื่อมวลชนเท่านั้น ทำให้ไม่อาจทราบถึงที่มา รวมไปถึงขั้นตอนของกระบวนการดังกล่าวได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในประเด็นดังกล่าวจากตัวผู้ผลิต ซึ่งก็คือ ตัวของสื่อมวลชนเอง ไม่ว่าจะ เป็นบรรณาธิการข่าว บรรณาธิการภาพ หรือแม้แต่ช่างภาพข่าวกีฬา เพื่อให้ทราบถึงวิธีในการคัดเลือกภาพ หรือวิธีในการนำเสนอภาพ ตลอดจนทัศนคติของตัวสื่อมวลชนเองที่มีต่อประเด็นดังกล่าว

6. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาภาพข่าวกีฬาที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ไม่มีการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ ส่งผลให้การศึกษานี้ได้เป็นผลการศึกษาในช่วงเวลาทั่วไป ซึ่งแท้จริงแล้วในการนำเสนอภาพข่าวกีฬา อาจมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการนำเสนอ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องชาติพันธุ์ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาประเด็นเรื่องการนำเสนอภาพข่าวกีฬาในช่วงที่มีการแข่งขันระดับนานาชาติ เพื่อศึกษาถึงประเด็นเรื่องเพศกับประเด็นเรื่องชาติพันธุ์ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดข้อค้นพบใหม่ๆ ที่แตกต่างออกไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล ฉายาวัดมนะ. เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาและบรรณารักษณ์ หน่วยที่ 10-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- กมลวรรณ ชุมทรัพย์. การสร้างความหมายของสาวพริตตีในอุตสาหกรรมรถยนต์โดยสื่อมวลชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- กฤตยา อาชวนิจกุล. ผู้หญิงในวาทกรรมการเมืองเรื่องเพศและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- กาญจนา แก้วเทพ. การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์: แนวคิดและตัวอย่างงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2544.
- กาญจนา แก้วเทพ. ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสื่อมวลชน. ชุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลำดับที่ 15. กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- กาญจนา แก้วเทพ. ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดิสัน เพรสโปรดักส์, 2549.
- กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, 2541.
- กาญจนา แก้วเทพ และคณะ. ผู้หญิงกับสื่อสารมวลชน. เอกสารการวิจัยประกอบโครงการอาศรมความคิด. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- กาญจนา แก้วเทพ และ ทิฆัมพร เอี่ยมเรไร. การสื่อสาร ศาสนา กีฬา. กรุงเทพมหานคร : โครงการเมธีวิจัยอาวุโส คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- กาญจนา แก้วเทพ และ วิลาสินี พิพิธกุล. การสำรวจสถานการณ์แห่งองค์ความรู้เรื่อง สตรีกับสื่อมวลชนไทย พ.ศ. 2520 – 2535. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- เครือวัลย์ ชัชกุล. การวิเคราะห์การนำเสนอหัวข้อของหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

- จรวยพร ธรณินทร์. มารู้ มาลอง มาเล่นกีฬา. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.
- จรัสศรี นิลรัตน์. การปฏิบัติหน้าที่ของนักข่าวกีฬาหญิงและการยอมรับของเพื่อนร่วมงานชาย
แหล่งข่าว และผู้บริหารข่าว. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการ
สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. คู่มือกีฬา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2527.
- จรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ. อาชีพของสตรีในละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- จินตนา งามสิริพร. วิเคราะห์การนำเสนอและการสื่อความหมายภาพผู้หญิงในสื่อควาโอเกะ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- จิตราภรณ์ วันสพงค์. ชาติพันธุ์นิยมในการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศลาวในหนังสือพิมพ์
ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ชนัญชี กาญจนอุไรโรจน์. การศึกษาภาพลักษณ์สตรีในหนังสือพิมพ์รายวันในช่วงปี พ.ศ. 2528 –
2537. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ชวรัตน์ เชิดชัย. การสื่อข่าว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521.
- ชุมพร ยงกิตติกุล, เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ และ นิรมล ชยุตสาหกิจ. การรับรู้ภาพพจน์เกี่ยวกับ
ญี่ปุ่นและไทยของนักเรียนไทยและนักเรียนญี่ปุ่นในประเทศไทย. รายงานผลการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- โชติกา รุ่งชัยมงคล. การนำเสนอภาพผู้หญิงและทัศนคติเรื่องเพศในหนังสือพ็อกเก็ตบุ๊กแนว
ก้าวหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ดุรณี หิรัญรักษ์. เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ธีรเศรษฐ์ รัตนเศรษฐากุล. การวิเคราะห์เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏในโฆษณา
สุราบนเว็บไซต์ของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2553.
- นพรัตน์ วงศ์กลุฑูต. โฆษณาทางโทรทัศน์กับบทบาทและสถานภาพของสตรีไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2531.

นันทธนา สุรเสวี. กระบวนการสร้างและขยายความมีชื่อเสียงให้กับนักกีฬาเทนนิสชายและหญิงของสมาคมวอลเลย์บอลชายไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

นิรินทร์ เกตราไชยอนันต์. ภาพตัวแทนผู้หญิงในละครโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

บงกช เสวตตามร์. การสร้างความเป็นจริงทางสังคมของภาพยนตร์ไทย กรณีตัวละครที่มีลักษณะเบี่ยงเบนปี พ.ศ. 2528 – 2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

เบญจวรรณ นรสิงห์. การนำเสนอและการคัดเลือกภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

เบญญาภา วิฑูว์ฒนาคุณ. การรับรู้ภาพลักษณ์องค์กรธุรกิจ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

ประชัน วัลลภโก. หลักการเขียนข่าว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519.

ประพจน์ ณ บางช้าง. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตของหนังสือพิมพ์กีฬารายวัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ประโยชน์ เทียนศาสตร์. การวิเคราะห์ข่าวกีฬาของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ปัญญา รักแตงาม. การวิเคราะห์รายการโทรทัศน์สำหรับสตรีในปี พ.ศ. 2537. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ปิยกุล เลาว์ณย์ศิริ. การถ่ายภาพกีฬา. กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยเสริมหลักสูตร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

พลศึกษา, กรม. ปทานุกรมกีฬาพื้นเมือง. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2527.

- พรหมพงษ์ แก้วดวงเด่น. หน่วยประกอบของภาพข่าวกีฬาต่อการรับรู้ของผู้รับสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2547.
- พริศรา แซ่ก้วย. สถานะสตรีศึกษา: หน้าที่ดินิยมในสตรีศึกษาไทย รายงานความล้มเหลวในการทบทวนเอกสารสตรีศึกษาภาษาไทยระหว่าง พ.ศ. 2522-2542. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- พัชนี เสงี่ยมฉาย, เมตตา กฤตวิทย์, ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์ และ ประทุม ฤกษ์กลาง. ภาพพจน์ของนักการเมืองสตรี: ศึกษาเปรียบเทียบภาพพจน์จากการรับรู้ของตนเองของประชาชนและการนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2533.
- พิศิษฐ์ ชวลาธวัช และคณะ. การรายงานข่าวชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2549.
- ไพบุลย์ มุสิกโปดก. กลวิธีในการถ่ายภาพ ภาค 2. กรุงเทพมหานคร : อีสท์แมนโกดัก, 2523.
- ฟอง เกิดแก้ว. การกีฬา. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พริ้นติ้ง, 2532.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ประกายพริก, 2537.
- มาลี บุญศิริพันธ์. หลักการประเมินคุณค่าข่าว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- มิโชค ราชภูรานุกวัด. การต่อรองทางเพศสภาพในนิตยสารผู้หญิงและผู้ชาย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ยงยุทธ พูพะเนียด. ลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.
- เยาวนันท์ เขมสุรัตน์. ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.
- รักใจ จินตวิโรจน์. การนำเสนอภาพชายรักร่วมเพศในภาพยนตร์ไทยและอเมริกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- รุจิเรข คชรัตน์. ภาพและกระบวนการสร้างภาพชายรักร่วมเพศในละครโทรทัศน์ไทย กับการรับรู้ภาพแบบฉบับของผู้ชม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ลำพอง คัญทะลีวัน. ภาพตัวแทนของผู้หญิงในนิตยสารของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน

- ลาวช่วงปี ค.ศ. 2002-2007. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสตรีศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- วชิภรณ์ อาทรมิตร. ภาพลักษณ์ของนักร้องเมืองสตรีที่ถูกนำเสนอผ่านทางหนังสือพิมพ์ในปี พ.ศ. 2541. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2545.
- วิชา สันทนาประสิทธิ์. การนำเสนอภาพความเป็นชายในภาพยนตร์ไทยระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- วิระดา สมสวัสดิ์. พลวัตสังคมผ่านสายตานิเทศกรไทย. เชียงใหม่ : ศูนย์สตรีศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ศิริพร สโครบาเนค. ภาพพจน์ของผู้หญิงไทยในสายตาสื่อมวลชน. สตรีทัศน์. 1, 2 (พฤษภาคม-กรกฎาคม 2526) : 12-15.
- สนั่น ปัทมะทิน. ภาพถ่ายสำหรับหนังสือพิมพ์. คู่มือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2530.
- สุภาณี กอสุวรรณศิริ. การเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- สุภาพันท์ บุญสะอาด. ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2517.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. การสื่อข่าว: หลักการและเทคนิค. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2545.
- อรนุช เลิศจรรยารักษ์. การจัดเสนอข่าวพิเศษประเภทต่างๆ. เอกสารประกอบการสอนวิชาข่าววิทยุ โทรทัศน์ 2. ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. คอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในการสะท้อนบทบาทและสถานภาพของสตรีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ภาษาอังกฤษ

- Alexander, S. Newspaper Coverage of Athletics as a Function of Gender. Women's Studies International Forum, 17 (1994) : 655-662.
- Allan-Reynolds, B. Strategies of Subversion: Applying Semiotic to 'Read' Representation of Women in Print Advertisements [Online]. 1997. Available from: http://ccms.ukzn.ac.za/index.php?option=com_content&task=view&id=138&Itemid=28 [2011, December 5].
- Bergin, D. P. Photo Journalism Manual. New York : Morgan & Morgan, 1967.
- Centre for Gender Equality in Iceland. Sport, Media and Stereotypes: Women and Men in Sports and Media [Online]. 2006. Available from: http://www.mujerydeporte.org/documentos/docs/sms_summary_report.pdf [2011, December 22].
- Dunning, E. Sport Matters: Sociological Studies of Sport, Violence and Civilization. London : Routledge, 1999.
- Gallagher, M. Unequal Opportunities the Case of Women and the Media. Paris : UNESCO, 1983.
- Galtung, J. & Ruge, M. H. The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers. Journal of Peace Research [Online]. 1965. Available from: <http://jpr.sagepub.com/content/2/1/64.full.pdf+html> [2011, December 22].
- Giulianotti R., Football: A Sociology of the Global Game. Aberdeen : Polity Press, 1999.
- Goffman, E. Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience. Boston : Northeastern University Press, 1986.
- Gronhaug, K. & Heide, M. Stereotyping in Country Advertising: An Experimental Study. European Journal of Marketing [Online]. 1992. Available from: <http://www.thailis.uni.net.th/abi/detail.nsp> [2011, December 12].
- Gunter, B. Television and Gender Representation. London : John Libbey, 1995.
- Harris, G. & Spark, D. Practical Newspaper Reporting. Oxford : Focal Press, 1997.
- Harris, R. J. A Cognitive Psychology of Mass Communication. 2nd ed. New Jersey :

- Lawrence Erlbaum Associates, 1994.
- Horton, B. Associated Press Guide to Photojournalism. 2nd ed. New York : McGraw-Hill, 2000.
- Ma, Q. Gender Stereotyping in Pictorial Sports News: A Case Study. Intercultural Communication Studies XVII, 1 (2008) : 54-60.
- Mason, F. The Creation of Sexual Difference in Canadian Newspaper Photograph of the Pan-American Games. Women in Sport and Physical Activity Journal, 15 (2006) : 28-39.
- Mencher, M. News Reporting and Writing. 7th ed. Wisconsin : Brown & Benchmark, 1997.
- Miller, S. The Content of News Photos: Women's and Men's Role. Journalism Quarterly. 52 (1975) : 70-75.
- Pickering, M. Stereotyping: the Political of Representation. New York : Palgrave, 2001.
- Schutz, A. Collected Papers: The Problem of Social Reality. The Hague : Martinus Nijhoff, 1962.
- Taflinger, R. F. Stereotyping. Taking Advantage: Psychology of Consumer Behavior [Online]. 1996. Available from: <http://www.thailis.uni.net.th/abi/detail.nsp> [2011, December 12].
- The Meaning and Significance of Stereotypes in Popular Culture [Online]. n.d. Available from: <http://ebookbrowse.com/the-meaning-and-significance-of-stereotypes-in-popular-culture-doc-d142514124> [2011, December 10].
- Tuchman, G. Making News: A Study in the Construction of Reality. New York : Free Press, 1978.
- Vincent, J., Imwold, C., Masemann, V. and John, J. T. A Comparison of Selected 'Serious' and 'Popular' British, Canadian and United States Newspaper Coverage of Female and Male Athletes Competing in the Centennial Olympic Games. International Review for the Sociology of Sport. 37 (2002). 319-355.
- Wikipedia Encyclopedia. Stereotype [Online]. 2011. Available from: <http://www.wikipedia.org/wiki/stereotype> [2011, December 11].
- Wimmer, R. D. & Dominick, J.R. Mass Media Research: An Introduction. California :

Thomson/Wadsworth, 2006.

Wood, J. T. Gendered Lives: Communication, Gender and Culture. 3rd ed. California :
Wadsworth, 1999.

ภาคผนวก

1. จำแนกตามเพศที่ปรากฏในภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

เพศ	จำนวน	หมายเหตุ
เพศหญิง		
เพศชาย		
ทั้ง 2 เพศ		

2. จำแนกตามชนิดกีฬาที่ปรากฏในภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

กีฬา \ เพศ	เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
บาสเกตบอล				
เบสบอล				
วอลเลย์บอล				
อเมริกันฟุตบอล				
แฮนด์บอล				
ฟุตบอล				
เทนนิส				
ยิมนาสติก				
ว่ายน้ำ				
วิ่งแข่ง				
ฮอกกี้น้ำแข็ง				
สเกตน้ำแข็ง				
กอล์ฟ				
มวยสากล				
มวยปล้ำ				
ขี่จักรยาน				
ยิงปืน				
ขี่ม้า				
ยกน้ำหนัก				
เพาะกาย				
...				

3. จำแนกตามตำแหน่งในการจัดวางภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

ตำแหน่งในการจัดวาง	เพศ เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
หน้าหนึ่งของส่วนข่าวกีฬา				
หน้าในของส่วนข่าวกีฬา				

4. จำแนกตามขนาดของภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

ขนาด \ เพศ	เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
ขนาดใหญ่ (38-56 ตารางนิ้วขึ้นไป)				
ขนาดกลาง (19-37 ตารางนิ้ว)				
ขนาดเล็ก (0-18 ตารางนิ้ว)				

5. จำแนกตามมุมกล้องที่ใช้ในการถ่ายภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

มุมกล้อง \ เฟส	เฟส	เฟสหญิง	เฟสชาย	ทั้ง 2 เฟส	หมายเหตุ
มุมกล้อง					
ภาพมุมบน					
ภาพมุมล่าง					
ภาพมุมตรง					

6. จำแนกตามบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่ปรากฏในภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

บทบาทหน้าที่ \n เพศ	เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
นักกีฬา				
ผู้ฝึกสอน				
กรรมการ				
ประธานจัดการแข่งขัน				
ทีมงานจัดการแข่งขัน				
นายกสมาคมกีฬา				
ประธานในพิธี				
พริตตี้ เซียร์ลีตเตอร์ และแดนเซอร์				
แพทย์ พยาบาล และนักกายภาพบำบัด				
เด็ก				
กองเชียร์				
ครอบครัวนักกีฬา				

7. จำแนกตามเหตุการณ์ที่ปรากฏในภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

เหตุการณ์	เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
ภาพการแข่งขัน				
ภาพที่ไม่ใช่การแข่งขัน				

8. จำแนกตามแง่มุมที่ปรากฏในภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

แง่มุม / เพศ	เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
ภาพทั่วไป				
ภาพทักษะและ ความสามารถ				
ภาพลักษณะทาง กายภาพของนักกีฬา				

9. จำแนกตามลักษณะความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ปรากฏในภาพ

ชื่อหนังสือพิมพ์ _____

ฉบับวันที่ _____

เพศ ลักษณะ	เพศหญิง	เพศชาย	ทั้ง 2 เพศ	หมายเหตุ
ภาพความสำเร็จ				
ภาพความล้มเหลว				
ภาพความก้าวร้าว				
ภาพความอ่อนโยน				
ภาพสรีระ				
ภาพภาพลักษณ์				
ไม่สามารถระบุได้				

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายณัฐพล ผดุงทรัพย์ เกิดเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2530 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2552 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2553